HOROSCOP

Săptămîna 9. 12. – 15. 12.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : începe o săptămînă agitată, cu multe situatii contradictorii.
Marți : Primiți o veste aproape neverosimil de bună.
Miercuri : Tolerați o injustiție din partea șefului.
Joi : Trebuie să vă acomodați unor noi responsabilități profesionale.
Vineri : Frămîntări, anxietate, instabilitate psihică.
Simbătă : Zi norocoasă pe toate planurile.
Duminică : Renunțati prea repede la o inițiativă de afaceri.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Tendință de agresivitate, de dominare ; înarmați-vă cu mult calm.
Marți : Se profilează o mare reușită profesională.
Miercuri : Vă recăpătați buna dispoziție și umorul dintotdeauna.
Joi : Neașteptată cotitură în viața sentimentală.
Vineri : Aprig duel de argumente, pe fondul unei polemici mai vechi.
Simbătă : Indispoziție legată de starea de sănătate, stare depresivă.
Duminică : Cu un efort de voință, reușiți să evitați o criză de pesimism.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Sînteți încă sub influența chefului de aseară.
Marți : Excese temperamentale care produc antipatie.
Miercuri : Sînteți cooptat într-o afacere destul de aventuroasă.
Joi : Vă simțiți plin de inspirație și vă dovediți foarte prolific.
Vineri : O surpriză plăcută din partea partenerului (de ordin material).
Simbătă : O șansă autentică pentru un mare cîștig.
Duminică : Ușoară nesiguranță în amor, tendință spre gelozie.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Ziua confidențelor și promisiunilor, pe un fond de tandrețe conjugală
Marți : Semnul Soarelui vă potențează toate actiunile.
Miercuri : Vraja unei femei-Balanță devine un pericol real.
Joi : Reușite profesionale, stîrniți admirație și invidie.
Vineri : Parcurgeți o criză de orgoliu, doar în parte justificat.
Simbătă : Fascinația unei aventuri amoroase vă copleșește.
Duminică : Îndelungi clipe de erotism, lumea încetează să mai existe pentru dv.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Muncă încordată, recuperarea unor întîrzieri.
Marți : Stare sufletească dificilă, rodul unor presimțiri nefaste.
Miercuri : Aminați o decizie destul de importantă, nu sînteți stăpîn pe situație.
Joi : Se spulberă multe incertitudini, redeveniți optimist și prolific.
Vineri : Dovediți multă delicatețe și tact într-un conflict conjugal.
Simbătă : Digresiuni relaxante în compania unui prieten apropiat.
Duminică : Proiecte, planuri de viitor, prospețime sufletească deosebită.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Condiții excelente pentru o reușită financiară.
Marți : Creativitate și poftă de muncă.
Miercuri : Suprasolicitare intelectuală, dar vă simțiți în mare formă.
Joi : Culegeți roadele unei inițiative concretizate cu brio.
Vineri : Jucați neapărat la loterie numerele preferate.
Simbătă : Abordați noi afaceri, cu luciditate și aplomb.
Duminică : Încă o zi în care toate vă merg din plin.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Apatie și plictiseală, după o lungă insomnie.
Marți : Obligații neprevăzute riscă să vă tulbure echilibrul nervos.
Miercuri : Înțelepciunea dv. triumfă într-o vehementă dispută profesională.
Joi : Un compromis sentimental, acceptat cu multă tristețe.
Vineri : Zi furtunoasă, dar sînteți stăpîn pe situație.
Simbătă : Liniștea și calmul căminului vă stimulează creativitatea.
Duminică : Zi agitată, unele afaceri tărăgănează îngrijorător.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Zi ghinionistă, aveți tendința de a fi irascibil (ă).
Marți : Depuneți prea mult zel pentru o cauză aproape pierdută.
Miercuri : O persoană de sex opus vă influențează în luarea unei decizii.
Joi : Senin, zîmbet, căldură sufletească. O zi de excepție.
Vineri : O mare bucurie din partea odraslei.
Simbătă : Scurte întîlniri de afaceri, fără prea mult entuziasm.
Duminică : Refugiu total în intimitatea căminului.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Venus înclină balanța spre dragoste în defavoarea norocului, aceasta e emblema săptămînii.
Marți : O persoană de sex opus, cu alură sportivă, vă prinde în mrejele ei.
Miercuri : Stare de confuzie și nesiguranță, sînteți prea timid.
Joi : Insatisfacții profesionale, conflicte minore la serviciu.
Vineri : Devine presantă o datorie mai veche, nu mai puteți amîna.
Simbătă : Fiți calm (ă), urmează un rendez-vous decisiv.
Duminică : Zi de reculegere, scrieți și rescrieți o lungă epistolă.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Vă obsedează realizarea imediată a unui proiect.
Marți : Discuții și întîlniri prelungite pentru demararea afacerii.
Miercuri : Fantezie, entuziasm, zi deosebit de fructuoasă.
Joi : Evitați la timp capcana senzuală a unei femei-Scorpion.
Vineri : Urmăriți cu îndîrjire aplicarea unei soluții de reușită.
Simbătă : Surpriză foarte plăcută în familie.
Duminică : O nouă zi prolifică, detașată, relaxantă.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Două motive de optimism realist, pe plan profesional.
Marți : Muncă încordată, nimic deosebit.
Miercuri : Infernul se mută, temporar, în sufletul dv.
Joi : O veste bună vă reechilibrează psihologic.
Vineri : Zi de suprasolicitare intelectuală, nervozitate excesivă.
Simbătă : Vă recăpătați simțul umorului, în sînul familiei.
Duminică : O vizită generoasă și plină de surprize plăcute.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Indiferență, apatie, zi neproductivă.
Marți : Înseninare bruscă, deveniți sociabil și productiv.
Miercuri : Rătați de puțin o „lovitură" financiară.
Joi : Creativitate maximă, puternic elan profesional.
Vineri : Vă preocupă doar ideile dv., sînteți indiferent și detașat.
Simbătă : Căutați cu înversunare singurătatea pentru a visa în liniște.
Duminică : O tentativă de seducție se finalizează lamentabil.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Pionierat științific

Omul de știință cu multiple valențe, Emanoil Bacaloglu (1830—1891), a pus bazele terminologiei în limba română pentru disciplinele fizică, matematică și chimie. El a avut contribuții originale atît în domeniul fizicii (studii despre optică), geometriei (studiul suprafețelor ; în 1859 a obținut o expresie deosebită, cunoscută sub numele de „formula Bacaloglu"), cît și în domeniul chimiei. Astfel, în 1862 Emanoil Bacaloglu publică lucrarea intitulată „Teoria homologiei în chimia teoretică", în care abordează problemele fundamentale ale chimiei după principii asemănătoare cu cele care l-au condus pe Mendeleev la alcătuirea celebrului său sistem periodic al elementelor (1869).

Unicate faunistice

Unul dintre cele mai renumite depozite de fosile din țara noastră este „Dealul cu Melci". Această zonă excepțional de bogată în fosile a fost declarată rezervație naturală paleontologică, avînd o suprafață de 4,3 hectare ; ea se află în apropierea localității Cîmpeni, pe valea Arieșului Mic, în Țara Moților. Într-un pachet compact de gresie de 8—10 metri grosime se află depozitul fosilifer de gasteropode aparținînd speciilor gigantea, lamarcki și conica — care au trăit în acele locuri cu zeci de milioane de ani în urmă (în intervalele Santonian superior și Campanian inferior).

Cea mai tînără bunicuță

Recordul de vîrstă de 35 de ani a căzut. Doamna Ripan Maria, din localitatea Călacea, județul Bihor, s-a născut la 15. 01. 1949. La data de 17 iulie 1966 devine mamă, prin nașterea fiului Ripan Valentin, iar la data de 23 aprilie 1983 devine bunică, prin nașterea nepotului Ripan Raul. Deci d-na Ripan Maria a devenit bunică la vîrsta de 34 de ani.

Coincidența datei de naștere

Doamna Lotreanu, din București, și fiul acesteia Mihail-Cristian s-au născut la aceiași dată, 27 noiembrie.

Oină

Sportul național rămîne oina. Acest sport tradițional a fost introdus oficial în școli în anul 1898, de către Spiru Haret. Semnificația acestui sport este alungarea lupului care atacă stîna. Vechile lui denumiri sînt „Baciul", sau „Lupii și Baciul". Numele actual derivă de la termenul folosit în Muntenia, și anume „roină".

GUINNESS BOOK

SUFLETUL COMERȚULUI

Chiar dacă nu se știe cu suficientă precizie ce este sufletul omului, e bine că știm în schimb că sufletul comerțului este reclama. Mulți semeni ai noștri își fac din reclamă scopul vieții și dintre aceștia se aleg recordmanii reclamelor. Iată, de exemplu, cea mai întinsă reclamă din lume, aparținînd lui Atlantic Coast Line Railroad Co, din localitatea Port Tampa, statul Florida (SUA), avea lungimea de 116,4 metri și înălțimea de 22,8 metri. Ea cîntărea 196 de tone și conținea aproape 1260 metri de tuburi de neon. Dar, din păcate, compania respectivă a dezafectat-o la 19 februarie 1970.

Cea mai mare densitate de reclame luminoase, o feerie imposibil de redat în cuvinte, aparține Broadway-ului. Să menționăm doar, din lipsă de spațiu, doar cele două desene reprezentînd sticle de whisky „Haig", care măsoară fiecare 12,6 metri în înălțime ; lor li se alătură celebra sticlă de neon a firmei Gordon's Gin, care-și picură licoarea într-un pahar enorm plin cu gheață (înălțimea totală este de 24 de metri !). Cînd treceți prin Times Square, New York City, verificați aceste recorduri !

Dar cea mai „izbitoare" reclamă afișată vreodată în lume a fost aceea care a decorat Turnul Eiffel, și anume Citröen. Ea a fost montată la 4 iulie 1925 și putea fi văzută de la 40 de kilometri ! În componența ei intrau șase culori, un total de 250 de mii de lămpi și 90 de kilometri de cabluri electrice (era cumva Parisul „orașul luminilor" ?). Numai litera „N" — situată între nivelele 2 și 3 — măsura 20,7 metri. Se pare însă că minunile nu rezistă nici pe alte meleaguri. Această reclamă inegalabilă prin grandoare și frumusețe (pe care o mai puteți găsi doar prin ilustrate de epocă) a fost demontată 11 ani mai tîrziu, în 1936. „Ou sont les neiges d'antan ?"

ZODIACUL CHINEZESC PE ÎNȚELESUL TUTUROR

MAIMUȚA

Între zeii zoomorfi, zeul-Maimuță ocupă un loc important în mitologia postvedică, sub denumirea de Hanuman (sau Kapipati, Domnul Maimuțelor). Pentru simbolistica Maimuței, e suficient să amintim două episoade : abia născut Hanuman se repede pofticios la Soare, crezîndu-l un fruct. Mai tîrziu, același zeu alcătuiește o gramatică și scrie o dramă care precede faimoasa „Ramayana", dar nedorind să-l umilească pe autorul acesteia (Valmiki), aruncă în mare stînca ce ținea loc de manuscris. Dacă ținem seamă că mama acestui zeu era dansatoare, cîntăreață și curtezană, putem destul de ușor contura portretul Maimuței : o fire blîndă, visătoare, cu suflet bun și ușoară tendință spre aventură, mult farmec personal. Iată anii Maimuței din acest secol : 02.02.1908—21.01.1909 (pămînt) ; 20.02.1920—07.02.1921 (metal) ; 06.02.1932—25.01.1933 (apă) ; 25.01.1944—12.02.1945 (lemn) ; 12.02.1956—30.01.1957(foc) ; 30.01.1968—16.02.1969 (pămînt) ; 16.02.1980—03.02.1981 (metal) ; 04.02.1992—22.01.1993 (apă).

Maimuța este un semn vestit, al toamnei, metamorfoza ei principală este Metalul, organul sensibil este plămînul și dă ascendentul nașterii pentru cei născuți între orele 15 și 17. Una din marile șanse ale Maimuței o reprezintă bunele legături cu Dragonii și Șobolanii. Printre puținii ei dușmani sînt Șerpii, Tigrii și Mistrețiii.

Să urmărim acum amprentele Maimuței asupra lunilor anului :

1. Maimuța-Șobolan : 22.11—21.12 (Săgetător — fire extrem de chibzuită, nu se joacă cu vorbele și cu sentimentele, tipul sfetnicului din umbră ;

2. Maimuța-Bou : 22.12—20.01 (Capricorn) — modestie și tenacitate, persoană care iubește confortul, dar nu și-l poate asigura singură, taciturn ;

3. Maimuța-Tigru : 21.01—19.02 (Vărsător) — calități de lider, puțin infatuat, agresiv, poziție socială șubredă, un melancolic ascuns ;

4. Maimuța-Iepure : 20.02—20.03 (Pești) — artist înnăscut, personalitate cu o reală vocație de visător cu ochii deschiși, conservator, pesimist ;

5. Maimuța-Dragon : 21.03—19.04 (Berbec) — omul care parvine cu orice preț, arogant, adoră lingușirile, n-are sentimente, știe să domine, foarte inteligent ;

6. Maimuța-Șarpe : 20.04.—20.05 (Taur) — una din cele mai bune combinații, omul legii, subtil, înțelept, militar sau politician de carieră ;

7. Maimuța-Cal : 21.05—21.06 (Gemeni) — prieten de nădejde, uneori ia decizii contradictorii, nu știe să facă avere, modest, fără succes la femei ;

8. Maimuța-Oaie : 22.06—21.07 (Rac) — maximă feminitate, știința tandreții, cea mai fidelă soție, cultivată, energică, știe să-și folosească farmecul ;

9. Maimuța-Maimuță : 22.07—21.08 (Leu) — fire optimistă, excelente relații sociale, mai multă șiretenie decît inteligență, fizic plăcut ;

10. Maimuța-Cocoș : 22.08—22.09 (Fecioara) — adoră copiii, familia, ambiție nemăsurată, spirit de sacrificiu deosebit de dezvoltat ;

11. Maimuța-Cîine : 23.09—22.10 (Balanță) — rival periculos în dragoste și în afaceri, luptător înnăscut, necruțător, inteligență ascuțită ;

12. Maimuța-Mistreț : 23.10—21.11 (Scorpion) — fire irascibilă, greu de suportat, plin de sine, vicii ascunse, știe foarte bine să se prefacă.

Paragraful dedicat exemplelor l-aș începe cu Papa Ioan Paul II (Maimuță-Șarpe,Taur, Castan) ; Leonardo da Vinci, Paul Gauguin, Bette Davis, Nelson Rockefeller, Charles Dickens (Maimuță-Tigru, Vărsător, Plop).

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

produsă de firme internaționale prestigioase: SHARP, SANSUI, NOKIA, TEC, YOKO, MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și rollfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele "MEGA VISION" vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tél. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN–GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sedile din B-dul Carol 44-46, Hotel Modern, etaj 7,

tel.14.51.42, 14.21.78 și B-dul 1848, nr.39
tel. 12.00.99, 12.01.00 - Fax 12.06.45

DIALOGURILE LAUREI

■ **„Eu nu cred că mai există dragoste adevărată !"**, Asta pare să fie „concluzia" exclamată în finalul amănunțitei tale scrisori, draga mea **LUCIA (Caraș-Severin)**.. Ce să zic, cred că ai stat **mult** să te gîndești cînd ai scris una ca asta. Vreo 5 (cinci) minute, nu ? Dacă acum, la 17 ani, pui astfel „problema", atunci nu-ți mai rămîne decît ca, după bacalaureat, să te sihăstrești, fiindcă ți-ai încheiat deja conturile cu viața ! Însă eu nu cred că lucrurile stau chiar așa. Din simplul motiv că ai făcut o mică-mare greșeală de gramatică — și implicit de gîndire. Corect, fraza trebuie să sune astfel : „în ce mă privește, nu cred că a existat dragoste adevărată !". Pentru că, acum spune și tu, dragoste o fi fost sprintena ta pendulare de la un „vecin" la altul ?! Uite, aleg la întîmplare un citat din scrisoare : „Prietenia noastră a durat o perioadă remarcabilă, 8 luni (măiculiță, Matusalemi ați mai fost, soro !), apoi a început să se prăbușească dintr-o dată. A plecat în vizită în (...) pentru cinci săptămîni. Între timp, a venit cel de la (...) și nu știu ce să mai spun, decît că am ajuns la concluzia că îl iubesc pe acesta care este vecin (păi, se putea altfel ?) cu prietena mea. Nu știu ce mi-a venit, așa, deodată..." (ca să vezi tu !). Și tot așa, ce afirmi pe o pagină, negi pe verso, ce iubești — nu mai iubești ; pe urmă, iar iubești, și tot așa, cum spuneam, săltăreț, vine unul, pleacă altul... Apoi ciclul se repetă. Bruștele tale schimbări... meteorologice petrecute în climatul tău sentimental, jongleriile și cochetăriile cu cei doi „vecini" — pe rînd sau simultan ! —, spune și tu, ți se par, privite „din afară", o chestie grozavă ? Zău, care o fi băiatul care n-ar crede că-ți bați joc de el ?! Așa că, într-un anume fel, ai ce-ai meritat, cei doi ajungînd să te socoată, chiar dacă n-o recunoști, un „intermezzo" liric... și atît. Asta ai vrut ? Nu cred... Aici nu-i vorba, în ce te privește, cum îmi scrii, de „nehotărîre", de „dezorientare" ori de „nu știu ce mi-a venit" ! Adevărul e că la această vîrstă iubirea nu prea trece de mirarea unor stări, comportamente și atitudini, rareori depășește superficialitatea **clipei** pentru a atinge profunzimile **duratei** în sentimente. Sper să nu te supere părerea mea — poate un pic mai dură — însă e de preferat să deschizi ochii **acum** și să privești mai serios viața, iubirea, rosturile tale pe lume. Altfel, mai tîrziu, dacă vei continua să gîndești ca azi, ce vei face ? vei alerga de la un „vecin" la altul (și vor fi destui într-o viață, te asigur !...), „iubindu-i" pe toți și pe nici unul, bocind de zor că „nu există dragoste adevărată" ?! Știi, de cele **mai multe ori în viață ai parte de atîta dragoste cîtă ești TU în stare să oferi...**

■ Vina ta — dacă e una —, draga mea **JEANINA (Mehedinți)**, este, ca și în cazul Luciei, o vină... frumoasă : ești foarte tînără ! Și deci fără o experiență matură de viață, fără o cristalizare a gîndirii și sufletului. Nu-i nimica, nu-ți face griji ! Trece, din păcate, și vîrsta asta... Mai tîrziu, peste numai cîțiva ani, cînd vei întîlni adevărata mare iubire a vieții tale, vei zîmbi cu duioșie amintindu-ți, bunăoară, fraze de genul : „... am ajuns acum, după trei săptămîni, să-l urăsc atît de mult ! Și nu știu de ce. Eu țin la el, dar nu știu cum aș putea face să observe și el asta, pentru că din comportarea mea, din indiferența pe care o manifest față de el, niciodată nu va înțelege că înseamnă **ceva pentru mine". Ce**, draga mea, dacă îl și urăști, și îți la el ?! Iată, acuma îți dorești mult un prieten, în schimb „dacă văd un băiat și mi se pare simpatic, vreau să fac cunoștință cu el și reușesc în cele din urmă, dar la a doua sau a treia întîlnire mă plictisește îngrozitor și, așa cum ți-am spus, vreau să scap cît mai repede de el". Ce să zic, original mod de a „iubi" mai ai ! Și pe urmă te miri că „nu știi cum" să-ți „exprimi" sentimentele ! Măi să fie, știi ce ? Cred că încă n-ai întîlnit băiatul / bărbatul — fie din București sau de aiurea — pentru care, la gîndul că el există, să-ți spui fericită **„ce minunată e viața !" Și să crezi !** Și să nu-ți dai seama că anii trec, trec, dar **împreună**, cu bucurii și necazuri, cu lacrimi și zîmbete, nu vă veți „plictisi" pentru că... „ce minunată e viața" !...

LAURA

POSTA by Air Mail

IONIȚĂ LIVIU MARIAN, Rîmnicu Vîlcea : Scrisoarea dvs m-a impresionat — mai ales tonul ei decepționat —, însă nu trebuie să faceți din necazul prin care treceți o „problemă de viață". Maladia la care vă referiți este astăzi bine stăpînită de medicină. Dar în mare măsură starea de sănătate de acum înainte depinde de pacient. O viață ordonată, un regim alimentar corect și respectat cu strictețe, sport, aer curat și un tonus optimist... aveți vîrsta la care puteți realiza cele de mai sus cu ușurință și cu încredere !

CIOLAC DANIEL, București : Într-adevăr, adresa s-a rupt, dar au rămas numele și localitatea ! Reproduc o dorință antologică, potrivită vîrstei și a cărei anvergură depășește orice entuziasm pămîntean : „...îmi doresc de foarte mult timp să iau legătura (sau să trăiesc o aventură) cu ființe mult mai inteligente decît noi, adică decît noțiunea de OM". Din fericire pentru noi (oamenii) încă nu există un precedent în sensul dorinței pe care o exprimați ! Dar dacă ar fi cu putință așa ceva, oare cum am supraviețui complexului de inferioritate ? Noi (oamenii) cunoaștem inteligențele aflate într-un stadiu mai involuat decît inteligența umană ; un potențial de inteligență superior, care în afară de complexul pomenit, nu ar crea între noi și superinteligențe o incompatibilitate dureroasă ? De pildă știm cît de inteligenți sînt delfinii — față de om, evident —, dar delfinii nu au cum să știe cît de inteligenți sîntem noi față de ei ! Aștept în continuare veștl...

LAURA IONESCU, București (?) : În legătură cu rugămintea dvs singura soluție este să ne faceți o vizită la redacție....

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 9 decembrie. Programul 1 : 14,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet USIA 15,20 Avanpremiera săptămînii 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa și grădina 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,05 Tezaur 19,30 Desene animate. Cartea cărților 20.00 Actualități 20.35 Repriza a treia 21,00 Studioul economic 21,25 Teatru TV. Bolnavul închipuit de Jean Baptiste Poquelin Molière 22,50 Cronica Parlamentului. Actualități 23,25 Confluențe. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16.15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi 20,00 Super Channel 20,30 Magazin auto-moto 21,00 Studioul muzicii de cameră 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

MARȚI, 10 decembrie. Programul 1 : 10.00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10.30 La sept 12.40 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Muzică pentru părinți 14.50 Tradiții 15.20 Avanpremieră TV 15.30 Preuniversitaria. Admiterea în liceu 1992 16,00 Telescoală. Curs de limba franceză. Curs de limba rusă 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17.05 Convietuiri 17.35 Drumuri în memorie 18.05 Salut prieteni ! 19.05 Cultura în lume 19.30 Desene animate. Cartea cărților 20.00 Actualități 20.35 Sport 20,45 Studioul economic 21.10 Telecinemateca. Dragoste fugară (Franta, 1979) 22.50 Cronica Parlamentului. Actualități 23.25 Meridianele dansului. **Programul 2 :** 16.00 Actualități 16.15 Desene animate 16.40 Cercetarea științifică agricolă 17.10 Studioul de literatură 18.10 Film serial. Decalog 19,10 Sport Magazin 19,40 Tribuna nonconformiștilor 20.10 Super Channel 20,30 Muzică — film — tineri creatori 21.00 De-ale pieței în economia Capitalei 21.30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

MIERCURI, 11 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10.20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Marile familii 11,10 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Vîrsta a treia 14,00 Actualități 14,20 Festivalul „Toamna muzicală buzoiană" 14,50 Civilizația montană 15.20 Avanpremiera TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Telescoală. Curs de limba germană. Curs de limba italiană 16,50 Tragerea Pronoexpres 17,00 Știri 17,05 : 15, 16, 17, 18 17,35 Televiziunea vă ascultă ! 18,00 Introspectivă britanică 18,30 Desene animate. Cartea cărților 19,00 Fotbal : Genoa 1893 — Steaua București, meci retur în Cupa UEFA 20,50 Actualități 21,25 Studioul economic. 21,50 Film serial. Cine e băiatul ăsta ? 22,50 Cronica Parlamentului. Actualități 23.25 Pro Musica 0.10 Recomandări din program. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16.15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Ceasul de aur de Jean Claude Brisville 19.20 Canal France International 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 Bijuterii muzicale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

JOI, 12 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10.30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13.30 Oameni de lîngă noi 14,00 Actualități 14,20 Jazz-Magazin 14,50 Audio vizual studio 15,20 Preuniversitaria 16,00 Telescoală. Curs de limba engleză 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Forum 17,25 Tele-discul muzicii populare 17,45 Vîrstele peliculei 18,30 Reporter '91 19,00 Serial științific 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Dallas 22.10 În fața națiunii 22.55 Cronica Parlamentului Actualități 23,30 Stadion. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Motor ! 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,30 Club S.F. 21,00 Muzică populară în concert 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

VINERI, 13 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10,30 Film artistic. Capul de afiș (S.U.A., 1943) 12,05 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți 14,00 Actualități 14,20 Mondo-Muzica 14,45 Mapamond 15,15 Reflecții rutiere 15,30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 În memoriam : Enescu 16,50 Tragerea Loto 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro Patria 19.00 Gong ! 19,30 Desene animate. Cartea cărților 20,00 Actualități 20.35 Sport 20.45 Viața parlamentară 21.10 Film serial. Maddie și David 22,15 Simpozion 23.00 Actualități 23,15 Divertisment muzical nocturn. Muzicorama. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Dacă e Vineri, e... sport și muzică ! 20,00 Festivalul Internațional „Dinu Lipatti" 21,00 O muzică, o țară 21.30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

SÎMBĂTĂ, 14 decembrie. Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități. Meteo 10,10 Club „Anda" 11,10 Descoperirea planetei 11,30 Stare de trecere 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7 × 7 13,55 Magazin sportiv. Fotbal : Dinamo — Gloria Bistrița 14,50 Actualități. Meteo 15.00 Tele-Club 17,45 Itinerarii 18,15 Toamnă muzicală băcăuană 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Film serial Caracatita (Italia) 21,45 Săptămîna sportivă 22,05 Cînd ai noroc de un om cumsecade... 23,05 Actualități 23,20 Film artistic. Atentatul din orașul Suddenly (S.U.A., 1954) 0,40 Video-discoteca 1,05 Recomandări din program. **Programul 2 :** 15.55 Actualități 16,05 Desene animate 16,30 Convietuiri 17,00 Tenis : Cupa Marelui Șlem — semifinale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

DUMINICĂ, 15 decembrie. Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Abracadabra 10,25 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10,50 Actualități. Meteo 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Pe-un picior de plai vrincean... Pe Valea Putnei și a Zăbalei 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 16,00 Tenis : Finala Cupei Marelui Șlem 18,05 Știință și imaginație 18.35 Convorbiri de duminică. 19.10 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20.35 Film artistic. Garajul (Mosfilm, 1979) 22.15 Duminica sportivă 22,40 Studioul șlagărelor 23,10 Actualități 23,25 Maeștrii. **Programul 2 :** 16.00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16.15 Desene animate 16,40 Convietuiri 17.10 Pop-Magazin 17,30 Orașe și civilizații 18.00 Divertisment internațional 18.30 Serata muzicală TV 21.00 Cîntecul inimii mele 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

(După „PANORAMIC TV")

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina la zi

„FIESTA" ŞI FESTA ANTIBIOTICELOR (II)

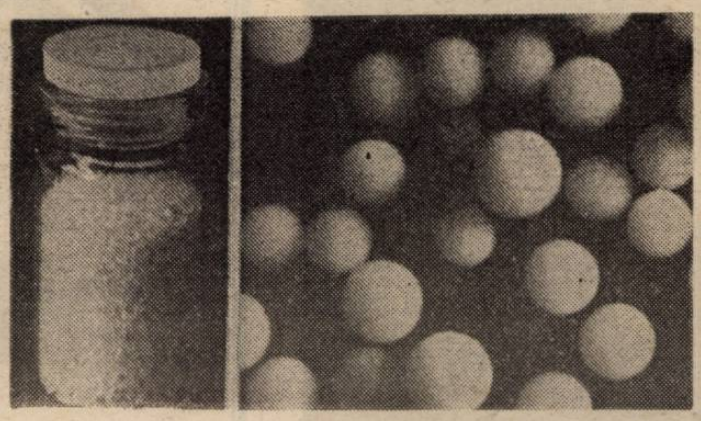

Continuînd cu festa antibioticelor, să remarcăm că aceasta ține și de faptul că lor le sînt proprii și accidente de ordin toxic, imunologic, alergic, ca și de alt gen. Acum, după cinci decenii de practică terapeutică cu aceste produse, ne este cunoscut faptul că streptomicina, de exemplu, poate genera surdități definitive, și asta chiar în condițiunile unei posologii uzuale. Indiferent însă de aceste aspecte, și care sînt legate evident de abuzul care se face pe această linie, abuz ce vine atît din partea medicilor, cît în special din cea a bolnavilor, **antibioticele vor reprezenta încă mult timp baza terapeuticii antiinfecțioase.** În continuare, vom semnala o serie de concluzii, rezultînd din cinci decenii de practică cu antibioticile, de a căror respectare depinde faptul dacă aceste remedii au șanse să reprezinte, cum am menționat mai sus, încă mult timp, baza terapeuticiii antiinfecțioase.

— Este o gravă eroare de a se efectua un tratament pe bază de antibiotice, înainte de a avea o idee exactă asupra diagnosticului, deoarece din această realitate decurg 3 mari inconveniente și anume : un risc toxic pentru bolnav, un risc bacteriologic ținînd de selectarea prin antibiotice nejustificate de sușe bacteriene multirezistente și, în sfîrșit, un risc legat de costul terapeutic, care nu este deloc de neglijat.

■ Nu este justificată nici practica așanumitei „umbrele de antibiotice", constînd din asocieri multiple de asemenea produse ; umbrelă folosită mai ales în chirurgie și pediatrie.

■ Pare a exista o mare varietate genetică a indivizilor față de antibiotice, care nu este străină desigur de caracterul aleatoriu al manifestărilor imunologice, ca și al acelor atoxice.

■ Dacă accidentele de ordin imunologic sînt greu de prevăzut, cele de ordin toxic sînt, dimpotrivă previzibile, și acestea se datorează în majoritatea cazurilor unei greșeli terapeutice.

■ Antibioterapia zisă „de acoperire", nu are acoperire științifică, fiind ca atare nu numai ilogică, ci și periculoasă.

■ La rîndul ei, antibioterapia zisă preventivă, nu este admisă decît pentru a preveni o infecție cu germeni bine stabiliți, ca de exemplu streptococul hemolitic.

■ Asocierea de antibiotice pune prin forța împrejurărilor probleme complexe de indicație și contraindicație.

■ Cele mai bune rezultate înregistrate prin antibioterapie nu sînt nici pe departe acelea obținute cu antibioticele cu cel mai larg spectru de acțiune cum se crede în mod obișnuit.

■ **Prescrierea unui antibiotic nu trebuie să devină în nici într-un caz un gest de rutină profesională, așadar un automatism de practică medicală, ci pur și simplu un act de reflecție.** (În acest domeniu este mai valabilă ca oriunde precizarea lui Pitagora, după care cele mai scurte două cuvinte — da și nu — sînt cele care cer cea mai multă reflecție).

■ A nu se uita, apropo de cele specificate mai sus, că medicul de azi care prescrie un tratament cu antibiotice bolnavului său ca și bolnavul care cu de la sine putere își prescrie un astfel de tratament trebuiesc să reflecteze la responsabilitățile pe care și le asumă pe această cale pentru medicina de mîine. Și aceasta pentru că pacientul de azi pe care îl tratăm, ca și acela care se autotratea-ă tot azi cu antibiotice, vor fi handicapații de mîine pe linie de antibioterapie, după cum handicapații de azi, pe care îi înregistrăm pe această linie, provin din excesele similare practicate în trecut.

ARCADIE PERCEK

ANXIETATEA, maladia secolului?

Unii oameni traversează o criză de panică atunci cînd sînt pe cale să-și facă cumpărăturile, alții cînd așteaptă în spatele unui ghișeu. Vederea li se încețoșa, au senzații de sufocare, palpitații, vertijuri și le este frică de a nu fi „absorbiți". Oricine a trecut pînă acum măcar o dată printr-o experiență asemănătoare, dar, pentru anumite persoane, aceste crize sînt frecvente, intense și ajung să reprezinte o problemă deosebită. Oamenii se închid în casă, pierd orice contact cu anturajul și nu mai sînt capabili să ducă o viață cît de cît normală. În Germania, de pildă, cifrele sînt de-a dreptul alarmante : un cetățean al acestei țări din 10 este anxios.

Cauzele care conduc la starea de fapt menționată sînt multiple : sentimentul că trebuie să „funcționezi" mereu bine într-o societate orientată spre obținerea performanței cu orice preț, pierderea cuiva drag, o boală etc. Specialiștii recomandă, în orice caz, pacienților lor să-și înfrunte starea depresivă într-o manieră activă. Medicamentele nu sînt niciodată o soluție viabilă pe termen lung. Pacienții trebuie să treacă prin experiența ce demonstrează că se poate „supraviețui" fricilor de tot felul. Unii cutează să-și părăsească apartamentul după ce au trecut prin diferite etape de readaptare la o viață normală. Totul este să reușești să-l aduci pe bolnav în starea de spirit care să-i permită să facă acest pas important. În aceasta constă, de altfel, și arta, și, de ce nu, frumusețea medicinii. (Ș.F.).

TOTUL VORBEȘTE ÎMPOTRIVA ALCOOLULUI

Studiile medicale consacrate astăzi accidentului rutier aduc argumente convingătoare. Consumul de băuturi alcoolice creează o stare de excitație, de confuzie mentală, lipsă de coordonare a mișcărilor, diminuează acuitatea vederii etc. El este responsabil de circa 30 la sută din accidentele de circulație în Europa. Nu vom mai invoca, în continuare, statistici, ci însăși etimologia alcoolului. Provenind din „al" (articol, în limba arabă) și „cohol" (lucru subtil), cuvîntul însuși sugerează cît de înșelător, de perfid este efectul alcoolului.

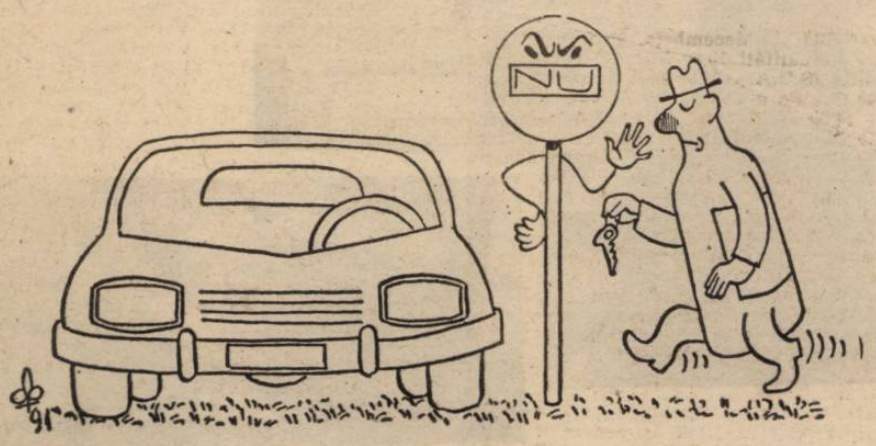

Experiența conducerii auto *incriminează tocmai acțiunea nocivă, înșelătoare a alcoolului consumat în doze mici, pentru „încălzire", „învingerea" oboselii și alte asemenea mituri infirmate de cercetările medicale moderne. Șoferii cu îndelungate state de serviciu la volan, absenți de pe lista evenimentelor rutiere, susțin că cel mai cuminte este să se evite orice consum de băutură alcoolică în zilele de conducere. Șoferului i se pretinde rezistență la efort ca și sportivului. În 8 ore de conducere auto se fac circa 17.500 mișcări pentru manevre, cu un efort similar ridicării a 100.000 kg.*

Trebuie știut că fiecare individ reacționează, la alcool în mod diferit, în raport cu structura temperamentală, caracterologică, vîrstă, sex, oboseală și elemente nevrotice. Astfel, tipul excitabil își caracterizează iritabilitatea, iar cel incert intră în inhibiție accentuată. Trebuie, de asemenea, cunoscut faptul că nu există nici un remediu pentru contracararea efectului negativ al alcoolului, cofeina sau stricnina neputînd să amelioreze capacitatea de conducere auto, diminuată prin consumul de alcool. Se consideră că peste 95 la sută din responsabilitatea pentru accidentele de circulație revine omului. Tot lui îi revine opțiunea privind evitarea consumului de băuturi alcoolice, în fond o alegere între bine și rău pentru sine și pentru semenii săi.

Farmacist Dumitru Răducanu

Tratamentul cu mirosuri

Mirosurile, în special cele ale unor substanțe care din punct de vedere al structurii lor sînt apropiate de moleculele hormonilor sexuali (steroizilor), joacă un rol mult mai important în viața și comportarea oamenilor decît ne-am închipuit pînă acum. La această concluzie au ajuns un grup de fiziologi englezi.

Nou născuții încep să deosebească glasul mamei de glasul altei femei în cea de a treia zi după naștere, recunosc chipul mamei după încă cîteva zile iar mirosul ei, practic, imediat după ce au venit pe lume.

Cercetătorii engle i au efectuat o experiență interesantă. Astfel ei au stropit cîteva fotolii dintr-o sală de teatru cu un steroid foarte puțin mirositor (5 alfa androsteron). Această substanță este înrudită cu hormonul sexual masculin, androsteron. După începerea spectacolului s-a constatat că nici unul din fotoliile „aromatizate" nu a rămas liber iar ocupanții lor au fost în marea lor majoritate femei.

Trebuie arătat faptul că simțul olfactiv la femei este de o mie de ori mai sensibil la acest gen de substanțe decît simțul olfactiv la bărbați. Este interesant de remarcat că substanțe de tipul steroizilor sînt conținute de multe plante apreciate pentru aroma lor, cum este de exemplu arborele de santal. Steroizii se simt și în mirosul de mosc.

In sudoarea omului au fost descoperite 12 substanțe cu steroizi. Curios este faptul că ele nu se află în sudoare de la început ci apar ca urmare a activității bacteriilor care se dezvoltă în ea. Pe acest proces se bazează de altfel și acțiunea dezodorantelor : în mod obișnuit ele conțin în afară de aromele parfumate care „acoperă" mirosul de transpirație și o anume substanță dezinfectantă care împiedică înmulțirea bacteriilor.

In sudoare, cercetătorii englezi au găsit încă o substanță denumită „osmon-1" care va putea să înlocuiască atît de răspînditele azi tranchilizante spre deosebire de care ele nu mai prezintă dezavantajul acumulării în organism și nu mai creează fenomenul de obișnuință sau efecte secundare. Eficacitatea substanței „osmon — 1" a fost verificată pe sute de voluntari. Tuturor acestor oameni care se plîngeau de o instabilitate a dispoziției de permanență și nejustificată anxietate și neliniște li s-au dat de patru ori pe zi să miroasă un burete îmbibat cu substanța supusă testării. După două luni aproape la toți (excepție au făcut doar două persoane) s-a observat o ameliorare a dispoziției, renunțarea la tranchilizante și îmbunătățirea somnului.

Incepînd cu toamna anului trecut una din firmele farmaceutice engleze a început fabricarea unui produs tranchilizant-Redax-pe baza lui „osmon — 1". Concomitent cercetătorii englezi încearcă să creeze un medicament mirositor care să le diminueze „apetitul" celor care trebuie să slăbească și un alt produs destinat celor care vor să se lase de fumat.

Dr. ing. MIHAI CONSTANTINESCU

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Două păpuși...

FILIMON OVIDIU RAZVAN, București

Întîmplări adevărate

O primire glacială

Turnînd în Irlanda pentru filmul „Far and Away", de Ron Howard, Tom Cruise și soția sa, Nicole Kidman, care-l va face în curînd tată, au închiriat o magnifică fermă. Situată la 100 m de plajă și la 20 de minute de locurile de turnare, actorul s-a simțit foarte repede „acasă".

Proprietarul venind însă inopinat, a avut neplăcuta surpriză să găsească pe Tom și pe însoțitorii săi, întinși în pat și cu încălțămintea murdară. Indignarea proprietarului și mînia actorului au luat proporții și poliția a trebuit să intervină pentru separarea lor. În cele din urmă, Tom Cruise și cei apropiați lui s-au văzut obligați să părăsească locuința !

Căderea unui elicopter în apele înghețate ale Atlanticului a constituit un alt moment dur, soldat, din fericire, fără morți, dar cu două cazuri de hipotermie.

Hotărît lucru, Irlanda a rezervat americanilor o primire... „de gheață".

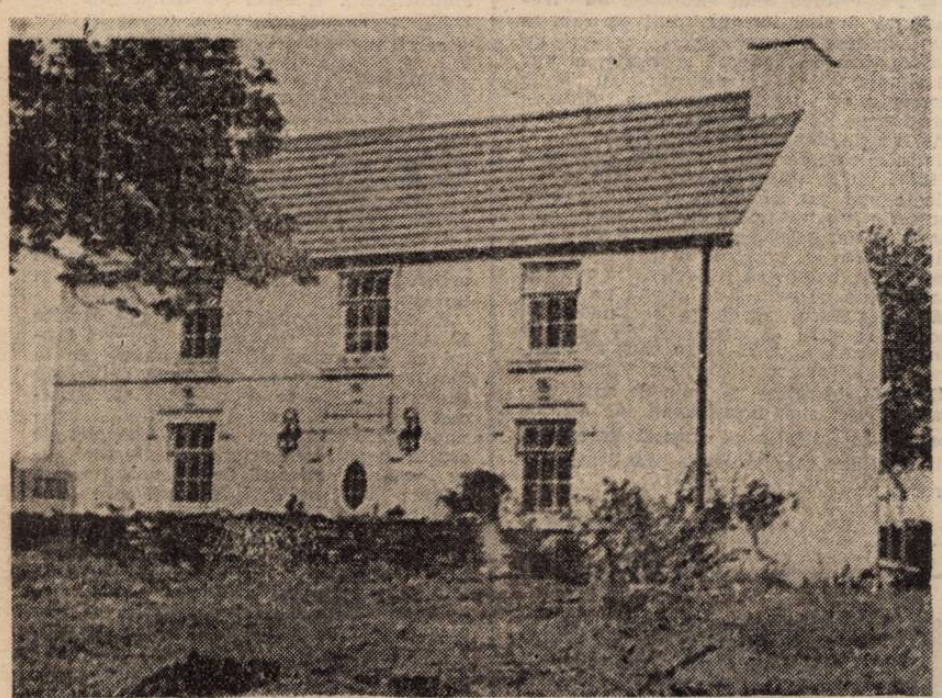

Un ceas pentru o viață

Oamenii de succes aleg **SEIKO**.
Ceas gîndit pentru cine își construiește propriul succes minut cu minut.
În lupta cu timpul aliatul tău este

SEIKO

Vi-l oferă în peste 200 de tipuri magazinele **MegaVision**
– Bd. 1848 nr. 39 tel.: 12 00 99
– Șos. Ștefan cel Mare nr. 2 tel.: 11 97 39
– Calea Victoriei nr. 122 tel.: 50 38 55
ADAGRIROM srl *livrează "en gros" orice cantitate din bogatul sortiment de ceasuri* **SEIKO**, *de damă, bărbați, copii, ceasuri de altitudine și subacvatice, cronometre, ceasuri deșteptătoare. Comenzile la sediul din Bd. Carol 44-46, tel.: 13 95 52, 14 21 78, fax.: 12 06 45. Asigurăm service și baterii pentru ceasurile electronice.*

„Să se facă dreptate"

Pe 31 august, Alexandra F. a fost violată de un polițist care era de gardă la Comisariatul Sevran, Seine-Saint-Denis, Franța. Tînăra, acuzată de escrocherie, avea să afle cu o lună mai tîrziu, că polițistul era seropozitiv. Și mai grav : el știa în momentul faptei. De atunci, Alexandra trăiește în așteptarea rezultatelor care vor determina dacă a fost contaminată sau nu și a procesului, astfel încît „să se termine odată cu toate", Alexandra s-a decis să depună o plîngere pentru tentativă de omor. Dacă această încriminare va fi reținută, polițistul riscă închisoarea pe viață.

La 26 de ani, Alexandra abia mai vorbește. Trecutul său sînt drogurile și delincvența, prezentul, calmantele, iar singura speranță și bucurie e Kevin, fiul său de 6 ani, aflat în grija tatălui, de care Alexandra se separase.

Înaintea procesului, orizontul îl formează avocații, psihiatrul și presa. Singura ei dorință este să se răzbune prin cuvinte, sperînd ca făptașul să simtă răul ce l-a comis și... „să se facă dreptate".

Violuri în lanț

Martine era secretară și închiriase un apartament de două camere la periferia orașului Lyon, Franța, preferînd să trăiască singură traumele vieții sale anterioare pînă ce vor fi fost uitate. Dar problemele divorțului său în curs de desfășurare o obsedau, nu putea să doarmă, astfel încît adesea recurgea la somnifere... În seara aceea visase urît, ca de obicei, dar deodată își dădu seama că are de-a face cu o realitate îngrozitoare : un bărbat mascat o imobilizase și îi astupase gura cu un căluș. Martine fu nevoită să suporte violul. Apoi „monstrul" a dispărut fără urmă. Martine telefonă disperată la poliție. Nu se constată nici o altă infracțiune, ceea ce îngreună într-un fel derularea anchetei.

Numai că în săptămînile care urmară, în același oraș „scenariul" se repetă, dar poliția nu relevă nici de data aceasta vreo urmă de furt, doar violuri. ...Dar, cînd după 15 zile avu loc o a treia agresiune, populația se indignă și poliția luă afacerea în serios. A treia victimă era o tînără de 18 ani, care fusese așteptată în camera sa de cel care dorea să o violeze...

Cartierul era cuprins de frică. Toate femeile singure se temeau de maniac. Urmă al patrulea caz... De astă dată, însă, potențiala victimă, o fată de 19 ani, Josée Vanel, se găsea în locuința sa împreună cu o prietenă ; auzind ușa de la intrare deschizîndu-se, fetele deveniră atente. Lucrurile s-au derulat apoi foarte repede. Spre marea lui surprindere, bărbatul se trezi înfruntat de cele două fete. Încercă să le amenințe cu un cuțit, dar una se apără cu un scaun, în timp ce cealaltă țipă și alertă vecinii... Speriat, maniacul fugi, uitînd cheia în broască ! În scurt timp poliția l-a identificat : Gilles Varrechia, 38 de ani, mester lăcătuș. S-a dovedit apoi că toate victimele sale îi fuseseră cliente, comandîndu-i chei pentru apartamentele lor. Varrechia a mărturisit că știind să discute cu abilitate cu clientele care veneau la magazinul său, făcea dublura cheii, după care urma „vizita".

Datorită faptului că în acea seară cele două fete erau împreună, dar mai presus de toate datorită curajului lor, cartierul și-a regăsit, în sfîrșit liniștea.

Ciudate cursuri de engleză

Doi tineri lyonezi, în vîrstă de 15 și 16 ani au făcut o călătorie în Marea Britanie, avînd ca scop studierea limbii engleze. La sosirea în familia care urma să-i găzduiască au fost întîmpinați, spre surpriza lor, de o gazdă mai mult decît ospitalieră, Sandra Howard, îmbrăcată foarte sumar și vaporos. Și au urmat nu numai „avansurile" de rigoare, ci o insistență care avea să conducă la o veritabilă seducție amoroasă. Să fi fost cei doi tineri „obligați" să se supună acestei experiențe erotice ? Au fost „agresați"? Greu de spus... Istorisindu-și însă „pățania", iar Sandra Howard fiind o „recidivistă" în astfel de amoruri, cei doi au contribuit, cu sau fără regrete, la condamnarea ei... la 9 luni închisoare !

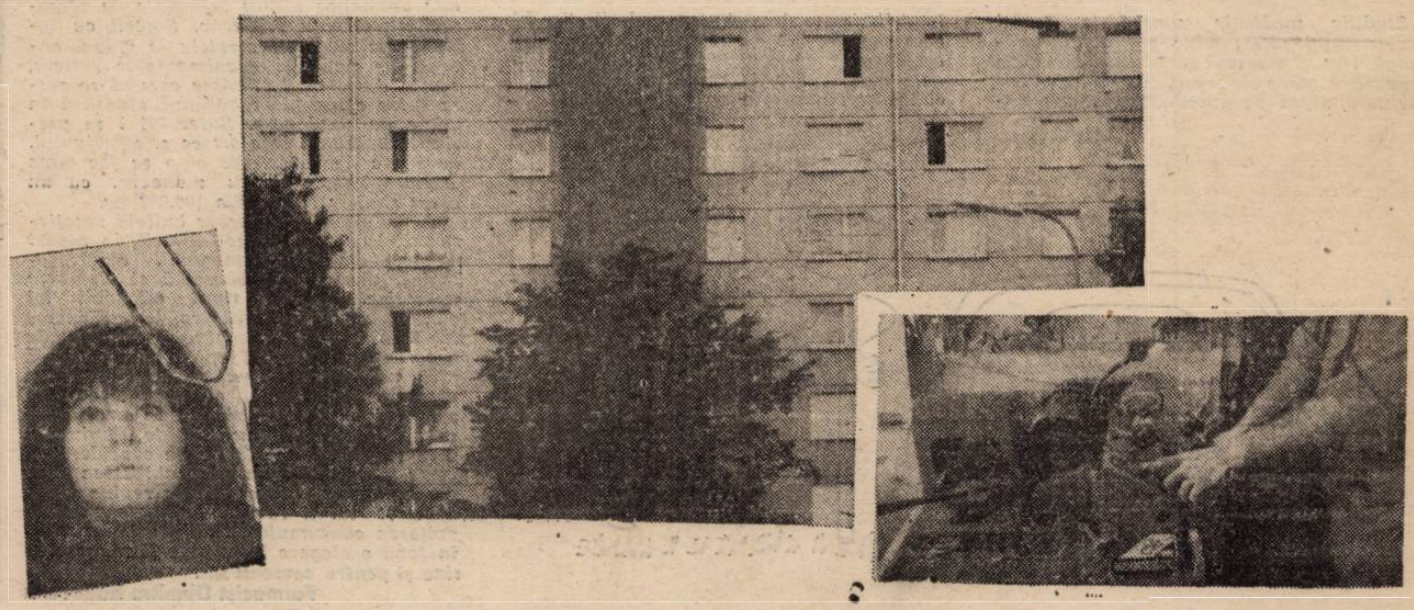

verificați-vă cunoștințele

PLASMA ȘI UNELE APLICAȚII ALE SALE

Dacă se caută într-un dicționar, fie el românesc, fie străin, cuvîntul „plasmă", se vor găsit acolo două explicații : una din domeniile biologiei, biochimiei și chimiei, iar alta din domeniile fizicii, electricității etc.

Există deci două feluri de plasmă ?

Răspunsul este da, întrucît noțiunea aceasta a apărut demult, ea fiind de fapt creată de medicină și biologie, legată de structura și compoziția sîngelui, alcătuit din globule roșii, albe, plachete, protide, săruri minerale și un lichid care le conține, ce a primit denumirea de „plasmă", nefiind altceva decît apă.

Noțiunea de „plasmă" în fizică, electricitate, etc., nu a apărut decît în 1928, cînd a fost formulată de fizicianul american Irvink Langumir (1881—1957), laureat al Premiului Nobel, în 1932 pentru cercetările sale în domeniul descărcărilor electrice în gaze rarefiate, în electronică etc.

Și acum cîteva întrebări despre plasmă, și unele aplicații ale ei :

1. În cîte domenii este împărțită plasma, funcție de temperatură ?

2. Ce efecte au cîmpurile magnetice asupra plasmei ?

3. În ce domeniu al fizicii nucleare se pun mari speranțe, de mai mulți ani, prin folosirea plasmei ?

4. În ce domenii ale tehnicii ne întîlnim de multe ori cu aplicații ale plasmei ?

5. Puteți enumera cel puțin cinci aplicații ale plasmei în diverse domenii ?

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Cîte ceva despre sinonime

Cuvintele prezentate în rubrica anterioară au următoarele sinonime :

— **Sastisi** (verb.) = a tulbura/ a zăpăci, a plictisi, a sătura ,a copleși ;
— **Ielcovan** (subst.) = pescăruș ;
— **Nacru** (subst.) = sidef ;
— **Obnubilație** (subst.) = umbrire, întunecare ;
— **Neostoit** (adv.) = neobosit, nepotolit, neîntrerupt, necurmat, neîncetat, susținut, într-una, fără ostenire, fără răgaz, mereu, fără încetare.
— **Iconoclast** (subst.) = rebel, răzvrătit, partizan al unei mișcări din secolele VIII—IX, în imperiul bizantin, care pretindea desființarea icoanelor ;
— **Meglenit** (subst.) = Meglenoromân ;
— **Egloga** (subst.) = bucolică, idilă.

Citind pe verticală, de sus în jos prima literă a fiecărui cuvînt, rezultă... „Oul lui Columb", cuvîntul „Sinonime", QUOD ERAT DEMONSTRANDUM (ceea ce era de demonstrat) !

Ing. LIVIU MACOVEANU

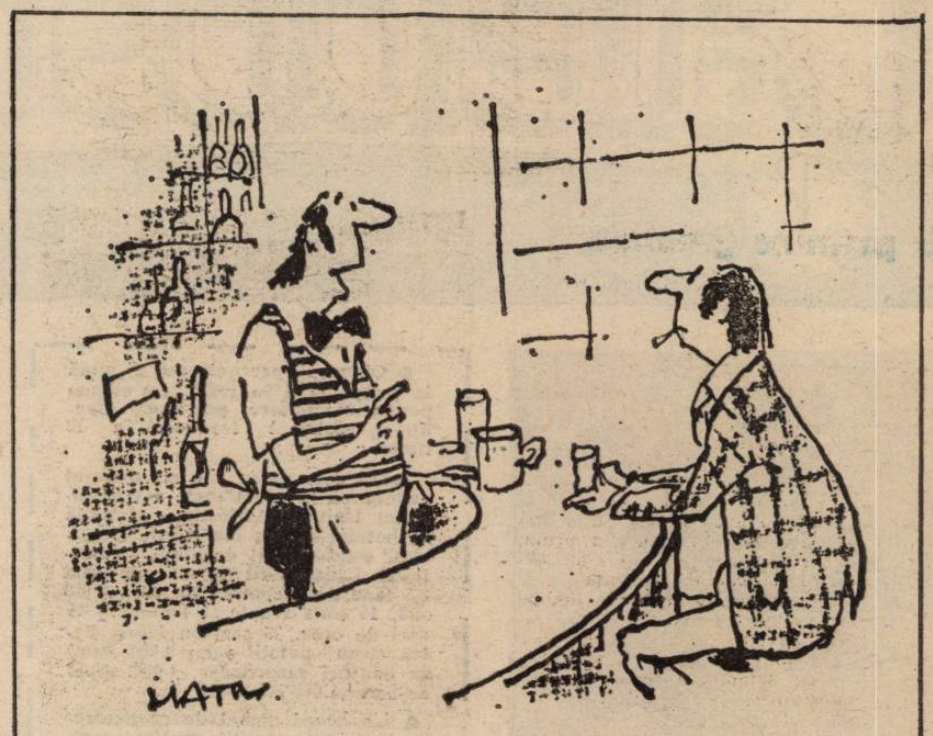

— Altfel, programul lor de măsuri e ca un cocteil făcut pe bază de apă chioră...

cînd ați fi ultima oară

La intrare în Paradis, se găsesc două înștiințări. Pe prima se putea citi : „Soți dominați de soții" și în fața acestei intrări era o coadă interminabilă. Pe cea de a doua se putea citi : „Soți nedominați de soții" și în fața ei se afla un bărbat mărunt și sfrijit. Sfîntul Petru, curios, îl întreabă :

— De ce te-ai așezat aici ?

— Soția mea mi-a spus să mă așez aici...

Patronul unui local se adresează unui client :

— Vreți să fiți amabil și să-mi spuneți cum ați găsit fileul de mușchi ?

— Cu oarecare greutate, sub doi cartofi prăjiți...

O tînără fată o întreabă pe prietena sa :

— Cînd ieși cu prietenul tău, unde vă duceți : la cinema sau la discotecă ?

— Nimic din ce ai enumerat. Vizităm... muzee.

— A, prietenul tău este artist ?

— Nu, un simplu avar.

Un cetățean, ametit de băutură, se prezintă la un oficiu de stare civilă :

— Bună ziua, domnilor ! Doresc să declar nașterea a doi gemeni...

— Bine, bine, îi răspunde funcționarul, dar de ce ne-ai salutat în acest fel : „Bună ziua, domnilor", doar sînt sigur !

— Ah!, răspunde acesta. Atunci este mai bine să mă întorc la maternitate pentru a verifica încă o dată..

Un judecător se adresează înfuriat unui acuzat de furt :

— Cum poți să continui să negi, cînd 12 martori te-au văzut cînd ai comis furtul ?

— Vă cer scuze domnule judecător, dar eu nu pot să prezint 12 martori care nu m-au văzut?...

O pereche de americani a sosit la Veneția pentru a sărbători 25 de ani de la căsătoria lor. În timp ce o gondolă îi plimbă, iar vîslașul cîntă, soția se apleacă la urechea soțului și-i murmură :

— Nu găsești că totul este minunat ? Tot orașul este inundat și el cîntă !...

O ENIGMĂ pe săptămînă

CINE LA UCIS PE JOHN ?

Cei patru bărbați se așezaseră la masă pe la începutul serii. De ani de zile, sîmbătă se întîlneau pentru obișnuita lor partidă de poker. Dar în acea seară, cînd John cîștigase aproape totul, se produse crima. John zăcea la podea, împușcat. Sosit la fața locului, comisarul Kardin le luă primele declarații. Era clar că unul din cei trei e criminalul. James a declarat : „n-am ținut niciodată o armă în mînă". Rudy a declarat : „eu am pierdut cel mai puțin". Larry a declarat : „John s-a sinucis, cînd noi i-am spus că am jucat cu bani falși". Privindu-i cu dispreț, comisarul vru să se aplece să ridice revolverul, care zăcea lîngă corpul neînsuflețit al lui John. Dar scoase un geamăt, ducînd mîna la spate. Suferea de sciatică. Atunci politicos, Larry apucă arma și i-o dădu.

Cine este asasinul ?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

„Cine l-a ucis pe comisar ?"

Asasinul comisarului Wolfe este sergentul Hamilton. Fiind implicat într-o afacere criminală asemănătoare, el a profitat de cazul Gray pentru a atrage noi suspecți, din familia Gray, în ancheta respectivă. El a plasat, neobservat, pachetul de țigări pe masă. Lady Gray s-a sinucis întrucît soțul ei trăia deja cu noua bucătăreasă (acesta e motivul pentru care fuseseră schimbate precedentele bucătărese).

1 2 3 4

DRUMUL SPRE COMOARĂ!

În îndepărtatul oraș Logipolis există o comoară a nimănui. Dar, pentru a o dobîndi, nu vă sînt necesare însușiri atletice : o singură armă vă poate ajuta : logica. Vreți să v-o încercați ? Atunci, la drum !

5. Comoara. Iată-vă ajunși aproape de finalul căutării. În sala comorii sînt instalate trei cufere minunate (A, B și C), vegheate de șase pitici. Într-unul din cufere se găsește comoara, în al doilea este o bombă, iar în al treilea tinichea. Dacă veți fi atent la sfaturile celor șase pitici — care spun numai adevărul — veți putea descoperi în care cufăr se află comoara :

Piticul 1 : Dacă bomba este în cufărul A, comoara este în cufărul C.

Piticul 2 : Dacă tinicheaua este în cufărul B, bomba este în cufărul C.

Piticul 3 : Dacă comoara este în C, tinicheaua este în A.

Piticul 4 : Dacă tinicheaua este în C, comoara nu este în B.

Piticul 5 : Dacă bomba este în B, tinicheaua nu este în A.

Piticul 6 : Dacă comoara este în A, bomba nu este în B.

Ați descoperit unde este comoara ?

SOLUȚIA JOCULUI

5. În cufărul A. Tinicheaua se află în C.

GEORGE DAVID

ȘUT ȘI GOL !

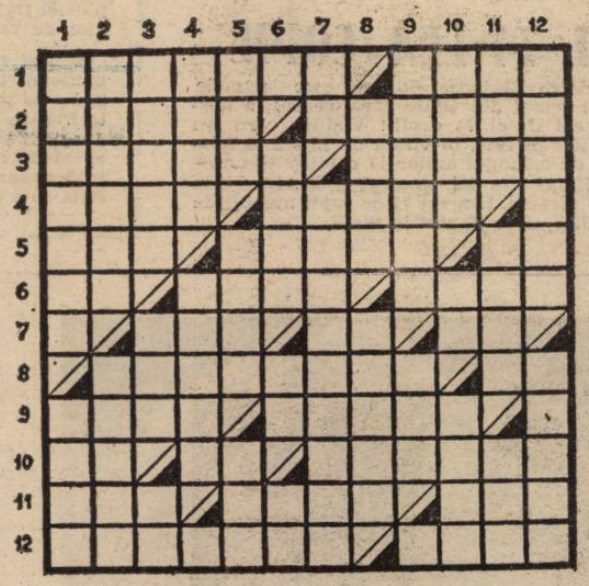

ORIZONTAL : 1) Persoane calificate în conducerea unui meci de fotbal — Partidă de fotbal. 2) Gazon — Balon prins de portar. 3) Ținut de tricou de către un adversar — Extremă. 4) Pliu — A acționa la noroc. 5) Articol — Manevră pentru derutarea adversarului — Notă muzicală. 6) Natriu (simb.) — Federația Internațională de Fotbal Asociație (sigla) — A figura într-un meci de fotbal. 7) Balon introdus în poartă — Ion Fintesteanu — România (abr. auto). 8) Pedeapsă pentru un jucător indisciplinat — Radu Stanca. 9) Atingere a balonului cu mîna în timpul jocului de către un jucător de cîmp — Casa albinelor (pl.). 10) Măsură... de teren — Anișoara Odeanu — A pune în linie. 11) A cunoaște — Partea bocancului de la șiret — Afară din joc. 12) 11 metri — Trofee.

VERTICAL : 1) Înaintaș — Sistem francez de poziționare a sateliților de teledetecție (art.). 2) Principiu de joc — Neîndoielnice. 3) Provoacă hențul — Localitate în Norvegia — Plantă textilă. 4) Cetate antică în Sicilia — Capacitatea fizică a fiecărui jucător. 5) Riu în U.R.S.S. — Pisică (reg.) — Otorinolaringologie (abr. med.). 6) Pavilion care domina arena turnirurilor (ev. med.) — Ciolan — Ionel Teodoreanu. 7) Ion Andone — Atacanți. 8) „De jos" în toponimia uzbecă — Împiedicare a unui adversar de a acționa în cîmpul de joc. 9) Supraveghere a unui adversar spre a-l împiedica să acționeze în voie — Respins la centru ! 10) Mătase naturală (ind. text.) — Ulpiu Rădan — Sat în județul Maramureș. 11) Folosit în duelurile aeriene (referitor la fotbal) — Rezultatul unui meci — Se-ntoarce pulul ! 12) Gazda ultimului campionat mondial de fotbal (ediția 1990) — Lo ul numărului pe tricoul fiecărui jucător.

DICȚIONAR : HASP, GAN, IETA, TNA, FILT, TREF PAST, ERIA, INAU, IUP.

TENTEA EMANUEL
Dej

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

NOCTURNĂ

ORIZONTAL : Tăutu — Eliade — Andross — Stan — Utan — Tema — VE — Soț — Dan — Cai — An — Paris — NSB — Neagu — Nici — O — SL — No — SO — Cu — Acata — Palmer — Dudu — Tulbure — I — Înger — Enna — Nansen — Arcan — CO — Artistă — U

Ținuta modei

UN STIL FASCINANT

...la care contribuie cîteva elemente : linia amplă a gulerului, țesătura elaborată a materialului din care e confecționată jacheta, culoarea sa de un verde amintind pădurile de conifere și, bineînțeles, restul : pantalonii cafenii, lungi cît să se vadă glezne fine, pantofii din antilopă extrem de simpli și eleganți, mănușile din piele maron. (A.P.).

Caleidoscop

magazin

GLORIE ȘI DECADENȚĂ

Lui Sylvia Kristel, devenită între timp Doamna Blot, nu i-au mai rămas decît lacrimile. Ceasurile de fast, notorietate și avere au apus. După vinzarea la licitație, în februarie, a luxoasei vile de la Ramatuelle, situația sa financiară s-a înrăutățit și mai mult. Suma obținută, 6 milioane de franci, abia a putut acoperi o parte din datorii. Eroina din „Emmanuelle", celebră în lumea întreagă în urma acestui film, acum înglodată printre facturile neplătite a încercat zadarnic să rezolve problemele financiare. Tribunalul corecțional din Dragnignan, Franța, printr-o ședință ținută în luna septembrie i-a reprosat că circulă la volanul unui „Mercedes" cumpărat pe credit, fără a onora plățile de mai multe luni. Mașina a fost sechestrată, iar după aceea cuplul Blot a dispărut nu numai din circulație, ci și din... Franța ! Se pare că au „zburat" spre Los Angeles, paradisul starurilor, unde senzuala Sylvia speră să își refacă sănătatea... financiară.

FRUMOASĂ ȘI INTELIGENTĂ

Sclipitoare, femeia-robot are un farmec deosebit sub carapacea sa lucioasă de oțel. Pusă la punct la „Nippon Visual Company", în Japonia, Tina știe să cînte, să danseze și chiar să țină o conversație. Aceste calități au făcut ca „ea" să devină protagonista unei emisiuni de televiziune. Mîndri de creația lor, „părinții" au decis să facă din ea un star.

Atenție însă, Tina trebuie să rămînă deocamdată numai în posesia creatorilor ei !

AL 74-LEA COPIL

Yudith Espinosa (59 ani) este numele unei femei din Chile care, recent, a născut cel de-al 74 copil ! Yudith, care s-a măritat în 1944, la vîrsta de 13 ani, a născut de-a lungul anilor 17 copii (cîte unul), de 12 ori cîte doi gemeni și de 11 ori cîte trei gemeni. Din cei 74 de copii născuți de Yudith, doar 61 sînt în viață.

TELEGRAME

● **Olandezii preconizează să pună la punct, pînă în 1997, un sistem pentru computere personale capabil să realizeze traduceri în 12 limbi.**

● **În cele patru zile cît a durat reuniunea la nivel înalt a Organizației Unității Africane, găzduită de hotelul Hilton din Abuja (Nigeria), conducătorii de state, consilierii și însoțitorii lor au îngurgitat 2,5 tone de preparate de pui, 18 000 ouă, 16 tone fructe și legume, 15 saci de orez, 35 saci cu făină. Setea și-au potolit-o cu 9 000 sticle de băuturi răcoritoare, 4 000 sticle de bere și 900 sticle de vin.**

● **Un acord global de cooperare în domeniul sateliților a fost semnat de societatea germană „Deutsche Aerospace", grupurile franceze „Aerospațiale" și „Alcatel Espace", precum și grupul italian „Alenia". Sfera de activitate a partenerilor va cuprinde utilități comerciale și militare, respectiv sateliți de telecomunicații, de teledetecție, de observație și meteorologici.**

● **Noile tehnologii ecologice elaborate în Germania au început să se amortizeze deja.**

● **Pentru a menține competitivitatea Germaniei pe piața externă, Helmut Khol a pledat, cu prilejul adunării întreprinzătorilor — 1991, a Asociației patronilor din landul Renania de Nord — Westfalia, desfășurată la Düsseldorf, pentru o mai bună și mai amplă legătură între știință și economie. El s-a pronunțat și pentru scurtarea duratei pregătirii tinerilor în învățămîntul superior.**

● **Rețeaua de senzori seismici din S.U.A. urmează a fi prevăzută cu sisteme de comunicație prin microunde sau satelit, precum și cu o bancă de date.**

● **Cinci țări — S.U.A., Franța, Japonia, U.R.S.S., și Germania — posedă trei sferturi din parcul mondial de centrale atomoelectrice.**

● **Mai mult de jumătate din americani trăiesc în aglomerări urbane cu peste un milion de locuitori. Este vorba de 124,8 milioane din cei 248,7 milioane de americani, adică 50,2 la sută față de 45,9 la sută acum 10 ani și mai puțin de 30 la sută în 1950.**

Cînd ești supus unei diete

Cînd veterinarii parcului zoologic din Londra și-au dat seama că tînărul elefant Thursday a cam depășit greutatea normală, ei l-au supus unei diete, care s-a dovedit a fi, pentru mamifer, un adevărat calvar. În mod inevitabil, după ce a consumat porțiile reduse de ierburi, tînărul elefant a inițiat acțiuni care au pus în pericol tufișurile și ierburile aflate dincolo de îngrăditurа în care se afla. Cum zidurile împrejmuitoare nu sînt chiar atît de înalte, micul pachiderm a încercat să escaladeze unul din pereți în spatele căruia se afla mult dorita iarbă. Încercările sale nu s-au realizat în întregime. Cocoțat pe marginea peretelui, Thursday s-a folosit de trompa sa pentru a-și asigura mult rîvnitele ierburi. Veterinarii urmează acuma să folosească alte mijloace pentru a păstra totuși regimul de dietă prevăzut de ei...

MODA... LA PUȘCĂRIE

La Londra, închisoarea pentru femei, de la Holloway are o bună reputație, condițiile de detenție fiind exemplare ! „Pensionarele" beneficiază de un program de învățare, în general de alfabetizare. De curînd în cadrul penitenciarului s-a deschis un atelier de modă, care a schimbat obiceiurile. Coafură, stilism, croitorie, iată cîteva exemple, în care deținutele s-au dovedit performante. Modelele desenate și confecționate sînt de o foarte bună calitate, dar, din păcate, regulamentul interzice vinzarea în afara închisorii, așa încît deținutele organizează parada modei, oferind linia „prêt-a-porter" doar în interior.

E și asta o formă de evadare !

IMPORTANT

Redacția revistei „Magazin" caută întreprinzători autorizați pentru difuzarea publicației noastre în Capitală și în provincie. Comision 15 – 25 la sută. Telefoane utile : 17.66.48 și 18.24.27.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

CRIMĂ URMĂRITĂ DIRECT PE MICUL ECRAN

magazin

SERIE NOUĂ – 32 ANUL XXXIV ● NR. 50 (1782) SÎMBĂTĂ 14 DECEMBRIE 1991 16 PAGINI 15 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

ULTIMUL ZBOR al „cargoului spațial" ATLANTIS

TELEPATIA, arma supremă a războaielor infernului ?

PE UNDE SE MAI PLIMBĂ FANTOMELE...

Fără regim, siluetă de vis

- *Music Box*
- *Horoscop*
- *Întîmplări adevărate*
- *Femina club*

Biblioteca județeană MUREȘ

oameni...

Ultimele zile ale unui idol:

ELVIS PRESLEY

[II]

Mărturisirea conținută în articolul lui Goldman provine în principal din relatările fraților Davis și Rick Stanley, prietenii lui Presley și totodată paznicii, „gorilele" lui. Ei au petrecut împreună cu Elvis ultimii doi ani de viață și i-au stat alături pînă la sfîrșit.

Iată cum descrie David Stanley o zi din viața regelui rock-ului: «Avea un ritm complet haotic al zilelor și nopților. Se băga în pat pe la patru dimineața și-i spunea aceluia dintre noi care se afla lîngă el: „Trecem la primul atac!" Atunci deschideam un pliculeț gălbui în care se aflau trei tablete de Demerol și alte 11 pastile. Elvis înghițea pilulele, bea apă, își scotea pijamaua pentru a i se face o injecție. După acest „prim atac", cam pe la 5, cerea ceva de mîncare. De la bucătărie i se aduceau cu predilecție 3 „cheeseburgers" mari și o tavă cu banane. Se apuca de mîncat, dar se întîmpla să adoarmă cu gura plină, pentru că narcoticele începeau să-și facă efectul și atunci îi scoteam cu degetele din gură bucățelele de pîine prăjită și banane ca să nu se sufoce în timpul somnului. Dormea astfel circa 4 ore: îl vegheam cu schimbul pentru a fi lîngă el cînd începea să se miște. Deschidea ochii, dar nu putea nici să vorbească, nici să se ridice, făcea doar un semn cu mîna că vrea la baie. Atunci cel care era lîngă el, îl lua de braț și îl ducea. Era destul de dificil, pentru că pe atunci cîntărea 120 de kg. Apoi se băga din nou în pat și trăgîndu-mă pe mine sau pe fratele meu de mînecă cerea „al doilea atac". Deschidem atunci cel de-al doilea pliculeț gălbui și din nou îi făceam injecții, iar el înghițea tabletele și adormea. Pliculețele le aduceam zilnic de la doctor, acel Nicopoulos care a fost chemat în fața instanței după moartea lui Presley, pentru că îi prescrisese prea multe rețete, dar nu a recunoscut în fața instanței cîte i-a dat, așa că a fost achitat. Și astfel Elvis al nostru mai dormea din nou pînă la 10, apoi urma cel de-al „treilea atac" și somnul pînă la prînz. Se trezea cu dureri de cap și atît de buimac încît trebuia să-i băgăm în nas tampoane de vată îmbibate în cocaină lichidă și să-i mai dăm să înghită și tablete de dexedrină care ajută la trezire. Și atunci își mai venea în fire putea vorbi la telefon sau să meargă la concert și așa mai departe. Dar de cîte ori ieșeam, Nicopoulos era întotdeauna împreună cu noi pentru a-i sta la îndemînă cu acele pliculețe galbene».

Desigur, nu trebuie să dăm crezare întru-totul spuselor fraților Stanley, totuși amănuntele cuprinse în relatările lor sînt atît de cumplite, încît nimeni care nu a convețuit zi de zi cu un om complet dependent de narcotice nu ar putea să și le imagineze.

Albert Goldman, care știa că Presley consumă droguri (după cum mulți știau) nu a crezut — scriind cartea — că acesta, asaltat în permanență de concerte (cam 180 pe an), putea fi un „veritabil toxicoman". Iar acum, după atîția ani, s-a aflat că regele rock-ului își ducea zilele în minunatul său castel Graceland (la Memphis) posedat de coșmaruri și năluciri. Era obsedat de ideea că „se stinge", că niciodată nu-i va egala pe cîntăreți ca Bing Crosby sau Frank Sinatra, se sufoca sub povara zvonurilor, bîrfelor era disperat datorită prăbușirii vieții lui particulare — divorțul de Priscilla ; pe fiica sa Lisa-Marie, pe care o vedea rar o copleșea cu cadouri apoi uita complet că mai există ; prietena sa în vîrstă de 20 de ani, Ginger cu care voia să se căsătorească, și care cînd adormea îndopat cu narcotice, îl părăsea în loc să rămînă alături de el. Și grija permanentă pentru bani. Cîștiga mult dar avea datorii stricte — doctorul Nicopoulos și serviciile sale cumplit de costisitoare, alți furnizori încă și mai costisitori, menținerea Graceland-ului... Se temea că va sfîrși falimentar.

MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

Încă un italian cucerește lumea...

Nu prea sîntem obișnuiți să întîlnim nume italienești în marile topuri ale lumii, dar cazul lui Zucchero este mai deosebit. Colegii săi din lumea întreagă recunosc că muzicianul și interpretul (în vîrstă de 35 de ani) a reușit de mult să-și cucerească locul în „familia" anglo-americană care dictează moda pop mondială, astfel că Senza Una Donna (în duet cu Paul Young) nu a surprins deloc pe specialiști. Adevăratul nume al lui Zucchero (zahăr) este Adelmo Fornicciari, născut în nord-vestul Italiei. Se ocupă cu muzica din anii studenției cînd la Universitatea din Bologna, a întîlnit un student nord-american de culoare, care i-a spus cam așa : „ai un glas minunat pentru rhythm & blues dar acum în Italia acest stil n-are admiratori" Adelmo nu s-a speriat de lipsa perspectivelor și a început să cînte la chitară și vocal în cel mai tipic spirit rhythm & blues, și-a format un grup cu care a schimbat stilul black american în popitalian... Mult timp companiile muzicale nu l-au observat dar steaua lui a răsărit după ce i-a acompaniat pe Madonna, Prince și pe Rolling Stones în turneele lor italiene. Ușor, ușor, a editat patru albume iar în 1989 după ce l-a cunoscut pe Eric Clapton (cerîndu-i acestuia un autograf) a fost invitat să lucreze împreună cu el. La albumul acestui an (Zucchero), de pe care s-au vîndut, pînă acum, două milioane de copii, au participat și Paul Young, Enio Moricone și Jimmy Smith. De curînd Stirg l-a invitat să participe la realizarea noii versiuni a piesei Crazy For You de pe albumul Soul Cages. Zucchero este acum la Londra și se vorbește că a intrat din nou în studio. Dă-i înainte Zăhărelule, noi sîntem cu tine, ti amo !

HOT NEWS

● Kate Bush dacă nu înregistrează cu Prince, cel puțin flirtează cu el. După o petrecere pe Broadway Lady Bush (nu, nu cea de la Casa Albă!) a condus-o pe „înălțimea sa Purpurie" la un hotel de mîna a doua... Cu ei era și Tony Mosley, noul coautor al pieselor lui Prince. Un trio formidabil, nu-i așa ?

● Paula Abdul și-a trecut în cont cele 20 de milioane de dolari oferite pentru un clip publicitar al firmei Coca-Cola. Rod Stewart și Tina Turner care pentru o reclamă similară au primit „doar" cîte un milion par niște bieți „copilași" pe lîngă Paula. Rămînem în universul reclamelor pentru a vă mai spune că River-Cola i-a oferit fostului solist vocal și basist al grupului King Crimson, Gordon Hackell suma de 9 milioane de dolari pentru un clip similar. Să sperăm că suma va ajuta la renașterea Crimsonilor...

● Curt Smith, a părăsit grupul Tears For Fears, în momentul de față aflîndu-se la New York lucrînd la un album solistic. El a declarat că va continua colaborarea cu casa de discuri Phonogram Records. Foștii săi colegi pregătesc un album ce va apărea în această lună.

● Billy Ocean a fost arestat fiind suspectat de vînzare de droguri. Celebrul soul interpret, în vîrstă de 41 ani, a fost arestat într-un parc londonez în momentul în care preda un pachet unui bărbat. Peste nouă săptămîni se va ști dacă va fi sau nu condamnat. Lary Jay, managerul lui, a declarat că „Billy este absolut nevinovat. Poliția a făcut o mare greșeală. Nu cred că împotriva lui se vor ridica acuzații". Vom vedea...

TOP TEN MAGAZIN — 14 DECEMBRIE

Din lipsă de spațiu nu am putut publica de mult topul cerut de voi, dragi prieteni. Vă prezintă acum unul cu foarte multe noutăți. Sper să vă placă...

1. **Let's Talk About Sex — Salt'n Pepa**
2. **Now That We Found Love — Heavy D.**
3. **Black Or White — Michael Jackson**
4. **Running Back To You — Vanessa Williams**
5. **Cream — Prince**
6. **Romantic — Karin White**
7. **Don't You Cry — Guns'n Roses**
8. **Everything I Do — Brian Adams**
9. **My Name Is Not Susan — Whitney Houston**
10. **Emotions — Mariah Carey**

P.S. Nu uitați, expediați, pînă la 1 ianuarie, următoarele clasamente (cu zece poziții) : cea mai bună melodie, cel mai bun grup (inclusiv duete), cea mai bună solistă, cel mai bun solist și, facultativ, cel mai bun album al anului. Cei mai inspirați zece topiști vor primi cîte o casetă cu cele mai bune melodii ale anului '91. Vă aștept scrisorile...

MARIAN MINCULESCU

flash

În amintirea lui Brel

Jacques Brel ar fi fost mîndru de France, cea de-a doua din fiicele sale, France Brel are 33 de ani, este căsătorită cu un psihanalist belgian și cu șase luni în urmă a devenit mamă pentru a doua oară. France are o asemănare izbitoare cu marele cîntăreț francez dispărut și păstrează vie amintirea tatălui său. Sentimentele sale au găsit cea mai bună materializare acum 10 ani, mai

precis la 29 septembrie 1981, cînd la inițiativa sa a luat ființă „Fundația Jacques Brel". Primul obiectiv a fost acela de a pune la dispoziția publicului toate documentele existente despre Brel și de a păstra cît mai bine imaginea sa. În paralel s-au desfășurat și acțiuni umanitare : au fost oferite zece burse tinerilor cercetători în cancerologie, iar în prezent Fundația se luptă pentru a echipa spitalele cu ordinatoare, astfel încît copiii bolnavi să poată urma o scolarizare normală. La „Fundația Jacques Brel" lucrează 12 persoane în Belgia alături de France Brel și 3 persoane într-o filială pariziană.

Nici un amănunt din bogata personalitate a lui Jacques Brel nu a scăpat fiicei sale.

Viitorul imaginilor

Creat în anul 1987, „Futuroscopul" de la Poitiers (Franța) nu a încetat să se perfecționeze continuu. Astfel se explică de ce astăzi el a ajuns să fie cel mai mare parc european al imaginii unde pot fi văzute cele mai bune realizări în acest

domentu, de la „Showscan" (un sistem de proiectare cu 60 de imagini pe secundă în loc de 24 cît are cinematograful clasic) și „Cinemax" (turnat pe 70 mm și proiectat pe un ecran uriaș de 600m²) la cinematograful în relief. În acest an parcul s-a îmbogățit cu două noi realizări de mare atracție ; o sală Omnimax și primul film european turnat pentru un ecran circular „Turul Franței în 360°".

CM SRL Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

...înființată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" – București.

Administrația „Editura Națională S.A."

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Cosiea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

ULTIMUL ZBOR AL „CARGOULUI SPAȚIAL" ATLANTIS

„Atlantis" a aterizat duminică, 1 decembrie 1991, la ora 22,34 GMT, la baza Edwards din California, cu trei zile mai devreme. S-a preferat baza Edwards deoarece la Cap Canaveral timpul nu era favorabil. Scurtarea duratei zborului s-a datorat unei defecțiuni majore intervenite la sistemele de navigație. Inerțial Measurament Unit (IMU), unul dintre cele trei sisteme de navigație, a încetat să mai funcționeze. IMU a fost întrerupt la începutul zborului, măsura fiind luată din rațiuni de economisire a combustibilului, dată fiind durata mai mare de zbor a navetei — 10 zile pe orbită. După 12 ore de la reconectarea sistemului de navigație, avea să se constate, cu neliniște, că el furnizează date eronate despre viteza și accelerația navetei. Regulile zborului impun o revenire de urgență pe Terra în cazul în care unul din sistemele de navigație se defectează. Astronauții nu sînt în pericol deoarece naveta este în măsură să revină pe Pămînt cu unul din cele trei sisteme inerțiale (IMU). Al nouălea zbor al unei navete, zbor efectuat în 1983, a mai înregistrat o pană asemănătoare, cu puțin timp înainte de revenirea sa pe Pămînt.

Deși nu a rămas în spațiu timp de 10 zile, așa cum se preconiza inițial, zborul navetei spațiale „Atlantis" a fost un succes. Obiectivul principal al ultimei misiuni a unui „cargou spațial" în cursul acestui an a fost de ordin militar. Este vorba în speță, de plasarea pe orbită a unui satelit de alertă extrem de sofisticat, în valoare de 300 milioane de dolari. De la bordul navetei s-au efectuat și observații cu caracter strategic. În noaptea de joi spre vineri (28 spre 29 noiembrie), astronauții aflați la bordul lui „Atlantis" au încercat să distingă de la distanța la care se aflau de „planeta albastră" baza aeriană McDill a lui Air Force din Tampa (Florida). Astronautul Mario Runco nu a fost în stare să distingă avioanele staționate pe pista aerodromului. În consecință, astronauții au fost nevoiți să recurgă la tehnica recunoașterii strategice. În momentul în care diverse baze militare americane răspîndite pe întinsul Terrei sînt survolate de către o navetă, membrii echipajului sînt chestionați, de la sol. Se urmărește verificarea capacității lor de a descifra ce se petrece pe Pămînt de la o distanță maximă de 300 km. Această tehnică, care se află inclusă într-un program experimental de cercetare strategică, se aplică în beneficiul Pentagonului. Scopul urmărit? Descoperirea „astronauților — spioni" în cazul unui potențial conflict militar cu o altă putere spațială.

Experiențele medicale s-au aflat și ele în atenția echipajului navetei „Atlantis". S-a urmărit testarea capacității astronauților de a face față unui zbor prelungit la bordul unui „cargou spațial". Astronauții s-au supus cotidian (numai unii dintre cei șase participanți la cea de a 44-a misiune a unei navete) la ședințe de decompresiune a părții inferioare a corpului lor. Ei au beneficiat de niște saci presurizați, prinși în jurul taliei. Aparatele de control au înregistrat reacțiile organismului uman în condiții de microgravitație ceea ce a permis compensarea efectelor negative. După cum subliniază dr. Sam Pool, NASA și-a propus să-și intensifice cercetările cu caracter medical în cursul celui de-al treilea zbor EDO („Extended Duration Orbiter). Aceste cercetări urmează a fi reluate într-o misiune de 13 zile a unei navete spațiale. Această misiune ar putea avea loc chiar în primăvara viitoare, în caz de reușită va fi un record de durată. Pentru a se ajunge la zboruri de 13—16 zile, fără a se pune în pericol viața astronauților, sînt necesare testări multiple. NASA preconizează să testeze în acest scop un număr de 40 de astronauți.

Telespectatorii americani au avut șansa ca în cursul unei seri să vadă pe micile ecrane ale televizoarelor, extrem de clar, doi astronauți — James Voss și Mario Runco — acoperiți de electrozi și instrumente medicale de măsură, iar partea inferioară a corpului lor în saci speciali. Aflați în plin zbor, astronauții sînt supuși unor dereglări psihice. Sistemul circulator nu mai este influențat de gravitația terestră și drept urmare sîngele migrează către partea superioară a corpului astronautului aflat în zbor spațial. La revenirea pe Pămînt, cei care au zburat în Cosmos se confruntă cu vertije și leșinuri. Din cauza presiunii sanguine și a intoleranței ortostatice manifestate în timpul readaptării la gravitația terestră, starea de somnolență persistă la astronauți, deși orele de somn au fost respectate întocmai. Readaptarea după un zbor spațial este cu atît mai dificilă cu cît durata sa a fost mai lungă. La NASA se apreciază că piloții nu ar mai fi în măsură să conducă în siguranță navetele și să execute o aterizare de urgență după o misiune de mai multe săptămîni. Încredințarea sarcinii unui pilot automat de a readuce pe Terra navetele după o misiune de durată nu ar fi lipsită de sens.

D. FILIP

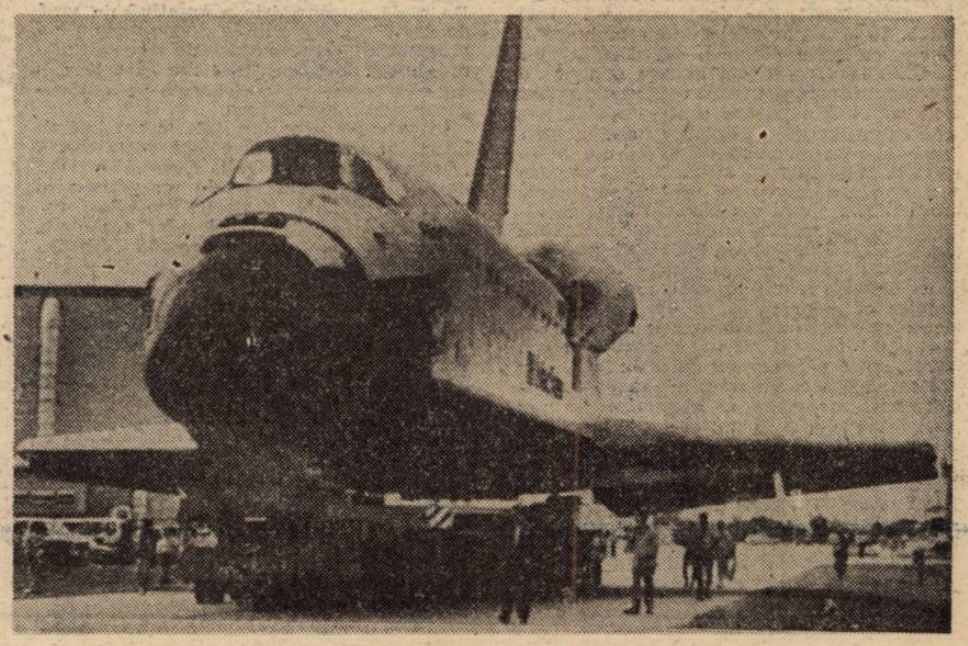

Economia de piață invadează explorarea Cosmosului

Misiunea MIR '92, prevăzută a avea loc în luna martie a anului viitor, a fost prezentată nu demult în cadrul Centrului de antrenament al Oficiului German pentru Cercetări Aerospațiale din Köln. Cei doi cosmonauți germani Reinhold Ewald și Klaus-Dietrich Flade, au trecut în revistă cele 14 experiențe efectuate la Moscova, în compania colegilor lor ruși. Una din principalele probleme discutate la Köln a fost utilitatea științifică a misiunilor spațiale locuite. Președintele Oficiului de cercetări, Walter Kröll a vorbit de „una dintre cele mai mari sfidări" ale cuceririi spațiului. Chiar și cu un buget restrîns, Germania își va aduce contribuția, deloc neglijabilă, în viitor, la realizarea unor misiuni spațiale locuite.

Aceeași idee a fost susținută și de Vladimir Șatalov, directorul Centrului de formare „Iuri Gagarin", aflat în apropierea Moscovei, susținînd că evoluția umanității nu este de conceput fără explorarea și colonizarea spațiului. În comparație cu cele 23 de miliarde de mărci cheltuite anual cu celelalte proiecte spațiale, acest program de cooperare nu „înghite" decît 38 de milioane de mărci : 18 milioane pentru experiențe și 20 milioane pentru zborul și antrenamentul cosmonauților.

Din păcate însă rușii sînt obligați să reducă din amploarea programului de exploatare a navetei „Buran" și a zborurilor cu oameni la bord. Planurile amănunțite făcute în legătură cu colonizarea planetei Marte trebule să rămînă încă multă vreme de domeniul science-fiction-ului. Statele Unite își pregătesc deja partenerii în legătură cu abandonul misiunilor locuite, deoarece, în pofida reutilizării navetelor lor spațiale, acestea s-au dovedit extrem de costisitoare în exploatare. Cu legendarea lor rachetă „Saturn V", americanii plasau pe orbită o sarcină utilă la un preț de numai 6300 de mărci per kilogram. În prezent, însă, cu navetele spațiale „avantajoase" kilogramul a ajuns să coste 42 000 de mărci. Vice-președintele american Dan Quayle a și anunțat, de altfel, că Washingtonul nu va achiziționa nici o altă navetă spațială și că viitoarea „strategie națională spațială" se va baza pe o nouă generație de rachete fără echipaj uman la bord. Alarmată de ezitările politicienilor de a cheltui în continuare multe miliarde de dolari pentru misiunile spațiale locuite, industria americană a finanțat în acest an o reuniune a savanților ruși și americani la Stanford University din Palo Alto (California). Inginerii celor două superputeri spațiale au calculat că acțiunea de colonizare a planetei Marte va fi mult mai ieftină în cazul în care Washingtonul și Moscova ar folosi infrastructura deja existentă — spre exemplu puternica rachetă „Energhia". În loc de 500 de miliarde de dolari, colonizarea nu ar costa, astfel, „decît" 55 de miliarde.

Ultimele pregătiri înaintea efectuării unui antrenament complex

Iuri Semionov, principalul constructor al lui „Buran" utilizează argumente preponderent politice. Astfel, el explică faptul că misiunile spațiale locuite reflectă știința și tehnica modernă ale unui stat și indică Franța, Germania, Japonia, China ca țări care întreprind eforturi deosebite pentru a se impune în acest domeniu al viitorului.

Pe de altă parte visurile legate de obținerea unor materiale prodigioase sau medicamente miraculoase în spațiu au fost deja infirmate de misiunea germană întreprinsă în 1985 cu o navetă spațială americană. Academicianul rus Constantin Gringaus mizează, la rîndul său, pe rachetele automate, arătînd că misiunile cosmice locuite nu convin multor experiențe, din cauza vidului imperfect existent. Spre exemplu, modulul „Quant", atașat stației orbitale „Mir", nu furnizează decît un fragment al însușirilor sale, întrucît aproape 80 la sută din activitatea cosmonauților este consacrată protecției vieții.

ȘERBAN FILIP

TELEPATIA — arma supremă a războaielor infernului?

Membru al prestigioasei Academii de știință sovietică, profesorul Kaznatcheev nu are nimic de-a face cu un farseur. Experiențele sale demonstrează existența unor forțe necunoscute care acționează la distanță asupra materiei (plante, de exemplu), dar și asupra gîndirii altor indivizi.

Fără nici un motiv vizibil, plantele din apartamentul dv. încep să se ofilească, sînt gata să moară. În disperare de cauză, vă decideți să le vorbiți cu duioșie în fiecare dimineață. Surprinzător, plantele își revin. Această afirmație aparține profesorului Vail Kaznatcheev.

Computerul la care lucrați se defectează. Adresați în gînd o vorbă de ocară constructorului. Dar nu el este vinovat. Stressul extrem de accentuat care vă stăpînește astăzi a dereglat ușor mașina. Cel care lansează cu atîta nonșalanță această ipoteză nu este un visător sau amator de glume, ci eminentul profesor din Princeton, Robert Jahn.

De cîtva timp vă gîndiți cu intensitate la o rudă din provincie pe care n-ați mai văzut-o de mult și cu care n-ați mai corespondat. Ciudat : peste cîteva zile primiți o scrisoare chiar de la ea. **„Nu este o întîmplare, spune profesorul Kaznatcheev, transmiterea gîndului este o realitate demonstrată științific. Am demonstrat-o și în laborator."**

După negarea acerbă a acestui gen de afirmații, autoritățile sovietice au înființat în cele din urmă la Novossibirsk un laborator ultra-sofisticat, unde zeci de asistenți și oameni de știință lucrează împreună cu profesorul Kaznatcheev la descifrarea tainelor care provoacă încă atîta uimire și neîncredere. Cercetările și experimentele sale în acest domeniu ar putea demonstra două lucruri : în primul rînd că există în natură o forță încă necunoscută, capabilă să acționeze la distanță asupra organismelor vii, iar în al doilea rînd că gîndul omului poate acționa, de asemenea, la distanță, atît asupra materiei cît și a gîndului altei persoane. Experimentele pe celule, în laborator deci, susțin pe deplin aceste afirmații. Ele au fost inițiate cam prin anii '70 și au pus în evidență acțiunea la distanță, fără nici un suport material, contact chimic, fizic sau biologic, a unui grup de celule asupra altora. Experimentele au fost repetate de sute de ori.

Un alt subiect al cercetărilor profesorului siberian : efectul „psy", adică influența creierului asupra materiei și a altor organisme. Una din experiențe constă din prezentarea la televiziune a unei plante de talie medie. Publicului spectator i se cere să se gîndească intens la această plantă la o anumită oră. **„În acel moment**, spune profesorul Kaznatcheev, **cu instrumente de măsură foarte sensibile, se poate constata cum planta reacționează la nivel fiziologic."**

Academicianul Kaznatcheev consideră că descoperirea și explicarea acțiunii **„biocîmpului" vor influența toate domeniile științei, în special pe cele legate de sănătatea omului. De asemenea, consideră profesorul, se va deschide perspectiva războaielor psihologice. „Puterile extrasenzoriale ale anumitor indivizi, afirmă el în continuare, ar putea avea consecințe grave în confruntările și conflictele viitorului. Cu ajutorul gîndului s-ar putea dereglа toate sistemele informatice ale puterii adverse, s-ar putea paraliza complet căile de telecomunicații și traficul aerian."**

Dar, după părerea profesorului Kaznatcheev, capacitatea parapsihologică și extrasenzorială nu ar fi doar apanajul cîtorva persoane (medium, profeți, vindecători etc.), ci a fiecăruia dintre noi. Totul este să identificăm această capacitate și să o dezvoltăm prin exercițiu. **„Concluziile experimentelor noastre ne îndreptățesc să afirmăm că omul, în afară de inteligență și acel «savoir-faire» tehnic posedă și alte calități superioare cum ar fi comunicarea la distanță."**

Să fim noi deținătorii unor asemenea calități ? Profesorul Kaznatcheev nu se îndoiește !

AURORA POPESCU

Nr. 50 (1782) din 14 decembrie 1991

incursiune în paranormal

„NIUMAS" sub fluxul de imagini telepatice!

Continuăm strania revelație a inginerului „Niumas" — un pseudonim pe care l-am acceptat, cum spuneam în numărul anterior al revistei, pentru a pătrunde — fiind asigurați de integritatea psihică și morală a interlocutorului nostru — în „marele" film al unor comunicări ieșite din comun. Am înțeles noi înșine din lunga confesiune că revelațiile nu erau provocate de ceva anume ; dimpotrivă, am dedus că inginerul metalurgist, căpătînd întrucîtva conștiința mediumului preferat, nu a făcut decît să înregistreze ceea ce de fapt primea. Altfel spus, el devenind un amplu receptor. În această „zonă" a paranormalului lucrurile diferă de experimentele anterioare, publicate la această rubrică ; interlocutorul meu are conștiința contactării sale de către ființe nepămintene, raționale ; spre deosebire de alte exemple, unele celebre, în acest caz comunicarea pare mai plină de conținut, însă un conținut ce nu-și explică substanța ezoterică. În fine, pare că asistăm la narărea unor idei ce pot deveni materia primă a unor povestiri SF.

— Domnule „Niumas", continuați-vă confesiunea...

„Pînă în 1984 au mai urmat relativ multe „transmisii", dar de importanță mai mică. În una din zile, stînd relaxat pe o parte, cu ochii deschiși, s-a derulat clar vizibilă la vreo 15 cm în fața ochilor o imagine dinamică în contrast verde-negru reprezentînd o pasăre dintr-o specie necunoscută, zburînd deasupra unei farfurii zburătoare timp de vreo 2—3 minute, după care a dispărut fără urmă. A fost singura transmisie de acest fel recepționată pînă atunci. Mai tîrziu am văzut o imagine similară pe coperta unei cărți românești de bionică. Justificarea insistenței acestor transmisii părea a fi conținută în cererea unei entități feminine, care îmi dădea de înțeles că e prietenă cu un rege și îmi cerea mie să o căsătoresc cu un... extraterestru ! Mi s-a părut absurdă această cerere care părea o poruncă, de fapt. Dar mi se sugera că în felul acesta ei, extratereștrii, vor reuși să comunice cu noi, să-i înțelegem și să ne înțeleagă mai bine la rîndul lor ! Apoi, unele transmisii aveau o evidentă încărcătură nedorită de mine, unele aveau caracter net perturbant chiar și atunci cînd conținutul lor era vizibil în imagini, ca și cum transmițătorul încerca prin testare stabilirea rezonanței : emițător-receptor telepatic, reușind doar parțial și evident imperfect !

De pildă o transmisie prezentînd un vraf de cărți în dezordine, înconjurîndu-mă și generînd brusc o stare de lipsă de plenitudine a forțelor, stare din care ieșeam cu greu prin exerciții bazate pe autosugestie de tip pranayama.

În primăvara anului 1984 m-am întîlnit întîmplător cu o fostă colegă de la cercul „Cosmos 2000" din Iași, care mi-a dat două fotografii făcute de un prieten al ei în zona satului Cozia de lîngă Iași, reprezentînd clar un OZN. Una din ele a apărut într-un număr al revitei „Flacăra bis" din 1991. Atunci cînd nu vedeam astfel de obiecte, mi se transmiteau ca aceasta menționată mai sus. Însă în toamna anului 1985, fiind la Bîrlad, într-o zonă mărginașă a orașului, pe strada ce duce spre comuna Perieni, am „intuit" prezența unui obiect extraterestru deasupra zonei. Am stat pe loc, deși burnița. Se afla într-adevăr la o altitudine joasă. Ochii mi s-au închis, și am recepționat imaginea unor nori cu chip de om. Erau două personaje bine cunoscute din istorie, care în acel moment nu mă preocupau, nu mă obsedau. Dar au dispărut brusc, în locul lor transmisia prezentînd un bărbat de vreo 35 de ani, zicînd, aplecat : „OZN"!

Ceva mai tîrziu aveam să văd un desen de chip uman, parcă copie a celor văzute anterior, în revista sovietică „Veselie pioniera". Două din transmisiile anterioare aveau surse cel puțin asemănătoare cu cele văzute concret anterior. În acest sens coincidența este exclusă. Am văzut apoi interiorul unei nave cosmice, în care un bărbat tînăr, fără trăsături fizionomice distincte, îmbrăcat într-o uniformă aparent militară, și, pe ecusonul căreia scria clar : „Amplasator". Din 1985 am inițiat, după priceperea mea, o conversație telepatică cu „cei de sus", cerînd — fără să-mi pot explica de ce — **un magnet apolar** (pe care România nu-l producea), cu o anumită structură magnetică. Era acesta necesar, indispensabil unei comunicări eficiente ? Nu știu. Dar am trăit și un moment mai ciudat cînd, aflîndu-mă în practică în apropierea Brăilei, am văzut — și nu numai eu ! — un punct strălucitor ce se deplasa pe cer cu două dîre roșii și scurte în urma lui. Nu era avion. Tot atunci mi-a ieșit în cale, prin spărtura unui gard, „un fel de copil", cu capul exagerat de mare, zicîndu-mi trist și cu o neverosimilă maturitate (dat fiind că avea înfățișarea unui copil) : „Și eu, omule!"

Nu am înțeles ce vrea să spună, dar am simțit o senzație ciudată și mi-am continuat drumul. Începînd cu anul 1986 caracterul ofensiv, „atacantist" al unor transmisii a devenit din ce în ce mai vizibil și mai nociv chiar. Dar, după părerea mea, în ceea ce privește partea cu adevărat demiurgică a extraterrei — ca să o numesc astfel —, reprezentanții, acesteia par să aibă în primul rînd interesul de a ne folosi împotriva răului, în general. Cred în același timp că toți „paranormalii" trebuie să-și facă cunoscută experiența lor, pentru a reconstitui pe alte căi marea istorie a civilizației noastre. E necesar ca publiciștii să fie ceva mai exacți în vehicularea unor informații cu contribuție directă la coerența logică a intelectului, precum : fotonii fără masă, explozia primordială a Universului, creșterea masei cu viteza etc., și să prezinte mai des cititorilor corelația dintre fenomenul de „îmbătrînire" a radiației și metoda de calcul a distanțelor interstelare bazată pe efectul de „deplasare spre roșu". Lucrurile pe care le-am trăit nu țin de ocultism; neavînd deocamdată un suport științific validat, ele mai pot stărui, probabil, în zona paranormalului..."

Intre un comentariu care ar încerca să nege afirmațiile de mai sus, sau altul care ar îndrăzni să le susțină, noi ne păstrăm distanța medie, punctul din care observația ezită vreo implicare și se satisface doar cu ceea ce recepționează, păstrîndu-și omenește și ne-extraterestru plăcerea degustării confesiunii.

Incursiunile în paranormal continuă !

ION ȚUGUI

P.S. Unii cititori de bună credință ai acestei rubrici se tem că mărturisirile specifice „zonei paranormale" ar atinge un prag al ridicolului ; pe de altă parte, în cazul unor maladii, unii suferinzi ar recurge la „tratamente" cu ajutorul... paranormalului ! O spunem din nou, de data asta mai clar : Niciodată fantezia creativă nu coboară în ridicol — chiar dacă „experimentele" s-ar dovedi superflue sau simple autosugestii ale subconștientului. Așa cum pentru vindecări de orice natură nu credem că ar fi utilă și eficientă o apelare la paranormal ! — exceptînd acele efecte salutare dovedite pînă acum prin rolul benefic al unor potențiale bioenergetice umane (vezi cazul Valeriu Popa și altele)...

Rătăcind prin labirintul misterelor

PE UNDE SE MAI PLIMBĂ FANTOMELE...

Legende a căror origine se pierde în negura începutului mileniului trecut vorbesc despre o așezare germanică unde pietrele se mișcau singure și porneau în zbor prin aer, oamenii erau aruncați pe jos din paturile lor... Și totuși nimeni și nimic nu se afla prin apropiere... Sînt primele menționări a ceea ce astăzi cunoaștem sub numele de **Poltergeist**, în traducere liberă din germană, „spirit zgomotos", sau cum se spune prin dicționare mai vechi, „moroi", sau „strigoi". Nu există nici acum o explicație a acestor fenomene —farfurii care zboară din raft, tacîmuri care se zbat prin aer, pahare care se aruncă și se sparg... Multe relatări s-au dovedit inexacte, sau chiar false. Altele însă desfid, cel puțin pînă acum, orice explicație. Unele din aceste spirite nu fac nimic rău, cum ar fi cel care bîntuia prin 1715 casa în care locuia John Wesley, fondatorul bisericii metodiste. Altele dau chiar o mînă de ajutor — ca în întîmplarea de la o fermă din Missouri unde nici acum nu se știe cine a umplut luni de zile cu apă butoiul din fața casei. Sînt și spirite cărora le place să chinuiască — sună la ușă și nimeni nu se arată, aruncă banii oamenilor prin casă sau, cum s-a întîmplat în 1964 în Franța, cînd o întreagă familie a fost terorizată timp de cîteva luni, de fantome care aruncă mîncarea, sparg farfuriile, sfîșie perdelele și hainele. Și, în tot acest timp nici o figură nu se vede ...

Alte fantome au însă înfățișare. Își stabilesc locul în anumite case, pe care nu le părăsesc mult timp. Unele amintesc de persoane reale, care au trăit acolo, uneori cu mult timp înainte.

Un conac din Buriton, Hampshire, a fost bîntuit de trei fantome : un călugăr

din Evul Mediu, o doică ce trăise pe la 1700 și o tînără care apărea mereu trecînd prin zid, pe locul unde pe vremuri se afla o ușă. Prin castelul Glamis se plimba o bătrînă doamnă în cenușiu și un băiețaș negru, trezind groază. Cei care îi vedeau se spune că înnebuneau. Dar nu doar castelele și reședințele nobiliare sînt preferate de fantome (deși nu putem să nu amintim de fantoma Annei Boleyn, nefericita soție a lui Henric al VIII-lea, mama reginei Elisabeta I, decapitată de soțul ei pentru o imaginară necinste conjugală, și care revenea mereu în Turnul Londrei). O umilă căsuță de țară a fost în 1966 pentru șase luni, locul preferat de apariție a unei bătrîne care la 10,30 în fiecare seară intra într-o cameră ce servise odinioară de dormitor. O fabrică de confecții din Iingă Belfast, în Irlanda de Nord a cunoscut și ea asemenea zile de teroare (sau mai bine zis, nopți, căci fantomele apăreau după miezul nopții) — era vorba de fostul locuitor al casei în care acum se afla fabrica. Paznicul de noapte nu a rezistat și a murit...

Dar poate că una din cele mai celebre a fost așa numitul Om Cenușiu din Teatrul Regal din Drury Lane, Londra. Timp de peste două secole actorii și spectatorii i-au putut vedea strania făptură, purtînd o haină cenușie, pălărie, perucă, cisme de călărie și sabie, apărînd în spatele ultimelor rînduri din sală. Și, cînd în 1940 s-a descoperit exact în locul pe unde apărea, scheletul unui om asasinat și zidit în peretele sălii, toți s-au gîndit că poate a lui era fantoma...

Ne vom despărți în episodul următor de această stranie lume a trupurilor fără consistență, urmărindu-le, încă o dată împreună cu cei care și-au cîștigat numele de „vînători de fantome". Care au încercat să găsească măcar un început de drum menit să-i poarte spre una din lumile paralele vremelnicei noastre existențe.

MIHAELA DOROBANȚU

Lumea magiei și a ocultismului

„LUCRURILE SÎNT NUMERE"...

■ ...S-a născut la Samos. Unii dau drept sigur anul 570 î.e.n. ca an al nașterii. Alții — 580 î.e.n... Dar, cu toate că mărturiile despre viața lui sînt strîns împletite cu o sumedenie de legende și întîmplări mitice care-l fac să pară — sau chiar să fie ! — un personaj fabulos, **Pythagoras**, căci despre el este vorba, este unul dintre portretele fascinante ale galeriei de personalități din întreaga antichitate. Filosof, matematician, teolog, mag, Pythagoras este — de va fi fost ! — un strălucit reprezentant al acelei extraordinare pleiade de genii ale culturii și civilizației anticei Elade, a căror trecere prin lume a lăsat în urmă-i o solidă tradiție. ■ Stabilit, potrivit izvoarelor istorice, la Krotona (Italia de sud), așa cum au făcut-o în acele timpuri mulți alți ionieni, Pythagoras întemeiază aici o școală inițiatică **(pythagoreică)** avînd ca discipoli așa-numiții **pythagórikoi**, bazată pe mistica numerelor, școală care s-a impus prelucrînd în cele din urmă puterea politică la Krotona, în preajma anului 530 î.e.n. ■ Pentru pythagoreici, **10** era numărul magic, sacru, de bază, întrucît el reprezintă suma numerelor fundamentale (1 + 2 + 3 + 4 = 10), așa-zisul **tetrakis**. Astfel, întregul Univers este văzut ca o expresie a armoniei numerelor, acestea fiind reprezentate sub formă spațială : puncte juxtapuse formînd pătrate, trunghiuri, dreptunghiuri... În acest Univers, un loc privilegiat îl vor deține **triunghiul de aur** (binecunoscut nouă, azi, sub denumirea banală de... **Teorema lui Pythagoras !**), **tabla înmulțirii** și mai ales **pentagrama sacră** (din care Pythagoras va obține celebra **secțiune de aur**)... ■ Practic, cosmologia lui Pythagoras a fost în multe privințe foarte apropiată de cea milesiană, deosebindu-se de aceasta tocmai prin atenția și importanța cu totul deosebite acordate numerelor. Pentru Pythagoras, numărul va însemna nucleul modelator al lucrurilor ; **„Lucrurile sînt numere"**, va afirma el. Hippasos, unul dintre discipolii săi direcți, va susține chiar că numărul, avînd caracter divin, este „organul judecății creatorului lumii" și „cel mai înțelept dintre toate". Mai tîrziu, următoarea generație de discipoli va vedea în număr — potrivit mărturiilor lui Iamblichos — „întîia paradigmă a Universului"... ■ Cît privește **pentagrama sacră**, ea era socotită un simbol al sănătății și echilibrului, al vieții în general. Vestita secțiune de aur, în jurul căreia s-au țesut tomuri întregi de exegeze, pe care o regăsim minunat aplicată în volumetriile armoniilor plastice și arhitecturale, exprimă, în fapt, raportul matematic existent între diagonalele și laturile unui pentagon cu latura 1. ■ De altfel, raporturile numerice simple descoperite de Pythagoras (sau atribuite lui) — 2/1, 3/2, 4/3 — definesc, în același timp, și acordurile muzicale fundamentale (cvarta, cvinta, octava), aceste raporturi fiind „posibil" de aplicat, potrivit gîndirii pythagoreicilor, inclusiv la distanțele ce despart corpurile cerești care în viziunea gînditorului grec, ascultă de aceleași proporții perfecte. Subtila relație dintre numere, sunete și corpuri cerești va fi temeiul ideii existenței unei **armonii a sferelor cerești**, armonie exprimată prin **muzică**. Așa se explică importanța cu totul particulară a **muzicii** în preocupările pythagoreicilor. ■ Cum vom vedea, întreg acest corpus de idei și teorii despre numere elaborat de Pythagoras și discipolii săi va rodi în eflorescențe deosebit de bogate și în magie, și în filosofie, și în matematică, și în estetică sau artă... Să ne amintim fie și numai de marele matematician Keppler, o viață întreagă fascinat de armonia geometrizată a Universului, mai exact a sistemului nostru solar, căruia căuta să-i afle expresia matematică desăvîrșită într-o unică formulă... ■ Din nefericire, însăși propria teoremă care-i poartă numele a dovedit că generalizarea acestor concepte numerice la scara universală a realului nu este posibilă, întrucît există și numere **iraționale**, precum cel ce exprimă raportul dintre latura unui pătrat și diagonala acestuia... Dar acest fapt nu micșorează cu nimic minunata magie a numerelor care a înfierbîntat timp de veacuri mințile atîtor generații de magicieni, nu știrbește cu nimic frumusețea încercării temerare a lui Pythagoras și a discipolilor săi de a uni într-o unică relație filosofică tainica alcătuire a lumii văzute și nevăzute, **kosmosul** ceresc cu cel al geometriei și numerelor și kosmosul artelor... ■ **Kosmos**, adică **armonie**, mirifica idee de geniu despre Univers, pe care o datorăm acelor greci trăitori acum mai bine de două milenii și jumătate... ■ Dar despre numere vom mai avea prilejul să vorbim...

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

Împăduririle masive, şansa păstrării sănătăţii Terrei

Sănătatea planetei noastre este grav afectată de poluare. Gazele de eşapament, CFC-ul, gazele chimice, emisiile nocive rezultate de pe urma îngrăşării excesive a terenurilor agricole iată numai cîteva din cauzele majore ce provoacă încălzirea atmosferei. Unii specialişti pronostichează o creştere a temperaturii globale medii de la 15°C la 17°C, sau chiar la 19°C în următoarele cîteva decenii. Ce ar rezulta? Lungi perioade de secetă, întrerupte de dezlănţuirea unor uragane tropicale. Pădurile ar muri de pe urma secetei, zonele de vegetaţie s-ar deplasa spre nord, iar în centrul Europei vegetaţia ar fi dominată de o floră puţin pretenţioasă. Alţi specialişti în climatologie apreciază, însă, că climatul european va deveni mai umed.

„Formula magică" este dată de producerea unei mari cantităţi de biomasă de pe urma plantării de arbori, ce vor da naştere unor întinse păduri în viitor. Bineînţeles că surplusul de dioxid de carbon existent în atmosferă va fi absorbit de aceşti arbori. Experţii au calculat că se pot reîmpădurii sute de milioane de hectare de terenuri necultivate, din care o mare parte se regăseşte în zonele tropicale. Numai în ţările Pieţei Comune aceasta ar putea reprezenta o suprafaţă globală de 44 milioane de hectare. Dar, chiar aşa, ea va fi departe de a acoperi necesităţile. Pentru restabilirea echilibrului ecologic va fi necesară şi reducerea emisiilor de gaz carbonic în atmosferă. Numai în Germania, de pildă, cel mai industrializat stat european, 36 la sută din pădurile din est sînt distruse, în timp ce în vest procentul este de „numai" 16 la sută.

Inginerii şi proprietarii de păduri vor trebui să-şi menajeze „tezaurul verde" cel puţin cîteva decenii de acum încolo. Trunchiurile arborilor vor deveni din ce în ce mai groase şi se vor vinde în consecinţă, mai scump. După o fază de exploatare uşoară, care va antrena o creştere a preţului lemnului şi o scădere a veniturilor silvicultorilor, va urma o perioadă de mari oferte de lemn pe piaţă. După reîmpădurire, aceste suprafeţe forestiere vor putea acoperi o suprafaţă de trei ori mai mare decît cea ocupată în prezent în ansamblul ţărilor Pieţei Comune.

Transformarea unor mari suprafeţe cultivate în terenuri împădurite va costa extrem de scump. Agricultorii şi proprietarii forestieri vor trebui să fie sprijiniţi

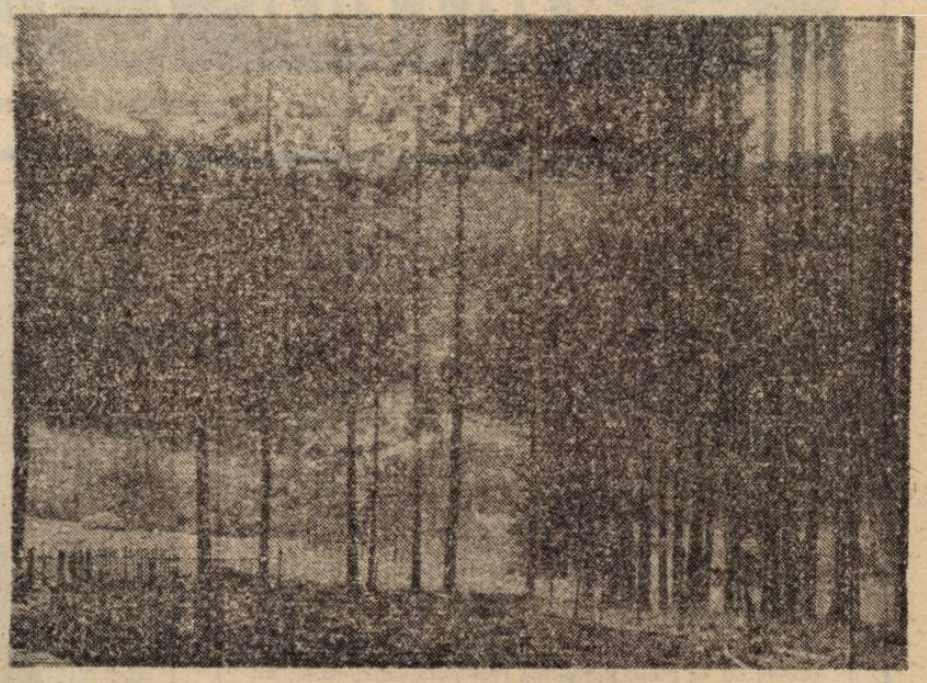

la nivelul maxim posibil în primii 10—20 de ani, pentru a surmonta lipsa de cîştiguri de pe terenurile în cauză. Comunitatea Europeană ar putea juca aici un rol de prim rang, iar experţii au calculat că efortul financiar ce ar urma să fie făcut nu va depăşi cuantumul subvenţiilor acordate agriculturii ţărilor membre. Numai în Germania, această sumă se ridică la 64 de miliarde de mărci, care ar fi însă alocată pe o perioadă de patru decenii.

Sănătatea „planetei albastre" merită orice sacrificiu, iar, în acest sens, Europa îi este extrem de îndatorată.

CHIRURGIA ARBORILOR SE EXTINDE

Poluarea a atins în prezent cote alarmante, în special în regiunile industrializate. Din păcate, însă, multe măsuri de protecţie a mediului nu au fost luate decît atunci cînd cuţitul a ajuns la os. Un singur exemplu este deosebit de elocvent : ploile acide. Numeroşi oameni îl regăsesc astăzi pe prietenul nostru dintotdeauna — arborele, care a supravieţuit, pînă acum, numeroaselor avataruri : trăsnetului, căldurii, trigului, îngheţului, gazului de eşapament, bacteriilor. Teiul din satul german Staffelstein de pildă a rezistat intemperiilor şi poluării vreme de 1200 de ani. Apoi, consiliul municipal a betonat pur şi simplu spaţiul din jurul arborelui de trei ori. Şi, teiul are nevoie de mult aer, de multă apă. Acest arbore venerabil a murit în urmă cu 10 ani datorită greşelilor omului.

Stejarii, fagii, teii şi nu numai ei, sînt ameninţaţi cu dispariţia. Asupra veteranilor sînt întreprinse intervenţii cvasi-chirurgicale : grinzi de susţinere, corsete metalice manşete de plastic, chiuretaje, obturaţii de cărămizi şi beton, şi bulonări impresionante. Teiului milenar din Effeltrich (Germania) i-a fost confecţionat un eşafodaj din lemn de stejar cu 24 de stîlpi.

Pentru ca arborii bolnavi să poată beneficia de un sprijin eficace, trebuiesc stabilite diagnostice precise. Institutul de biologie a lemnului din cadrul Universităţii din Hamburg s-a specializat în „carotajul" arborilor, operaţiune ce se execută în vederea efectuării unui examen „medical". La rîndul său, Institutul de cercetări nucleare din Karlsruhe foloseşte analize asistate de ordinator pentru studiul structurilor de creştere a arborilor şi pentru determinarea tensiunilor ce apar din cauza vîntului, greutăţii coroanei şi rănilor trunchiului. Profesorul Adolf Habermehl, de la centrul de radiologie al Universităţii din Marburg, foloseşte o cu totul altă metodă. Detectează bolile cu ajutorul scanner-ului sau tomograf-ului. Imaginile luate cu ajutorul scanner-ului permit recunoaşterea tuturor proceselor biologice care conduc la modificarea densităţii lemnului şi a absorbţiei de apă. Amplasamentul şi amploarea putrezirii şi a micozelor se pot determina fără a se recurge la intervenţii „chirurgicale".

Şi terapia folosită în silvicultură s-a modernizat. Astfel, chirurgia modernă nu mai recurge la chiuretaje şi obturaţii de beton, deoarece între lemn şi obturaţie se instalează deseori bacterii şi agenţi saprogeni. În cavităţi trebuie asigurate o irigare şi o aerisire adecvate. Marile găuri din jurul trunchiului trebuie să fie completate cu grilaje, pentru a împiedica oamenii să arunce gunoaie sau să facă focul. Experţii germani au „vindecat" numeroşi arbori (mestoceni, fagi, plopi) care sufereau de plăgi numeroase prin utilizarea unei spume de plastic cu întărire rapidă. Această substanţă aderă la o temperatură de minimum 15° C, nu picură, nu degajă decît lent căldură, închide şi etanşează plăgile. Lemnul este, deci, ararеori atins de microorganisme.

În prezent, se află în plină desfăşurare o amplă acţiune de salvare a 70 000 de vechi stejari din regiunea Reinhardswald (landul Hessa) aflată sub ocrotire. În imagine se află un stejar ciudat din Raesfeld-Erle (landul Westphalia), vechi de 1500 de ani şi care continuă să inverzească an de an.

Proprietăţile nebănuite ale bacteriilor

Nu există cutie cu brînză care să nu conţină microorganisme. Bacteriile au, însă, calităţi nebănuite pînă nu demult : sînt capabile să descompună dioxinele ale căror molecule sînt formate din atomi de carbon, hidrogen, oxigen şi clor. Specialistul german în microbiologie Hans-Georg Rast de la uzinele Bayer din Leverkusen a descoperit această uimitoare proprietate a bacteriilor, o adevărată performanţă, dealtfel, din partea lor, întrucît în mod normal se utilizează temperaturi de peste 1000° C pentru a distruge dioxinele.

Oamenii de ştiinţă speră ca, într-o bună zi, bacteriile brînzei să rezolve una din marile probleme ale mediului — poluarea, datorată în bună măsură substanţei denumite în mod curent „peştele de Seveso". În 1976 au avut loc scurgeri de dioxină într-o uzină chimică din oraşul italian Seveso, ca urmare a unui accident. Vaporii toxici scurşi în afara incintei industriale au poluat întreaga regiune, au provocat arsuri oamenilor, ei aflîndu-se la originea unor malformaţii congenitale. Există 75 de substanţe care au o compoziţie chimică asemănătoare şi se numesc dioxine ; gradul lor de toxicitate diferă, însă, foarte mult. Ele au fost distruse numai pe baza combustiei, o metodă care nu permite nici măcar obţinerea unui rezultat cît de cît satisfăcător de vreme ce a fost descoperită dioxină în cenuşa uzinelor de incinerare, dealtfel foarte moderne.

Dioxina provine, în general, din gunoaiele publice, combustia hidrocarburilor clorate, ce sînt utilizate la realizarea unei mari varietăţi de mase plastice, produse de dezinfecţie, pesticide, vopsele şi încă multe altele. Specialiştii intenţionează să folosească microorganismele din natură în mod sistematic spre sfîrşitul acestui secol. Două probleme îşi aşteaptă încă rezolvarea. Cu cît structura moleculară a dioxinei este mai complexă, cu atît bacteriile distrug mai lent componenta benzenică. Structura de bază este identică pentru cele 75 de tipuri de dioxină : 12 atomi de carbon formează două componente ciclice benzenice, unite prin doi atomi de oxigen. Atomii clorului care determină toxicitatea produsului se pot fixa pe cele două componente ciclice. În unele cazuri, bacteriile brînzei sînt, citeodată, lipsite de orice eficacitate contra „peştelui de Seveso", din cauza structurii extrem de complexe a acestuia, iar alteori le trebuie 6 pînă la 30 de ore pentru a distruge dioxina. Deoarece bacteriile simt nevoia unui stimulativ, specialiştii obişnuiesc să le administreze o mică doză de fenol, care, în final, atacă dioxina ce conţine elementul carbon.

Cu ajutorul a patru grame de bacterii, cultivate în cuve de fermentaţie, se aşteaptă o săptămînă pentru ca dioxina conţinută într-un litru de amestec de apă şi pămînt să fie extrasă. Pe de altă parte, dioxina se prezintă sub forma unei soluţii relativ pure în timp ce în natură este amestecată cu pămînt, ceea ce îi îngreunează considerabil extragerea. Cercetătorii introduc agenţi tensioactivi biodegradabili în sol şi aceştia detaşează petele de murdărie.

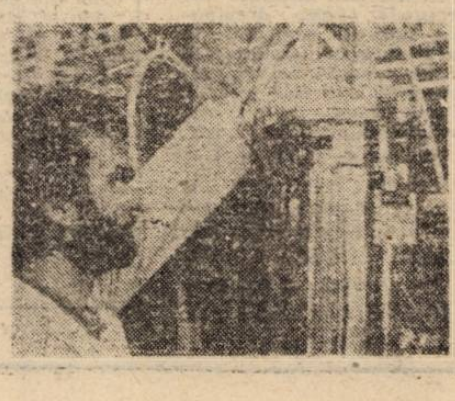

■ *Guvernul de la Londra şi-a luat un răgaz de gîndire pînă în 1994 pentru a hotărî dacă va continua sau va abandona programul de construcţie de centrale atomoelectrice.*

■ *Cu puţin timp înainte de intrarea în exploatare, centrala atomoelectrică de la Zwentendorf (Austria) a fost închisă ! Măsura aceasta a fost luată în urma hotărîrii populaţiei exprimate în cadrul unui referendum. Este evident că Austria a abandonat energia nucleară.*

■ *Din motive de securitate şi prezervare a mediului ambiant, Italia şi-a închis centralele atomoelectrice.*

● *Belgia a renunţat la programul energetic nuclear.*

■ *Polonia a oprit lucrările la centrala sa atomoelectrică de la Zarnowice. O hotărîre în domeniul energeticii nucleare urmează a fi luată la sfîrşitul secolului.*

■ *Suedia a hotărît să-şi oprească progresiv centralele atomonucleare. Perioada avută în vedere este de 20 de ani.*

■ *S.U.A., primul producător mondial de energie electrică în centrale atomoelectrice, au anulat construcţia a 118 reactoare nucleare. Cauza ? Opinia americanilor, care consideră că energia nucleară este extrem de periculoasă.*

■ *Aflată sub şocul Cernobîlului, U.R.S.S. a anulat construcţia a 30 de centrale nucleare. 60 de incidente, care au antrenat oprirea de urgenţă a reactoarelor aflate în funcţiune, au fost înregistrate în primul semestru al anului în curs. O treime din aceste incidente s-au datorat unor erori umane.*

■ *În Germania de vest nu s-a mai făcut nici o comandă pentru o centrală nucleară în ultimii 15 ani. În fosta Germanie de est, cele 4 reactoare aflate în funcţiune au fost oprite din ordinul guvernului de la Bonn, după reunificare, ca urmare a lipsei de securitate ; s-a suspendat şi construirea a cinci noi reactoare.*

■ *Ozonul din atmosferă creşte în fiecare an cu 1 la sută, adică de trei-patru ori mai repede decît cel al gazului carbonic.*

■ *Oameni de ştiinţă nu au stabilit cu certitudine de unde provine metanul în atmosferă, dar se presupune că ar fi produs în primul rînd de bacteriile care descompun materiile organice în absenţa oxigenului. Drumurile asfaltate, terenurile mlăştinoase şi organismul uman emană metan.*

Pagină realizată de
ŞERBAN FILIP

Femina Club

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÎNEANU**

• Indiscreţii... •

GLASUL INIMII

Seducători recunoscuţi, bărbaţii din familia Kennedy ţin la păstrarea tradiţiei. Totuşi nu credem să fie invocată doar tradiţia în această poveste de dragoste. Dar despre ce este vorba ? După vilva generată de procesul tînărului William Kennedy-Smith acuzat pentru viol, privirile însetate de evenimente mondene s-au îndreptat spre unchiul său, senatorul Ted Kennedy. De doi ani inima sexagenarului din celebrul clan „vibrează" pentru frumoasa Stéphanie Pinol, în vîrstă de 22 de ani. Deşi foarte prins de activitatea politică, nu ezită să părăsească la fiecare sfîrşit de săptămînă Washingtonul pentru a se întîlni cu iubita sa, o frumoasă brunetă de origine belgiană. Şi cum iubirea este un lucru ce trebuie întreţinut, cuplul porneşte în lungi curse solitare de automobil. Escapadele au ca punct terminus rezidenţa senatorului, un „cuib al fericirii", zonă superbă unde, spun gazetarii bine informaţi, Ted îşi uită şi vîrsta şi poziţia socială... In schimb acest atu nu este neglijat de ambiţioasa domnişoară. La această concluzie au ajuns indiscreţii care au văzut-o pe Stéphanie însoţindu-l pe Ted în tribuna oficială, la Washington, la o defilare militară. Rumoarea persoanelor oficiale din jur nu a intimidat-o. Stéphanie locuieşte împreună cu mama sa într-un apartament luxox la Crystal City (Virginia), a... zece minute de iubitul său Ted.

FĂRĂ REGIM, O SILUETĂ DE VIS

„Într-un timp scurt, fără nici un regim alimentar, puteţi dobîndi o siluetă de vis". Este opinia insolită a profesorului P. Pallady. Pentru apropiatele „nopţi de vis" ale sărbătorilor de Crăciun şi de Revelion, merită să încercăm. În cîteva săptămîni vă puteţi restabili echilibrul fizic şi psihic, tonusul şi puteţi pierde kilogramele în plus. Şi aceasta cu ajutorul unei metode originale care vă face mai frumoasă, mai sigură pe dv. mai puternică în lupta cu stresul. Pierre Pallady, specialist naturist şi dietetician a pus la punct o tehnică originală cu ajutorul căreia se pot pierde kilogramele în plus fără a le redobîndi prea curînd, şi fără un regim alimentar deosebit. Simplu, printr-un mai bun echilibru şi practicînd o respiraţie relaxantă. Dacă veţi urma această metodă timp de şase săptămîni veţi reveni nu numai la silueta dv. ideală dar şi la un echilibru psihic de invidiat. Respiraţia, elementul de bază al metodei permite regularizarea funcţiilor vitale ale organismului. Pe măsură ce veţi avansa în practicarea unei respiraţii corecte, corpul dv. se va schimba. Respiraţia care provoacă destinderea sistemului nervos central acţionează şi asupra plexului care la rîndul său generează echilibrul sistemului neurovegetativ. Acesta va reglementa nevoile alimentare. Pentru că dacă sistemul neurovegetativ este echilibrat nu veţi fi peste măsură de gurmandă şi astfel veţi pierde în greutate în mod natural. Dacă acestea sînt argumentele ştiinţifice ale insolitei metode, să conturăm „secretele" respiraţiei corecte.

● În prima săptămînă inspiraţi timp de cinci secunde păstrînd aerul în plămîni tot cinci secunde. Repetaţi exerciţiul de şapte ori la rînd, apoi efectuaţi acest grup de exerciţii de respiraţie la interval de o oră, cu regularitate, cu blîndeţe, fără a contracta musculatura.

● A doua săptămînă, într-un ritm de şapte respiraţii, la interval de o oră, inspiraţi şi expiraţi timp de 5—8 secunde, păstrînd aerul în plămîni cîte una pînă la două secunde.

● În cea de-a treia săptămînă inspiraţiile şi expiraţiile vor dura 8—10 secunde, distanţa dintre ele fiind de două secunde. Puteţi practica aceste exerciţii de ritmare a respiraţiei încă trei săptămîni. Apoi, spune autorul metodei, practicaţi exerciţiul ori de cîte ori vă simţiţi stresată şi mai ales seara, înainte de culcare.

Premiul Nobel pentru Nadine Gordimer

În vîrstă de 67 de ani, romanciera sud-africană Nadine Gordimer a fost încoronată cu Premiul Nobel pentru literatură pe anul 1991. În expunerea de motive a desemnării sale se arăta : „romancieră are o creaţie epică magnifică şi a adus mari beneficii umanităţii".

Ea a descris în romanele şi nuvelele sale de un realism ascuţit societatea sud-africană, tulburată de conflicte sociale. „Un oaspete de onoare" (H Guest of Honour), roman editat în 1970, reprezintă punctul culminant al primei jumătăţi a carierei scriitoarei Gordimer. Printre creaţiile sale remarcabile se află „Conservatorul" (The Conservationist", 1974) ; „Fiica lui Burger" („Burger's Daughter", 1979), şi „Cei din iulie" („July's People", 1981). Nuvelele remarcabilei scriitoare sud-africane sînt numeroase, fiind cuprinse în şapte volume.

Ultima femeie căreia i-a fost decernat Premiul Nobel pentru literatură, în urmă cu un sfert de secol, a fost scriitoarea suedeză Nelly Sachs.

101 DIFERENŢE...

■ **Estrogenii mlădiază ligamentele, motiv pentru care femeile au articulaţiile mai suple decît bărbaţii.**

■ **Capacitatea vitală a plămînilor şi debitul sanguin al inimii bărbaţilor sînt superioare celor ale femeilor cu 20 la sută şi respectiv 15 la sută.**

■ **Trei sferturi dintre subiecţii cu migrene sînt femei.**

■ **Potrivit unui studiu efectuat de specialişti ai Universităţii Pennsylvania, femeile sînt mult mai abile în descifrarea expresiilor feţei. Ele sînt capabile să identifice mai mult de zece stări emoţionale, cum sînt ruşinea, frica, spaima, dezgustul, în vreme ce bărbaţii identifică doar expresia dezgustului.**

■ **Femeile petrec la telefon de trei ori mai mult timp decît bărbaţii.**

SĂRĂŢELE

1. Se face un aluat potrivit de tare din : un pachet de margarină, 150 g caşcaval ras (sau orice brînză sărată), 250 g apă, cca 500 g făină, chimen. Se lasă aluatul acoperit cu o cîrpă curată, cam o oră să se liniştească.

Se fac biluţe potrivite ca mărime care se prăjesc în grătarul special, bine încins.

2. Se frămîntă 250 g brînză sărată, 250 g margarină, 250 g făină. Se lasă 2—3 ore în frigider, apoi se întinde o foaie care se unge cu ou şi se presară cu chimen. Se taie fişii înguste (cel mult 1 cm lăţime) şi se coc în tava unsă şi tapetată cu făină, în cuptorul încălzit din vreme. (I.S.)

Cocktail-uri...

...pe bază de votcă. Pentru cocktailurile alcoolizate este de preferat să folosim suc de fructe. Gustul fructelor îl modifică pe cel al cocktailului fără să-l denatureze. Sucul de lămîie, de exemplu, dă aciditate preparatului. Cel de portocale dă mai multă „dulceaţă" fără ca gustul zahărului să le domine pe celelalte. Un truc : pentru a obţine mai mult suc din portocale, „scăldaţi-le" cîteva secunde în apă caldă.

● *Votca-oranj : 0,6 l votcă, 0,6 l suc de portocale, gheaţă. Votca se pune peste gheaţă, apoi se completează cu suc de portocale.*

● *Cunoscătorii spun că la fel de reuşit este şi cocktailul alcătuit din: 0,3 l votcă, 0,7 l suc de roşii, 0,05 l suc de lămîie, sare şi piper.*

*CRONICA modei

SE POARTĂ CANDOAREA !

Întotdeauna gulerul alb aduce un aer de puritate. Iar acum, se poartă ! Revenind la gulere, pot avea cele mai inspirate forme : rotunde, ovale, dreptunghiulare sau, aşa cum sînt în imaginea alăturată terminate în colţuri, ca o coadă de rîndunică. Deosebită este însă jacheta. Ca să „pice bine", trebuie realizată dintr-un material moale, pufos, extrem de fluid, încît să permită să fie înfăşurat în jurul taliei ca un şal al cărui capăt revine în faţă şi se prinde într-o bridă. Nuanţa sa gri-asfalt. Merge bine cu un pantalon gri-antracit. (A.P.)

PĂRUL SCURT

Mai modern ca niciodată, uşor de întreţinut, părul scurt satisface toate stilurile. Opinia aparţine specialiştilor, dar dacă o împărtăşiţi vă oferim cîteva detalii pe această temă. Dacă nu ezitaţi să vă tundeţi foarte scurt (foto 4) această tunsoare clasică, pînă la jumătatea urechii, este originală prin vîrfurile întoarse spre exterior. În plus, accentuează efectul părului scurt.

■ Meşele reprezintă nota distinctă a acestei tunsori. Cu măiestrie profesională se poate obţine aspectul de franjuri al bretonului.

■ Încă o tunsoare dreaptă „Ceafa" este mai scurtă decît părţile laterale.

■ O coafură ultrasportivă, foarte scurtă, cu ceafa degajată.

■ La această coafură rezultată dintr-o tunsoare „cu ceafă dreaptă" interesant este efectul rotund al meşelor.

glob MAGAZIN

„MATRIOŞKA", umor şi vocalize

Matrioşka", la origine, este o păpuşă din lemn lăcuit, lucrată în culori vii, de circa 12—18 centimetri înălţime, cu un diametru uşor supradimensionat al fotei, al părţii inferioare ; şi nu întîmplător. Păpuşica se poate desface, pe linia cingătoarei, îngăduindu-ne să descoperim în interiorul ei, ca un element sugestiv de genealogie, o a doua „Matrioşka", de dimensiuni mai mici, care la rîndul ei, «ascunde» o a treia. Şi tot aşa mai departe. În funcţie de tehnica şi abilitatea celor care o crează, o „Matrioşkă" se constituie, în fapt, într-o suită concentrică de păpuşi, în care cea mai mică, a cincea sau a şasea, ar putea fi, într-un fel, «stră-stră-nepoata» celei dintîi sau, poate, mai curînd, «stră-stră-bunica» din care s-au dezvoltat, într-o viziune neodarwinistă, prin re-încorporări şi re-înfolieri succesive, toate acele «descendente», tot mai mari şi mai multe pînă la Matrioşka zilelor noastre : o păpuşică foarte viu colorată, de inspiraţie folclorică, produsă însă în ateliere specializate, în care arta celui care o pictează (cînd e pictată cu artă) se însoţeşte cu atuurile unei tehnologii de serie confortabilă. Dar ce legătură ar putea exista, intuim întrebarea, între o Matrioşkă şi „o stare de veghe" ?

Un tînăr, un moscovit, se pare, Elkhan Antipov, de 23 de ani, a avut inspirata idee de a crea o „matrioşkă" de o factură «antropologică» unică : o „matrioşkă" (denumirea invocînd în cazul dat doar tehnica «alcătuirii») cu chip de bărbat. Şi nu chipul şi capul oricui, ci al lui Gorbaciov...

Poliţia (miliţia), după cum aveam să aflăm din presa moskovită, ar fi intervenit imediat, ca la un act de „les-majestate", (după codul sovietic, o lezare deliberată a onoarei şi demnităţii preşedintelui...)

Lezare ? Mărturisim că, la început, n-am înţeles de ce... Noua „matrioşkă" ni se părea pe cît de inofensivă pe atît de simpatică şi, mai ales, fără nici-o sugestie de „chip cioplit", ori de cult al persoanei, al chipului pe care-l propunea (sau contesta) spre venerare (ultragiere) premeditată. Explicaţia avea să se dezvăluie abia atunci cînd, în interiorul „matrioşkăi-Gorbaciov", cumpărătorul şi miliţia aveau să descopere, într-o cronologie cvasi-istorică, succesivă, alte cinci păpuşele, fiecare din ele — o altă „matrioşcă-bărbat" : Brejnev, Hruşciov, Stalin şi Lenin. Elkhan Antipov îi eliminase din serie pe Andropov şi Cernenko, putînd fi acuzat de o relativă non-istoricitate, dar de lezare a demnităţii... de ce ? O glumă, în fapt, o glumă politică, cert, însă de inspiraţie folclorică iar clipa de amuzament pe care o declanşa n-ar fi putut deveni nici într-un caz o „atingere" la onoarea şi prestigiul unei puternice personalităţi a epocii contemporane, cu merite indiscutabile, recunoscute mondial. Acuzaţia dintîi a fost de bună seamă retrasă, poate chiar la sugestia celui „lezat" (ipoteza există), fără însă ca Elkhan Antipov să fi fost integral disculpat. Delictul reţinut nu a mai fost însă un delict politic, ci unul economic. Elkhan făcuse imprudenţa de a-şi vinde noua „matrioşkă" pe o valută occidentală... Pe ruble, treacă-meargă, delictul şi dezvăluirea ar fi rămas în familie.

Reacţia cumpărătorului, cea mai naturală şi simplă atunci cînd în interiorul „matrioşkăi-Gorbaciov" avea să descopere o a doua păpuşă cu chipul lui Brejnev, nu putea fi, dincolo de suris, decît un „o" (vocala „o") ca subliniind uimirea. Un fel de „o-o-o" prelung, excelent exerciţiu respirator, benefic, după mulţi specialişti şi vechi surse indiene, pentru plămîni şi partea mediană a cavităţii toracice. La aflarea, însă, în interiorul celei de-a doua păpuşi a „matrioşkăi-nr. 3", cea cu chipul lui Hruşciov, vocala „o", prelungă, ca semn, de astă dată, al unui moment de surpriză, ar fi devenit poate „e"... Un „e-e-e", tot atît de prelung, ca în ceasul unei deconspirări, un fel de „e-te-te"... Dar şi „e-e-e", afirmă specialiştii întru medicina modernă, este util pentru masarea laringelui şi are un efect indirect, incredibil, asupra tiroidei. Celelalte dezvăluiri interioare n-ar fi condus, de aici încolo, decît la reluări ale primelor «vocalize». Medicina modernă recomandă, de altfel, repetarea acestor exerciţii de 3—4 ori pe zi. Iar dacă vocalizele ar fi diferit oarecum, sau ar fi încorporat şi un „i", eventual, (benefic pentru funcţionarea rinichilor), sau chiar o alternanţă, un fel de „o-i-o-i-o", în extremis, cu atît mai bine chiar. Inima, cordul nostru bolnav ar fi fost vizibil avantajat...

starea de VEGHE

În opinia publicului larg, vînzarea, fie şi pe valută, a acestei noi „Matrioşka" s-ar fi cuvenit scoasă, din considerente umaniste, de sub incidenţa oricărei legislaţii prohibitive. Ce să nu vorbim şi de efectul secund, al afluxului valutar, pe o piaţă post-totalitară, al unei idei atît de generoase. Care economist ori finanţist de anvergură n-ar fi exclamat, la rîndul său, cu convingere, „e-e-e", „o-o-o" sau chiar un „o-i-o-i-o", entuziast, atunci cînd o „matrioşkă" i-ar fi adus, fără dobînzi, milioane de dolari ? Şi chiar dacă unii ar mai fi ris „mînzeşte" — un fel de „i-i-i" sau „hi-hi-hi" — tot n-ar fi renunţat la dolari. Ba i-ar fi însoţit, în spiritul aceleiaşi terapii intensive şi al unei medicini aşa-zis paralele, cu un acompaniament de mazurci de Chopin, ori de valsuri de Strauss, remedii verificate împotriva angoasei. Asta într-o primă etapă. S-ar fi putut trece apoi la „Concerto italiano" de Bach, care atenuează, absolut verificat, orice iritări excesive, furia şi necazul ; ori la „Lacul lebedelor" de Ceaikovschi, şi la „Nocturna în re minor" de Chopin, muzică minunată, care coboară semnificativ tensiunea arterială.

Şi uite-aşa, în absenţa unor alte soluţii terapeutice şi subsidii străine pe care le promisese reforma, să ne întoarcem la vocalize şi muzică, la artă şi la umor popular. Nimic mai bun decît o cură de Mozart, pe parcursul unei dificile şi prelungite tranziţii spre o economie de piaţă. Iar pentru bolnavii de inimă, înainte şi după infarct (la incidenţă cu surprizele „pieţii") cel puţin o dată pe zi, „Simfonia a cincea" de Beethoven.

Elkhan Antipov nu-şi pierduse umorul... Un umor reconfortant (şi contaminant), ca orice exercitare a unei libertăţi de opinie. Iar în disperare de cauză — un fericit apel la altă medicină, s-o numim paralelă. Umor plus ştiinţă, deci, pe un excelent fond muzical. Exact pentru ceea ce şi pledăm în această prelungită „stare de veghe".

DOREL DORIAN

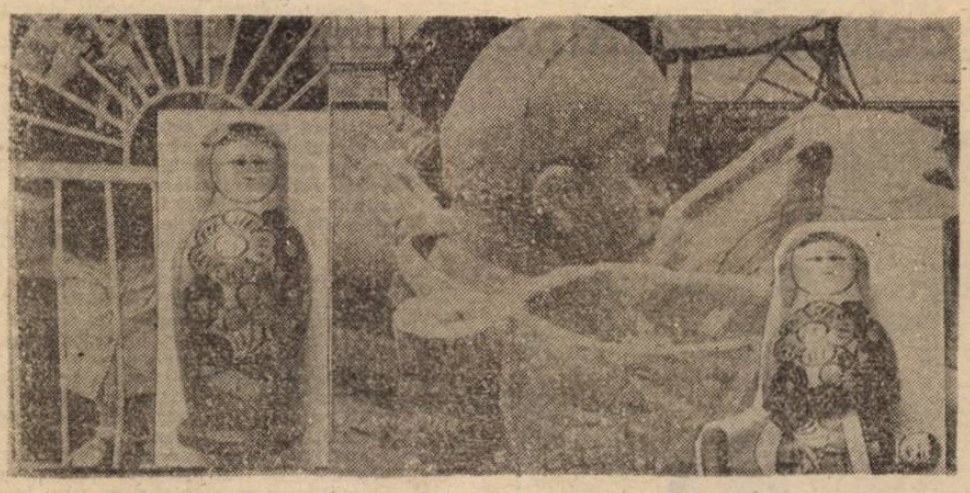

● **„CARTEA ALBĂ".** Elaborat de Agenţia de apărare a Japoniei, documentul pentru anul 1991 foloseşte pentru al doilea an consecutiv formula „ameninţarea sovietică". Se relevă, pintre altele, că situaţia, politică în U.R.S.S. rămîne „imprevizibilă" şi „netransparentă", iar Japonia va continua să supravegheze „factorii politici destabilizatori generaţi de mişcările etnice separatiste" din republicile sovietice. Cartea Albă informează că Moscova a desfăşuat în Asia tancuri moderne de tipul T-80, a sporit numărul bombardierelor sale „Back fire" şi a modernizat forţele maritime, distrugătoarele din clasa Acra fiind echipate cu rachete nucleare cu o rază de acţiune de 3000 km.

● **CONVERSIUNE.** Programul sovietic de transformare a unei bune părţi a industriei militare în una civilă este marcat de conflicte interne birocraţie şi incapacitate, care au frînat punerea lui în aplicare, se apreciază la Moscova. Experţi occidentali şi chiar autohtoni apreciază că în cadrul complexului militaro-industrial lucrează între 5 şi 8 milioane de oameni în circa 5000 de întreprinderi. În cursul anului 1991, complexul militaro-industrial beneficiază de un buget consistent.

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

● **DECLARAŢIE NATO.** „Constatînd neliniştea tot mai mare a ţărilor din Europa centrală şi răsăriteană, ne exprimăm încă o dată convingerea că propria noastră securitate este legată în mod indisolubil de cea a tuturor celorlalte ţări europene, în special de cea a democraţiilor pe cale de a se naşte. Sperăm că Uniunea Sovietică va respecta integritatea şi securitatea tuturor statelor din Europa. În semn de solidaritate cu noile democraţii din Europa centrală şi răsăriteană, vom căuta mijloacele de a spori contribuţia noastră le procesul de reformă politică şi economică din aceste ţări".

● **DEMOGRAFIE.** Serviciile de Specialitate ale Naţiunilor Unite informează că potrivit prognozelor efectuate, populaţia Terrei va număra circa 8,6 miliarde de oameni. În anul 2025, China va acupa locul întîi în ierarhia celor mai populate ţări ale lumii, cu 1,59 miliarde de oameni. India va ocupa tot locul secund, dar cu 1,36 miliarde de locuitori. Ţările membre ale Pieţei Comune („cele 12") vor fi depăşite atît de URSS — 363 milioane, cît şi de SUA, a cărei populaţie va ajunge la 333 milioane. De la 122 milioane locuitori în prezent, Nigeria va ajunge, în 2025, la o populaţie de 305 milioane locuitori.

gîlceava IDEILOr

Recensămîntul viselor (II)

Visele premonitorii, cele în care supraeul (folosesc acest termen, deşi am unele rezerve) investighează — voluntar sau involuntar — viitorul apropiat, dar şi pe cel foarte îndepărtat sînt uluitoare pentru cei ce le acordă atenţie. De obicei, visele care ne înfăţişează în postura de mari cîştigători de avere, loviturі financiare, numere de loterie etc., etc, nu fac obiectul specialiştilor. Şi asta deoarece, pentru subiecţii respectivi, averea pare să fie o obsesie permanentizată.

Multe vise premonitorii nu sînt luate în considerare, nu sînt împărtăşite celorlalţi, dar ele subzidă în subconştient. Dacă nu se adeveresc, se uită cu timpul. Dar unii oameni, ale căror vise au fost extrem de clare şi al căror mesaj a fost de obicei ameninţător, acţionează în consecinţă. Revista americană „The New Yorker", relata, într-un articol specializat, mai multe cazuri de evitări de catastrofe, de tragedii personale, toate datorate luării în serios a viselor premonitorii.

Astfel, doamna Susan Kewpert din Chicago trebuia să-şi însoţească bărbatul, om de afaceri, peste ocean, în Finlanda. Plecarea a fost temeinic pregătită, iar conjunctura respectivei deplasări impunea şi prezenţa ei activă, şi nu pur decorativă. Dar cu zece zile înainte de data fixată, doamna Kewpert visează următoarele : priveşte un nou-născut, care avea un cap foarte mare, identic cu al soţului, care respiră sub un clopot de sticlă. Ea dorea să-l atingă, să-l mîngîie şi să-l alăpteze, dar nu putea ridica acel capac extrem de greu. Cînd s-a trezit, nu i-a spus nimic soţului. Era gravidă în luna a şasea şi totul decurgea cît se poate de normal. Peste două nopţi visează aceleaşi evenimente. De data asta se trezeşte foarte agitată şi hotărăşte să consulte medicul. Dar acesta nu găseşte nimic anormal. În ultima noapte dinaintea plecării în acea lungă călătorie, visează iar aceleaşi lucruri. Dimineaţa se hotărăşte să rămînă acasă, fără a-i expune soţului nici un motiv. Are loc o scurtă dispută, dar domnul Kewpert nu poate întîrzia. Pleacă în Finlanda şi peste două zile primeşte o telegramă prin care e anunţat că soţia i-a născut prematur un fiu, a cărui viaţă atîrnă de un fir de păr.

Un alt caz, preluat din presa italiană, relatează visul unui muncitor feroviar a cărui pasiune era pescuitul. Locul preferat se afla în regiunea unui pod de cale ferată. În urma unui coşmar, în care pur şi simplu îşi vede propriul mormînt, renunţă în ziua următoare la pescuit. Dar chiar în acea dimineaţă, un tren de marfă deraiază şi două vagoane se prăbuşesc de pe pod în rîu.

Desigur că exemplele ar putea continua şi toate susţin aceeaşi idee a unor tipuri de profeţii cu ajutorul cărora destinul nu a luat o întorsătură tragică. Este tipul de vise prevenitoare, care pun în gardă simţurile şi deciziile, atunci cînd ele sînt deplin conştientizate. O forţă necunoscută, aparţinînd probabil unei forme de materie extrem de subtile, a avertizat subiecţii respectivi — oameni obişnuiţi, care nu-şi descoperiseră la vremea aceea nici un fel de însuşire supranormală. Dar dacă aceste cazuri se referă la vise profetice asupra propriei persoane, visele profetice care fac aluzie la alte persoane apropiate sau chiar la persoane necunoscute sînt şi mai greu de explicat. Cînd o astfel de persoană află, după un timp oarecare de la vis, din ziare sau de la televizor că o persoană a suferit un eveniment foarte apropiat de cel arătat în respectivul vis, şi cînd figura acelei persoane se dovedeşte a fi reală, atunci înseamnă că accesul supraeului în zonele supranaturalului este practic nelimitat.

PAUL IOA

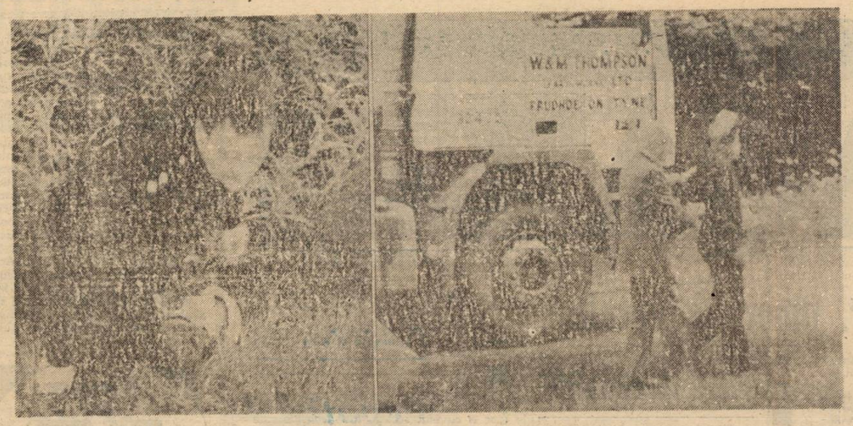

CRIMĂ URMĂRITĂ DIRECT PE MICUL ECRAN

De trei ani ducea o luptă disperată contra autorităților engleze care urmăreau să-i evacueze din casa sa construită în mod abuziv pe un teren care nici nu-i aparținea. Cînd a văzut sosind autoritățile judiciare însoțite de o echipă de poliție, pentru a-l evacua, și-a pierdut capul și, scoțind un pistol, a început să tragă în ei. A omorît pe unul dintre ei și a rănit pe alți doi. Halucinanta desfășurare a acestei acțiuni a fost filmată în direct de o echipă de la un post de televiziune care dorea să prezinte telespectatorilor epilogul acestei bătălii judiciare care, prin desfășurarea ei pasionase opinia publică. În aceeași seară postul de televiziune respectiv a reluat din nou desfășurarea dramatică a acestui eveniment.

Protagonistul acestei întîmplări nemaivăzute a fost Albert Dryden (51 ani), un muncitor din Rutsfield care, în starea de disperare în care se afla, nu a ezitat să tragă cu un pistol, provocînd moartea lui Harry Collinson (46 ani), funcționar judecătoresc și rănirea reporterului BBC, Tony Belmont (39 ani) și a unui polițist, Stephen Campbell (22 ani). Se știa de evacuare a fost decisă de autorități în urma faptului că Dryden nu a dat curs deciziei judecătorești, s-a decis intervenția poliției.

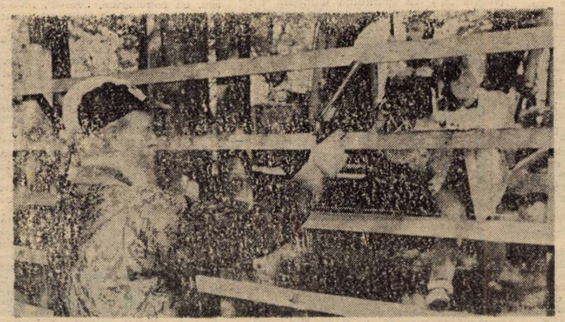

Ceea ce a urmat și înregistrat pe „viu" de către postul BBC, v-am relatat mai sus. După înfăptuirea actului său necugetat, improvizată (care i-a costat 25 000 de lire sterline), a fost șicanat în mod repetat și apoi obligat prin sentință judecătorească s-o părăsească și s-o demoleze. **(Gh.R.)**

CE MAI VIS[EAZĂ] STELELE?

● **SYLVESTER STALLONE** : A[mi] se pare că sînt unul dintre eroii [ca]riia toți se străduiesc să-i facă [să]-l salveze din incredibila oprimare în [...]

● **KIM BESINGER** : Aproape c[ele] vise erotice, iar uneori ele sînt domin[ate] de sadomasochism.

● **MADONNA** : Din cînd în cînd [...] pe malul unui pîrîu să curgeare și cau[t]

● **SANDRA** : Am numai vise fru[mo]ase și toate se învăluie în copilăria mea. Părul mi-e împletit într-o coadă bog[ată], purtată cu flori.

● **JOHN TRAVOLTA** : Mă obs[edează] visele în care rătăcesc prin jungă. O **KATARINA WITT** : Din cînd în cînd visez că mă aflu la patinaj. Și nu aș fi nimic ciudat aici dacă nu aș fi complet... goală. Dar de aici (tot goală !) trebuie să mă întorc acasă. Și asta mi[-]

COMOARA DIN „IM[PĂRĂȚIA LUI NEPTUN"]

Nava „Oneraria" s-a scufundat cu circa 2 100 de ani în urmă lîngă insula Madi Ventre, ale cărei recifuri aflate [...] largul coastelor Sardiniei, se bucură chiar și în zilele noastre, de o sinistră reputație. Întreaga încărcătură a corabiei — 1 500 lingouri de plumb ce cîntăreau fiecare cîte 100 de livre romane, echivalentul a 33 de kilograme, în total 5 000 de tone — a dispărut în „Împărăția lui Neptun". Pierderea a fost considerabilă pentru proprietarii încărcăturii. Au trebuit să treacă peste 2 000 de ani pentru ca nefericirea unora să se transforme în norocul altora. Datorită „sejurului" prelungit pe fundul Mediteranei, plumbul antic a căpătat proprietăți excepționale. Acesta s-a dovedit a fi un material de blindaj cu totul deosebit pentru experiențele fizice cele mai sofisticate.

Unul din principalele obstacole în calea studierii particulelor elementare ale materiei este zgomotul de fond. Din ce în ce mai puternic obișnuiți ai experimentelor (razele cosmice, neutronii și razele gamma) influențele primilor doi factori sînt considerabil reduse de roci. La 1 400 de metri adîncime, intensitatea razelor cosmice este de un milion de ori mai mică decît la suprafață. Iată de ce plumbul recuperat recent din adîncuri este atît de prețios pentru oameni de știință. Pe lîngă numărul său atomic ridicat și caracteristicile fizice favorabile utilizării, plumbul mai prezintă un avantaj : are o mare stabilitate nucleară. Cu toate acestea, chiar cu plumbul clasic, liniștea nu este totală. Izotopii radioactivi de plumb sînt cu atît mai puțini cu cît „tăcerea" este mai profundă. Izotopul 210 al plumbului și filiația sa de nucleide (bismutul 210 și poloniul 210) emit suficienți neutroni pentru a „asurzi" o experiență. Cîteva laboratoare industriale fabrică, în consecință, plumb „denuclearizat", ai cărui izotopi sînt aproape în totalitate eliminați, destinat industriei electronice. Plumbul roman este neprețuit.

Rămîne de dovedit că cei 30 de metri de adîncime sub apă reprezintă un bun izolant, știindu-se că și apa conține contaminanți radioactivi. În special ciclul radiului se poate sfîrși la izotopii 210. Analizat la Milano, plumbul roman a dovedit virtuțile Mediteranei. Contaminarea marină suplimentară s-a dovedit a fi mult inferioară celei care ar fi survenit plumbului în mediu terestru.

Activat experimental de neutroni, plasat în spectroscopia alfa, gamma și X, plumbul roman s-a dovedit a fi de patru ori mai „prețios" decît cel contemporan, sau decît obiectele de plumb vechi de cinci secole, dar lăsate în aer liber.

ȘERBAN FILIP

În căutarea oceanului pierdut

Un grup de cercetători din opt țări a pornit de-a lungul celui mai înalt lanț muntos din lume în speranța de a obține probe în legătură cu existența în urmă cu 50 milioane de ani a unui ocean pe locul masivului Himalaia. Membrii acestei expediții, denumite „Lost Ocean Expedition II", intenționează culegerea unei jumătăți de tonă de minerale susceptibile a conține fosile de moluște. Echipa, compusă în majoritate din alpiniști, desfășoară această acțiune la o altitudine cuprinsă între 3 003 și 6 030 metri, la 500 km nord de Katmandu, în apropierea frontierei tibetane. O primă expediție desfășurată în anul 1988 a permis deja descoperirea a numeroase fosile marine. Potrivit teoriei evoluției geologice a Terrei, acest ocean primitiv, botezat Tethis, separa cele două continente. Laurasie și Gondwana, formate acum 180 milioane de ani. Pînă cînd cercetătorii își vor spune părerea argumentată științific, Tethis rămîne însă doar un mit.

O bunică naște... nepoți

De cîteva zile, Christa Schweitzer este cea mai fericită mamă din lume, căci mama sa, Arlette i-a oferit cel mai frumos cadou : doi gemeni, Chad Daniel (2,8 kg și 52 cm) și Chelsea Arlette (2 kg și 46 cm). Christa se apucă asupra leagănului, mîngîind cu privirea cele două minuni și șoptind : „mama mea a fost formidabilă"...

Pentru a-și ajuta fiica să aibă un copil, Arlette Schweitzer, de 42 de ani, bibliotecară într-un sat din Dakota de Sud nu a ezitat să poarte o sarcină în locul lui Christa, care se născuse fără uter și suferea mult din cauza acestui ghinion. Cu nouă luni în urmă, profesorul Philipps, de la Universitatea din Minnesota i-a implantat Arlettei ovule fecundate cu sperma lui Kevin Uchyki, soțul Christei. Sarcina a evoluat fără nici o problemă și nașterea a fost efectuată prin cezariană, la 12 octombrie.

Excepțional e faptul că mama purtătoare este în fapt bunica. Îndată ce nașterea s-a terminat, Arlette Schweitzer a încredințat gemenii fiicei sale.

Curios, venirea pe lume a celor doi bebeluși n-a suscitat, de data aceasta, nici o dezbatere. Numeroase întrebări etice au rămas „en suspens". De exemplu, care vor fi reacțiile copiilor la vîrsta cînd vor înțelege ? Arlette Schweitzer va afișa același optimism sau va resimți sfîșietor unei mame căreia i s-au luat copiii ?

Desigur însă aceste chestiuni nu trebuie să umbrească fericirea totală a unei familii.

M.S.

● *Arlette Schweitzer cu nepoții pe care i-a adus pe lume !*

● *Fotografia unei familii fericite. (jos)*

■ Geografii de la Universitatea din Berlin sînt convinși că informațiile transmise de sateliții artificiali ai pămîntului plasați pe orbită permit să se realizeze hărți complete și precise ale locurilor dorite, cu urmări pozitive pentru amenajarea teritoriului.

Metodele convenționale de realizare a hărților s-au dovedit a fi greoaie, necesitînd chiar ani în șir pentru executarea unei hărți, iar precizia lasă de dorit. Observațiile aeriene și spațiale, în urma cărora se întocmesc hărțile de METEOSTAT (satelit european geostaționar de meteorologie) și prezentate pe ecranele noastre de televiziune sînt în măsură a contribui la rezolvarea multor probleme cu care omul se confruntă.

■ Arhiepiscopia din Bulgaria au fost chemați, prin intermediul presei scrise și vorbite, să furnizeze cele mai pertinente idei de remodelare a mausoleului lui Gheorghi Dimitrov din centrul capitale. Din 1949 și pînă în iulie 1991, rămășițele pămîntești ale conducătorului comunist bulgar au fost adăpostite de acest mausoleu impunător, construit într-un timp record — șase zile și nopți. În iulie 1990, rămășițele lui Dimitrov au fost incinerate, ca urmare a cererii insistente a populației. Urna a fost îngropată într-un cimitir din orașul de la poalele Vitoșei.

■ Barajul de 16 km care se va realiza de-a curmezișul estuarului Severn ar putea asigura, opinează experții în materie, circa 7 la sută din necesitățile actuale de energie ale Angliei și Țării Galilor. Dar cum ? Prin „exploatarea" mareei. Barajul va avea două centrale electrice dotate cu mai multe grupuri generatoare, un doc pentru nave și o șosea dublă care va uni cele două maluri.

■ Care este alternativa pentru centralele termo și atomo-electrice ? Economisirea combustibilului ? Ar fi o soluție dar nu singura necesară funcționării unei economii naționale la parametri optimi. O parte însemnată a resurselor energetice extrase sînt utilizate direct sau indirect chiar pentru nevoile complexului de producere a energiei. Energia solară și cea eoliană să fie oare șansa omenirii în asigurarea de energie și păstrării stării de sănătate a planetei, neinfestată de diverși poluanți emanați de întreprinderi industriale de diverse profiluri, inclusiv cele energetice.

■ Terenurile petrolifere din Uniunea Sovietică au fost neglijate. În consecință, producția a scăzut la mai puțin de 10 milioane de barili pe zi, de la 12,8 milioane de barili cît era în 1988. Experții apreciază că pentru a se obține o producție maximă de petrol în Uniunea Sovietică sînt necesare investiții în valoare de 30 miliarde dolari. Fără această infuzie de capital, Arabia Saudită ar pu ea atunge din urmă Uniunea Sovietică, dobîndind supremația mondială și în ceea ce privește cantitatea de „aur negru" extrasă din subsolul țării. Arabia Saudită este de multi ani primul exportator mondial de petrol.

Unul pleacă celălalt rămîne...

Somaj, obligații profesionale, dorința de afirmare, ideea unui cîștig mai bun, etc., iată cîteva din motivele care determină cuplurile să trăiască în orașe, uneori chiar în țări diferite... Un fenomen nou, de neconceput acum 20 de ani, cînd femeia era tributară carierei soțului. Astăzi sîntem confruntați cu un nou „modus vivendi" : cuplul cu timp parțial. Romeo și Julieta într-o versiune modernă, separați de destin și... de kilometri. Și asta cu toate riscurile și pericolele din cortegiul separărilor : frustrări, obsesia călătorii frecvente, copii cu un tată pentru jumătăți de timp... Pentru multe cupluri există și senzația dezarmantă că intimitatea lor conjugală se pierde puțin cîte puțin. Chiar și în plan material se observă o perturbare. Frau doi care asumau corvezile, sarcinile casei și deodată soția se trezește singură, depășită și dezorientată.

Să nu fie oare că, în acest gen de separare forțată, femeile încearcă o angoasă mai mare, se neliniștesc mai mult pentru așteptări, se tem mai mult că nu vor fi la înălțimea momentelor pe care le vor petrece cîteva zile împreună. Și cum cel mai adesea bărbatul pleacă și femeia rămîne, aceasta va avea sentimentul că pierde controlul situației, deci un factor de evidentă neliniște.

Iată cîteva „trucuri" pentru a rămîne tuturor senini în fața unor astfel de situații :

● Prima condiție indispensabilă : încrederea reciprocă.

● Al doilea percent : păstrarea unui contact cît mai apropiat, dacă e posibil chiar zilnic (în funcție de distanță), pentru ca regăsirile să fie cît mai naturale. Telefonul este în acest sens cel mai bun mijloc pentru menținerea legăturii între soții aflați la distanță.

În sfîrșit, și poate esențial, experiența vieții conjugale separate trebuie să fie limitată în timp, deci să nu se substituie vieții în doi pe perioade nedefinite, căci atunci cînd se împart numai parantezele și dragostea capătă mai multe puncte de suspensie.

MANUELA SPĂTARU

MATA HARI ȘI FAȚA EI NEVĂZUTĂ

3. Începuturile unei vieți de lux și desfrîu

Născută la 7 august 1876, la Leeuwarden, în Frizia, Nordul Olandei, primii ani din viața lui Mata Hari sînt cei ai unei micuțe răsfățate de un tată megaloman, Adam Zelle, pălăr cu puțin norocos, dar care nu ezită să-și plaseze fiica într-unul din pensioanele cele mai elegante din regiune. Costul este exorbitant, dar ce contează... Îndrăgostit de fata sa, el a ridicat-o deja la rang de prințesă. La 6 ani îi oferă „o mașină" cu 4 locuri, trasă de capre ! Curînd însă, pentru Margaretha Zelle urmează ruinarea tatălui și decesul mamei. Obișnuită cu luxul și pentru a scăpa de condiția sa de copil sărac, cunoaște primele aventuri romantioase.

La 18 ani se oprește în fața unui mic anunț publicitar : „Căpitan în India, petrecîndu-și concediul în Olanda, caută femeie potrivită." Fără să ezite, Margaretha răsunde anunțului. John Rudolph Mac Leod de aproape 40 de ani este un adevărat nobil scoțian, o figură impunătoare cu ochi albaștri și mustață ascuțită. La șase zile după întîlnirea lor, Mata Hari îi devine amantă, iar la 13 iulie 1895 se căsătoresc. În timpul călătoriei de nuntă, la Wiesbaden, ea descoperă un soț diabetic, reumatic și morocănos. La dracu cu bonetele de noapte ! Margaretha aruncă banii pe cele mai luxoase toalete și deși măritată, acceptă să se lase curtată de cîțiva galanți.

La 30 ianuarie 1897, la Haga, ea naște un băiat, Norman, care îi seamănă mult : buze groase, ochi migdalați și tenul închis.

(Va urma)

MANUELA SPĂTARU

Agendă electronică

Această agendă electronică de birou este deosebit de funcțională. Sînt disponibile 300 de fișe de memorie ; fiecare dintre ele comportă trei linii : nume, telefon, fax (sau telefon personal). Ușor de programat și de consultat, agenda este completată de un ceas și un calculator. Dimensiunile sale : 17 × 15 × 9 cm.

Muzeul German al Umanității

Germen Hygiene Museum din Dresda este pe cale de a deveni German Museum of Mankind (Muzeul German al Umanității), a anunțat nouul director al institutiei. Urmînd exemplul dat de Deutsche Museum din München, care este specializat în tehnologie, Dresda va fi în curînd în posesia unui forum destinat aspectelor legate de civilizație și a unui centru în care se vor efectua cercetări asupra „miraculoasei ființe umane și aventurilor corpului uman". Directorul muzeului menționează că aici se vor regăsi teme legate de SIDA, avort, homosexualitate etc. Fondat în anul 1911, acest așezămînt va fi renovat într-un viitor apropiat. (Ș.F.)

Canal multifuncțional

De la inaugurarea acestei construcții, petrecută în anul 1985, Carrick-Iergus Marina, și situată lîngă capitala Irlandei de Nord, Belfast, a găzduit peste 115 000 de marinari (întreaga Irlandă de Nord primește anual vizita a un milion de vizitatori). Întrarea canalului are o adîncime de 2,3 metri și este marcată cu semne distinctive pentru a nu se produce accidente. Serviciu complexe funcționează 24 de ore din 24 pe tot parcursul anului. Aici funcționează chiar și o școală de inițiere în tainele navigației. Carrickfergus Sailing Club a obținut numeroase succese în ultimii ani în competiții de renume pe plan internațional. (Ș. F.).

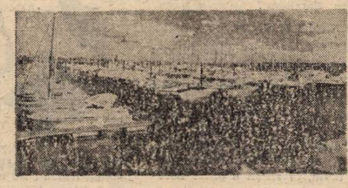

Biblioteca magazin de proză scurtă

DESPĂRȚIREA [III]

În fiecare seară, cînd se întorcea acasă, relua examinarea. Curînd, punctul deveni foarte ușor vizibil, cît o boabă de piper. În partea stîngă, nimic. Lui Alex îi veni în minte o perlă minunată, la fel de neagră, pe care tatăl său o făcuse cadou mamei sale. Aceasta se îmbujorase de plăcere și-l întrebase de unde o are. Atunci bărbatul scosese din buzunar o scoică cît jumătate de palmă, cu valvele desfăcute. Carnea dinăuntrul ei se uscase și mirosea a ocean.

Începuse să leșine o dată și chiar de două ori pe zi. Migrenele se țineau lanț, dar Alex era fericit Se simțea asemenea scoicii, la fel de generos și de talentat, capabil să producă un lucru atît de prețios și de gingaș. Peripețiile privirilor lui erau și ele din ce în ce mai dese, iar jurnalul se umplea într-un ritm rapid. Îl amuza mai ales întîmplarea de la brutărie. Cumpărase o pîine proaspătă și rumenă, dar cînd s-o bage în sacoșă, se hotărî s-o refuze. Vînzătoarea se oțări la el, iar Alex se văzu nevoit să-i explice că are o gărgăriță înăuntru. Rupsese pîinea și-i dovedise că este adevărat. Atunci femeia se apl'ecă și-i șopti la ureche că-l roagă să nu mai cumpere de la ea. Ceea ce Alex și făcu.

Nu se mai sătura să privească grăuntele acela de materie strălucitoare, perfect rotund. Se făcuse cît unghia de la degetul mic. O admira pînă simțea că leșină și atunci abia de mai putea să se tîrască pînă la pat.

Într-o bună zi, îi veni o idee. Mama lui fixase acea perlă superbă la un inel. Își aduse aminte ce mîndră era cînd îl purta și cît de recunoscătoare i-a fost bărbatului...

Îi plăcea foarte mult de colega lui de birou, Corina. Era suplă, avea ochii negri și un ten alb, extrem de fin. Bună la suflet și săritoare, într-o zi cînd leșinase, îl ajutase să ajungă acasă. Alex era sigur că fata îl plăcea puțin. O invită la o cafenea din centru, sporovăiră vrute și nevrute, iar la urmă îi ghici în cafea. În mod intenționat îi spusese că se va mărita curînd. Cînd ea îl întrebă cu cine, el tăcu și privi cu înțeles în ochii ei.

Atît cît îi stătea în putere, colindau împreună aleile parcurilor. Îi fura cîte un sărut, iar ea nu-l refuza. Veni și ziua în care o ceru în căsătorie. Corina nu-i răspunse pe loc. Simțea că-i iubea puțin, dar îi era și foarte multă milă de el. Bănuia că e bolnav și că n-are cine-l îngriji. Oricum, el avea o mică odăiță a lui, pe cînd ea stătea în gazdă. Alex era politicos și modest și promitea că va fi un soț ireproșabil. Își dăduse seama că era prima femeie din viața lui.

În ziua cînd Corina consimți, Alex o invită la un restaurant și comandă șampanie. Băură pe îndelete. Lui îi veni rău. Nici nu știu cum ajunsese acasă, iar din noaptea aceea Corina renunță la gazdă. În dimineața următoare, el insistă să meargă imediat să oficializeze legătura lor. Era grăbit, foarte grăbit.

Spre seară se întoarseră de la primărie, surizători și fericiți. Alex se miră puțin că se simte extraordinar. Consimți din nou să bea șampanie. Urmă apoi o noapte de dragoste pătimașă, o noapte pe care n-o uiți niciodată...

Se făcuse aproape ora prînzului cînd Corina se trezi. Pipăi așternutul cald și nu-l găsi pe Alex. Se ridică brusc în capul oaselor și-l văzu stînd pe scaun și privind-o la rîndul lui cu duioșie. Era palid și buzele îi tremurau încercînd să zîmbească. Se sprijinea cu mîinile de măsuța cu trei picioare.

— Ce-i cu tine ? spuse speriată Corina. Sări din pat și strîngîndu-și cearceaful peste sînii molatici se apropie de el. Atunci Alex ridică palma și-i arătă ceva.

— Iubito, îți place perla asta ?

Corina luă cadoul neașteptat și-l admiră înnebunită de plăcere. Perla perfect sferică, neagră și strălucitoare. Se aplecă și-l sărută îndelung.

— E minunată, nu-i așa ? O să ți-o montezi la un inel și ai s-o porți toată viața, n-o vei scoate niciodată de la deget !

Încă uimită de gestul lui, Corina nu se putu abține și-l întrebă :

— Bine Alex, dar de unde o ai ? Cum de-ai avut tu atîția bani, cum de...

— Corina, e suficient că-ți place. Sînt atît de fericit — abia vorbea și se străduia să articuleze corect cuvintele. Știi, cînd eram copil obișnuiam să mă joc în nisip. Mai țin minte că odată mi-a intrat un fir de nisip în ochiul drept... Cine știe, poate că...

Zbîrnîitul sonerie îl întrerupse. Se duse cu greu la ușă și deschise poștașului. Primiseră o telegramă de felicitare din partea colegilor. Alex privi insistent buzunarul omului în uniformă, dar nu văzu nimic altceva decît stofa învechită. Se concentră cît putu de tare, dar degeaba. Totuși, conform obiceiului, îi dădu o monedă de 5.

În acest timp, Corina intrase în baie. Încă nu se trezise bine, așa că nu observă discretele urme de sînge de pe chiuvetă.

PAUL IOAN

(Sfîrșit)

POVESTIRE

POLIȚIST

IUBEȘTE-O PE SANDRA (II)

„Să fi făcut asta ? se întrebă Leonard bîndu-și în fugă cafeaua. Oricum este o pistă, spuse el speculativ. Probabil și-a construit deja un alibi. Privi îngrijorat. Vreau toate datele despre femeia asta.

— Păi...

— Știi foarte bine ce vreau să spun. Succes.

Leonard rămase îngîndurat. Întrebă iritat :

— Ce vrei să spui cu asta ?

— Pur și simplu femeia asta are un alibi. Indestructibil : și-a petrecut întreaga noapte cu un tip la un cazino. Toți chelnerii au văzut-o ; au depus deja mărturie. Ca să fiu sincer și eu cred tot așa !

— Ne merge grozav, rosti Leonard cu amărăciune. Îl privi pe Mac în treacăt. Cine-i tipul ?

— Nimeni, în mod special.

— Prieten ?

— Da, cam așa ceva. Numai că s-au cunoscut în... aceeași zi.

Leonard surise.

— L-a agățat ?

— Hai să nu facem situația mai dificilă decît este, zise Mac cu un oftat. A vrut și ea să aibă o aventură. Neglijată, părăsită știi chestia...

— Așadar tipul n-are nici o legătură, aparent, cu Hamilton ?

— Nu.

Leonard îl privi îngrijorat.

— Și ea, întrebă el. ea ce zice ?!

— Părea deprimată, zdrobită. Plîngea într-una. Arăta afectată și...

— Cînd a aflat ?

— De la televizor, azi dimineață. Nu-i venea să creadă.

— Mda...

5.

În ziua următoare nu se întîmplă nimic. Și nici în următoarele. Două săptămîni mai tîrziu, în sfîrșit o pistă. Locotenentul Leonard a primit un telefon, acasă, seara tîrziu. Vocea era aceea a unui bărbat între două vîrste, care îl anunța că el îl omorîse pe Hamilton. Atît.

Leonard respiră adînc. O privea cu interes pe Ștefania. Îi oferi o țigară, apoi remarcă că deja aceasta fuma. Se scuză cu un surîs șters. Îi puse încă o dată să asculte înregistrarea urmărindu-i reacțiile. Între ei se instalase o tăcere apăsătoare, după final.

— Ce să spun ? întrebă ea pe neașteptate. Scuturâ din cap aproape furioasă.

— Știți foarte bine a cui este vocea, nu-i așa, doamnă Hamilton ?

— Da ! Ștefania aruncă o privire la ceasul de la mînă. Nu-mi plac chestiile astea, domnule locotenent. Vocea este a lui Eric, dar vă asigur că nu apreciez monstruozitatea acestui joc. Dacă vă lăsați

influențați de răhățișul ăsta înseamnă că sînteți nebun ! Nu eu l-am ucis ! Îi aruncă o privire aproape îngrozită. Îl iubeam pe omul ăsta, relevă ea. Totuși, nu înțeleg : este chiar vocea lui, vocea asasinului... Fața i se crispă. Nu poate fi adevărat, zise ea apăsat.

— Ba da, este chiar adevărul, doamnă Hamilton ! Își puse mîna pe frunte ca pentru a-și opri din goană gîndurile și a le rîndui. Da, exact, este vocea lui Hamilton. În aer plutea ceva !

— Ce se întîmplă de fapt, domnule locotenent ? rosti ea foarte limpede. Pot să știu și eu ? Făcu o mișcare spre dreapta foarte cuprinzătoare.

— Între altele, Hamilton a fost asasinat. Numai că ucigașul este o femeie. Mi-e teamă că o cunoașteți destul de bine, de altfel... Ștefania murmură ceva atît de încet că abia se distingeau cîteva sunete. Leonard o întrerupse :

— Cunosc sentimentul care vă cuprinde. Hai să fim cinstiți : sper că nu vă surprindă faptul să aflați numele ucigașului: Sandra.

— Sandra ? exclamă ea uimită, încrețindu-și fruntea. Amuți.

— E într-adevăr o surpriză. O privi: rămăsese cu ochii pironiți în gol. Exact, reluă el. De data asta, cearta dintre dumneavoastră și Hamilton a luat proporțiile unui cataclism în sufletul ei. Nu este nimic misterios : doar știați cît vă iubește și am aflat cît de mult a suferit. Am crezut că e mai bine s-o las să vă povestească nestînjenită. De fapt, puteți păstra secretul dragostei acestela speciale, atîta tot.

— E un secret pe care îl cunoștea toată lumea, rosti ea tăios. Ochii ei păreau pierduți într-un cenușiu intens. Pur și simplu nu înțeleg murmură Ștefania într-un răstimp. N-aș fi crezut niciodată că ea... Leonard zîmbi strîmb.

— Totuși, întrebă ea, ce este cu vocea misterioasă a lui Eric ?

— Nu e nici o urmă de mister, replică Leonard. Sandra nu a făcut decît să utilizeze o porțiune din banda scenariului pe care însuși Eric i-a scris.

— Iar piesa s-a jucat în parte, deja ! strecură Ștefania cu o ușoară notă de ironie. Ei !

— Nu vă pot contrazice, spuse Leonard privind-o nimicitor.

MARIAN DEACONU

(Sfîrșit)

SPORT UNIVERS

● **Perioada neagră** traversată de celebra sprinteră germană Katrin Krabbe a luat sfîrșit odată cu „mondialele" de atletism desfășurate în vara acestui an la Tokio. Katrin a uitat curînd amenințările cu moartea, scrisorile anonime sosite la cochetul său magazin de articole sportive din Neubrandenburg, suspiciunile legate de posibila sa dopare, precum și criticile rău-intenționate înregistrate după ocuparea locului VI la CM de atletism în sală. De la Tokio încoace, sponsorii se înghesuie la ușa sa, cîștigurile realizate de către Katrin în acest an numai în urma publicității fiind estimate la 1,4 milioane de mărci.

● **Starul argentinian** al tenisului feminin mondial, Gabriela Sabatini, nu a putut rezista tentației banilor, lansîndu-se, la rîndul său, într-o serie de acțiuni publicitare. Cea mai recentă dintre acestea a fost lansarea pe piață a parfumului „Gabriela Sabatini", fapt care a prilejuit și următorul comentariu din partea Gabrielei : „Sînt sportivă, bineînțeles, dar asta nu mă împiedică să fiu femeie".

● **Pilotul german** de formula 1 Michael Schumacher (în fotografie) component din

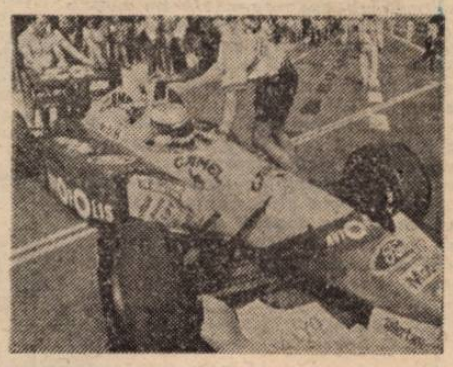

acest an al team-ului Ford-Benetton, a fost remarcat de specialiști chiar de la debutul său în cursele automobilistice. Iată cum îl caracterizează patronul serviciilor sportive de la marea firmă Ford, Mike Kranefuss : „Ceea ce impresionează la acest Schumecher nu este neapărat faptul că este în principiu un vitezist, ci marele său calm. Pînă acum nu a comis nici o greșeală , nu și-a stricat niciodată motorul din cauză că ar fi condus la o turație prea mare, ca și ambreiajul, dealtfel".

● **Cel mai bun fotbalist european** al acestui an după „World of Sports", francezul Jean-Pierre Papin, și-a pus popularitatea în sprijinul firmei BIC, după un scurt „stagiu" publicitar pentru Gatorade. Alegerea lui Papin se impune pentru directorul general al lui BIC, Damien Coisne, deoarece, în Franța, sportul cel mai popular și care suscită cel mai mare interes este fotbalul, iar starul fotbalului este Jean-Pierre Papin.

● **Medaliata cu aur** la C.M. de atletism de la Tokio în proba de 400 metri, Marie-Jose Perec, descrie senzațiile avute în timpul cursei ce avea să o consacre definitiv pe scena sportivă internațională : „Din fericire, la începutul cursei am uitat toate sentimentele de frică ce mă încercaseră multă vreme, iar după parcurgerea a 300 de metri, am înțeles că voi cîștiga." Tot ea a mai declarat „Sînt campioană mondială. Este începutul unui vis." Victoria sa a fost trăită din plin de antrenorul Jacqués Piasenta, un tehnician valoros, ce i-a format și pe cunoscuții Stephane Caristan și Monique Ewnanje-Epée.

● **Selecția efectuată** dintr-o publicație mai numeroasă și mai sănătoasă, metodele mai bune de antrenament și de pregătire, progresul tehnic, ameliorarea echipamentului, aspectele fiziologice, științifice, substanțele și procedeele dopante — iată elementele care, în opinia specialiștilor, au condus la o permanentă doborîre de recorduri mondiale în atletism. Săritura în lungime este o sfidare a legilor fizicii : cu cît se sare mai sus, cu atît se rămîne mai mult în aer și cu cît elanul este mai amplu, deplasarea în aer va fi mai rapidă. Dar pentru că corpul uman se poate deplasa de două ori mai repede orizontal decît vertical, asocierea vitezei ascensionale și orizontale pentru a se realiza unghiul optim de 45 de grade antrenează un salt mai scurt. De aceea majoritatea sportivilor încearcă să atingă cea mai mare viteză posibilă, realizînd un unghi al elanului de 22 de grade, care îi trimite la o înălțime de 1,52 metri deasupra solului, în vîrful traiectoriei urmate în aer. Dacă Carl Lewis, omul cel mai rapid din lume, ar reuși să părăsească solul cu aceeași viteză ascensională ca cel mai bun săritor în înălțime, menținîndu-și excelenta sa viteză de deplasare spre înainte, ar sări 10,15 metri...

Rubrică realizată de ȘERBAN FILIP

HOROSCOP

Săptămîna 16. 12. – 22. 12.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Promiteți prea multe la toată lumea.
Marți : Deznodămînt trist al unei legături sentimentale.
Miercuri : Două vești proaste.
Joi : Indiferent, capricios, nehotărît.
Vineri : Utilă întrevedere de afaceri.
Simbătă : Ghinion la ora prînzului.
Duminică : Numai zîmbet și destindere.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Agresiv, morocănos, taciturn.
Marți : Primiți bani destul de mulți.
Miercuri : Confruntare cu un Pește.
Joi : Surmenaj nervos, tracasare.
Vineri : Viață amoroasă frenetică.
Simbătă : Intimitate deplină, senzuală.
Duminică : Nu vă dați jos din pat.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Cădere abruptă în melancolie.
Marți : O decizie înțeleaptă, de viitor.
Miercuri : Confuzie, iritare, polemici.
Joi : Prizonier sexului opus.
Vineri : Mare bucurie în familie.
Simbătă : Zi cenușie, plată, ineficientă.
Duminică : Vizita unui amic loial.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Izolare în amintiri.
Marți : Clipe sublime, elan erotic.
Miercuri : Suprasolicitări profesionale.
Joi : Scurtă criză de gelozie.
Vineri : Călătorie obositoare.
Simbătă : Aveți farmec și distincție.
Duminică : Scadența unei datorii.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Dragostea e totul în viață.
Marți : Amară deziluzie.
Miercuri : Inițiative rodnice.
Joi : Nouă legătură afectivă
Vineri : Lungi confesiuni, proiecte.
Simbătă : O scrisoare de departe.
Duminică : Petrecere temeinică, zgomotoasă.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Tracasări profesionale.
Marți : Zi norocoasă la loterie.
Miercuri : Excese temperamentale.
Joi : Afacere îndelung chibzuită.
Vineri : Digresiuni sentimentale.
Simbătă : Monotonie conjugală.
Duminică : Creativitate prolifică.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Arbitrați un conflict acut.
Marți : Decizie de mare importanță.
Miercuri : Dezamăgire profesională.
Joi : Deveniți cicălitor, agasant.
Vineri : O afacere ratată.
Simbătă : Companie foarte agreabilă.
Duminică : Tendințe spre pesimism.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Noi răspunderi profesionale.
Marți : Zi admirabilă, fructuoasă.
Miercuri : O veste alarmantă.
Joi : Instabilitate psihică trecătoare.
Vineri : Împrejurări favorabile, pecuniare.
Simbătă : Amor și numai amor.
Duminică : Monotonie, plictiseală.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Sănătate șubredă.
Marți : O mare șansă financiară.
Miercuri : Nimic deosebit.
Joi : Satisfacții profesionale.
Vineri : Reflecții, proiecte, dezbateri.
Simbătă : Spectacol excepțional.
Duminică : Controverse familiale.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Despărțire iminentă.
Marți : Zi tristă, umedă.
Miercuri : Deziluzie în amor.
Joi : Polemici, dispute colegiale.
Vineri : Sensibilitate exagerată.
Simbătă : Dor de ducă, visați cu ochii deschiși.
Duminică : Vă învăluie farmecul iubirii.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Seninătate, bună dispoziție.
Marți : Mari șanse financiare.
Miercuri : Surmenaj nervos, excitări inutile.
Joi : Zi agitată, dar fecundă.
Vineri : Capcană erotică irezistibilă.
Simbătă : Cumpărături costisitoare.
Duminică : Sindrofie plicticoasă, obligatorie.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Decizie cu bătaie lungă.
Marți : Muncă încordată, pătimașă.
Miercuri : Sînteți seducător și distins.
Joi : Vă satisfacți un capriciu.
Vineri : O veste emoționantă.
Simbătă : Zi tihnită, rodnică.
Duminică : Inspirație, fantezie, creativitate.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Prioritate tehnică mondială

De personalitatea profesorului Petrache C. Poenaru (născut la 10.01.1799, în comuna Benești, județul Vîlcea, decedat la 2.10.1875) este legată o invenție considerată a fi precursorul stiloului modern. În anul 1827 el brevetează întîi la Viena și apoi la Paris la memorabila dată de 25 mai, ceea ce a intrat în istorie ca fiind „condeiul portăreț fără sfîrșit, alimentîndu-se însuși cu cerneală". Era de fapt primul tocr rezervor din lume. Profesorul Petrache C. Poenarul a fost una din eminențele cenușii ale tehnicii românești d.n perioada 1835—1860 ; el a fost profesor de geometrie la Colegiul Național Sfîntul Sava , membru al Eforiei Școlilor Naționale și membru al Comisiei Tehnice care aviza marile proiecte tehnice din Țara Românească. Petrache C. Poenaru a fost unul din strategii luptei pentru introducerea în țara noastră a Sistemului Metric Zecimal.

Unicat vegetal

În pădurea Dumbrava Vadului, la sud de comuna Șercaia din județul Brașov se află o celebră „oază vegetală" a patriei ; este vorba de faimoasa Dumbravă cu narcise, una din cele mai frumoase din lume.

Unicat faunistic

Peștera Ohaba Ponorului, din țara Hațegului, este vestită în întreaga lume. Aceasta datorită faptului că este peștera unde trăiesc cei mai mulți lilieci. Numărul lor este estimat la aproximativ 100.000.

Căsnicii maraton

Elena și Anghel Bârgu din Bacău, în vîrstă de 86 și respectiv 87 de ani, au sărbătorit anul acesta 65 ani de căsnicie. De menționat că și nașii dumnealor, Fevronia și Vasile Palade, sînt încă în viață, avînd vîrstele de 92 și respectiv 93 de ani.

Gheorghe Marian (născut la 17.09.1903, în satul Tărița, comuna Pîrjol, județul Bacău) și Stratica Marian (născută la 17.05.1908) au sărbătorit la 26 octombrie 1991, 62 de ani de căsnicie. Tuturor la mulți ani !

Record de nașteri prin cezariană

Doamna Berke Katalin din localitatea Tinca, județul Bihor, este deținătoarea unui record uluitor, care demonstrează uriașa ei dragoste pentru copii. Constatînd că nu poate aduce pe lume copii în mod normal, dînsa a acceptat să i se facă de nu mai puțin de cinci ori operația de cezariană. Acest record de intervenții i-a pus efectiv viața în pericol, dar dorința de a avea urmași a fost biruitoare (așteptăm detalii despre curajoasa mamă și copiii ei).

Producție record

Cea mai mare producție de țiței prin erupție naturală s-a obținut în anul 1913—1914, la Sonda nr. 1 a Societății „Columbia" din Moreni (județul Dîmbovița). În numai 18 luni s-au produs circa 400 000 tone țiței.

Femei celebre

Prima femeie titrată în învățămîntul românesc, prezentă în analele respective, este Maria Zaharescu (1883), licențiată în litere și filozofie la București.

Prima femeie publicist a fost considerată a fi Elena Ghica (1828—1888), care a fost cunoscută sub apelativul „Dona d'Istria".

Prima femeie din Franța căreia i s-a acordat titlul de comandor al legiunii de onoare a fost Anna de Noailles, născută Brîncoveanu.

GUINNESS Book

ÎNTUNERIC ȘI LUMINĂ

Continuăm să rămînem fascinați de frumusețea și grandoarea cu care marile firme ale lumii știu să-și facă reclamă. Cea mai mare capodoperă de acest fel, instalată în interiorul unei clădiri, este aceea a firmei Adco Sign Corporation din Clearwater, statul Florida. Terminată în 1983, aceasta are o lungime de 351 de metri.

Cea mai mare reclamă animată este revendicată de Circus Circus Hotel din Reno, statul Nevada, intitulată „Topsy" clownul ; acesta are o înălțime de 38,1 metri, cîntărește peste 40 de tone și conține peste 2,24 kilometri de tuburi de neon. Numai gura zîmbitoare a clownului are o lungime de 4,2 metri !

Cea mai înaltă reclamă din lume o puteți admira la Toronto, și este plasată de-a lungul celor 72 de etaje ale First Canadian Place ; ea avertizează asupra Băncii din Montreal. Înălțimea reclamei respective este de 280,5 metri. Fiecare semn are dimensiunile de 6X6 metri și au fost plasate în exteriorul clădirii cu ajutorul elicopterelor. Constructorul acestei feerii este Claude Neon Industries Ltd.

Morții cu morții, vii cu vii. Guinness inserează, în imediata apropiere a celor mai faimoase reclame... Cele mai faimoase cimitire. Este, probabil vorba și de recunoscutul umor englezesc. Astfel, cel mai mare cimitir din lume este cel din Leningrad, unde și-au găsit odihna veșnică peste jumătate de milion de victime ale asediului german din anii 1941—1942 (în total, acest cimitir conține peste 1,3 milioane morminte). Cel mai mare crematoriu din lume se află la est de Moscova și se numește Nikolo-Arhangelskoie. El a fost terminat în 1972 și este prevăzut cu șapte cuptoare identice și foarte multe „săli de adio" pentru atei.

ZODIACUL CHINEZESC PE ÎNȚELESUL TUTUROR

COCOȘUL

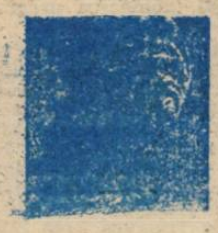

Cocoșul este singura pasăre a zodiacului chinezesc (să nu uităm că și Dragonul este reprezentat, simbolic, ca avînd aripi). El este deci un semn mai aparte, cu evidente tendințe de dominare, de superioritate, de optimism și curaj mai mult sau mai puțin acoperite de caracter și voință. Mitologia vedică pomenește de pasărea miraculoasă Vainateya (prezentă în „Ramayana"). În sanscrită, Garuda este pasărea rege, dușman înnăscut al șerpilor, autor al unor călătorii fantastice în Lună, pe care vrea să și-o însușească. Dorința nu-i este îndeplinită, Garuda trebuind să se mulțumească doar cu rangul de vehicul ceresc al lui Vishnu, care-i oferă și nemurirea drept răsplată a faptului că a lăsat Luna la locul ei. Cocoșul este o necuviințătoare vestică, tomnateacă, metamorfoza principală este Metalul, organul sensibil plăminul și dă ascendentul nașterii pentru cei născuți între orele 17 și 19.

Dușmanul cel mai înversunat al Cocoșului este Iepurele, apoi Calul și Șobolanul. Contrar așteptărilor, Șarpele îi este bun amic, la fel ca și Boul. Iată anii Cocoșului din acest secol : 22. 01. 1909 — 09. 02. 1910 (pămînt) ; 08. 02. 1921 — 27. 01. 1922 (metal) ; 26. 01. 1933 — 13. 02. 1934. (apă) ; 13. 02. 1945. — 01. 02. 1946 (lemn) ; 31. 01. 1957 — 17. 02. 1958 (foc) ; 17. 02. 1969 — 05. 02. 1970 (pămînt) ; 04. 02. 1981 — 22. 01. 1982 (metal) ; 23. 01. 1993 — 09. 02. 1994 (apă).

Iată acum amprentele Cocoșului de-a lungul lunilor anului :

1. Cocoșul—Șobolan : 22. 11 — 21. 12 (Săgetător) — viclean, acaparator, mereu pune la cale ceva, veșnic nemulțumit ;
2. Cocoșul—Bou : 22. 12 — 20. 01 (Capricorn) — om de caracter, prezență plăcută, inteligent, binevoitor, sănătate de fier ;
3. Cocoșul—Tigru : 21. 01 — 19. 02 (Vărsător) — avar, dominator, perfid, infidel ;
4. Cocoșul—Iepure : 20. 02 — 20. 03 (Pești) — pragmatic, tenace, talent nativ ;
5. Cocoșul—Dragon : 21. 03 — 19. 04 (Berbec) — lider înnăscut, carieră strălucită, adorat de sexsul opus, mare vedetă sau om politic ;
6. Cocoșul—Șarpe : 20. 04 — 20. 05 (Taur) — combinația cea mai fericită, spirit practic neîntrerupt, robustețe fizică, foarte agreat de societate ;
7. Cocoșul—Cal : 21. 05 — 21. 06 (Gemeni) — modestie, bun la toate ;
8. Cocoșul—Oaie : 22. 06 — 21. 07 (Rac) — fire împăciuitoare, veselă, optimistă ;
9. Cocoșul — Maimuță : 22. 07 — 21. 08 (Leu) — tiran, irascibil, neîndurător ;
10. Cocoșul—Cocoș : 22. 08 — 22. 09 (Fecioara) — ambițios, inteligent, curtenitor, excelent familist, bună carieră socială, vocație pentru știință ;
11. Cocoșul—Ciine : 23. 09 — 22. 10 (Balanță) — fire contradictorie, nehotărîtă, nu poate duce un lucru pînă la capăt, căsătorie nereușită ;
12. Cocoșul—Mistreț : 23. 10 — 21. 11 (Scorpion) — meticulos, atent, foarte sociabil, iubitor al muzicii și artelor plastice, vocație culturală.

Nu vom părăsi nici de astă dată ideea privitoare la puterea exemplului. Iată cîțiva Cocoși celebri : Yves Montand (Cocoș—Ciine, Balanță, Scorus și Vultur) ; Jean-Paul Belmondo (Cocoș—Dragon, Berbec, Scorus și Cal) ; Peter Ustinov (Cocoș—Oaie, Fecioară, Ulm și Broască Țestoasă) ; Împăratul Akihito (Cocoș—Bou, Capricorn, Măr și Fringhie). Să-i mai amintim pe Alexandr Dubcek și Papa Paul VI.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

produsă de firme internaționale prestigioase: SHARP, SANSUI, NOKIA, TEC, YOKO, MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și roilfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele "MEGA VISION" vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN–GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sediile din B-dul Carol 44-46, Hotel Modern, etaj 7,

tel.14.51.42, 14.21.78 și B-dul 1848, nr.39
tel. 12.00.99, 12.01.00 – Fax 12.06.45

DIALOGURILE LAUREI

Așa se întîmplă mai întotdeauna, draga mea **AURA** ! Fulgerător... Trist e — mai rar, dar se întîmplă și asta, din păcate — cînd acest fulger tainic îl atinge cu aripa-i de miracol doar pe unul din cei doi... Ei, dar ce-a fost — a fost, iar concluzia la care ai ajuns între timp îmi oferă mărturia nu numai că ești o fată sensibilă, inteligentă, sinceră, dar și înțeleaptă ! De aceea, drept dovadă că te înțeleg și te prețuiesc, iată, îți voi publica adresa pentru a-ți face, în timp, cît mai mulți prieteni și prietene de vîrsta ta, minunata vîrstă de 16 ani ! Deci : **AURORA GARAȘCIUC, str. Partizanilor nr. 6, Tîrnăveni, 3225 Mureș.** Mult succes, draga mea !

Că el, în colectivul din care faceți amîndoi parte, se poartă așa cum îi e firea — adică sociabil, vesel, volubil, simpatic —, în mod egal față de toți, mi se pare un lucru firesc, draga mea **ADRIANA O. (București)** ! Asta înseamnă că nu așează pe același plan relațiile de muncă, de serviciu, cu cele sentimentale ! Ce s-ar întîmpla dacă toți am amesteca aceste două planuri, spune și tu ! Dar, în sfîrșit, nu asta e problema. „Indiferența" lui față de tine, față de sentimentele tale, nu poate avea ca explicație decît fie că, discret, nu-și afișează sentimentele sale legăturile sale față de, și cu, altcineva din afară, necunoscută vouă, fie că, dacă e liber, n-a băgat de seamă că suferi pentru el. Dar pentru a afla care din cele două explicații este adevărată (fiindcă am exclus-o pe a treia, la fel de posibilă, că, pur și simplu, nu-l interesezi...), cred că nu există o altă posibilitate decît să faci tu primul pas. Cu alte cuvinte, să ai inițiativă și să-l faci să înțeleagă natura sentimentelor tale față de el ; deci, să ai o explicație care să vă limpezească relațiile — prezente și de viitor — dintre voi. Recunosc, în situația dată, e nevoie de o doză respectabilă de curaj și chiar abilitate pentru acest pas. La urma urmei, nu-i simplă deloc o astfel de inițiativă ; și mă gîndesc, bunăoară, fie și numai la faptul că discreția, tactul și prudența sînt mai mult decît necesare dacă luăm în considerare că vă desfășurați activitatea în văzul unui întreg grup de oameni și nimic mai lesne și mai neplăcut decît să deveniți amîndoi — ori numai unul dintre voi... — țintă ironiilor și glumelor mai mult sau mai puțin străvezii ale celorlalți colegi și colege. Puteți deveni, astfel, o pradă pentru răutăți, invidii, bîrfe și aprecieri puțin măgulitoare, din simplul motiv că... așa-i lumea, circotașă uneori, predispusă mai degrabă spre rău decît spre bine... Există, deci, riscuri. Gîndește-te bine, **înainte** de a face acest demers lămuritor. Însă, pentru a-ți regăsi liniștea sufletească, eu cred că merită să încerci cu grijă o astfel de explicație. Asta și pentru a ști — cum se zice — pe ce picior dansezi. Cît privește cealaltă problemă, ia gîndește-te, draga mea, nu crezi că Pămîntul nostru, al oamenilor, ar fi fost un întristător pustiu, și încă de multă vreme, dacă ne-am fi hotărît, toți cei ce-am trăit sau trăim, să recurgem la „soluția" ta ? ! Crezi că am fi „rezolvat" în mod optim eficient eșecurile, neliniștile, decepțiile, suferințele ?... Eu, una, **nu cred** defel... Numai plantele cresc în seră, dacă sînt răsădite sub cerul liber, cu care n-au fost învățate, se vor ofili înainte de soroc, ingenunchiate fiind de soare și secetă, de aerul tare al înălțimilor, de vînturi, ninsori, grindină și geruri... Ploaia vijelioasă a verii, deși tot apă, n-are nici o asemănare cu domolul țiriit domestic al stropitorii ! Gîndește-te și, dacă mi-ai înțeles, te rog, scrie-mi. La 20 de ani ciți ai, **trebuie**, ai dreptul și datoria să-ți dorești aerul tare al înălțimilor. Știu, urcușul e tare anevoios, pare imposibil uneori, dar, crede-mă, **altfel** se vede lumea de pe un pisc de viață !

LAURA

POȘTA by Air Mail

Sub o semnătură indescifrabilă, (scrisoare trimisă din Oradea), sîntem avertizați asupra a ceea ce anonimul nostru corespondent presupune că s-ar ascunde la rubrica „Incursiuni în paranormal". Transcriu partea esențială din epistola respectivă : „În cazurile semnalate de dvs nu e vorbă nici de vreun dialog cu spiritele (acel TOTUNTOT) și nici de „legea sugestibilității". Este vorba despre niște aparate în spatele cărora se află persoane dotate cu un fin „miros telepatic" și special instruite. Astfel de aparate se află în dotarea oricărui stat și sînt utilizate în primul rînd în scopuri politice. O armă cu două tăișuri. Cel care minuiesc aceste aparate își aleg subiectul preferat și pot acționa asupra lui pînă la substituire, dacă aceasta nu realizează manipularea. Cum se poate realiza așa ceva ? Simplu : prin telepatie și clarviziune. Experimentatorul vede exact ceea ce percepe și subiectul în cauză și își poate dirija atît psihicul, cît și fizicul".

Afirmațiile făcute cu o expresie atît de sigură de sine m-au uimit. Nu le neg inteligența și imaginația, dar mă îndoiesc că s-ar fi ajuns pe planeta noastră atît de departe — de a se fi inventat niște aparate care intră în gînduri la mari distanțe și le citesc ca pe o carte. Există, într-adevăr, un capitol al spionajului care reclamă „medium-uri" speciale, deci un spionaj prin telepatie. Dar a vorbi despre o adevărată microindustrie a tehnologiei de vîrf care ar fi reușit performanța descrisă în scrisoare, aceasta deocamdată este o pură fantezie, deosebit de șocantă, care răspunde unei ipoteze aberante ! Am reținut fragmentul din scrisoare pentru fantezia lui curată, ce poate reține atenția unui prozator, autor de SF, eventual. Să ne imaginăm, așadar, un roman cu toate personajele manevrate psihic și fizic de niște aparate, mai ales în scopuri politice ! În cel mult un an de zile grație unor asemenea aparate toată opoziția s-ar transforma în adepta celor cărora i se opune și am avea o masă de oameni politici, de pildă, care ar gîndi și ar acționa la fel. Este exact ce vroise să facă Iosif Visarionovici fără aparate...

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 16 decembrie. Programul 1 : 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet Usia 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa noastră 16,30 Muzică pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Realități legislative britanice 19,05 Tezaur 19,30 Desene animate. Cartea cărților 20,00 Actualități 20,35 Timișoara 21,00 Festivalul Internațional „Dinu Lipatti". Sinaia, 1991, 21,30 Studioul economic 21,55 Repriza a treia 22,20 Teatru TV. Bolnavul închipuit de Molière. Partea a II-a 23,40 Cronica Parlamentului. Actualități 0,15 Confluențe. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi... La Timișoara ! 20,00 Worldnet Usia 20,30 Magazin automoto 21,00 Studioul muzicii de cameră 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

MARȚI, 17 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 La Sept 12,00 Ora de muzică 13,00 Fotbal : Gloria Bistrița — Steaua 14,50 Tradiții 15,20 Avanpremieră TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Conviețuiri 17,35 Dosarele istoriei. Oameni politici români : Barbu Catargiu 18,05 Salut, prieteni ! 19,05 Cultura în lume 19,30 Desene animate. Cartea cărților. 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Telecinemateca. Cele patru prietene (Franța, 1983) 0,00 Cronica Parlamentului. Actualități. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Documentar științific 17,10 Studioul de literatură 18,10 Film serial. Decalog 19,10 Sport-Magazin 19,40 Tribuna non-conformiștilor 20,00 Super Channel 20,30 Studioul muzicii contemporane 21,00 De-ale pieței în economia Capitalei 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

MIERCURI, 18 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Marile familii 11,10 Worldnet Usia 12,40 Ora de muzică 13,30 Vîrsta a treia 14,00 Actualități 14,20 Tineri interpreți de muzică populară 14,50 Civilizația montană 15,20 Avanpremieră TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală 16,30 Noi umblăm și colindăm ! 16,50 Tragerea Pronoexpres 17,00 Știri 17,05 : 15, 16, 17, 18 17,35 Lumea ideilor 18,00 Lumea sportului 18,30 Reflector 19,00 Arte vizuale 19,30 Desene animate Cartea cărților 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Maddie și David 22,05 Universul cunoașterii Senzori 22,50 Cronica Parlamentului. Actualități 23,25 Pro Musica. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Acolo departe... 20,05 Super Channel 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 Bijuterii muzicale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

JOI, 19 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10,20 Calendarul Zilei 10,30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Oameni de lîngă noi 14,00 Actualități 14,20 Jazz-Magazin 14,50 Biserica din adîncuri 15,20 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală 16,30 Aniversările anului : Mihail Jora 17,50 Vîrstele peliculei 18,35 Reporter '91 19,05 Serial științific. 19,30 Desene animate. Cartea cărților. 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Dallas 22,05 În fața națiunii 23,00 Cronica Parlamentului. Actualități 23,35 Stadion. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Dicționar de personaje 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,30 O viață pentru o idee 21,00 Armonii corale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

VINERI, 20 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Acel sentiment nesigur (S.U.A. 1941) 11,55 Super Channel. Worldnet Usia 13,00 Ora de muzică 14,00 Actualități. Meteo. 14,20 Inițiativa ca dimensiune socială 14,50 Mondo-Muzica 15,15 Reflecții rutiere 15,30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Studioul muzicii ușoare 16,50 Tragerea Loto 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro Patria 19,00 Ecranul 19,30 Desene animate. Cartea cărților. 20,00 Actualități 20,35 Baricada 22,05 Sport 22,15 Viața parlamentară 22,40 Actualități 22,55 Simpozion 23,40 Divertisment muzical nocturn. Jazz Alive (III). **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții... 17,10 Dacă e Vineri, e... sport și muzică 20,00 Portret componistic 21,00 O muzică, o țară 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

SÎMBĂTĂ, 21 decembrie. Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități. Meteo 10,10 Tip-Top, Mini-Top 11,10 Descoperirea planetei. Salzburg — un oraș pentru toate anotimpurile 11,30 Stare de trecere 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7 × 7. Evenimentele interne ale săptămînii 14,00 Actualități 14,10 Tele-Club 16,20 Retrospectiva anului sportiv 1991 (I) 17,10 Ați întrebat ? Vă răspundem ! 17,20 Itinerarii 17,50 Mapamond 18,20 Dincolo de zid 19,00 Melodii îndrăgite... 19,15 Telecenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Revoluția română în direct. Episodul XIV 21,35 Săptămîna sportivă 21,55 Film serial. Caracatița. 22,50 Actualități 23,05 Varietăți internaționale 23,55 Film artistic. Lacrimi în ploaie (Anglia, 1983) **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Conviețuiri 17,05 Film artistic. Cigalon (Franța) 18,40 Opera în capodopere 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

DUMINICĂ, 22 decembrie. Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Căsuța din poveste 10,25 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Doine și balade 14 00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 17,40 Știință și imaginație 18,10 Retrospectiva anului sportiv 1991 (II) 19,10 Film serial. Dallas. 20,00 Actualități 20,45 Revoluția română în direct. Episodul XV 21,45 Film artistic Reconstituirea (România, 1969) 23,25 Actualități 23,40 Sport 23,50 Maeștrii. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 TV 5 Europe 17,10 Pop-Magazin 17,30 Orașe și civilizații 18,00 Divertisment internațional 18,30 Serata muzicală TV 21,00 Cîntecul inimii mele 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

(După PANORAMIC TV)

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina azi

ORGANISMUL UMAN, UN UIMITOR SISTEM BIOELECTRIC

Pentru medicina antică chineză lumea însemna energie, omul nescăpînd acestei legi universale. Este ideea cu care a debutat dialogul cu domnul **DOCTOR FLORIN BRĂTILĂ**, directorul Centrului de acupunctură și homeopatie din București. De la omul privit ca ființă cosmogonică, de la ideea filosofică ce consideră omul deținător al unei părți infime din energia universală, la diagnosticul energetic nu-i decît... un pas. Un pas parcurs însă de unii dintre discipolii moderni ai lui Hipocrat în foarte mult timp.

— Sînt mulți sau puțini medici români care acceptă acupunctura ca pe o terapie eficace ?

— Oamenii care au avut acces la informație, cei care au o deschidere și o educație complexă nu pot să respingă ideea că un sfert din populația globului se tratează prin acupunctură. La ora actuală orice spital mare din America are angajat și un coreean sau un chinez care aplică terapia aceasta.

— În ce afecțiuni și-a dovedit acupunctura utilitatea ?

—De la început trebuie să precizez că acupunctura nu este un panaceu. Există însă o listă de boli care beneficiază de acupunctură, listă publicată cu cîțiva ani în urmă de O.M.S. Spicuind cîteva dintre acestea trebuie spus că beneficiază o serie de afecțiuni ale aparatului respirator cum este astmul bronșic, afecțiuni ale aparatului cardio-vascular, bolile reumatismale, afecțiuni ale aparatului digestiv, unele tulburări psihice minore (depresia, anxietatea), afecțiuni neurologice (nevralgia de trigemen), lombosciatica, afecțiuni ale organelor de simț cum sînt surditatea sau miopia. În consecință, trebuie făcut diagnostic occidental și extrem-oriental foarte corect subliniind faptul că diagnosticul energetic este bun

și ca metodologie de diagnostic în medicina preventivă. Un vechi proverb chinez spune că nu trebuie să aștepți să-ți vină setea pentru a săpa puțul...

— Cîteva detalii despre diagnosticul energetic, v-aș ruga.

— Foarte schematic, principiul diagnosticului energetic este următorul : omul, ființă cosmogonică deține o mică părticică din energia universală. Este vorba despre particule „qi", cu două componente : yang și yin, yang fiind componenta electropozitivă și yin electronegativă. Sînt opuse dar complementare, stînd la baza filosofiei dar și a medicinei antice chineze. Organismul uman este traversat de 12 meridiane, vectori energetici în echilibrul dinamic la omul sănătos, șase yang și șase yin. De la scăderea energiei pînă la apariția stării de boală trece un timp îndelungat. Diagnosticul energetic apare ca o perturbare a echilibrului energetic, el făcîndu-se în conformitate cu simptomatologia acestor debalansări, amintind de raportul yang—yin, vid-plenitudine, exterior-interior. O boală pătrunde în interior ca urmare a depășirii unor bariere de rezistență ce reflectă o foarte bună organizare a structurii energetice a organismului viu. După teoria sistemelor, organismul uman este un sistem bioelectric de canale și puncte, prin puncte făcîndu-se schimbul de energie cu mediul extern. Acul de acupunctură este considerat antena dintre exteriorul cosmic și interiorul uman. Organismul uman trăiește în energie și se adaptează schimbărilor ce se petrec în cosmos. Revenind la înțelegerea fenomenologică a acupuncturii trebuie să subliniem faptul că ea a rezistat în această probă a timpului datorită rezultatelor sale benefice. În contextul dezvoltării medicinii moderne, în Europa însă acupunctura nu se poate dezvolta și nu poate fi asimilată decît ca o alternativă care se îmbină armonios cu înțelegerea profund meditativă și umanitară a medicului.

Țara noastră are un cuvînt important de spus în acest cadru medical complex. Existența Centrului de acupunctură și homeopatie, colaborările constante cu o serie de profesori din China care au vizitat acest institut și care cunosc rezultatele sale au condus la propunerea ca acesta să devină centrul de referință O.M.S.

— Cîteva detalii de mare utilitate pentru pacienți : ce servicii medicale asigurați și cine vi se poate adresa ?

— Centrul dispune de o serie de servicii și laboratoare, centrul de diagnostic, homeopatie, fitoterapie, recuperare prin mijloace tradiționale. Toate aceste servicii se dezvoltă pe trei direcții : terapie, cercetare, învățămînt, integrînd medicina extrem-orientală cu cea occidentală în sprijinul celor aflați în suferință. În general pacienții vin cu „bilet de trimitere". O serie de subiecți sînt incluși în locurile de cercetare.

Nu trebuie ignorată nici preocuparea noastră pentru păstrarea sănătății prin metode tradiționale.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Cercurile concentrice de pe cochilia tropicalei „Tridacna maxima" sînt rezultatul unei ordini aparent aleatorii.

„SEMNĂTURI" ALE HAOSULUI

VIAȚA, compromis al materiei între ordine și dezordine?

Amprenta imprevizibilului asupra lumii vii reprezintă pentru cercetători un domeniu fascinant. Dacă ființele vii au apărut cu mult timp în urmă ca veritabile mașini biochimice, potrivit unor regii deterministe, ceea ce este sau pare aleatoriu pare să contribuie esențial la organizarea sistemelor vii. Mai mult evoluția lor depinde de foarte mulți parametri ce se dovedesc, cel puțin la prima vedere imprevizibili. Pentru a ieși din sfera ipotezelor, biologii au trebuit să-i abordeze pe matematicieni și fizicieni considerați cei mai competenți în descifrarea dinamicii sistemelor complexe. De o uimitoare complexitate în efecte, sistemele vii sînt dotate cu o autoorganizare, care nu încetează să oscileze, conducînd sistemul între mai multe stadii evolutive. Concluzia: viața este un compromis al materiei între ordine și dezordine, o dezordine... deterministă „între cristal și fum", după expresia biologului Henri Atlan. Folosind legile matematicii haosului, biologii simulează azi totul pe ordinator. Și recunosc astfel mai exact modul de evoluție al populațiilor de animale, identificînd caracteristicile universale ale genezei formelor. Au regăsit astfel comportamente cvasi-haotice, chiar și în funcționarea unor organe cum sînt inima sau sistemul nervos, răsturnînd astfel teoriile privind ritmul lor ireproșabil. Astfel, profesorul A. Goldberger, director al unui spital din Boston consideră că se poate identifica un element străin în ritmul cardiac al unei inimi sănătoase, element care lipsește însă din ritmul inimii bolnave. Pentru profesorul W. Freeman, de la Universitatea Berkeley, California haosul determinist este și o proprietate naturală a creierului. Electroencefalogramele indivizilor sănătoși ca și fluctuațiile secrețiilor lor hormonale probează acest lucru. Haosul (altfel spus, imprevizibilul) din inimile noastre sau cel din creier să reprezinte condiția sănătății ? Punctele de vedere ale oamenilor de știință sînt departe de a fi la unison. Într-un articol viitor vom continua itinerariul în imperiul lumii vii,căutînd alte „semnături" ale haosului.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

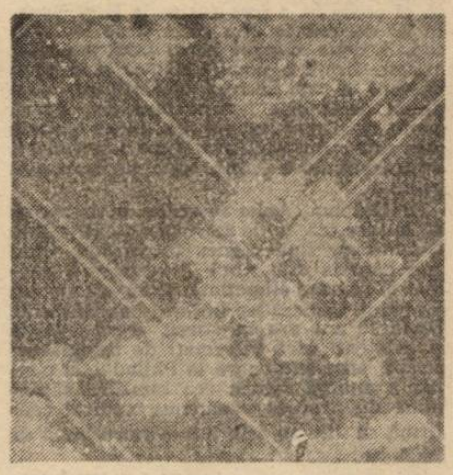

Haosul este cel ce controlează evoluția unei populații animale, simulată aici de aceste „automate celulare" sau „ființe" electronice care se nasc, se reproduc și mor...

Farmacia naturii

USTUROIUL

Proprietățile binefăcătoare ale usturoiului (Allium sativum L.) sînt cunoscute de cinci milenii. Astfel, sclavilor din Egipt, care lucrau la ridicarea piramidelor, li se dădea zilnic o rație de usturoi, pentru a avea mai multă forță și pentru a nu se îmbolnăvi de boli epidemice, în special holera. Evreii, care au trăit un timp în robie, în Egipt, îl consumau și ei, și-au dat seama de proprietățile binefăcătoare ale usturoiului (sum — în l. ebraică), și această tradiție a rămas pînă-n zilele noastre căci dintre popoarele care consumă cel mai mult usturoi în primul rînd trebuie să amintim pe evrei. În medicina mesopotamică, usturoiul era considerat drept panaceu. La fel „Husuan" sau „Hu" adică usturoiul, era apreciat și în medicina chineză și tibetană. O mare atenție îi acorda și medicul indian Surata, care a trăit cu cîteva secole înaintea erei noastre.

Aristofan (446—385 î.e.n.), poetul și dramaturgul Eladei antice, supranumit „părintele comediei" îl considera simbolul forței.

Hipocrat din Kos (460—375 î.e.n.) celebru medic grec, supranumit „părintele medicinei", în lucrările sale, subliniază proprietățile tonice și purgative ale usturoiului cultivat, precum și a diferitelor specii de usturoi din flora spontană. Dioscoride Pedanios (sec. I e.n.) medic și botanist grec, originar din Asia Mică, în lucrarea sa „Despre mijloacele de vindecare", considera usturoiul drept panaceu.

Această apreciere despre usturoi s-a transmis de la o generație la alta. Arabii foloseau usturoiul ca afrodisiac, remediu împotriva furunculozei și pentru prelungirea vieții. În manuscrisul „Bower", care a fost redactat în secolele V—III î.e.n. și găsit în anul 1891, se găsește un cîntec despre multiplele virtuți vindecătoare ale usturoiului. Medicul român Scribonius Largus, în lucrarea sa „Compositiones medicamentorum", tipărită pentru prima dată în anul 1528, conține 242 de remedii vegetale, și recomandă usturoiul drept antihelmintic (contra viermilor intestinali) cu purgativul aloe.

Iată cîteva din magnificele însușiri ale usturoiului :

1. Datorită antibioticului — alicina — usturoiul are o acțiune antimicrobiană, exercită un efect benign (binefăcător) în bronșite, gripe, infecții respiratorii de sezon, tuse convulsivă. Unii medici tratau copiii bolnavi de tuse convulsivă, punîndu-i să respire de mai multe ori pe zi, un mujdei proaspăt de usturoi. Copilul trebuie să-și acopere capul cu un tifon.

2. Datorită celorlalți componenți, usturoiul activează secreția gastrică, determină o motricitate a pereților stomacului, fluidifică sîngele (uleiul eteric dizolvă colesterolul) și dă o suplețe arterelor.

3. Este un bun antihelmintic în special împotriva oxiurilor și limbricilor. În acest caz se recomandă spălături anale cu o fiertură de usturoi.

4. Sucul proaspăt de usturoi, diluat cu apă fiartă în raport de 1:1, poate fi folosit drept dezinfectant pentru plăgi, arsuri, abcese, degerături infecțioase.

5. Macerație de usturoi. Se iau 100 g. de usturoi pisat peste care se pune un pahar de apă fiartă și răcită, se lasă să stea 7 zile. Se strecoară printr-un tifon, se bea zilnic de 3—5 ori pe zi cîte 20 de picături. Este un remediu împotriva tensiunii.

6. Infuzia de usturoi.

2—4 căței de usturoi, tăiați mărunt peste care se pune un pahar de lapte fierbinte, se bea zilnic 3—4 săptămîni înainte de culcare, ca adjuvant în tratamentul astmului bronșic.

Pentru a îndepărta mirosul neplăcut de usturoi, se recomandă după ce l-am consumat să mestecăm cîteva minute o rădăcină sau frunze proaspete de pătrunjel. În multe țări se fabrică drajeuri de usturoi, care conțin substanța activă și sînt inodore.

În Germania se fabrică de mult drajeurile „XUND — Knoblauch — Dragees".

Denumirea genului de „Allium" provine de la cuvîntul „All" care în limba latină înseamnă „usturător".

Prof. IOAN MINTEANSCHI

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Pofta vine mîncînd !

PRISECARU RENATO FLAVIU, București

întîmplări adevărate

15 ani de amnezie

Cuplul McDonnell locuia într-o casă mică din cărămidă, în Larchmont, aproape de New York. Jim era responsabilul unei echipe de factori poştali, angajat de peste 25 de ani. Din cauza meseriei sale, multe persoane îl cunoşteau cel puţin din vedere şi îi apreciau amabilitatea. Se căsătorise cu Anne în 1960 şi nu aveau copii. În timpul lunii februarie şi martie 1971, Jim, pe atunci în vîrstă de 50 de ani, fusese victima unor serii de accidente. Dacă nici unul dintre acestea nu a fost prea grav, acumularea lor pare să fi antrenat stranii consecinţe.

Într-o seară, pe cînd arunca gunoiul, a alunecat pe gheaţă şi s-a lovit la cap. Cîteva zile mai tîrziu, întorcîndu-se de la serviciu, o violentă criză de strănutat, l-a făcut să piardă controlul volanului şi să intre într-un stîlp telegrafic. Izbitura capului a spart parbrizul. A doua zi, prins din nou de strănut a căzut pe scară şi s-a lovit la cap. Zece zile după aceea a pierdut din nou controlul maşinii, care s-a lovit de un stîlp. Atins de o comoţie cerebrală, a petrecut cîteva zile la spital. La 29 martie 1971, Jim a împrumutat o maşină de la un coleg, pentru a rezolva cîteva probleme. Ducînd maşina înapoi prietenului său nu a observat că portofelul cu acte îi căzuse în maşină. Refuză oferta de a fi condus acasă cu maşina sub pretextul că îl doare capul şi aerul îi va face bine. În mod normal ar fi trebuit să ajungă acasă în 15 minute... După un oarecare timp Anne telefonă proprietarului maşinii pentru a întreba de soţul său. Nedumerit, acesta răspunde că nu înţelege ce se întîmplă. La ora două noaptea Anne semnală la poliţie dispariţia soţului său. Zilele următoare se efectuară o serie de cercetări şi se examinară pînă şi cadavrele neidentificate de la morga din New York. Ancheta confirmă că dosarul personal şi profesional al lui McDonnell era ireproşabil şi nu releva nici o tendinţă autodistrugătoare. Nimic nu indica posibilitatea de a fi victima unui accident sau a unei agresiuni. Singura explicaţie posibilă era amnezia. Anne acceptă ipoteza amneziei şi îşi făcea griji pentru sănătatea lui Jim, rugîndu-se pentru el şi visînd adesea că a revenit. La scurt timp după dispariţia sa, Anne a început să lucreze. În 1977 a ocupat un post de infirmieră, pe care îl are şi astăzi. A păstrat totdeauna speranţa că Jim va reveni şi i-a aranjat lucrurile în dulap şi în baie ca şi cum ar fi fost prezent.

Jim îşi pierduse memoria : nu ştia nici cine e, nici unde locuia. A luat probabil un tren care l-a dus la Philadelphia, oraş în care nu mai fusese. Privirea i-a fost atrasă de inscripţia unui anume James Peters, agent imobiliar, al cărui nume l-a adoptat. Nu avea trecut ; prezentul era singura sa realitate. Şi-a găsit de lucru la cantina unui club sportiv, apoi la secţia animalieră a unui institut de cercetare a cancerului, iar în cele din urmă la un mic restaurant, unde omletele şi umorul său erau extrem de apreciate de clienţi. Îşi făcu numeroşi prieteni şi adora copiii. De sărbători se costuma în Moş Crăciun pentru orfelinate şi chiar îşi lăsase barbă ca să semene mai bine. O familie cu patru copii îl adoptase ca pe un bunic.

În 1985, cam cu o lună înaintea Crăciunului, familia remarcase că Jim este mai gînditor şi mai tăcut ca de obicei. Părea că ceva îl preocupă. La sfîrşitul lunii noiembrie urmărise la televizor o emisiune cu un poştaş şi spusese la un moment dat că el crede că a fost poştaş la New York. În 22 decembrie Jim căzu şi se lovi la cap. A doua zi avea aerul unui om total absent. Urmă o nouă căzătură şi o nouă izbitură la cap. Se trezi în dimineaţa zilei de 24 decembrie într-o stare de gravă confuzie. După 15 ani îşi aduse aminte cine este : Jim McDonnell din Larchmont. Se întreba dacă Anne, soţia sa îl va mai primi...

De Crăciun, Anne revenise ca de obicei de la biserică, unde se rugase pentru Jim. O ninsoare fină cernea în văzduh. Cînd Jim bătu la uşă, Anne îl recunoscu imediat şi rămase stupefiată. Erau emoţionaţi amîndoi. Urmară lacrimile şi îmbrăţişările. După 15 ani era în sfîrşit acasă. Poliţia şi prietenii fură informaţi de reîntoarcerea sa, apoi telefonară la Philadelpia pentru a anunţa vestea cea bună. O săptămînă după aceea examenul medical confirmă că Jim se află într-o stare bună de sănătate.

Jim şi Anne n-au avut nici o dificultate pentru a relua viaţa lor de cuplu şi cu fiecare zi petrecută împreună vor să facă mai scurt timpul care i-a separat.

MANUELA SPĂTARU

Un ceas pentru o viaţă

Oamenii de succes aleg **SEIKO.**
Ceas gîndit pentru cine îşi construieşte propriul succes minut cu minut.
În lupta cu timpul aliatul tău este

SEIKO

Vi-l oferă în peste 200 de tipuri magazinele **MegaVision**
– Bd. 1848 nr. 39 tel.: 12 00 99
– Şos. Ştefan cel Mare nr. 2 tel.: 11 97 39
– Calea Victoriei nr. 122 tel.: 50 38 55
ADAGRIROM srl *livrează "en gros" orice cantitate din bogatul sortiment de ceasuri* **SEIKO**, *de damă, bărbaţi, copii, ceasuri de altitudine şi subacvatice, cronometre, ceasuri deşteptătoare. Comenzile la sediul din Bd. Carol 44-46, tel.: 13 95 52, 14 21 78, fax.: 12 06 45. Asigurăm service şi bateril pentru ceasurile electronice.*

Unite pînă la moarte

Fotografia alăturată vă înfăţişează pe Ruhie şi Verena Cady, cele două surori gemene siameze din oraşul Cranston (USA), care aveau în comun inima, ficatul şi intestinele. Timp de şapte ani, cei mai pricepuţi chirurgi din lume au căutat o soluţie pentru a le despărţi dar, din nefericire, nu au reuşit fiindcă nu era posibilă această încercare. Atunci cînd micuţa Ruhie a decedat în urma unei complicaţii pulmonare, Verena nu a putut nici în asemenea împrejurare să scape cu viaţa şi după 15 minute a murit şi ea, după ce, conştientă de situaţia în care se afla, şi-a îmbrăţişat părinţii şi a închis ochii pentru vecie.

Salam lung de 22 de metri

Un grup de specialişti-bucătari din localitatea italiană Curtatone a ţinut cu orice preţ să pătrundă între recordmenii din celebra „Carte a recordurilor". Obiectivul lor a fost să realizeze cel mai lung salam din lume (în paranteză spus din carne de porc). În prezenţa unui juriu oficial stabilit în acest scop şi după preparativele de rigoare, ei au trecut la confecţionarea uriaşului produs alimentar. Evident, nu a fost uşor. Puţin cîte puţin, metru după metru, salamul a continuat să crească neîncetat pînă a ajuns la lungimea exactă de 22 metri şi 18 centimetri (foarte scrupulos măsurată), ceea ce constituia, după cunoştinţele pe care le deţineau din volumul citat, un nou record. Drept răsplată pentru participarea numeroşilor spectatori la această performanţă, cei prezenţi au fost invitaţi să se servească din preparatul întins de-a lungul numeroaselor mese. Relatînd această întîmplare, ziarele au omis să precizeze în cît timp a dispărut de pe mese uriaşul salam, poate că s-a înregistrat un alt record fără însă să fie consemnat...

O înştiinţare (cel puţin) curioasă

În primul moment părea că este vorba de o istorie izvorîtă din una din comediile lui De Filippo, sau în cel mai rău caz, de o glumă de prost gust. Şi totuşi realitatea a fost mai crudă, mai puternică. Întîmplarea s-a petrecut la Napoli. Într-o dimineaţa, cetăţenii care aveau treburi (unele şi urgente) la spitalul Ascalesi au găsit spitalul închis, iar pe uşa principală era afirnat un afiş prin care cetăţenilor li se anunţa că întrucît mama unui infirmier al spitalului a decedat colegii săi nu s-au prezentat la serviciu şi că activitatea obişnuită a spitalului este suspendată ! În mod normal, faptul a suscitat perplexitate, ironii şi, profunde nemulţumiri. Au fost sesizate autorităţile care care au decis să deschidă o anchetă şi să ia măsurile administrative care se impun.

Şi-a regăsit stăpînii după 4 ani

După patru ani de căutări, Sam, un motan siameza reuşit să-şi regăsească stăpînii. În aceşti ani a parcurs (în ce condiţii ?), nu mai puţin de 2300 de kilometri

pînă a ajuns în faţa casei în care a locuit alături de stăpîna sa, Linda Thompson. Totul a pornit în anul 1986 cînd respectiva familie a părăsit oraşul Beaver Dam pentru a se muta în localitatea Tucson. În anul următor, familia Thompson a revenit la Beaver Dam, dar cu acest prilej a decis să-l lase pe Sam la Tucson în grija unei secţii a Asociaţiei pentru protecţia animalelor. Într-o bună zi, Sam a dispărut de la secţia unde fusese lăsat şi, în condiţii care nu se cunosc, a izbutit să găsească drumul spre stăpîna sa (un adevărat mister). A ajuns în faţa casei, slăbit şi plin de răni şi a fost cu greu recunoscut de cei din casă. Copleşiţi de emoţia revederii şi plini de căinţă pentru faptul că l-au abandonat, familia Thompson a luat toate măsurile pentru recuperarea lui totală. Şi au reuşit. Astăzi, Sam toarce fericit pe canapeaua lui favorită sub privirile admirative ale celor din familie...

verificați-vă cunoștințele

ANOMALONII

Ultimul deceniu al secolului trecut a fost foarte generos în materie de descoperiri științifice și invenții, care ulterior au declanșat un lanț apreciabil de descoperiri și invenții.

În acea perioadă a fost descoperită radiația naturală ionizantă a uraniului de către fizicianul francez Henry Becquerel (1852—1908), în 1896, pentru care a primit Premiul Nobel în 1903, apoi fizicianul german Wilhelm Conrad Röntgen (1845—1923), în 1895 a descoperit Razele X, fapt care i-a atras Premiul Nobel în 1901 ș.a.m.d.

Consecința descoperirii lui Becquerel a fost aceea că alți cercetători, printre care soții Marie și Pierre Curie, fizicieni francezi, au dus mai departe aceste cercetări, constatînd că și alte elemente chimice emit de asemenea astfel de radiații, cum este cazul toriului, iar mai tîrziu, cele ale radiului și poloniului, descoperite chiar de ei, generează radiații și mai intense.

Analizîndu-se structura acestor radiații s-a constatat că de fapt este vorba despre trei feluri de componente : particule mai grele, cu sarcină electrică pozitivă (care au fost denumite „alfa"), un flux de electroni (botezate radiații „beta") și un flux de natură electromagnetică, comparabil cu undele radio, numit gamma".

Pe parcursul scolului al XX-lea, s-au descoperit fisiunea nucleară, fuziunea nucleară, faptul că elementele chimice sînt alcătuite din mai mulți izotopi, că aceștia sînt stabili, unii dintre ei, iar alții instabili, sau radioactivi etc.

Nucleele capabile să genereze ioni grei au fost denumite într-o revistă străină de specialitate ANOMALOUS NUCLEI dar datorită unei greșeli de dactilografiere, sau de tipar, în revistă a apărut ANOMALONS NUCLEI adică în esență, NUCLEE CU COMPORTARE APARTE. Din păcate s-a răspîndit denumirea de ANOMALONS adică ANOMALONI.

În legătură cu aceste aspecte, care pot prezenta interese practice în fizica nucleară, vă propunem cîteva întrebări (răspunsurile în numărul viitor) :

1. Unde au început aceste cercetări și de cînd ?

2. Ce se speră de pe urma actualelor descoperiri ?

3. De ce, oare, aceste descoperiri s-au realizat atît de tîrziu ?

4. Cine au fost cei mai renumiți specialiștii care au contribuit la respectivele cercetări ?

5. Care dintre fizicienii români au avut contribuții însemnate în acest domeniu ?

Ing. LIVIU MACOVEANU

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Plasma și unele aplicații ale sale

1. În linii mari, plasma este împărțită în „plasme calde" sau „fierbinți", cu temperaturi mai mari de 10^6K, existente în procesele astrofizice și termonucleare, apoi plasme „reci" cu temperaturi cuprinse între 10^3....10^5K, întîlnite în gazele parțial ionizate și plasma din descărcările electrice în gaze rarefiate.

2. La plasmele calde, în special cîmpurile magnetice generate cu bobine, electromagneți sau chiar magneți, dar foarte puternici, pot produce o „confinare" a lor, o „gîtuire" sau o „concentrare" a fasciculului spre axul acestuia, depinzînd de tipul de plasmă și cîmpul magnetic.

3. Pe folosirea plasmei se pun mari speranțe, de mai mulți ani, în cercetările obținerii reacțiilor termonucleare controlate, posibil o sursă energetică a viitorului.

4. Cu aplicații ale plasmei ne întîlnim destul de frecvent. De exemplu, este cazul firmelor luminoase, al lămpilor fluorescente, al lămpilor pentru producerea radiațiilor ultraviolete pentru scopuri medicale sau din sălile de operații chirurgicale, folosite pentru sterilizarea aerului, apoi pentru arcurile pentru sudură electrică etc., etc.

5. Iată doar cîteva domenii de aplicații ale plasmei :

În chimie : sinteze chimice, fabricarea acetilenei, a derivaților de azot, a celor cu halogeni, a compușilor refractari, în analiza chimică etc.

În alte domenii : laseri, tuburi electronice cu plasmă, detectoare de radiații nucleare sau descărcări în gaze ; tăierea, sudarea și acoperirea metalelor cu jet de plasmă ; tratarea la suprafață a pieselor și sculelor din oțeluri și fonte ; placarea ionică ; corodarea metalelor cu jet de plasmă ; micile tuburi cu neon din așa numitele „creioane de tensiune" ; tuburile Geissler și Plücker ; tuburile electronice stabilizatoare de tensiune cu neon sau heliu ; tuburile redresoare cu vapori de mercur ; lămpile indicatoare, mai mici sau mai mari, cu neon, etc., etc. Aplicațiile sînt mult mai numeroase dar nu le vom putea prezenta pe toate aici, din cauza spațiului restrîns al rubricii.

— Chiar crezi că din cauza ei n-o să găsim zahăr ?

O ENIGMĂ pe săptămînă

ALAIN SAU ALBERT ?

Comisarul Kardin i-a găsit pe cei doi tineri bărbați în pragul disperării. Și Alain și Albert o iubiseră nebunește pe Jane, al cărei suflet se ridicase la cer. Fusese împușcată acum un sfert de oră. Kardin era sigur că unul din cei doi rivali este asasinul. Îi ascultă pe amîndoi. Alain spune : „N-am să uit niciodată ultimele ei cuvinte!" Albert îl privi ciudat și spuse : „Cînd am sosit aici, Jane murise iar Alain avea pistolul în mîna dreaptă". Fără să mai verifice amprentele, comisarul îi puse pe cei doi să-și scrie declarațiile. Alain, sprijinindu-și capul în mîna dreaptă, a scris foarte urît, aproape indescifrabil. Declarația lui Albert era scrisă mai frumos, dar cam tremurat. Pe cine a arestat comul legii ?

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Cine l-a ucis pe John ?

Evident că toate declarațiile date de Larry, Rudy și James sînt verificabile. Dar inteligența comisarului Kardin, vasta lui experiență îl determină să-l aresteze imediat pe Larry. Criza de sciatică a fost simulată, iar Larry pentru a-și justifica amprentele de pe arma cu care trăsese, se aplecă repede și o apucă.

OPT DIFERENȚE

Cele două desene par identice. Totuși, la o mai atentă examinare, vom descoperii că între ele sînt opt mici diferențe grafice. Cu atenție sperăm că le veți descoperi.

(Soluția în numărul viitor)

● *E teribil, doctore, zice un pacient unui doctor psiholog. Sînt cleptoman...*

— Nu vă faceți griji. Seara, luați masa acasă ?

— Desigur !

— Înainte de a începe să mîncați, luați două linguriță...

— Ale mele?...

● *Un melc sosește în fața unui pod suspendat. Curajos, se decide să-l traverseze. Peste șase luni, cînd sosește la celălalt cap al podului, acesta se prăbușește.*

— Am făcut bine, comentează melcul, că m-am grăbit!...

● *Un soț, exasperat, se adresează soției sale :*

— O nouă rochie ? Aș dori să știu draga mea cît m-au costat în acest an, toate rochiile pe care ți le-ai cumpărat ?

— Nu știu iubitule ! Eu sînt vanitoasă, dar nu curioasă...

● *Un pompier care asistă în culise la un spectacol de varietăți cere unui înghițitor de săbii o explicație :*

— Vă rog să-mi spuneți cum puteți să introduceți o sabie în git fără ca să vă răniți ?

— Foarte simplu, îi răspunse el. Îmi iau măsuri de precauție înghițind înainte o teacă...

cînd ați fi ultima oară

GHEȚURI

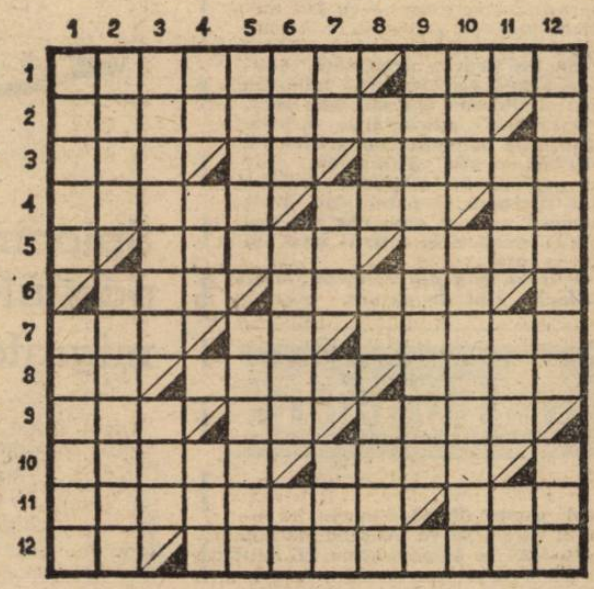

ORIZONTAL : 1) Cel mai mare ghețar de vale din Europa, format din mai multe limbi de gheață, cu suprafața de 160 km² — Ghețar în masivul muntos Karagorum, la altitudinea de 8 068 m. 2) Ghețar pe versantul nordic al masivului Mont Blanc, care coboară pînă la 1 150 m altitudine (3 cuv.) 3) Mijloc de antrenament ! — Vers final ! — ... pe gheață, ansamblu francez ce ne-a vizitat țara (nom.) 4) Portii — Ghețar în Alpii Bernezi — Cristale de gheață, subțiri și ascuțite (sing.) 5) De gheață (fig.) — Locuință de gheață 6) Un oarecare (fig.) — Neamintită 7) „Doi... pe un șoi de gheață", roman din creația lui Jules Verne — Date sub semnătura — De zonă 8) Ghețuri pe margine ! — Ca gheața — Localitate în Japonia 9) Resultant Linear Density (abr.) — În orice bloc ! — Fiecare dintre colindătorii costumați care umblă cu irozii 10) Oțelit — Presat se transformă în gheață 11) Ghețar de munte, unul dintre cei mai mari din lume, situat în masivul Pamir la 5 240 m alt., cu suprafața de 907 km² — Cu inima de gheață (fig. fem.) 12) Anton Kraus — Mare ghețar la poalele Munților St. Elias (Alaska), format prin contopirea a 12 ghețari montani ce coboară pînă la nivelul mării, cu lungimea de 120 km.

VERTICAL : 1) Ghețar de self situat în Oceanul Indian — Copcă 2) Spărgător de gheață sovietic care în 1956—1957 a navigat de-a lungul Antarcticii — Unul dintre cei mai mari ghețari de vale din lume, situat în partea centrală a Munților Tian-Șan (URSS), format din două limbi glaciare, una de 60 km, iar cealaltă de 35 km lungime, cu suprafața de 284 km² 3) Blocuri de piatră aduse de ghețari — Doctorand (abr.) 4) Traian Dima — Un om între oameni — Întreprinderea de colectarea matalelor (siglă, înv.) 5) Succesiune de lucruri de acelasi fel — Jeleu fabricat din suc de fructe 6) Centimetru, gram, secundă (abr.) — Ghețar întins și sălbatic, spre stațiunea Oaza — Nelu Lucan 7) Horia Lupescu — Atmosferă (abr. uz.) — Riu în URSS 8) Gheață în fond — Miros particular — Plin de norol 9) Peșteră în Munții Apuseni, care adăpostește un ghețar cu un volum de 40—55 m³ 10) Pictează flori de gheață pe geam — Ghețar în Munții Himalaia de Vest, suprafața de 300 km² 11) Întreprindere de administrație locativă (abr.) — Poet în Grecia antică — În orice sens ! 12) Cel mai mare ghețar de vale din lume, situat în Munții Coastelor (SUA), 90 km lungime și suprafața de 103 km² — Morenă a ghețarului de calotă Wurm (Finlanda).

DICTIONAR : AGEI, DRD, OKA, IMOS, AED.

PETRU PARDĂU
Botoșani

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ȘUT ȘI GOL !

ORIZONTAL : Arbitri — Meci — Teren — Aparat — Agățat — Aripa — Cută — Risca — L — Ale — Fentă — Si — Na — FIFA — Juca — T — Gol — IF — RO — Cartonaș — RS — Hent — Stupi — P — Ar — AO — Alinia — Sti — Rist — Aut — Penalti — Cupe

Nr. 50 (1702) din 14 decembrie 1991

Caleidoscop

magazin

UN CORP APROAPE PERFECT

Să vezi picioare de zeiță și un corp de nimfă, nimic mai firesc cînd e vorba de un star, chiar atunci cînd natura nu a înzestrat-o corespunzător. E suficient să existe o dublură cu măsuri perfecte. „Dublura" a devenit în ultimul timp o profesiune care este „en vogue" la Hollywood. În „Pretty woman", de exemplu, cînd camera insistă asupra corpului ideal al actriței Julia Roberts, e de fapt filmat corpul unui manechin : Shelley Michelle. Tot Shelley i-a „împrumutat" picioarele lui Kim Basinger în mai multe filme, cum ar fi „My stepmother is an aliem" și „Batman". Cînd în filme și videoclipuri Madonna își expune corpul de vis, cel mai adesea e vorba de trupul lui Pat Tilley. Și sînii perfecți ai lui Raquel Welch sînt de obicei cei ai lui Aurzelie Hane...

În cinema, ca și la televiziune, dublarea corpurilor vedetelor feminine a devenit o monedă curentă : prestigiul starurilor obligă ! Acest subterfugiu permite actrițelor să se concentreze mai mult asupra textului sau să evite să-și expună un abdomen prea puțin refăcut după o sarcină sau un regim ratat.

Dintre toate starurile care au corpuri dublate, numai Julia Roberts nu se ascunde. Celelalte preferă să rămînă, pentru publicul lor, creaturi... de vis !

MANUELA SPĂTARU

Da, domnilor ! Picioarele lui Kim Basinger și Julia Roberts, sînt „pe ecrane", cele ale modelului Shelley Michelle.

CÎȘTIGĂ 8000 DE DOLARI PE ZI

Este originară din Germania și este considerată de toți specialiștii drept cel mai bine plătit manechin din lume. Se numește Claudia Schiffer și toți reprezentanții case or de modă se întrec în oferte amețitoare pentru a o convinge să le prezinte modele. La numai 20 de ani, Claudia cîștigă zilnic doar... opt mii de dolari. În fotografie o prezentăm pe noua „Brigitte Bardot" cum a fost supranumită cu un nou model realizat de stilistul Karl Lagerfeld, în timpul unui show oferit de celebra casă de mode „Chanel". Visul său mărturisit este să ajungă în lumea filmului și, cea ce este mai important, este chiar primit o ofertă în acest sens, printre e e aflîndu-se și cea a unui film despre viața celebrului model din anii '60, englezoaica Twiggy.

- **New York-ul continuă să se afle în frunte în clasamentul aglomerărilor americane — cu 18.1 milioane locuitori (un plus de 3,1 milioane locuitori comparativ cu anul 1980). Pe locurile următoare se situează Los Angeles (14.5 milioane loc.) și Chicago (8,1 milioane loc.).**
- **Printre aglomerările urbane americane cu peste un milion de locuitori se află și Orlando, oraș cu parcuri de distracții (printre care ființează și parcul lui Walt Disney), care a cunoscut cea mai rapidă creștere în ultimii zece ani 53,3 la sută).**
- **78 la sută din cetățenii Marii Britanii sînt de părere, potrivit**

TELEGRAME

unui sondaj efectuat recent, că familia regală se va menține și în secolul XXI în fruntea societății britanice. Proporția celor care încearcă sentimente de afecțiune sau respect față de familia regală este de 65 și, respect v, 76 la sută.

- **În ultimii ani, fenomenul prostituției infantile a căpătat o amploare îngrijorătoare în Bulgaria, informează cotidianul „Vecerni Novini". Dacă în 1978 erau înregistrate oficial 3040 de prostituate, în prezent numărul acestora a crescut de patru ori. Dintre acestea, cel puțin 5000 au sub 16 ani.**
- **Dependența SUA de petrolul importat a sporit în ultimul timp, fapt care ar putea submina oferta stabilă de energie pentru întreaga lume și destabiliza situația petrolului pe plan internațional.**
- **Din cele 400 de întreprinderi sovietice cu profil militar, planificate a fi transformate în întreprinderi civile, numai cinci sau șase au fost complet reutilate în vederea acestui scop.**

Citiți în numărul viitor

POLIȚIST:

Cerșetorul

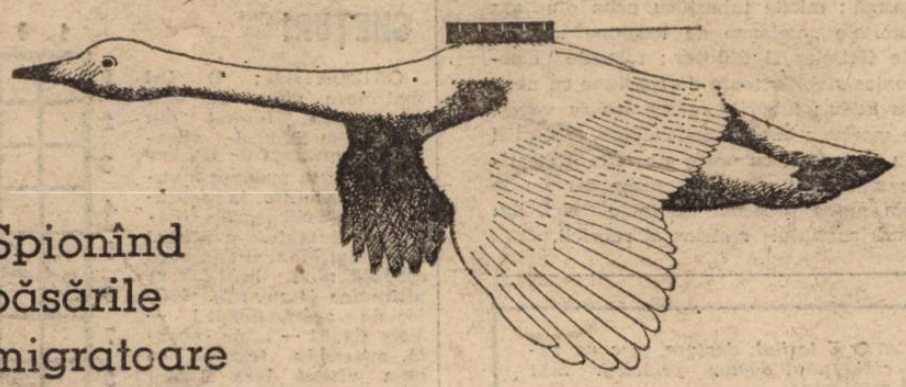

Spionînd păsările migratoare

Omul a fost dintotdeauna fascinat de zborul păsărilor, pe care a încercat mereu să-l imite. Abia în secolul nostru însă, mijloacele tehnice au permis studierea științifică în detaliu a acestuia. Astfel, s-a stabilit că păsările migratoare folosesc „culoare aeriene" precis stabilite fiecărei specii în parte, și respectă un orar fix, stabilit în funcție de lungimea traseului, și el diferențiat pe specii.

Apariția sateliților și a microemițătorilor au permis de curînd, în premieră, urmărirea unui zbor de păsări din Europa spre Asia. Greutatea emițătorului atinge 250 de grame. Acest gen de aparat permite stabilirea de cinci ori pe zi a unei legături radio cu satelitul. Astfel, specialiștii germani au urmărit zborul lebedelor pitice din Germania și nordul Olandei pînă în zonele arctice ale Siberiei. Cele trei lebede pitice urmărite au zburat, în etape scurte, spre nordul Germaniei, cu pauze de cîteva zile între acestea. Au traversat apoi Baltica într-un veritabil „marș forțat", în decurs de 3—4 zile, zborurile cotidiene atingînd lungimi de 200 pînă la 500 kilometri, viteza de croazieră menținîndu-se undeva în apropierea valorii de 70 kilometri pe oră. (S.F.)

„Muzeul gunoaielor"

Americanii nu încetează să ne uimească ! Ultima nebunie constă în deschiderea unui muzeu al gunoaielor menajere, la San José, în California. „Exponatele" sînt : resturi de pizza, cutii de bere, chiloți, indescriptibili, coji, cotoare etc., în total un zid înalt de 6 metri, echivalent cu tot ceea ce se aruncă în fiecare secundă în Statele Unite. Instalat de către Societatea Browning — Forris nr. 2, muzeul gunoaielor are ca misiune principală sensibilizarea californienilor cu problema reciclării a resturilor menajere sau rezultate din procesul de producție. Deșeurile expuse sînt reale, dar nu miros urît, pentru că au fost sterilizate. Deci, privindu-le se poate respira, dar fiecare individ va avea ocazia să reflecteze asupra gospodăririi și neglijenței !

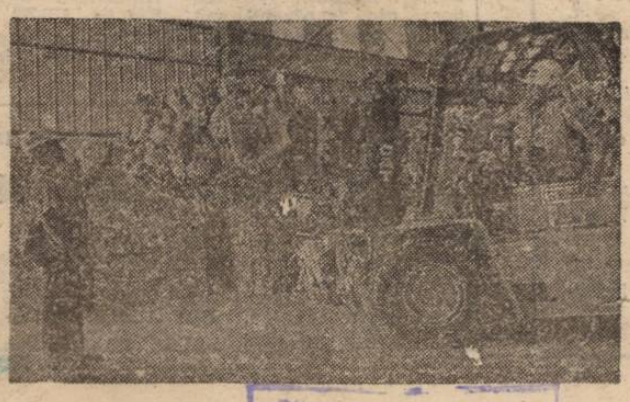

Opt cilindri pentru a... patina

Ultima noutate pentru amatori de mijloace de locomoție ieșite din comun : o mașină pe patru roți sub forma unei... ghete ! Insolitul vehicul care seamănă mai mult cu o patină cu roți este, după opinia a numeroși specialiști, ultima pasiune a americanilor. Cîteva date privind dimensiunea mașinii : 3,50 m. înălțime, cinci metri lungime. La construcția vehiculului a fost folosită o structură de fibră de sticlă pe care a fost montat

un motor „Chevrolet 327" cu opt cilindri. Conducătorul mașinii se află așezat sus, în deschizătura ghetei, iar pasagerii au locuri în interior. Mai adăugăm amănuntul, nu lipsit de interes, că autorul acestui original vehicul este Jai Ohrberg, celebrul creator de modele ieșite din comun, care are la activul său alte multe mașini asemănătoare, dintre care cîteva le-am prezentat și în cadrul revistei noastre.

B... MUREȘ

magazin

SERIE NOUĂ – 33

ANUL XXXIV • NR. 51 (1783) SÎMBĂTĂ 21 DECEMBRIE 1991 16 PAGINI 15 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Din nou despre OZN-urile din județul Dîmbovița

(Pagina a 5-a)

POVESTIRE ◎ POVESTIRE SF

BUFNIȚA DIN INSULA URSULUI

(Pagina a 10-a)

O jumătate de secol cu Albă ca Zăpada

(Pagina a 3-a)

Tuturor cititorilor, colaboratorilor și difuzorilor revistei noastre:

PROGRAM TV

Săptămîna 23. 12 — 29. 12

Caut stejar, cedez plop...

(Pagina a 7-a)

- Cartea recordurilor naționale
- Horoscop săptămînal
- Guinness Book
- Zodiacul chinezesc

(Pagina a 11-a)

BOGAȚI ȘI CELEBRI

Cum își cheltuiesc ei banii?

(Paginile 8–9)

music box

A MAI CĂZUT O STEA...

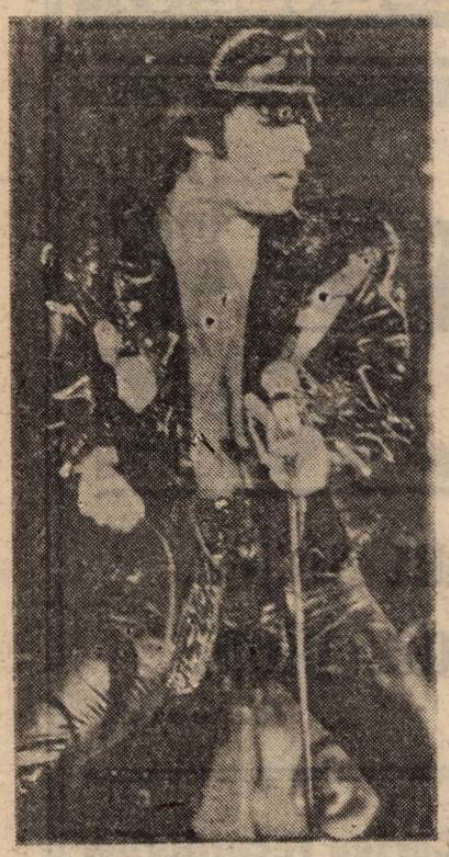

Timpul n-a mai avut răbdare cu Freddie Mercury, solistul și sufletul grupului Queen, care a decedat în locuința sa din apropierea Hyde Park-ului londonez. Noaptea din 24 spre 25 noiembrie a devenit a doua noapte neagră a rock-ului după cea din 8 decembrie 1980 cînd un maniac l-a împușcat pe John Lennon... Criticii muzicali au recunoscut, cu durere, că prin moartea lui Freddie muzica rock a suferit cea mai mare pierdere de după dispariția lui Lennon. S-a dus, deci, Freddie Mercury, incomparabilul excentric și egocentric, Narcisul anilor noștri, marele cîntăreț și compozitor. Pe scenă a fost o adevărată văpaie, milioane de admiratori iubindu-l cu toate ciudățeniile sale... De faptul că Freddie este bolnav incurabil s-a vorbit încă de acum un an și jumătate, albumul Innvendo-Insinuare, apărut anul acesta, reușind să mai risipească norii de deasupra capului său, fanii auzind din nou glasul lui excepțional. În ultimele săptămîni ale existenței sale Freddie s-a închis în casă neprimind pe nimeni și abia pe 23 noiembrie, o zi înaintea tragediei, a transmis admiratorilor săi să lupte împotriva acestei ciume a sec. XX, SIDA. Moartea lui Freddie a umbrit festivitățile planificate de mai multe case de discuri cu ocazia împlinirii a 20 de ani de la fondarea grupului Queen. Pe 28 octombrie trebuia să apară cel de-al 18-lea album al lor, intitulat Queen — Greatest Hits — Part Two, doar din cauza bolii lui Freddie, cele două LP-uri, videocaseta și cartea au întîrziat, apărînd doar un disc (de 15') de reclamă intitulat Queen Talks care conține o discuție umoristică între cei patru membri ai grupului. Queen — Greatest Hits — Part One a apărut acum 10 ani fiind urmat, iată, de a doua parte a colecției strălucitoare a grupului etalon al rock-ului intelectual, alcătuit din melodii componente ale albumelor apărute din 1932 încoace (nu lipsesc A Kind Of Magic, Under Pressure, Radio Ga-Ga, I Want To Break Free, One Vision, Friends Will Be Friends, The Show Must Go On, Miracle, Invisible Man sau Innvendo...). La această oră Queen — Greatest Hits — Part Two, este Number One în U.K. Iată acum cîteva declarații ale unor staruri, în legătură cu moartea lui Freddie : Paul Mc Cartney — „primul lucru care mi-a atras atenția spre Queen a fost glasul lui Freddie, această voce de excepție care ar fi trebuit să fie eternă". Phil Collins — „Freddie a fost o personalitate extraordinară, omul fără de care Queen n-ar fi avut uriașul succes". David Bowie — „Freddie ne va lipsi foarte mult. Împreună cu Queen a dat foarte mult rock-ului mondial". George Michael — „Freddie a fost cel care m-a inspirat. În copilărie nu am ratat nici un concert al lui Queen. Duminică a fost o zi foarte tristă pentru mine". Roger Taylor, Brian, May, John Deacon — „am pierdut pe cel mai bun membru al familiei noastre. Ne încearcă o mare durere acum cînd el a plecat... Cei mai buni ani ai vieții lui i-a petrecut cu noi, sîntem mîndri de modul curajos în care a trăit și a murit. A fost un privilegiu pentru noi să trăim și să lucrăm cu un astfel de om..."

Ce să mai spun, dragi prieteni ? Omul care a cîntat Bohemian Rhapsody, We Are The Champions, a ieșit liniștit din casă, a traversat, tăcut, Hyde Park-ul și, fără mult zgomot, a intrat în Pantheonul nemuritorilor, acolo unde îi este, de fapt, locul. The Show Must Go On, nu-i așa Freddie ? Tu ți-ai făcut datoria, acum e rîndul nostru și, în numele numeroșilor tăi fani din România îți promit că nu te vom uita niciodată ! Farewell, Mister Mercury...

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Dangerous — Michael Jackson

A apărut, în sfîrșit, mult așteptatul LP al celui mai talentat membru al clanului Jackson din Hary — Indiana! Încă de la început țin să vă spun că acest al patrulea album al lui Michael (celelalte trei fiind Of The Wall, Thriller și Bad) nu este cu nimic mai prejos față de precedentele producții... Albumul conține 14 compoziții și durează 74 minute, de pe el apărînd și un prim extras pe single, Black Or White, care este, la această oră, Number One în Billboard. Black Or White ține 3 minute și 22 secunde (fără efectele sonore suplimentare) ceea ce mă face să cred că va fi remixat. Pasajele de rap sînt scrise și interpretate de Heavy D iar la chitară solo îl întîlnim pe Slash (de la Guns'n Roses). Stilistic, albumul este foarte divers. Sound-ul perfect, agresiv în compozițiile funk și strălucitor, eteric, în sensibilele balade. Să începem „audiția" cu Jam, o melodie tipică peisajului muzical, care conține, ca și Black Or White, un excelent pasaj de rap. După atîta dans să ne relaxăm cu Keep The Fidelity deoarece apoi va trebui să stăm la pîndă cu Michael pentru a-i păzi prietena care vrea să fugă cu piesa I Can't Left Her Get Away. Dacă reușim s-o ținem pe loc vom fi răsplătiți cu Curing World (o piesă care îmi amintește de acel We Are The World de pe LP-ul USA For Africa). Ajungem la o melodie periculoasă, Dangerous, avînd ceva din ritmul fantastic al mai vechii Billie Jean, o excelentă piesă de discotecă... urmată de o „bucată" la fel de bună (avîndu-l la chitară pe Slash) Give It To Me. Ultimele două melodii pe care vi le voi prezenta astăzi (celelalte vă las să le descoperiți singuri...) sînt cele care mie mi-au plăcut cel mai mult, funk-ul Is It ? și balada, incredibilă pentru Jackson, You Will Be There, în care el este acompaniat de un cor pentru muzică religioasă...

Da, după patru ani de așteptare, fanii pot răsufla ușurați, favoritul lor este din nou la înălțime și a demonstrat, încă o dată, că este una din legendele vii ale muzicii pop ..

Considerați prezența mea, în premieră pe țară, a acestui album la Muzic-Box ca fiind cadoul meu de Crăciun pentru voi, dragi prieteni ai muzicii.

Ai vostru MARIAN MINCULESCU

P.S. Concursul The Best Dance Music 1980—1990 nu a avut cîștigători deoarece ați inclus aproape numai piese din ultimii doi ani... Nu uitați, pînă la 1 ianuarie trimiteți-mi topurile voastre, de zece poziții, pentru cea mai bună melodie a anului, cea mai bună solistă, cel mai bun solist, cea mai bună grupă (inclusiv duetele) și, facultativ, cel mai bun album al anului. Zece casete (de 90 minute) înregistrate cu marile hituri ale acestui an interpretate de Roxette, Stevie B, Timmy T, C&C Music Factory, Rod Stewart, Enigma, Heavy D, and many, many others vor fi oferite celor mai buni topiști. Vă aștept scrisorile ...

Ultimele zile ale unui idol: ELVIS PRESLEY (III)

Cine poate pătrunde în monstruoasele anghere ale ciudatelor sale coșmaruri?... Cei care se aflau în apropierea lui Presley au relatat (după 13 ani!) că în ultimele luni de viață adeseori plîngea și se ruga în genunchi: „Doamne miluiește-mă, iartă-mă, ajută-mă, nu mai pot să suport!"

În dimineața zilei de 16 august 1977 s-a urcat în pat și l-a trimis pe Rick Stanley la farmacie cu o rețetă pentru tablete de Dilaudin, prescrise de dr. Nicopoulos, într-o doză de cel puțin trei ori mai tare decît heroina pură. La întoarcere, Rick, contrar obiceiului, nu a vrut să recurgă la „primul atac" a luat pliculețul și a spus : „ceva mai tîrziu".

Rick nu s-a mirat pentru că în noaptea aceea lîngă el se afla Ginger, care știa să facă injecții. Dimineața, Rick a adus cel de-al doilea pliculeț și a observat că Elvis nu dormea. „Vrei injecția?" — a întrebat. „După" a spus Elvis și a luat pliculețul. Cea de-a doua doză i-a fost adusă la 9 dimineața de mătușa lui care locuia la Graceland. Pe la 10, s-a trezit Ginger și a observat că Elvis cu cartea în mînă stătea liniștit. „Citesc" — a spus el. Fata a ațipit din nou. A frapat-o absența lui de-abia spre prînz. A început să-l caute. Și l-a găsit dormind pe podea în baie. Nu a putut să-l trezească, respira greu, iar fața îi era congestionată Speriată, i-a chemat pe ceilalți. Toate încercările de a-l face să-și vină în fire au eșuat. David Stanley a găsit pe podea trei pliculețe goale, seringi folosite și o cutie goală de Dilaudin. A înțeles atunci că regele rock-ului se sinucisese, administrîndu-și dintr-o dată o cantitate uriașă de narcotice. A fost chemată salvarea care l-a dus la spital. „Apoi — povestește David — a măturat tot ceea ce putea dovedi că nu fusese un accident. Întreaga lui viață a fost o minciună, de ce moartea i-ar fi putut fi altfel? Nu am mai discutat cu medicii, nu le-am mai cerut nimic: cînd m-am dus la spital, Elvis nu mai era în viață. Dar în următoarea zi, la televiziune, un anatomo-patolog care i-a făcut autopsia a declarat că Presley a murit în urma unui atac de cord. Asta însemna că nu numai eu am vrut să ascund adevărul".

Iar adevărul a început să iasă la iveală numai după un an, cu prilejul procesului doctorului Nicopoulos, dar admiratorii lui Elvis au crezut orbește că idolul lor nu ar fi putut să săvîrșească nimic rău și au așezat pe capul vedetei o aureolă de mucenic. Cei aflați în pelerinaj la Graceland au putut întîlni aici fete plîngînd isteric și băieți care se rugau la mormîntul „idolului".

Pentru că Elvis a fost înmormîntat pe domeniul lui, în parcul ce înconjoară castelul pentru care plătise odinioară bani grei Acum... acesta aduce un al doilea venit. Biletele de intrare sînt destul de pipărate! Să-și fi imaginat Elvis între două coșmaruri care-i chinuiau liniștea somnului adus de droguri că falimentul care-i amenința cariera era doar un vis bizar? După cum se vede Elvis și domeniul său produc în continuare. Nu numai lacrimi, discuri casete și suveniruri...

MIHAELA DOROBANȚU

COȘMARUL LUI FREDDIE

- *Pînă în ultima clipă Freddie Mercury a negat că este bolnav de SIDA.*
- *Slab și extenuat, el trăia ascuns.*

Cu un an în urmă, cînd a apărut „Innuendo", ultimul album al grupului britanic „Queen", nu toată lumea știa că va fi și ultimul. Freddie Mercury, solistul grupului ere deja bolnav de sida...

Slăbit și doborît de boală, Freddie nu mai părăsea domiciliul londonez. Ultimele înregistrări și mixaje se derulau fără el. O absență foarte semnificativă, căci el trecea prin filtrul inimii funcția de coproducător și supraveghea totul. Realizatorul clipului a recuperat vechi imagini cu Mercury, pentru a le „trafica" din punct de vedere electronic și să poată apărea totuși lipite la textul noului cîntec.

Frederick Bulsara, alias Freddie Mercury, s-a născut la 6 septembrie 1946, în Zanzibar. Încă de la formarea grupului, în 1973, s-a impus ca una dintre cele mai strălucite și excentrice figuri ale rockului internațional. Îi plăceau serbările, deghizările și opera. Datorită acestui personaj ieșit din comun, formația „Queen" a cunoscut popularitatea internațională, care a fost în același timp și a sa. Trăind pînă la capăt toate excesele și fantasmele, Mercury nu și-a refuzat nimic. „Cel mai penibil cu Freddie — își amintește zîmbind, ghitaristul grupului — era în turnee, la cumpărături. Ultima dată, la Tokyo a cumpărat atît de mult, încît a fost necesar să închirieze un avion pentru reîntoarcerea sa în Anglia, cu tot ce achiziționase."

Freddie Mercury nu-și ascundea homosexualitatea, dar nici nu făcea caz de ea. Nu milita pentru recunoașterea drepturilor homosexualilor, dar nici nu acorda vreodată interviuri cu acest subiect. Cînd venea la Paris, se oprea de fiecare dată la Yves Mourousi, de care se simțea foarte legat.

De doi ani însă, Freddie Mercury trăia un calvar, casa sa de la Kensington fiind asediată zi și noapte de fotografi înarmați cu teleobiective. Și cum în ultima vreme se simțea din ce în ce mai slăbit, decisese să nu mai părăsească locuința. Phil Collins și Elton John, prietenii săi, îl vizitau cu regularitate. Cei mai prestigioși medici britanici, specialiști în lupta contra sida, s-au perindat la căpătîiul său...

În ultimele clipe Freddie Mercury a făcut o declarație presei, mărturisind că are sida, vrînd poate, să îndrepte reflectorul către acest flagel care decimează planeta.

Între speranță și mînie

Rod Stewart împreună cu noua și tînăra sa soție așteaptă primul lor copil în luna aprilie a anului viitor. Știrea a înfuriat-o pe Kelly Emberg, precedenta companie a lui Rod, care a declarat că

„el nu se ocupă niciodată de fetița pe care o avem împreună și nu a venit să o vadă vreodată, deși are 4 ani." Concluzia: îl va da în judecată, pretinzîndu-i 200 de milioane de franci. Așadar, Rod așteaptă nu numai un copil, ci și ... un proces !

CM SRL

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALA „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Națională S.A."

Redactor șef : DUMITRU FILIP

magazin

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Jucării pentru a învăţa... viaţa

Crăciunul este, fără îndoială, cea mai bună ocazie ca să ne bucurăm copiii, este momentul cînd, împreună cu dragostea noastră, punem sub bradul luminat sumedenie de cadouri. Moş Crăciun trebuie să păstreze totuşi mintea limpede, căci dragostea nu trebuie să fie unicul criteriu pentru alegerea unei jucării. In afară de simpla plăcere, jucăria permite copilului să înţeleagă ce-l înconjoară, să descopere viaţa, pe scurt, să crească.

Jocul e ceva serios ! Jocul constituie marea activitate a copilăriei. Datorită jocului copilul îşi îmbogăţeşte cunoştinţele şi parcurge etapă cu etapă relaţiile sale cu ceilalţi. De-a lungul acestor etape copilul îşi construieşte personalitatea, îşi face ucenicia vieţii. De aceea e bine să-i dăm posibilitatea alegerii activităţii, căci el găseşte din instinct ceea ce convine nevoii sale. Adulţii încearcă adesea jocurile cu prea multe simboluri. Unii taţi de exemplu, refuză ca fiul lor să aibă o păpuşă sub pretext că ar deveni prea „efeminat", ca şi cum afecţiunea şi nevoia de tandreţe ar fi numai apanajul sexului feminin.

Păpuşile, ursii şi animalele exprimă direct nevoia de tandreţe şi pot deveni compensatori de dragoste cînd o mamă este absorbită cu... „alte probleme". Ursul, jucăria afectivă prin excelenţă se impune atunci cînd copilul încearcă un sentiment de insecuritate. Din partea copilului între 18 luni şi 3 ani, ursul de pluş se bucură de toate favorurile. De-a lungul timpului devine companie fidelă şi confident al primelor „mari necazuri". Alt obiect al dragostei şi duioşiei este păpuşa, care mai permite copilului şi exprimarea reacţiilor intime cu privire la proprii săi părinţi. Marionetele şi jocurile colective contribuie la dezvoltarea imaginaţiei la transpunerea situaţiilor şi a dialogurilor împrumutate de la cei mari Sînt excelente, cu condiţia ca situaţiile ireale să nu devină prea sistematice.

Desigur, în viaţa copilului apare necesitatea imperioasă de a avea şi perioade calme. Pictura şi coloratul vor putea fi

propuse copiilor pentru astfel de momente. Replica războinică este adesea însă imposibil de evitat, pentru că ea corespunde nevoii de agresivitate. Totuşi, părinţii pot orienta „certăreţii" către alte activităţi unde ei să-şi poată vărsa preaplinul de energie : patine cu rotile, bicicleta şi mingea de fotbal sînt citeva exemple. Prin regulile impuse de unele jocuri copiii învaţă să accepte şi să depăşească dificultăţile. Jocurile cu cărţi, dominoul şi loto reprezintă un veritabil exerciţiu de inteligenţă, a cărui folosire favorizează organizarea cunoştinţelor.

In încheiere prezentăm cititorilor noştri citeva sfaturi în legătură cu jucăriile pentru fiecare vîrstă....

● Primul an : descoperirile senzoriale. Auzul, înţelegerea , gustul, pipăitul... constituie polii de interes pentru sugar. Toate obiectele favorizînd trezirea şi stimularea simţurilor sînt apreciate : jucăriile sonore, şi muzicale, jucăriile care se pot muşca, jucăriile pentru baie şi firesc gingăşia animalelor pufoase.

● Între 1 şi 2 ani : o curiozitate de explorator. Obiectele propuse permit descoperirea mediului. In măsura posibilităţilor puneţi la dispoziţia copilului : nisip, pămînt, apă. Oferiţi micuţului cuburi, jucării de tras, împins, ciocănit, mingii uşoare, plastelină şi creioane de ceară, animale de plastic şi o păpuşă.

● Între 3 şi 4 ani : un aer de... „intelectual". Copilul îşi afirmă individualitatea prin intermediul jucăriilor. Jocuri de asamblare, loto, domino, veselă, creta şi guaşă vor fi nimerite pentru această vîrstă.

● Între 5 şi 6 ani : suflet de constructor. Deci vor fi apreciate jocurile de construcţii, puzzele, jocuri de memorie, o casă de păpuşi, şi de marionete şi miniaturi de garaje, animale etc., litere şi cifre, eventual şi jocuri magnetice.

● La 7 ani : vîrsta reflecţiei. Este şi vîrsta primelor colecţii : timbre abţibilduri, apoi jocuri de răbdare, memorie, tren electric, sau mecanic, accesorii pentru jocul „de-a mama", bicicletă, patine cu rotile, discuri şi un instrument de muzică.

● Şi după aceea ? Aveţi încredere în el. Căutaţi totdeauna să-i cunoaşteţi dorinţele. Orice este pretext pentru descoperire şi viaţa cotidiană constituie o sursă inepuizabilă.

● Şi un ultim sfat : nu puneţi prea multe jucării la poalele bradului. Oferite în mare cantitate îşi vor pierde interesul. Amintiţi-vă că micuţii adoră surprizele şi distribuiţi cadourile de mai multe ori, pentru a păstra plăcerea intactă, lăsînd copilul să descopere în ritmul său, fiecare jucărie., şi conţinutul său.

M.S.

O JUMĂTATE DE SECOL CU ALBĂ CA ZĂPADA

„Alba ca zăpada şi cei şapte pitici" reprezintă unul din cele mai mari succese din istoria cinematografiei. Se apreciază la 500 de milioane numărul spectatorilor în 1934 cu „Mickey", „Goofy" şi „Cei trei purceluşi", Walt Disney se bucura deja de un anume renume, dar aceste desene animate însemnau prea puţin pentru venitul autorului lor. De fapt, fără aportul financiar al fratelui lui Walt, Roy, care se ocupa de comercializarea personajelor, Casa Disney ar fi dat faliment. Walt Disney s-a decis atunci să dea o lovitură. Copil fiind văzuse Alba ca Zăpada la cinematograful mut, iar ca adult îşi zisese că această istorie are tot ce trebuie : „un prinţ şi o prinţesă pentru latura romantică,piticii pentru aspectul comic şi groaznica vrăjitoare pentru fior." Specialiştii în materie au calificat proiectul drept nebunie, afirmînd că publicul nu va suporta filmul pînă la capăt. Disney însă credea ferm în ideea sa.

Ken Anderson, fostul său director artistic îşi aminteşte că într-o seară Walt a reunit vreo 40 de desenatori în studio şi le-a vorbit pe rînd despre fiecare personaj, relevînd că e vorba de un lung metraj animat. S-a ridicat atunci problema dificultăţilor de realizare, dar Walt tot nu a renunţat. Pentru a da viaţă personajelor sale, Disney voia să le confere o personalitate bine definită. Aşa de pildă piticii au fost diferenţiaţi prin înfăţişare, voce, nume. Diverşi actori şi-au împrumutat vocea piticilor. Mai rămăsese de găsit o voce pentru un pitic, dar Disney a decis ca acesta să rămînă mut, ceea ce i-a permis să-l singularizeze. A urmat acceptarea şi reţinerea cîntecelor, care au devenit apoi la fel de celebre ca şi filmul. În timpul turnărilor, Disney a arătat că ştia exact ce voia. Încă din 1934 el schiţase trăsăturile răutăcioasei regine, „un fel de amestec între Lady Macbeth şi Lup", o frumuseţe sinistră cu curbe sinuoase ce are ca rezultat transformarea în bătrîna vrăjitoare. Walt Disney a pus în filmul său tot ce a observat în viaţa cotidiană. În opera originală din poveştile lui Grimm piticii sînt anonimi, dar Walt le-a dat un nume şi o manieră specială fiecăruia, reuşind, ca de exemplu în scena cu sforăitul să compună un fel de „simfonie". Orice lucru pe care găsea de cuvinţă că e bine să-l introducă îl făcea să revizuiască scenele deja lucrate. I-au trebuit şase luni pentru a realiza cele două mii de desene necesare. În total filmul trebuia să aibă circa două milioane de desene pentru o durată de 83 de minute. Foile de celuloid se îngrămădeau rînd pe rînd pe etajeră... Într-o zi, unuia din asistenţii săi îi scapă ţigara şi în citeva secunde focul începuse să se întindă. Datorită intervenţiei rapide, pagubele fură limitate şi unele desene înroşite pe margini au putut fi fotografiate. Walt Disney avea însă şi dificultăţi financiare, căci Albă ca Zăpada depăşea deja dublul bugetului său iniţial (500 de mii de dolari) şi bancherii ezitau să deschidă noi credite. Încă o dată Walt Disney se văzu nevoit să povestească o parte din film,

dar felul în care mima personajele devenea „o adevărată oră de glorie". În cele din urmă costul final al filmului se ridica la un milion cinci sute de mii de dolari.

În 1939 acest film i-a adus lui Walt Disney un Oscar special: statueta obişnuită era înconjurată de... 7 pitici aliniaţi ! Se deschidea astfel o nouă cale în cinematograful de animaţie. Cu un venit de peste 360 milioane de dolari, Alba ca Zăpada rămîne în anale ca unul dintre cele mai mari succese ale tuturor timpurilor, un film mai mult decît reuşit, o comoară de amintiri împărtăşită de generaţii de părinţi şi copii. Făcînd elogiul filmului, în 1937, revista magazin „Time" scria că : „această capodoperă va fi văzută şi îndrăgită din generaţie în generaţie, mult timp după ce creatorii săi vor cădea în somnul, din care nici chiar cel mai fermecător Prinţ nu-i va putea scula vreodată".

MANUELA SPĂTARU

Născuţi miliardari

Pentru cei bogaţi, banii nu constituie neapărat un subiect de discuţie. Dar nici nu pot face abstracţie de ei. Şi cînd este vorba de bani mulţi, nu este de mirare că presa (occidentală şi nu numai), se grăbeşte să ofere opiniei publice cele mai diverse ierarhizări, clasificări şi liste ale celor mai bogaţi oameni din lume. Sau, cum se întîmplă în reportajul cunoscutului săptămînal „Bild am Sonntag", a celor mai bogaţi copii...

Am putea începe de exemplu cu Hugh Richard Louis Grosvenor. Un copil obişnuit în aparenţă care, cum am spune noi, „merge pe trei ani". Ceea ce este mai puţin obişnuit este că averea pe care o va moşteni este apreciată de „Bild" la 13 miliarde de mărci! Şi acestea doar în fondurile imobiliare pe care le deţine în centrul Londrei. La care ar trebui adăugat terenul din jurul celebrului Hyde Park, unul din cartierele cele mai scumpe din întreaga Mare Britanie, teren intrat în zestrea familiei cu peste 300 de ani în urmă,la căsătoria seniorului de atunci, Sir Thomas Grosvenor, cu o... fetiţă de 12 ani.

Mai tînăr şi „mai sărac", micuţul Nicolas se află încă în scutece şi suge din biberon, dar în calitate de nepot al faimosului armator Stavros Niarchos este moştenitorul unei averi de 9 miliarde de mărci. De fapt, flota lui Niarchos care „cîntăreşte" aproape şase milioane de tone, ar trebui să revină moştenitorului „în exerciţiu", fiului său Spyros, în vîrstă de 35 de ani. Cearta dintre tată şi fiu... suflă vînt neprielnic pentru acesta din urmă în pînzele flotei, aşa că Spyros va trebui să se mulţumească doar cu zestrea adusă de soţia sa Daphne Guiness, avere care, de altfel, va reveni tot micuţului Nicholas.

„Averea numărul 3", îi aparţine unui copil de origine germană, John Werner Kluge, al cărui tată, tot John, a emigrat în 1922 din Germania (Chemnitz) în SUA, unde a făcut rînd pe rînd avere din presă, telefoane şi reţeaua sa comercială. Bătrînul John — are peste 70 de ani — îi lasă deci micuţului John, copil născut dintr-un menaj romantic întemeiat la o vîrstă cînd alţii sînt străbunici, un ranch în Virginia, un castel în Scoţia şi vreo 8,5 miliarde de mărci. Care altminteri ar fi revenit celor două fete ale sale din prima căsătorie.

Şi dacă John Werner Kluge este cel mai bogat copil din SUA, „echivalentul" său în Germania este contele Albert von Thurn und Taxis. Tatăl său, care a murit de curînd după două încercări nereuşite de transplant de cord, i-a lăsat 5 miliarde de mărci. Este adevărat că mai are şi două surori cărora va trebui să le asigure traiul. Dar nu aceasta este problema, ci faptul că, aşa cum consideră şi observatorii, el este departe de a duce o viaţă fericită. În permanenţă înconjurat de un grup de gorile, la şcoală merge într-un Mercedes ca un tanc, n-are nici un prieten... Întors de la şcoală are „de ales" între joaca de unul singur într-o cameră de 70 m² şi obligaţiile de studiu: pian, călărie, limbi străine (vorbeşte de pe acum, în afară de germană, engleza şi franceza)... Contesa-mamă consideră că aşa trebuie să arate educaţia unui moştenitor al unei familii vechi de peste 500 de ani! Doctorii însă sînt de altă părere — mult prea multe obligaţii pe capul unui copil.

Dar şi cînd se va căsători! Căci viitoarea sa mireasă este — bineînţeles! — cunoscută: micuţa Athina, în vîrstă de 5 ani, fiica Tinei Onassis (şi nepoata altui supercelebru armator, Aristoteles Onassis) care a murit la numai 37 de ani (atac de cord ?sinucidere?).

Aflată în grija tatălui, Athina nu ştie că mama ei nu mai trăieşte. Ştie doar că este plecată cu tot felul de treburi... O mamă a cărei copilării a fost plină de drame, care nu a avut parte de fericire în dragoste. Oare cum va arăta viaţa Athinei peste 13 ani, cînd va moşteni 3 miliarde de mărci, devenind cea mai bogată domnişoară din lume?

Dar Sam Branson, care are acum 5 ani şi un tată vestit prin ideile sale trăsnite? (Cea mai rapidă traversare a Atlanticului cu motocicleta şi cu balonul şi multe altele.) Branson senior întruchipează mitul lustragiului milionar. La 16 ani se lasă de şcoală, la 23 cîştigă primul milion. Muzică, edituri, televiziune particulară, companie de aviaţie, localuri de noapte — muncă grea, dar micul Sam are de pe acum un miliard (ceea ce îl situează doar pe locul cinci!) şi... viitorul îi surîde.

De la locul şase încolo, copiii de pe lista „Bild" par de-a dreptul nişte sărăntoci: 300 de milioane pentru fiul de 12 ani al lui Sylvester Stallone, 250 de milioane pentru copiii lui Mike Jagger, steaua Rolling Stones.... S-ar putea însă să „urce" moştenitorii regizorului Steven Spielberg. Căci dacă, doar filmul «ET» l-a adus 600 de milioane, plus încă 150, pentru dreptul de distribuire pe video casete (sumă pe care de altfel i-a plătit-o soţiei sale, Amy, ca despăgubiri de divorţ), averea lui reală nu i-o cunoaşte nici măcar „Bild am Sonntag". Dacă nu va mai „greşi" recăsătorindu-se cine ştie la ce sume fabuloase va ajunge. Sau, ca să rămînem în atmosfera filmelor sale, în cine ştie ce lumi extraterestre vor trăi copiii săi. Pentru că, undeva pe aici să situează între cei care trăiesc din salariu, fiinţele a căror avere numără la startul în viaţă atîtea zerouri cît la această vîrstă ei nici măcar nu ştiu să numere.

MIHAELA DOROBANŢU

incursiune în paranormal

ENERGIILE VITALE ȘI POLII PSIHOCÎMPULUI INDIVIDUAL

Cititorul deja familiarizat cu modul în care am înțeles să popularizăm anumite fenomene (dar și prejudecăți !) aparținînd sferei paranormalului, a aflat că în cadrul acestei rubrici care inserează — totuși ! — un subiect multă vreme interzis, dar de o „actualitate permanentă" ne-am făcut o datorie din a face loc mai multor opinii și pe cît e cu putință de o diversitate neîngrădită. Corespondența abundentă pe adresa rubricii noastre ne obligă la o reafirmare a statutului nostru față de fenomen : nu am dorit, nu dorim și nu vom accepta niciodată să ne transformăm în comentatori partizani ai vreunui experiment, fie el și perfect validat ; rostul semnatarului, cum am mai spus-o, este doar acela de a fi cutia de rezonanță a confesiunilor despre fenomenul paranormal. Concluzia — căci pînă la urmă se va impune una — dorim să aparțină oamenilor de știință, specialiștilor sau inițiaților...

Iată, așadar, un punct de vedere aparent contradictoriu față de revelațiile anterioare, pe care îl facem cunoscut în acest număr. Interlocutorul nostru, **Pialli Ianiski**, extrage cu o remarcabilă putere de sinteză o seamă de **date raționale** din fenomenul paranormal, altfel spus, o seamă de elemente ce pot fi fixate într-un raționament ce-și revendică o judecată științifică sau de inițiatică verificată în timp :

„Urmăresc cu profund și sincer interes rubrica „Incursiuni în paranormal". Nu voi intra în amănunte cu privire la rezervele pe care le am cu privire la tezele interlocutorilor. Reacțiile mele sînt și aprobatoare, dar și contrare unei concretizări atît de „grosso modo" a dialogului cu exponenți ai unei lumi paralele (prefer această sintagmă în locul termenului de **spirit**, care are o rezonanță religioasă bine determinată în cadrul Sfintei Treimi).

Ceea ce mă face să intervin este următorul aspect, constatat în mod cît se poate de obiectiv în propria mea existență de pînă acum (și nu este vorba doar de o simplă speculație, ci de aspecte care aparțin concretului, obiectivității). Deci iată despre ce este vorba : **Energiile vitale Yin și Yang și problema celor doi poli ai psihocimpului individual !**

Fără a face uz de terminologia specifică parapsihologiei, concluzia mea în legătură cu raporturile dintre psihicul individual și cel colectiv aș putea-o exprima astfel : în cazul apariției unui exces de energie psihică (Yang), la nivelul individului — ceea ce înseamnă de fapt o perturbare a cîmpului psihic în ansamblu — se produce o „injecție" compensatorie de energie psihică negativă (Yin) din partea psihocîmpului colectiv. Raportul invers este de asemenea valabil. Asta înseamnă că dozele de fericire sînt în mod inevitabil umbrite de doze corespunzătoare de deprimare. Nu folosesc întîmplător termenul de DOZĂ deoarece exact ca pe cea mai fină balanță farmaceutică transferul de energii contrarii este foarte precis, astfel încît să se revină la starea de echilibru. Idealul, sau unicul scop al acestor mișcări energetice este tocmai echilibrul. O lege a compensației se face simțită cu promptitudine ori de cîte ori se naște un dezechilibru. Dacă intervenția nu s-ar face cu atîta justețe, cu atîta acuratețe, dezastrul psihologic ar fi iminent. Putem face o analogie cu fizica gîndindu-ne la legea acțiunii și reacțiunii sau, în cadrul opticii geometrice, la faptul că unghiul de incidență este egal cu unghiul de reflecție.

Dacă de șase mii de ani chinezii știu că metabolismul uman se bazează pe fluxurile de energie YIN și YANG, care pulsează în cele 12 meridiane ale corpului (fapt care a permis aprofundarea acupuncturii), de ce nu și psihicul uman nu ar avea nivelele sale energetice, acordate mai mult sau mai puțin după nivelele de energie psihică ale colectivității. Prin A FI ACORDATE înțeleg existența unui sistem de tip emițător-antenă-receptor, în care receptorul își modulează frecvența proprie conform cu aceeași frecvență aparținînd nivelelor de energie ale psihocimpului colectiv. Stabilirea acordului poate fi involuntară, la oamenii obișnuiți, sau deliberată la cei ce se recunosc drept medium.

Iar acum, iată cîteva fapte autentice care m-au condus către concluzia de mai sus. De pildă, în anumiți ani calendaristici cînd tatăl meu sau eu am avut clipe deosebit de fericite, s-au produs evenimente contrare fericirii :

— în anul cînd tatăl meu reușea la prima facultate, a murit sora lui ;

— în anul cînd reușea la a doua facultate, din motive politice i se curmă pur și simplu cariera ;

— în anul cînd eu reușeam la facultate, mama mea se zbătea între viață și moarte :

— în anul cînd reușeam la liceu, m-a părăsit cel mai bun prieten, fapt care m-a marcat profund ;

— în anul cînd m-am căsătorit, moare bunica mea, femeia pe care am adorat-o și de la care am învățat foarte mult ;

— în anul cînd se împlinește visul meu de student, adică angajarea în cercetarea științifică, a murit tatăl meu ;

— în anul evenimentelor din decembrie 1989, cînd eram fericit eliberîndu-mă din presiunea anilor de dictatură, a murit mama mea...

Am reținut aceste exemple, puține de altfel, pentru că ele constituie în existența mea acea funcție bipolară ce nu-și dezminte consecvența și suita interconditionării Yin — Yang, consecvență surprinsă la nivelul existenței, ci nu doar la acela al faptelor întîmplătoare sau accidentale. Cu acestea nu am dorit să „definesc" fenomene paranormale, ci doar să așez lucrurile într-o rațiune motivațională ce se include, probabil, în atîtea fenomene denumite încă paranormale !".

ION ȚUGUI

P.S. Între timp confesiunile au sporit. Misterul ce reiese din relatări ne obligă la discernămînt, așa cum ne facem și datoria de a le insera la această rubrică. În numerele următoare vom pătrunde în zone ale paranormalului tot mai incitante, uimiți de incredibilul care devine credibil și de revelații a căror biografie faptică este greu de contestat.

Rătăcind prin labirintul misterelor

Nu vă speriați, e doar o fantomă!...

Odată cu fantomele au apărut și... vînătorii de fantome. Primul pe care îl înregistrează istoria este un filosof grec, Athenodorus, care a trăit acum vreo 2000 de ani. Auzind despre o casă, despre care se spunea că era bîntuită de fantome, el a hotărît să petreacă o noapte înăuntru. La un moment dat, i s-a înfățișat o imagine fantomatică, legată cu lanțuri grele, care o împiedicau să plutească. A doua zi el a săpat în curte și a dezgropat un schelet legat cu lanțuri de fier ruginite. De atunci încoace...

Nenumărați oameni au încercat să găsească fantome, să le cheme sau să scape de ele. Mai ales biserica, convinsă că fantomele sînt spirite ale răului, și-a îndreptat asupra lor forța exorcismelor. (Ce se mai întîmplă și astăzi, mai cazuri de poltergeist).

Spiritismul — ce înseamnă el dacă nu chemarea fantomelor, plecînd de la convingerea că, pe de o parte, spiritele celor morți nu dispar, ci umblă prin jurul nostru, iar, pe de altă parte, că unii oameni acționează ca receptori — asemenea aparatelor de radio sau de televiziune — capabili să simtă și să traducă mesajele acestor spirite ?

Poveștile, relatările despre fantome, sînt nenumărate. Nu toată lumea crede însă în ele. Unii încearcă să le înregistreze prezența folosind camere de luat vederi, magnetofoane, termometre, barometre și cîte și mai cîte. Și de multe ori ele nu înregistrează nimic. Uneori însă ne aduc mărturia unor sunete, zgomote sau vibrații a căror origine nu este simplu de explicat.

Unul dintre aceștia, poate cel mai celebru, a fost britanicul Harry Price, care a întemeiat chiar un laborator național pentru cercetări psihice, unde a putut demonstra că multe din așa zisele fantome sînt niște falsuri (deși gurile rele spun, că el însuși a falsificat rezultatele într-un caz, încercînd să arate că o anume „arătare" era o fantomă !).

Multe apariții de fantome au explicații simple. Pe măsură ce cunoștințele științifice s-au îmbogățit, numărul celor gata să creadă în demoni, magie, vrăjitorie, fantome, a scăzut. Sunete ciudate ? Șoricei, păsări care ciugulesc pe acoperiș, apă care curge în vreun torent subteran. Mobilă care scîrțîie ? Lemnul care se contractă în răcoarea nopții. Mobilă care se mișcă ? Mai mici sau mai mari cutremure de pămînt.

Din motive lesne de explicat fantomele și spiritele au fost adeseori falsificate. Vocile lor au fost produse de ventriloci, imaginile fotografice s-au obținut de fotografi escroci prin expuneri speciale ale filmelor, ca să nu mai vorbim de cei dispuși să depună mărturie mincinoasă că au văzut „cu ochii lor" fantome.

Și totuși. Întîmplări inexplicabile, chiar și pentru psihiatri, există. De ce ne referim la acest fel de cercetări ? Pentru că, dincolo de explicațiile, să zicem, fizice simple ale unor fenomene, altele mai complicate, sînt de domeniul cercetării psihice. Astfel, multe fantome sînt foarte probabil halucinații — idei" în mintea unei persoane pe care aceasta le vede aievea, ca și cum ar exista în afara sa. În alte cazuri este vorba, chiar de relatări în care o persoană crede sincer că a fost martoră unor întîmplări, fiind trează, cînd de fapt era adormită. Mai există și telepatia — „plantarea" intenționată de către cineva în mintea altcuiva a imaginilor unor prieteni, sau ale unor rude în pericol, sau chiar a unui vizitator iminent.

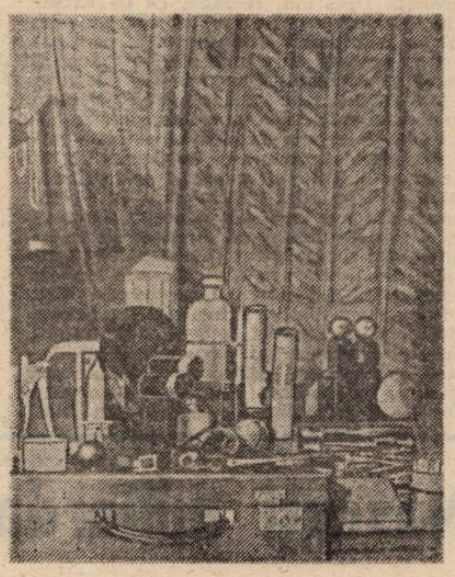

Încă și mai interesant este cazul situațiilor prezentate repetat în acest serial : fantome individuale sau colective (o armată, de exemplu). Explicația ar putea fi dată de existența efectivă a unei energii psihice. Așa cum înregistrăm pe film sau pe bandă imagini sau sunete pe care le putem re-crea cînd ne place, pentru noi sau pentru alții, tot așa „imagini" înregistrate prin intermediul acestui cîmp psihic pot fi proiectate, spontan sau în urma unei intervenții, luînd forma fenomenelor de care am amintit. Și dacă „împingem" mai departe argumentul, energia asociată acestui cîmp psihic poate foarte bine explica efectele de poltergeist.

Scurta noastră călătorie prin lumea fantomelor se încheie aici. Am încercat chiar să schițăm unele explicații. Poate vă satisfac, poate nu, poate aveți altele mai bune. Cum am spus la început — le așteptăm. Nu ezitați și scrieți-ne. Între timp, vom continua această călătorie printr-o lume a întîmplărilor și ființelor stranii, de care nu o dată ne ferim (sau ne jenăm) să discutăm cu seriozitate.

MIHAELA DOROBANȚU

Lumea magiei și a ocultismului

CATHARSIS ȘI EPIFANIE ÎN TEMPLUL MUZELOR

■ Potrivit unor surse istorice mai mult sau mai puțin îndoielnice, Pythagoras s-ar fi inițiat în magie în urma unor „călătorii de studii" pe care le efectuase în Babylon, Fenicia și Egipt — în ultima țară, de altfel după cum se spune, primind chiar cingătoarea de mare sacerdot! Este, prin urmare, explicabilă seria numeroaselor interferențe între filosofia, cosmologia și gîndirea magică a lui Pythagoras și imensul tezaur de tradiții magice și oculte ale Orientului... ■ La Krotona, o dată stabilit, Pythagoras își transmitea învățătura prin prelegeri susținute într-una din încăperile Templului Muzelor, în care se aflau statuile celor 9 Muze, avînd în centru statuia Hestiei, zeița focului sacru care arăta cerul cu mîna. Cele patru stadii de inițiere magico-filosofică a discipolilor erau la hotarul dintre mit, ritual magic și filosofia destinului cosmic al omului. Prima treaptă era **pregătirea**, un fel de noviciat, am spune, în care aspirantul la doctrina inițiatică era supus **exercițiului tăcerii**. Urma treapta **purificării (catharsis)**, în care avea loc inițierea ezoterică în știința numerelor sacre, numărul desăvîrșit fiind 10, cuprinzînd toate principiile divine într-o unitate ; în acest stadiu se recomanda exercițiul perpetuu al inteligenței cu ajutorul artei secrete a numerelor... A treia etapă era **desăvîrșirea**, în care discipolul învăța structura cosmologiei pythagoreice bazată pe ideea „focului central", a lumilor astrale, precum și pe alcătuirea Universului din cinci elemente fundamentale : **pămîntul, apa, aerul, focul și eterul (sau sufletul universal)**.. Vom face o paranteză pentru a evidenția previziunea integratoare a gîndirii cosmologice pythagoreice, dacă ne gîndim că, pe lîngă agregările solidă, lichidă și gazoasă, pythagoreicii adaugă focul, adică, am spune noi azi, **plasma** și eterul, pe care l-am putea azi identifica, eventual, cu particulele fără masă, de genul neutrinilor !... În sfîrșit, a patra etapă, **vederea de sus (epifaneia)**, în care discipolii se instruiau în ideea contemplării de sus, în absolută obiectivitate, a Universului. ■ Din însuși modul în care era concepută **educația** celor demni de a fi inițiați în doctrină, constatăm o consecventă intenție de rafinare a minții și sufletului pînă la atingerea acelui nivel în care, desprinse din chingile lumești ale cotidianului, mintea și sufletul se pătrund de armonia celestă, divină a Universului nemuritor... ■ De aici, firesc, și ideea nemuririi sufletului — deci transmigrația sufletelor (metempsihoză) prin infinite reîncarnări corporale în oameni, animale sau plante — fapt ce era deplin concordant cu descrierea doctrinară a pythagoreicilor privitoare la circulația (mișcarea) materiei în infinit. ■ Ca și orficii, secta pythagoreicilor (sectă în înțelesul antic al termenului) își însoțea întreg acest periplu inițiatic cu practica unei severe asceze, însă rolul ascezei privea exclusiv menținerea sănătății sufletului și a minții astfel încît **meditația și concentrarea** să fie nestingherite de slăbiciunile trupești ce pot împieta asupra echilibrului minții și sufletului, împiedicîndu-le să se înalțe în sferele superioare ale armoniei universale. În acest sens, tehnicile meditației și concentrării pythagoreice acordau un loc esențial, prioritar **muzicii**, astfel încît, în cele din urmă, **filosofia, magia, muzica și medicina** se contopeau, devenind una și aceeași expresie a realității ultime, supreme a Universului din care facem toți parte...

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Dicționarul rubricii

A

ALUDEL : Denumirea secretă a celebrului „vas filosofic" al alchimiștilor, în care se săvîrșea Marea Operă (Grand Oeuvre), a creației Pietrei Filosofale. Matrice în formă de ou, sinonimă, prin extensie cu cuptorul (**atanorul**) alchimist și cu **Potirul Sfîntului Graal**.

enciclopedie

FENOMENUL „GHEŢARULUI VERDE"

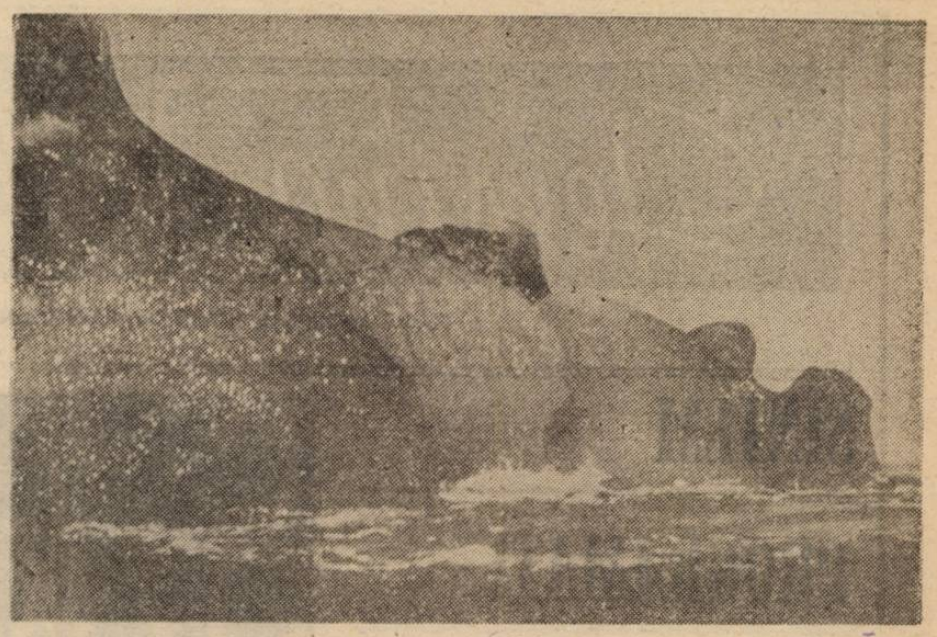

...este mult mai puţin cunoscut decît raza verde. În ultimii 50 de ani, au fost semnalate numai cîteva referiri, în jurnalele de specialitate, despre gheţarii verzi. Biologul german Gerhard Dieckmann a realizat în 1985 cele mai reuşite fotografii ale unui astfel de iceberg. Dieckmann a luat cu această ocazie şi mostre de gheaţă şi a dovedit că nu este necesar ca gheţarii să conţină alge sau alte substanţe pentru a fi de culoare verde. Dieckmann a şi publicat de altfel, o descriere a gheţarului respectiv în publicaţia „Polar Biology", articol ce a atras atenţia reputatului specialist Craig Bohren, care făcuse deja cunoscută cercurilor ştiinţifice opinia sa în legătură cu fenomenul gheţarului verde, opinie apropiată de cea avansată de Dieckmann. Bohren explică motivul pentru care gheţarul apare privitorului de nuanţă albă, prin bulele de aer sau zăpadă continute în interiorul masei de gheaţă. Pe de altă parte, arată Bohren, dacă masa gheţarului conţine suficientă gheaţă, acesta ar putea căpăta o culoare pală, apropiată de albastru.

Dacă se focalizează o lumină albă pe o gheaţă groasă de pînă la un metru, aproape toată lumina va ieşi pe partea cealaltă. Cu cît gheaţa este mai groasă, cu atît devine mai albastră. Icebergurile albastre nu îşi reţin întotdeauna culoarea. Intervenţia Soarelui şi a atmosferei pot să le facă să devină verzi. Deoarece gheţarii sînt vizibili la latitudini la care Soarele nu urcă niciodată prea sus pe cer, lumina acestuia care ajunge la poli are o tentă roşie apreciabilă. Cînd lumina roşie atinge un iceberg albastru, ceea ce vede privitorul este de culoare verde. Numai cei care au ajuns la latitudinile extreme ale globului au putut beneficia de şansa de a observa un iceberg verde.

Un alt fenomen verde — furtuna verde — este observabil în locuri mai uşor accesibile. Fermierii au vorbit deseori despre faptul că, înainte ca o furtună de proporţii să se producă, se îngroaşă considerabil norii şi ei pot să capete o nuanţă verde. Lumina verde nu provine de la aceştia, ci din interacţiunea aerului şi luminii solare. Furtunile verzi sînt observabile mai ales atunci cînd Soarele se află la o înălţime de 10—20 de grade deasupra orizontului. La aceste unghiuri, cel mai mult violet de la capătul spectrului se pierde şi lumina se înroşeşte. Cele mai scurte unde sînt cele mai împrăştiate, dar de vreme ce mare parte din violet s-a pierdut înainte să ajungă la privirile noastre, culoarea luminii împrăştiate este verde. Dacă se priveşte direct la Soare, discul său apare roşu, dar dacă se observă aerul dimprejur acesta apare verde.

ŞERBAN FILIP

Mecanica cuantică şi... serviciile secrete

● La începutul secolului Mecanica Cuantică revoluţiona fizica — astăzi revoluţionează transmiterea mesajelor secrete ● Fotonii polarizaţi intră în scenă ● Ce se întîmplă cînd măsurăm lumea submicroscopică ? ● Un risc pentru care spionii nu erau pregătiţi...

În cîte domenii a trebuit dintotdeauna să se antreneze agenţii secreţi (i-am admirat şi am tremurat alături de ei în atîtea filme şi cărţi)... Dar cine ar fi crezut că vor ajunge în situaţia să înveţe... mecanică cuantică ? Acest domeniu al fizicii a marcat, alături de teoria relativităţii, revoluţia care a zguduit la începutul secolului fizica şi, de fapt, întreaga ştiinţă. Ce legătură poate avea ea însă cu serviciile secrete ?

Ei bine, s-ar părea că este foarte simplu. Una din marile probleme, aici, este codificarea mesajelor secrete într-un mod care să le facă indescifrabile de către oricine nu cunoaşte „cheia". Criptografia, sau arta codificării şi decodificării mesajelor, este cunoscută încă din Antichitate. Importanţa sa este evidentă, şi aceasta nu doar în operaţiuni de spionaj sau militare, ci chiar în viaţa civilă, dacă ne gîndim la necesitatea din ce în ce mai stringentă de a proteja secretele industriale şi chiar pe cele ştiinţifice. Un mesaj poate fi relativ uşor codificat şi transmis apoi printr-o linie de comunicaţie publică. Fără nici un pericol, cu condiţia ca „spionul" potenţial să nu cunoască cheia codului. Şi aici intervine,după cum relatează revista **La Recherche**, utilitatea potenţială a mecanicii cuantice.

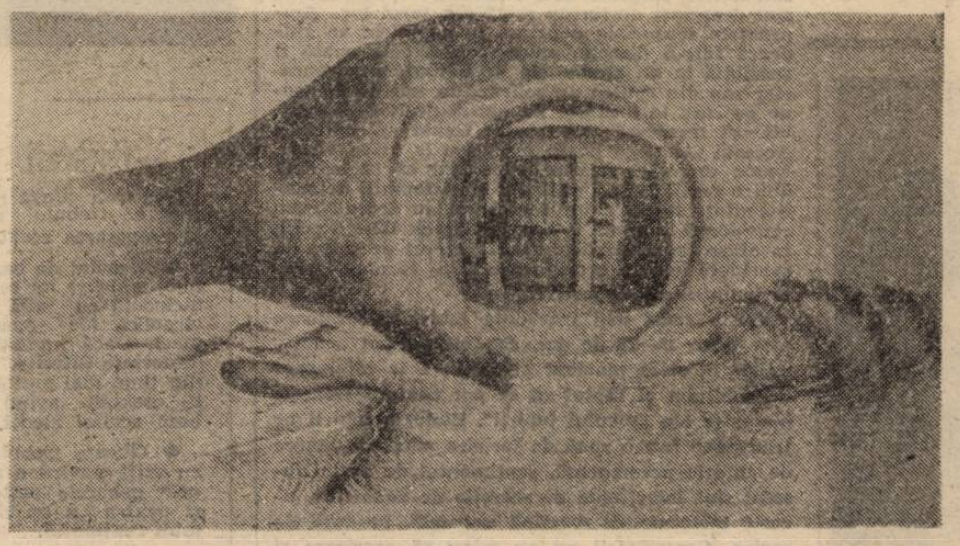

Cum ? O echipă a celebrului centru de cercetări „Thomas J. Watson" al IBM, din Yorktown Heights (SUA), propune realizarea unui dispozitiv, bazat pe fenomene cuantice, care să folosească pentru transmiterea mesajelor... fotonii polarizaţi.

Despre ce este vorba ? Fotonii, particule asociate undelor electromagnetice, pot, pe parcursul deplasării lor, să „vibreze". Aceasta poate avea loc fie de-a lungul unei direcţii orizontale, fie verticale, fie, în fine, într-o formă elicoidală. În primele două cazuri avem de-a face cu fotoni polarizaţi liniar, în ultimul cu o polarizare circulară. Ideea lui C. Bennett, care lucrează împreună cu J. Smolin şi G. Brassard, este de a realiza o transmitere a mesajului care să permită „descoperirea" imediată a încercării de interceptare de către un spion. Soluţia pare simplă. Ca să o putem urmări mai bine, să ne imaginăm că unul din noi este cel care transmite mesajul (să-l numim Alice), iar celălalt — Bob ! — cel care primeşte.

Primul lucru pe care îl face Alice este să transforme mesajul în biţi de informaţie, adică într-o suită de cifre 0 şi 1. Apoi, cu dispozitivul de care vorbeam, asociază la întîmplare fiecărui bit o anumită polarizare, liniară sau circulară, şi-i transmite mesajul lui Bob. Bob nu cunoaşte cheia. Are însă şi el un dispozitiv similar, cu care va măsura polarizarea fotonilor. Tot la întîmplare, adică fără să ştie dacă respectivul foton a fost iniţial polarizat liniar sau circular. Şi aici intervin pentru prima oară principiile mecanicii cuantice.

Căci în lumea particulelor elementare însuşi procesul de măsurare afectează obiectul măsurat. Aşa că, în particular, dacă Bob a încercat să măsoare o polarizare circulară pe un foton polarizat liniar, el i-a „tulburat" acestuia polarizarea şi a pierdut respectiva informaţie. După ce Bob măsoară deci, îi telefonează (pe o linie normală, fără nici o precauţie !) lui Alice şi îi spune ce tip de polarizare a măsurat pentru fiecare foton primit, fără să-i spună însă şi rezultatul. Conform teoriei probabilităţilor, în jumătate de cazuri rezultatul va fi eronat. Cealaltă jumătate însă va fi informaţie corectă şi va constitui baza codului secret pe care îl vor stabili cei doi. Dar dacă un spion a interceptat acest cod? Simplu de văzut. Alice şi Bob vor recurge la un test statistic : vor compara, tot public un număr din aceşti biţi de informaţie (care, acum ei ştiu, sînt corecţi). Dacă spionul „ascultă" — adică încearcă să le măsoare polarizarea, — are şi el şanse de 50% să greşească, lucru care se va vedea imediat, căci stările de polarizare ale fotonilor recepţionaţi vor fi altele decît cele ştiute. Dacă nu... înseamnă că totul este în regulă. Fotonii recepţionaţi corect, fiecare cu polarizarea lui vor forma cheia care le va „spune" celor doi ce polarizare este asociată cu 0, ce polarizare este asociată cu 1... Şi odată cheia stabilită, mesajele secrete pot fi transmise fără teama că cineva le-ar putea intercepta şi descifra.

Mai trebuie adăugat că un asemenea experiment s-a şi realizat. Deocamdată pe o distanţă doar de... 40 cm. Dar să nu uităm că orice drum începe cu primul pas.

MIHAELA DOROBANŢU

Din nou despre OZN-urile din judeţul Dîmboviţa

În numărul din 30 noiembrie al revistei noastre relatam despre apariţia unui obiect cosmic neidentificat şi „electrocutarea" unui tînăr, atins, se pare, de o lumină stranie. Evenimentele s-au petrecut în judeţul Dîmboviţa, implicaţi în ele fiind trei tineri din localitatea Pietroaia. Între timp ne-au sosit noi informaţii. Le facem cunoscute aşa cum ne-au fost ele transmise de inginerul Dorin Goagă, care la rîndul său le-a reţinut întocmai de la unul din cei trei tineri :

„Coborîsem din tren, era seară, pe la şapte şi jumătate şi am luat-o peste cîmp către sat cu încă un băiat şi o fată. Vorbeam între noi, să ne treacă timpul, cînd băiatul, speriat, a zis că simte ceva în spate. Am crezut că glumeşte, sau vrea să ne sperie. Dar i-am văzut chipul îngrozit. L-a apucat un tremurat care ne producea şi nouă fiori şi s-a prăbuşit pur şi simplu. Din faţă, de sus, a apărut o lumină fără un contur precis, ca o iluminare, nu ca un corp luminos, dar care n-a durat decît cîteva secunde şi a început să se audă un zgomot care se amplifica, devenind insuportabil. Un fel de vau-vau, dar care nu semăna cu sirenele şi era mult mai puternic. Fata a intrat prima în panică, a început să plîngă, s-a agăţat de mine. Băiatul a căzut fără cunoştinţă, dar mai putea spune că-i e rău, că se simte apăsat de o forţă şi nu se mai poate ridica. Am încercat să-l ajut, dar n-am reuşit. Parcă îi sporise enorm greutatea. Prin venele mîinilor simţeam că-mi trece un curent electric. Am plecat repede cu fata, dar nu spre sat, pentru că satul era departe, ci spre o balastieră unde ştiam că sînt oameni. Mă gîndeam să venim în ajutorul celui căzut după ce fata ar fi rămas într-un loc sigur.

Zgomotul însă ne urmărea de deasupra noastră, fapt care mă speria cel mai mult. Pînă la şosea erau vreo cinci kilometri, iar linia de înaltă tensiune era departe, atmosfera era umedă. Am intrat şi eu în panică. Şi totuşi eram perfect conştient, şi mă îndreptam spre balastieră cu teama că n-am să fiu crezut. La balastieră am găsit doi oameni. Ne-am întors cu un camion. Şoferul într-adevăr nu credea nimic, dar ne-a însoţit cu gîndul să-l luăm pe celălalt băiat, pe care îl lăsasem acolo. Cînd am sosit, nu l-am mai găsit, spre supărarea şoferului care se aştepta să vadă o farfurie zburătoare de-adevăratelea. Am zis că băiatul plecase spre sat şi am pornit pe urmele lui după ce am luminat cu farurile locul şi ne-am convins că nu s-a tîrît cumva în altă parte. În sat nu l-am găsit, A venit cu o oră în urma noastră. Am rămas foarte surprinşi, miraţi. Ştia că i-a fost rău, dar nu-şi mai aducea aminte ce se întîmplase.

Sătenii, cu care am stat de vorbă, spuneau că nu cu mult timp în urmă doi bicicliştii care se întorceau noaptea de la schimbul doi au fost urmăriţi pînă în sat de o lumină orbitoare. Lumina le crea o spaimă atît de puternică, încît le venea să intre cu bicicletele în ceva, să se sfîrşească o dată totul !"

Dl. inginer Doru Goagă ne scrie în continuare :

„Aceasta este relatarea tînărului care a trăit întregul moment, şi care semnează pentru confirmare, dar doreşte să nu i se dea numele, cel puţin deocamdată. În ce mă priveşte, cred că trebuie făcute cunoscute astfel de întîmplări. Eu cred că multe dintre ele au explicaţii cît se poate de pămînteşti. Personal nu cred în extratereştri. Dar cred că pot exista persoane care prin telepatie să determine în mintea altora aceleaşi imagini, fără să se implice direct. Ideea îmi aparţine !" .

Într-o „intervenţie" telepatică se exclud fenomenele vizuale ivite spontan şi receptate de un grup, nu doar de o persoană. Apoi nu ştim dacă toţi trei subiecţii erau medium-uri apte a cădea sub influenţa telepatiei. Antecedentele cu bicicliştii nu conduc către o motivaţie telepatică, deoarece fusese vorba de o conştientizare a unui fapt concret ivit de asemenea spontan, şi de reacţia celor doi la fel de spontană. Excluzînd fenomenul telepatic, ne întrebăm şi noi în continuare ce se întîmplă în acea zonă din judeţul Dîmboviţa ? Aşteptăm în continuare relatări noi şi, să sperăm, o investigaţie specializată...

ION ŢUGUI

Magazin Femina Club

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÎNEANU**

SINTEM PROGRAMAŢI SĂ ÎNTÎLNIM INIMA CE VIBREAZĂ PENTRU NOI?

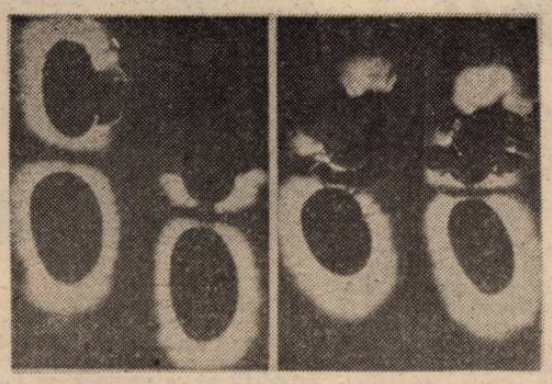

Vizualizarea haloului luminos pe care corpul uman îl degajă este un indice interesant. În prezenţa unei persoane atrăgătoare, haloul creşte în timp ce în prezenţa uneia antipatice se diminuează. Totuşi, această tehnică, cunoscutul „efect Kirlian" nu poate fi un indice al afectivităţii, pentru că, spun specialiştii, este greu de interpretat.

Tot mai multe sînt glasurile de specialişti care spun că faimosul „coup de foudre" care ne paralizează, imensa euforie amoroasă pe care ne-o trimit uneori... zeii nu ţin de sfera hazardului. Ci sîntem programaţi pentru a întîlni inima ce vibrează pentru noi. Este doar o problemă de timp şi amprentă senzorială. Cel puţin la această concluzie a ajuns după cercetarea acestui surprinzător fenomen neuropsihiatrul Boris Cyrulink.

Contrar cu ceea ce cred cei mai mulţi îndrăgostiţi, hazardul are un rol infim în declanşarea acestui tip de emoţii. „Coup de foudre", dragostea fulgerătoare este pregătită printr-o imagine senzorială pe care o dobîndim din cea mai fragedă copilărie, de la naştere pînă la 6 luni, perioadă în care pruncul nu recunoaşte încă în mama sa o persoană anume ci el percepe o voce, anumite gesturi, anumite culori. Iubirea poartă întotdeauna semne capabile să trezească această amprentă. Iubirea fulger este o redeşteptare, o trezire, o reactivare. Traseele lăsate de mamă în sufletul fiecăruia ar explica sentimentul de „fuziune" trăit de îndrăgostiţi. Cînd sînt stăpîniţi de o pasiune puternică îndrăgostiţii se plimbă privesc marea sau stelele, „plutesc" într-o lume a lor, aproape că sînt desprinşi de lumea reală din jurul lor.. Amprentele senzoriale deprinse în copilărie ne ghidează într-o direcţie anume: o femeie poate fi sensibilă la un anume tip de bărbat, un aventurier sau din contră un sobru. Din mii de persoane pe care le întîlnim nu există decît 4—5 capabile să trezească „amprenta" fixată în copilărie. Această „trezire" poate avea loc la orice vîrstă. Unele cercetări recente au arătat că 90 la sută dintre copiii între 5 şi 12 ani sînt stăpîniţi de sentimentul iubirii, chiar dacă pînă nu demult erau consideraţi „imuni" la această vîrstă. Băieţii mici, în afara faptului că păstrează secret acest lucru, consideră iubirea o performanţă pe care o plasează înaintea celor sportive...

Vîrsta celor mai frecvente iubiri fulgerătoare este între 18—25 de ani, dar ele ne pot „contamina" în orice moment al vieţii. Este interesant de subliniat şi faptul că se pot contura traseele biologice ale „şocului iubirii". Biologia iubirii ne transpune într-o zonă de fericire maximă. Starea de euforie permanentă, sentimentul de extaz absolut sînt întreţinute de secreţia de endorfine, aceste molecule de morfină naturală, produsă de creier. Cercetătorii nu au ezitat să precizeze şi durata acestor iubiri fulgerătoare: sînt foarte scurte. Anchetele realizate în rîndul adolescenţilor notează o „viaţă" de ordinul cîtorva săptămîni, iar cele cu adulţi, pînă la doi ani. Aceasta ar fi performanţa.

DOSARELE FRUMUSEŢII

În „formă" pentru Revelion

Pentru a profita din plin de petrecerea de Revelion, pentru a fi „în formă" maximă, „plonjaţi" într-o baie cu proprietăţi stimulante. Efectul îl obţineţi cu ajutorul plantelor medicinale.

Exploatînd puterea de penetrare cutanată a principiilor active ale plantelor şi efectul hidroterapiei veţi reuşi să fiţi „în formă" maximă. Baia, cu o durată de 30—45 minute, la o temperatură a apei de 36° are proprietatea de a reduce tensiunile musculare generate de stres. La fel de benefice sînt băile cu uleiuri esenţiale, extrase din plantele medicinale şi aromatice.

Cocktail pe bază de whisky şi rom

Mai întîi cîteva reguli „de aur" ce trebuie respectate la prepararea cocktailurilor.

- **Alcoolul de bază (votcă, rom, whisky) nu se combină niciodată cu altă băutură alcoolică (de exemplu coniac). Dacă invitaţii dv. au preferinţe diferite, pregătiţi din timp mai multe variante de cocktail avînd însă ca bază acelaşi alcool.**
- **Gheaţa trebuie folosită cu grijă pentru a nu „umple" paharele peste măsură şi pentru a nu răci prea mult conţinutul.**
- **Terminaţi petrecerea cu o şampanie de bună calitate care se serveşte rece, dar fără gheaţă.**
- **Cum sucul de lămîi şi portocale intră în compoziţia multor cocktailuri, fructele respective nu ar trebui să ne lipsească.**

Iată şi cîteva reţete:

- **0,300 l rom alb, 0,300 l suc de lămîie, 0,300 l sirop de zahăr, o banană şi gheaţă. Ingredientele se omogenizează cu mixerul.**
- **0,600 l rom alb, 0,200 l Coca-Cola (sau Pepsi-Cola), felii de lămîie, gheaţă**
- **0,300 l whisky, 0,150 l suc de portocale, 0,150 l suc de lămîie**
- **0,450 l whisky, 0,300 l suc de lămîie, 0,150 l sirop de zahăr (dacă aveţi „candel"), 1/2 albuş de ou. Filtraţi înainte de a servi.**

Indiscreţii...

Pasiunile unui celebru star italian

Invitată în acest an la Festivalul internaţional al filmului de la Cannes, după o absenţă de zece ani, Gina Lollobrigida a reprezentat un interlocutor extrem de căutat de ziarişti.

Încă frumoasă şi plină de vervă celebra actriţă susţine că are un temperament docil. „Fără să fiu capricioasă, eu folosesc armele mele de apărare doar în lumea bărbaţilor". Vorbind despre creaţiile sale cinematografice Gina Lollobrigida nu uită să spună că nu a rostit încă ultimul cuvînt, subliniind faptul că nu se simte distribuită pe măsura posibilităţilor sale maxime.

Între pasiunile starului italian un loc aparte ocupă arta fotografică. Albumele sale de fotografii, rod al unei munci de 14 ani, dovedesc o fantezie deosebită. Ele reunesc imagini reprezentînd copii, animale, peisaje realizate cu o desăvîrşită tehnică a culorilor şi montajului.

Pe un plan foarte apropiat se situează şi pasiunea pentru sculptură, chiar dacă visul său rămîne încă cinematograful.

LECŢIA DE GIMNASTICĂ

Iată, de această dată, o serie de trei exerciţii familiare celor ce practică yoga. Mişcările se efectuează lent, respirînd în permanenţă corect, pe nas. Întinse pe burtă, ridicaţi capul, trageţi bine umerii spre spate, prindeţi glesnele cu mîinile, ridicînd puţin genunchii de la sol. Respiraţi de 5 ori adînc apoi reveniţi încet în poziţia iniţială. Repetaţi de 3 ori. Exerciţiul 2: întinse pe spate, cu braţele de-a lungul corpului, ridicaţi picioarele bine lipite şi balansaţi-le peste cap (foto 2). Respiraţi de 5 ori adînc în această poziţie apoi îndoiţi uşor picioarele şi reveniţi în poziţia iniţială. Repetaţi de 3 ori. Şi cel de-al treilea exerciţiu: întinse pe spate, cu braţele pe lîngă corp, ridicaţi picioarele „luminare". Sprijiniţi-vă talia cu braţele. Respiraţi adînc de 5 ori apoi „alunecaţi" cîte un picior pe gamba opusă (foto 3). Repetaţi de trei ori.

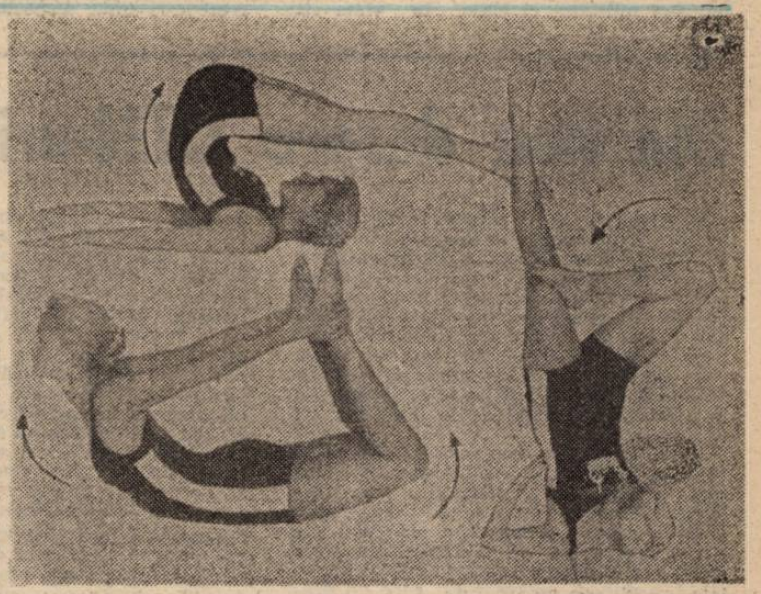

glob MAGAZIN

Caut stejar, cedez plop...

Există momente revoluționare ori post-revoluționare, cînd „spiritul comun", cel mai recalcitrant la înnoiri și reevaluări esențiale, declină necesitatea oricărui Lavoisier. Iar dacă i se oferă prilejul, radicalismul acestui „spirit comun", orbit de ignoranțe, îl și ghilotinează, după o judecată ultrasumară — faptul ține de istorie — pe Antoine Laurent Lavoisier, unul dintre întemeietorii chimiei moderne. Drama consumată în 1794, la Paris, se perpetuează, se pare, chiar și atunci cînd savanții „uciși" (astăzi am spune cercetătorii-șomeri) rămîn în viață fizic. Și supraviețuiesc, aparent, „morții" lor, disperării fără scăpare, care tot distrucție, e, deci tot un fel de moarte. Să nu mai avem oare nevoie de știință ? Să renunțăm la savanți — chiar dacă „spiritul comun" crede că știe totul — într-un moment în care știința — și cunoștințele, practic — sînt marea avuție a tuturor națiunilor lumii ?

Recentele rezultate obținute în domeniul fuziunii nucleare la Centrul de cercetări de la Culham, Marea Britanie — *încălzirea la 100—200 milioane de grade Celsius a unei plasme de deuteriu-triton și a atingerii unui timp de confinare energetică relativ convenabil* — au fost consemnate în presă, ici-colo, dar momentul, decisiv pentru progresul umanității, nu a trezit ecou... Nu a avut rezonanță. Cînd prețul cartofilor urcă — cum ricanează „spiritul comun" — ce importanță ar mai putea avea fuziunea nucleară... ?! Și încă un exemplu sau încă o mîhnire...

Un raport al organizației „Greenpeace" despre nesiguranța crescîndă a reactorilor canadieni de fisiune (inclusiv a celor care vor funcționa în următorii ani la Centrala de la Cernavodă) a fost taxat și el, cine știe, ca simplă diversiune, tocmai ca să uităm de «cestiunile» noastre atît de «arzătoare». Dar dacă, într-adevăr, *sistemele de siguranță ale acestor reactori nu mai corespund actualelor standarde mondiale ?* «Ontario Hydro» și «Consiliul pentru Controlul Energiei Atomice» (A.E.C.B.) să facă oare «jocul» cartofilor, ca să uităm de preț ? Singurul tărîm de interes public major să rămînă — exceptînd paranormalul — existența sau inexistența unor «farfurii zburătoare» ? Și pentru că am amintit de domeniul paranormalului, ultragiat în trecut și contestat nu o dată global, de ce să cedăm acest «teren», fie el și minat, unor interpretări extravagante, dacă nu cumva maladive, *atunci cînd paranormalul ar avea atîta nevoie de aparatul critic al științei, fie și al para-științei dar nu de «spiritiști» și de transe veleitare, diversiune infinit mai subtilă și infinit mai periculoasă...*

O ipoteză splendidă din domeniul paranormalului — și poate una dintre cele mai promițătoare prin conotațiile sale — care ar fi îndreptățit chiar și o supercampanie de presă, a trecut însă, și a rămas din păcate la fel de necomentată.

Un cercetător rus, Evsei Meilițeev a reușit să releve experimental *o anume interacțiune specifică între cîmpul biologic al unor arbori* (al unor plante, al vegetalului, într-o accepție mai largă) *și cîmpul biologic uman*. Există arbori, se pare — și în primul rînd stejarii — care interacționează benefic, la un nivel procentual impresionant (circa 80 la sută), cu cei care accidental sau premeditat (experimental) se reazemă de trunchiurile lor cu palmele lipite de scoarță. O aparatură ultra-sensibilă constată în astfel de cazuri veritabile efluvii energetice dinspre stejari spre subiecții benevoli ai

unor atari experiențe. Rezultatul — verificat pînă și de ziariști ultra-sceptici, ca Mihail Dimintiuk — se dovedește tulburător : *arborele, stejarul ajunge să înducă*, prin interacțiune cu organismul uman, o *stare psihică bună, un tonus excelent, o disponibilitate creativă sporită, ca la un veritabil aflux psihovolitiv de „energie"*. Plopii, și plopii tremurători, au dimpotrivă un efect negativ. Rezemat de un plop, organismul uman — judecînd după indicațiile aparatelor, pare să cedeze din energia vitală, omul se simte obosit, «golit» de disponibilități creative. (În copilărie, bunicii ne spuneau, fără explicații prea multe, să nu dormim niciodată sub nuc... Să aibă vreo legătură ?)

Pentru 30 la sută dintre subiecți, *mesteacănul* se dovedește a fi, deopotrivă, *un arbore benefic*. După cum, în 17 cazuri dintr-o sută, oameni care nu interacționează cu cîmpul biologic al stejarilor ori al mestecenilor, resimt un aflux pozitiv, de același gen, în prezența imediată a castanilor. Să ne căutăm, deci, arborii favorabili ? Să oferim un plop... păgubitor, pentru un stejar în stare să ne relanseze moralul? Nu, nu glumim deloc...

Într-un moment de căutare a unor noi echilibre ecologice, verificarea atentă a ipotezei Meilițeev ar fi îndreptățit o semnificativă alocare de fonduri. Din păcate, din nou, în pofida unei reuniuni științifice de prestigiu care a avizat pozitiv cercetarea, fonduri nu s-au găsit... Meilițeev a vorbit și a scris «în pustiu» despre efectul imediat — salutar — al cîmpului biologic vegetal, chiar și în cazul unor maladii cronice... S-au obținut ameliorări în situații considerate pierdute... Dar „spiritul comun" a ricanat : n-o să ne lăsăm noi seduși de ipotezele voastre... Ne-am săturat de ficțiune ! Prezentul imediat și doar prezentul, e tot ce ne interesează !

Să nu fie cumva și mult discutata sinergie o interacțiune, de același ordin, poate (chiar dacă de altă natură) cu cea constatată între cîmpul biologic uman și cel vegetal ? Și dacă extrapolînd, între cititorii și redactorii unei reviste (să excludem această „stare de veghe") ar funcționa același tip de circulație sinergică, pe lîngă cea informațională, care ar conduce, poate la realizarea reciprocă a unor potențialități superioare ? (Și ne vin în minte atîtea publicații, nu neapărat românești, cărora nu le-am putea „reproșa" decît starea noastră de bine sau de rău pe care o induc...) Admițînd că, deseori, un cuvînt bun vindecă, un gînd bun, prin ciudate și neînțelese efluvii comunicative nu vindecă oare și el ? Dincolo de toate aceste interogații, poate că niciodată n-am avut atîta nevoie de știință și de cercetători, pe cît avem nevoie acum, în clipele noastre de ezitări și îndoială.

DOREL DORIAN

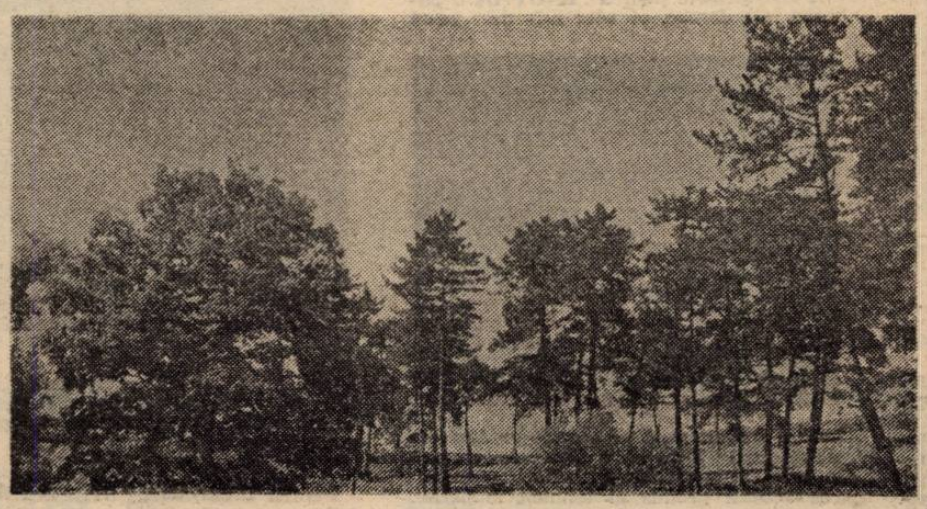

● **CALEA FERATĂ VA CIȘTIGA TEREN.** Investițiile pe care Germania le face pentru dezvoltarea rețelei trenurilor de mare viteză — ICE — se vor repercuta în mod pozitiv asupra economiei și mediului ambiant. TGV-ul german va face o concurență eficientă transportului aerian (reculul între Paris și Lyon este de 50 la sută), dar și circulației pe magistralele rutiere, care are astfel șanse a nu se extinde prea mult și a infesta peste limite mediul înconjurător.

● **REȚINERILE AU DISPĂRUT.** Este vorba de reținerile inițiale ale Pieței Comune de a primi în rîndul organizației Austria, rețineri determinate de neutralitatea acestei țări din centrul Europei. Evoluția politicii din Europa răsăriteană și întregul proces european de integrare au spulberat aceste rețineri, se apreciază la Viena. Cinci state

membre ale CEE — Germania, Italia, Belgia, Danemarca și Luxemburg — s-au pronunțat pentru negocieri anticipate cu Viena. Este necesar, însă, consensul tuturor „celor 12

● **ERA GORBACIOV S-A SFIRSIT, TRAIASCĂ ELȚIN.** Afirmația nu a fost făcută după realizarea la Brest a „Commonwealth-ului" Rusia, Bielarus și Ucraina, eveniment care marchează și decesul Uniunii Sovietice, ci încă din luna august trecut. Ea a apărut pe buzele multor analiști și lideri politici americani, Zbigniew Brzezinski, fost consilier al lui Jimmy Carter, și unul dintre cei mai de seamă kremlinologi din SUA gîndea astfel. Chiar și minstrul leton de externe declara după preluarea puterii de către părintele „perestroikăi", în urma puciului : „Zilele lui Gorbaciov ca lider politic al URSS sînt sfîrșite. Noul lider apărut în urma loviturii de stat este Boris Eltîn".

● **70 MILIARDE FRANCI.** Cifra este impresionată, dar absolut necesară realizării noului „Concorde". Purtînd sigla AST (Transport Supersonic Avansat), noul aparat va putea transporta 300 persoane (față de 100 cîți putea lua la bord primul „Concorde") de la Paris la Los Angeles în mai puțin de patru ore. Viteza maximă a uriașei „păsări de otel" va fi de 2,5 Mach (2700 km/h). Autonomia sa de zbor va fi de 10.000 km, cu 3.800 km mai mult decît modelul aflat în exploatare.

● **CU TUNGSTEN ȘI URANIU** Este vorba de încărcătura tunurilor tancurilor americane „M-1" care pot străpunge blindajul adversarului Valoarea unui asemenea vehicul este de peste 3 milioane dolari. Ultimul model are un blindaj conținînd uraniu, ceramică și oțel, foarte rezistent la atacurile antitanc. Surse ale Pentagonului subliniază că tancurile „MI-AI" pot cîștiga orice bătălie. Bine ar fi ca ele să fie folosite numai în cadrul manevrelor militare. Lumea e sătulă de victime și distrugeri datorate „zeului războiului".

gîlceava IDEILOr

Recensămîntul viselor [III]

Unul dintre cele mai celebre vise premonitorii — născut poate numai din fantezia lui Diogene Laerțiu, dar cît de mult iubim aceste fantezii ! — aparține părintelui lui Platon, Ariston. Într-un astfel de vis, tatăl celebrului întemeietor de Academie (nume provenind de la eroul grec Academos) este anunțat că va avea un fiu cu o personalitate ieșită din comun, un pseudo-trimis al zeilor pentru înțelepciunea oamenilor care doresc să-i urmeze învățăturile. Această origine obscură a visului lui Ariston capătă puternice nuanțe mitice ; astfel, însuși Apollo îl sfătuiește pe viitorul tată să nu se mai culce cu femeia sa, Perictiona, pînă cînd aceasta nu-i va aduce pe lume fiul vestit de zei.

Poate că Diogene Laerțiu a fost influențat în relatarea sa de tradiția care spunea că înțelepții nu se pot naște oricum și sosirea lor printre muritorii de rînd trebuie să se facă sub niște auspicii cu totul speciale (tradiție confirmată și în scrierile lui Origene ; acesta a trăit între anii 185 și 254 și s-a născut la Alexandria, fiind un apologist al marilor valori. El a dat unele interpretări biblice considerate abuzive datorită suprasolicitărilor alegorice). Ceea ce putem spune cu certitudine despre acest episod oniric este că nu ar fi fost imposibil ca părinții lui Platon să fi avut o premoniție confirmată.

Respectul pentru vise la grecii antici era unul deosebit, în măsura în care această șansă, această putere a muritorilor de rînd de a penetra în zone vecine cu realitatea era conferită sau înlesnită de zei. Oniros reprezenta somnul cu vise, accentuîndu-se în această personificare visele oraculare. Arta de a interpreta visele oraculare era la mare cinste și nu oricine se putea iniția în ceea ce se numește **oniromanție** (interpretarea viselor). Pentru grecii antici, visele se puteau încadra în trei tipuri : 1) **vise chrematismatice**, adică vise însoțite de revelații divine ; într-un asemenea vis premonitoriu nu exista nici un dubiu asupra certitudinii viitorului anunțat, deoarece însiși zeii se înfățișau în scenariul oniric și relatau fără parabole sau alegorii evenimentele ce aveau să se desfășoare ; 2) **vise theorematice sau contemplative**, care se caracterizează prin absența totală a zeilor, dar prin derularea fidelă a evenimentelor — percepute direct de visător. Într-un mod cît se poate de clar ; 3) **visele pline de simboluri aluzive**, a căror descifrare nu este accesibilă decît inițiaților.

Se pare că în zilele noastre, copleșitoarea majoritate a viselor sînt un hibrid între visul contemplativ și cel aluziv, fiecare dintre acestea avînd o pondere variabilă. Cele două exemple de vise prezentate în articolul precedent sînt edificatoare din acest punct de vedere. Mama care-și vede viitoarea progenitură sub un clopot de sticlă și avînd capul sotului simbolizează fragilitatea sănătății lui la naștere, cît și sexul fătului — dacă nu cumva și zestrea ereditară predominantă a soțului. Pescarul care-și vede propriul mormînt nu mai iese în ziua următoare din casă și, într-adevăr, un tren de marfă deraiază și se prăbușește chiar pe malul riului respectiv. Dar de aici și pînă la așa-zisele dicționare de oniromanție este o distanță apreciabilă. Autorii acestor tălmăciri simulează o generozitate ieșită din comun, pretinzînd că pun la îndemîna tuturor cheia episoadelor onirice. Din folclorul oniric se remarcă îndeosebi numerele care trebuie jucate la loterie sau la ruletă... Dar să nu uităm că cel care a „spart"" cazinoul de la Monte Carlo în 1891, Charles Deville Wells, era un as al calculului probabilităților.

PAUL IOAN

Descoperire senzațională!

Inginerul münchenez Wofgang Ständer (în fotografie împreună cu varietatea de trestie asiatică descoperită) a găsit o nouă sursă de energie. Dr. Ständer este convins că a găsit soluția pentru toate problemele energetice mai importante ale acestui sfîrșit de secol XX, tocmai datorită acestei varietăți de trestie. El povestește cum, plimbîndu-se prin Grădina botanică din München, a descoperit din întîmplare (se putea altfel ?) trestia menționată, care este capabilă să exploateze la maximum energia solară și poate atinge înălțimea de 12 metri. Dr. Ständer estimează că, în cazul în care s-ar planta această trestie pe jumătate din suprafețele agricole utile necultivate din Germania, nu ar mai fi nevoie de nici un reactor nuclear !!!

Trestiei respective i se mai pot da multiple alte utilizări : fibrele sale pot servi la fabricarea materialelor plastice, materialelor de construcție și de izolație, hîrtiei, îngrășămintelor, lacurilor, ingredientelor azbestului, garniturilor de frîne și părților fixe din caroseriile automobilelor. Partea senzațională a descoperirii este aceea că planta poate fi folosită la fabricarea benzinei. Marele concern Daimler — Benz este pe cale de a pune la punct, cu concursul dr. Ständer, o turbină ce va funcționa cu pulbere vegetală. Firma VEBA dorește să se folosească de plantă pentru a produce hidrogen, iar BMW examinează posibilitatea înlocuirii părților nemetalice ale caroseriilor automobilelor sale cu un material fabricat pe baza acestei trestii. Însăși Comunitatea Economică Europeană a pus la dispoziția cercetătorului german suma de 1 milion de mărci.

Noua metodă de producere a energiei se bazează pe fenomenul de fotosinteză, plantele convertind energia solară într-o manieră foarte rentabilă. Toate tentativele întreprinse pînă în prezent care au

în vedere plantele ca o sursă de energie inepuizabilă au eșuat, deoarece randamentul obținut a fost cu totul nesatisfăcător. Este vorba de experiențele efectuate cu ulei de rapiță sau cu etanol. Trestia asiatică constituie o soluție ideală și pentru mediul înconjurător, întrucît cantitatea de gaz carbonic degajată în atmosferă din pricina combustiei pulberei vegetale este echivalentă cu cea pe care planta o extrage din atmosferă pentru a se dezvolta. Este și un mijloc eficace de luptă împotriva efectului de seră, fără a mai aminti că energia obținută este foarte rentabilă : un kw/h de electricitate de origine nucleară costă 16 pfeningi, în timp ce un kw/h extras din trestie asiatică costă numai 6 pfeningi. (Ș.F.)

Telefoanele „celulare“

Ultima modă în Italia (și nu numai în această țară) : telefoanele celulare (amănunt informativ pentru cazul în care nu toată lumea cunoaște cea mai recentă invenție în domeniul telefoniei : sînt telefoane portative pe care le poți utiliza oriunde te afli, pe stradă, într-un restaurant, în mașină etc., etc.). Datorită progreselor necontenite care s-au înregistrat în acest domeniu, există posibilitatea (grație unei societăți specializate și contra cost) să poți vorbi via satelit cu orice colț din lume. Desi statul italian a fixat taxe ridicate pentru posesorii unor asemenea aparate, deținerea unui telefon celular a devenit o adevărată epidemie. Uneori se întîmplă (așa cum ne prezintă fotografia) că cetățeni care se

găsesc în locuri mai izolate și nu au la îndemînă un telefon public, să facă apel la bunăvoința unui trecător care trece pe acolo cu un asemenea aparat. Invazia aparatelor telefonice celulare a dus și la apariția unor măsuri care demonstrează că nu toată lumea este de acord (dar cu ce rezultate ?) cu ele. Astfel, în America, în multe localuri publice, s-a interzis intrarea posesorilor de aparate de acest tip, iar în Suedia se elaborează măsuri cu caracter legislativ în același sens. Pe de altă parte, poliția rutieră din Italia a decis să intervină tot în acest sens întrucît s-a constatat că mulți conducători de automobile folosind în timpul deplasării mașinii telefonul celular, tin aparatul într-o mînă și cu cealaltă (deci cu una singură) conduc volanul ceea ce poate duce la accidente grave.

■ **Deși Uniunea Sovietică s-a dezmembrat, „aventura“ sa spațială continuă. Ea chiar uimește prin dimensiuni. În cursul anului 1992, stația orbitală „MIR“ va primi un al cincilea modul. Cel de-al patrulea, denumit „Spektr“, în greutate de 20 tone, este destinat teledetecției. Un an mai tîrziu, un om de știință american va participa la o misiune la bordul stației sovietice orbitale. Va fi o premieră.**

■ **Societățile care se vor ocupa de exploatarea tunelului submarin realizat sub Canalul Mînecii, începînd din primele zile ale anului 1993, anunță modul de folosire a noii punți de legătură între Anglia și continent. Garniturile feroviare se vor succeda la intervale de 15 minute, transportînd în 35 de minute mașinile instalate pe platforme între Calais și Southampton sau invers. Trenul Paris — Londra și retur va fi parcurs prin tunelul submarin în 3 ore. Tarifele pentru călători sau transportul vehiculelor încă nu au fost stabilite.**

■ **Un factor important al eficienței reciclării deșeurilor este piața pe care se „vînd“ gunoaiele. Aluminiul este bine cotat, dar hîrtia nu. Și fără o piață a reziduurilor, reciclarea este de neconceput. Cererea de băuturi determină un mare număr de sticle disponibile, dar și o cantitate nouă de sticlă pentru reciclare. Autoritățile din SUA și Canada exercită presiuni asupra**

TELEX • TELEX

companiilor producătoare de a trece de urgență la reciclarea ambalajelor. Germania deține întîietatea pe continent în valorificarea ambalajelor aruncate la lada de gunoi.

■ **Copiii sînt în general mult mai afectați decît maturii de dezastrele ecologice, cîtorva sute de copii din orașul ucrainean Sernovtski le-a căzut părul. La Sumgait, nu departe de Baku, un procent mare de nou-născuți este afectat de „morbul albastru“. La Erevan, leucemia infantilă a atins un nivel ridicat. Care este cauza ? Poluarea atmosferică, susține omul de știință suedez Stefan Hedlund, de la Universitatea din Upsala.**

■ **Avioanele supersonice din noua generație care se află în faza de proiectare în diverse țări — SUA, URSS, Japonia, Franța, Marea Britanie și Germania — ar putea aduce, sînt de părere experții în materie, prejudicii ireversibile stratului de ozon care înconjoară ca un briu protector planeta Pămînt. Este evident că în conceperea noilor „păsări de oțel“ ale văzduhului va trebui să se țină seama de rezolvarea acestei probleme. În atenție se află și alte aspecte ecologice. Survolarea Terrei cu o viteză ce va depăși de două-trei ori viteza sunetului ar putea influența în mod negativ sănătatea oamenilor, fauna și flora.**

■ **În Canada tăierea pădurilor a crescut de cinci ori față de anii '20, dar a sporit de 100 de ori utilizarea pădurii ca mijloc de recreere. În SUA, aproximativ două cincimi din valoarea pădurilor derivă din utilizarea lor în scopuri recreative. Se impune, deci, o suplimentare a cheltuielilor destinate conservării pădurilor.**

Cheia succesului — cercetarea științifică (II)

Nu numai sindicatele sînt deranjate de diminuarea importanței a numeroase programe de viitor din cauza alocării în continuare de sume foarte mari prolectelor contestate ale misiunilor spațiale europene și bugetului apărării. Avionul spațial „Hermes“, structura orbitală „Columbus“ și racheta „Ariane V“ vor înghiți în 1992 nu mai puțin de 1,7 miliarde de mărci, adică 20 la sută din întregul buget al cercetării. Aceasta conduce la o „marginalizare“ a unor domenii de mare viitor, precum microelectronica biotehnologia, informatica și mediul. Cercetărilor desfășurate în cîmpul mediului, sănătății și muncii, „cercetării preventive“ le revin numai 12,5 procente. Numeroși specialiști consideră că avionul spațial „Hermes“ este astăzi demodat și ar trebui stopat, iar programul „Columbus“ ar trebui redus sensibil.

Fără cele 120 de milioane de mărci alocate de Ministerul Finanțelor bugetului cercetării pentru anul 1992, Germania ar fi fost nevoită să le comunice partenerilor săi europeni că nu mai poate finanța în forma prevăzută proiectele spațiale ale Agenției Spațiale Europene (ESA). Oricum, finanțarea ulterioară a acestor proiecte nu este deloc garantată 550 de milioane de mărci vor constitui deja deficitul anului 1993. Germania s-ar putea retrage din proiectul „Hermes“ (contribuția sa este de 10 miliarde de mărci) deoarece creșterea costurilor depășește 20 la sută.

Grupaj de AURORA POPESCU

Colecții și colecționari

DECADRAHME ANTICE ȘI FRANCI... CONTEMPORANI !

Să ne oprim puțin și la monede, obiectele predilecte ale numismaticii, după ce am văzut rîndul trecut cît poate valora un bilet de bancă emis cu decenii sau veacuri în urmă... Veritabile sculpturi în relief, realizate în *electrum* (aliaj de aur și argint). În aur, în argint sau în bronz, păstrînd întipărită efigia unui monarh, a unei divinități, a unui oraș, ori doar o simplă cruce sau alt simbol, piesele grecești, romane, bizantine sau cele emise oriunde în hotarele Europei antice și medievale, reflectă istoria economică, politică și culturală a lumii. Astfel, bunăoară, moneda franceză de aur, supranumită „le denier à la Reine“, fusese bătută în anul 1305 de regele Filip al IV-lea cel Frumos, pentru achitarea daniilor către săraci consemnate în testamentul reginei Jeanne, soția sa, moartă în acel an... Dar poate cel mai spectaculos exemplu pare să fie decadrahma atenian㠄, din argint, decorată cu efigia zeiței Pallas Atena (pe anvers) și cu o pasăre (pe revers), emisă pentru a celebra victoria atenianului Miltiade asupra perșilor în bătălia de la Marathon, din anul 490 î. C. O astfel de piesă, extrem de rară întrucît nu se mai păstrează în întreaga lume decît *12 exemplare*, a fost adjudecată pentru enorma sumă de 520 000 de franci francezi, în primăvara lui 1934, cu prilejul scoaterii la licitație a celebrei colecții numismatice ce aparținuse contesei de Béhague... Însă, fără îndoială, unui numismat i se oferă o gamă variată de prețuri, între 500 și 500 000 de franci, în funcție de buzunar și de... tăria pasiunii de colecționar în numele căreia e dispus să sacrifice, uneori, sume deloc neglijabile...

DANIEL VERBINA

Vă prezentăm unul dintre cele mai noi modele de automobile solare apărute pe piața din S.U.A. Este vorba de un automobil solar produs de cunoscuta firmă Ford, care ajunge la o viteză de circa 125 de kilometri pe oră ! Și cercetările continuă...

ÎN ACTUALITATE AUTOMOBILUL ELECTRIC

Automobilul viitorului nu va mai fi poluant, ci va evolua din ce în ce mai elaborat pentru folosințe speciale : mașina pentru autostradă, ce permite acoperirea unor mari distanțe, miniautomobilul urban, care va fi folosit pentru efectuarea cumpărăturilor la suburbiile orașului. Lipsa locurilor de parcare în orașe, problemele poluării atmosferice și consumul de carburanți îi vor obliga pe constructori să caute soluții noi și tot mai performante.

Ceasornicarul elvețian Nicolas Hayek pregătește un vehicul de tip nou. Cunoscut ca inventator al ceasului-brățară din plastic, dar și ca salvator al industriei de ceasuri elvețiene, Hayek a produs senzație anunțînd că intenționează să construiască un vehicul performant și care să fie și ușor vandabil. În colaborare cu marea companie germană Volkswagen, s-a convenit ca firma să prezinte noile modele în 1992—1993. Nu s-a stabilit definitiv care va fi numele viitoarei mașini : „City-Car“ sau „Swatch-Car“. Datele acestui vehicul sînt următoarele : lungimea 3,15 metri, două locuri pentru adulți în față. Bancheta din spate nu este prea spațioasă sau confortabilă, în spatele ei aflîndu-se locul necesar pentru unele bagaje. Greutatea vehiculului este de 785 kilograme, raza sa de acțiune este de 500 kilometri, iar propulsia este hibridă. Viteza maximă de deplasare este de 150 km/h.

Inginerii de la VW consideră sistemul motorului hibrid electro-diesel cu cutie automatică ca fiind ideal. Există două motoare, unul cu explozie și celălalt electric, dar nu sînt utilizate decît pe rînd. În oraș, spre exemplu, vehiculul va fi propulsat de energia electrică furnizată de pile, iar în afara acestuia, motorul diesel intervine automat. Acest motor cu aprindere spontană, cu o capacitate de 1 400 cmc, dezvoltă 35 kW, și permite mașinii să atingă viteza de 100 de kilometri după 20 de secunde de la pornire. Una din ideile de bază ale inginerilor este că pentru producția de electricitate destinată acumulatorilor, s-ar putea utiliza surse de energie fosile. Astfel, într-o fază ulterioară, mașina compactă va putea, ca să spunem așa, să se reîncarce singură, întrucît motorul diesel va antrena un mic generator ce va alimenta acumulatorii. S-a stabilit că, pentru un astfel de vehicul, traseele cele mai lungi nu vor depăși 50 kilometri. În pofida caracterului său compact, vehiculul va trebui să permită unui cuplu să plece în week-end sau în vacanță. Caroseria sa este din fier și poate fi cu ușurință reciclată, ca și elementele sale din plastic, dealtfel.

Această mașină nu va putea fi ultracompactă, deoarece ar încălca principiul de bază al constructorilor de la Volkswagen — securitatea înainte de orice. Prețul de achiziție nu va putea coborî sub limita a 20 000 de mărci, astfel că realizatorilor săi nu le rămîne decît să aștepte momentul lansării lui pe piață, pentru a vedea dacă se va bucura de succes sau nu. În orice caz, noi îi urăm de pe acum succes.

ȘERBAN FILIP

BOGAȚI ȘI CELEBRI • CUM ȘI CHELTUESC BANII?

Să fii bogat e un vis care nu ne părăsește toată viața. Unii reușesc performanța de a-și transforma visul în realitate. Se întîmplă chiar ca bogăția să se asocieze cu celebritatea. E interesant de aflat cum reacționează anumite persoane care se află în această situație cînd e vorba de a-și cheltui banii.

LIZ TAYLOR nu și-a ascuns niciodată pasiunea pentru bărbați și pentru bijuteriile pe care aceștia ar putea să i le ofere. Dar nu ezită să-și satisfacă și singură

anumite capricii, cînd e vorba de bijuterii. Așa a procedat de exemplu, cînd a dorit să-și completeze colecția cu o broșă cu diamante care aparținuse ducesei de Winsdor, „Am negociat prețul prin telefon, aflîndu-mă pe marginea piscinei, spune Liz. Am căzut de acord asupra sumei de 623 000 dolari“.

JACKIE KENNEDY putea să cheltuiască 100 de mii de dolari în zece minute. Asta cînd era vorba de banii lui Onassis!

Obsesia ei : să aibă mai multe perechi de pantofi decît Callas. Nu se jena însă să-și vîndă rochiile pe care le purta o singură dată, cu un preț exorbitant, iar sumele încasate le depunea de urgență în contul personal. Organizată !

A cheltui este pentru **LADY DI** o pasiune. Garderoba sa este atît de vastă

încît a trebuit pusă pe calculator. Extrem de original ! Doar că frumoasa și eleganta prințesă are încă dificultăți în folosirea acestui produs al tehnicii moderne.

Regina **ELIZABETH** este „organizată“. Pentru oricare membru al familiei sale cadoul nu depășește un preț fix : 150

franci. Cine are imensa onoare de a fi invitat la Sandringham (proprietatea sa personală) trebuie să se îmbrace gros, caloriferele nu merg niciodată. În schimb, pentru un dineu la Winsdor, e de preferat o ținută lejeră ; castelul este suprancălzit, cheltuielile fiind suportate de... contribuabili.

În ceea ce o privește pe cumnata sa, **SARAH FERGUSSON**, deși nu se îm-

bracă prea „chic“, cheltuește ! Bilanțul unei cumpărături făcute la New York : 53 de valize reprezentînd... excedent de bagaje.

Pentru **BARBARA STREISAND**, „un cent e un cent și chiar dacă ești multimilionar nu trebuie să fii risipitor“, după cum afirmă celebra actriță. Așa că nu e de mirare că uneori refolosea cărțile poș-

tale primite de Crăciun. În 1972, ea spunea unui vînzător dintr-un magazin din New York : „Eu sînt Barbara Streisand și nu accept să plătesc taxe pentru cumpărături.“ Incredibil, dar a obținut ciștig de cauză !

Cu multă dezinvoltură, **COCO CHANEL** afirma : „Nu-mi pasă de bani !“ Cu toate

acestea refuza cu îndîrjire orice interviu solicitat de ziariștii germani. Motivul ? Vînduse în Germania un parfum care nu-i adusese mare beneficiu. Desigur, contractul nu fusese negociat personal.

Grupaj de AURORA POPESCU

Parc tehnologic

Inaugurat în de mult, Antrim Technology Park, avînd o suprafață de 1 100 mp, se află amplasat lîngă Sixmilewater River, în regiunea County Arnim (Irlanda de Nord). 11 din cele 16 clădiri construite în parc sînt specializate pe domeniul software-ului, electronicii, sănătate a omului etc. Circa 300 de persoane își desfășoară ele activitatea. Firmele aflate în posesia

clădirilor folosesc în cercetările întreprinse cele mai noi date obținute de către universitățile, colegiile și colectivele de cercetare din Irlanda de Nord. Spre exemplu, Queen's University din Belfast și Universitatea din Ulster oferă excelente facilități firmelor de aici în domeniul educației și al cercetării în general. (Ș.F.)

O algă distrugătoare

Specialiștii au tras semnalul de alarmă : prețiosul monument arhitectural pe care-l reprezintă Domul din Orvieto este foarte grav amenințat de o algă roșie, necunoscută pînă în prezent, care riscă să producă daune ireparabile clădirii. Alga de culoare roșie a fost identificată grație unei tehnologii moderne de control, dar pînă în prezent nu s-a putut explica infiltrarea ei în structura monumentului. Nu s-a găsit nici o metodă pentru distrugerea și îndepărtarea ei de pe zidurile Domului.

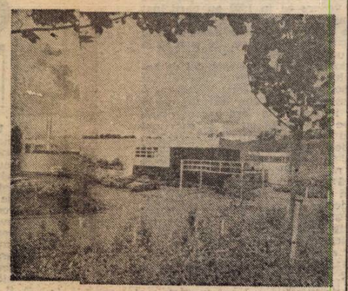

MATA HARI și fața ei nevăzută

4. „OCHIUL ZILEI“

Pentru a reuni garda sa militară la Java, în Indonezia, J.M. Mac Leod se îmbarcă, la 1 mai 1897, cu soția și copilul său, pe vasul „Princess Amalia“. Călătoria e lungă. Margaretha visează deja la „nebunille“ despre care vorbesc ziarele și romanele.

Din gardă în gardă, ea nu are alte distracții decît seratele cercurilor de ofițeri. Nu după multă vreme, fără a fi prea încîntată de maternitate, dă viață celui de-al doilea copil, o fetiță, Jeanne—Louise.

Fascinată de obiceiurile locuitorilor Javei, decide să le adopte și să se îmbrace ca indigenii. În aceste împrejurări, într-o scrisoare adresată unei prietene din pensionul, din anii copilăriei ea semnează în 1898, pentru prima dată **„Mata Hari“** : două cuvinte malaeze, care însemnă **„Ochiul zilei“.**

La 27 iunie 1899, copiii săi sînt otrăviți.

De cine ? Opozanți politici sau accident? Greu de spus. Jeanne—Louise este salvată, dar Norman moare. Soțul său o acuză de neglijență și în curînd cuplul vorbește de divorț. În acest scop se reunesc la Haga, în martie 1902, iar cinci luni mai tîrziu sentința de separare este pronunțată în favoarea lui Mata Hari. J.R.Mac Leod refuză să plătească pensia alimentară pentru fetiță, acuzînd-o pe fosta sa soție de frecventarea unor case de întîlniri și făcînd publică, prin intermediul presei dorința lui de a nu mai răspunde de datoriile sale.

MANUELA SPĂTARU

(Va urma)

Biblioteca magazin de proză scurtă

BUFNIŢA DIN INSULA URSULUI

Insula Ursului este locul cel mai sudic al arhipeleagului Spitzbergen. Suprafaţa insulei este de aproximativ 180 kilometri pătraţi. Are formă triunghiulară, în sud ridicîndu-se Muntele Păsărilor. Insula a fost descoperită de exploratorul olandez Willem Barents în 1596, iar mai tîrziu pescarii au fost atraşi de uriaşele populaţii de elefanţi de mare şi balene. Clima este destul de blîndă : „vara", temperatura medie este cam de 4 grade Celsius şi nu scade în cea mai rece lună decît la —7 grade Celsius, ceea ce nu-i prea mult dacă avem în vedere o asemenea latitudine între Polul Nord şi punctul cel mai septentrional al Alaskăi.

Cei de la staţia meteorologică din golful Herwig sînt vecinii mei cei mai apropiaţi. În principiu îi puteam vizita, folosind barca, atunci cînd de-a lungul coastei nu era prea multă gheaţă sau minusculul dar eficientul elicopter din hangarul de afară, de lîngă bunkerul îngropat care găzduieşte Institutul. Nu-ţi lua prea mult timp ca să zbori spre nord-vest pînă la golful Herwig. Dar eu nu foloseam elicopterul.

Bineînţeles că nu.

După ce începusem să fiu „controlat", nu mai eram capabil de asemenea decizii. Clipeam rapid din ochii mei mari şi galbeni, îmi îndoiam degetele ce păreau nişte gheare, pe claviatura computerului şi nu-mi mai aminteam nimic... pînă cînd, ceva mai tîrziu mă pomeneam tremurînd şi clipind în faţa display-ului. Ochii mă usturau şi erau înecaţi în lacrimi. Trecuseră mai mult de unsprezece ore. M-am întors în cuşeta pe care mi-o făcusem în camera terminalelor chiar înainte de a fi doborît de un somn greu.

Era bineînţeles, contrar procedurilor normale să laşi un singur om să se descurce de-a lungul nopţii polare. Ar fi trebuit să fim doi. În mod normal, aşa se şi întîmpla, amîndoi fiind specialişti, experţi în interpretarea şi analiza datelor geotehnice oferite de probele sonarului.

Eram destul de buni prieteni. Norvegia fiind destul de mică încît specialiştii din acelaşi domeniu să se cunoască. Îl chema Johannes Hansen şi era din oraşelul Mo din nordul Norvegiei şi era obişnuit cu iernile lungi şi lipsite de soare. Eu sînt din sud, şi simt că am nevoie de interiorizarea pe care o poate aduce o iarnă. Ne imaginam o iarnă liniştită, o muncă de rutină — cu ajutorul computerului folosit în timpul liber pentru analiza materialului colectat, suficient pentru o teză de doctorat.

Nu după multe nopţi după echinox, aripile albe şi întunecate s-au închis deasupra gîndurilor mele şi „patronul" meu

POVEŞTIRE ©POVESTIRE

a început să mă controleze. Cîteva zile mai tîrziu, Johannes Hansen s-a îmbolnăvit grav. Sînt sigur că patronul i-a indus boala, cu toate că nu ştiu în ce mod. Johannes Hansen a fost luat de un elicopter aparţinînd unei nave de patrulare. A murit înainte de a ajunge în Norvegia. Medicii au avut probleme în determinarea cauzelor decesului şi n-a mai fost trimis un alt specialist care să-l înlocuiască în Insula Ursului.

Am rămas singur în bunkerul Institutului, de pe coasta de est a Insulei. Cei de la staţia meteorologică nu m-au vizitat vreodată. Nici eu n-am trecut pe la ei, deşi luam legătura prin radio din cînd în cînd ca să-i liniştesc. Este important ca meteorologii să nu devină suspicioşi, important pentru patronul meu.

Patronul ştia motivele pentru care era aici. Eu nu. Nu ştiu ce vrea Bufniţa de la mine. Nu ştiu decît că în bunkerul Institutului trăieşte un om „controlat", un om care flutură aripi invizibile şi ţipă ca o bufniţă în noaptea ce-a cuprins zăpada şi gheţurile. În mod evident, Bufniţa alesese bunkerul pentru a folosi acest echipament. Probabil informaţiile aduse de probele sonarului. Şi nu ştiu decît în linii mari care sînt respectivele date.

După ce Bufniţa mă controlase de-a lungul nopţii polare, mi-am revenit dar într-un trup epuizat. Limba îmi era uscată şi aspră, împiedicîndu-mi parcă respiraţia, ochii îmi erau roşii şi inflamaţi. Bufniţei nu-i păsa că electricitatea statică a display-ului aduna tot praful din bunker şi-mi irita ochii pînă la simptome de alergie. Bufniţa îmi folosea trupul atît de mult timp cît îi era necesar. Îmi folosea creierul şi trupul, zi de zi, lăsîndu-mă să mă refac numai atît cît era suficient pentru a suporta un nou „control" — nerăbdătoare cu mine, iritată de necesităţile mele omeneşti.

de JON BING (Norvegia)
Traducerea CRISTIAN TAMAŞ

(Va urma)

Grafică de
MARIAN DEACONU

POLIŢIST

CERŞETORUL

Sam cerşea de cîţiva ani cu o frenezie demnă de invidiat, cu un devotament devorator, asemănător pasiunii pentru care un savant îşi dedică viaţa. Vocea lui plăcută, baritonală — cu care fredona imnuri religioase compuse chiar de el, în timpul liber —, piciorul sting care se termina la genunchi şi panglica neagră ce-i acoperea pudică ochiul drept, pe care susţinea că l-a vîndut în tinereţe unui nabab german, totul făcea din Sam un magnet de temut pentru mărunţişul cetăţenilor. Gurile rele afirmau că noaptea dă lecţii de cerşit începătorilor, rotunjindu-şi astfel veniturile incalculabile. Alţii susţineau că e unul din cei mai mari poeţi contemporani şi că strada e locul lui preferat de inspiraţie. Existau voci care-l propuneau drept primar al urbei, pe motiv că numai el cunoaşte, ca nimeni altul, suferinţele concitadinilor.

În faţa acestei poziţii sociale mobilizatoare, Sam nu-şi putu explica gestul acelor doi poliţişti care, în acea zi de joi, îl ridicară cu forţa şi-l băgară, oarecum necivilizat, în dubă. Legat strașnic la ochi, Sam ajunse curînd la o adresă necunoscută. Cînd fu lăsat din nou să admire lumina zilei, constată uşor mirat că poliţiştii nu mai sînt poliţişti, ci doi indivizi oarecare, dar foarte fermi. Primi un pahar de whisky, fapt care-l încurajă puţin. Dar cînd auzi motivul răpirii sale, Sam îşi formă definitiv o părere proastă despre răpitori. De la dispreţ, el ajunse chiar să-i urască atunci cînd, fără nici un menajament, cei doi îi smulseră benderola de la ochi şi-i desfăcură bandajele de la piciorul olog. Dar Sam nu se jenă deloc faţă de acest tratament primitiv, deşi cei doi observară cu satisfacţie că şi ochiul, şi restul de picior erau bine merci, la locul lor.

Povestea pe care-o află Sam avu darul să-l învioreze. Cei doi îi propuneau, nici mai mult nici mai puţin, decît să-i ia locul miliardarului Barthes ! Cel care-i expunea planul părea foarte bine pus la punct cu toate detaliile şi, în primul rînd, cu operaţia estetică pe care urma s-o suporte Sam, pe baza unei vechi fotografii de ziar a celebrului nabab. Cu toată deghizarea cerşetorului, răpitorul nu fusese înşelat; ochiul lui versat intuise perfect că atît statura, cît şi vîrsta se potrivesc.

Pentru el, adevăratele probleme erau cele sociale.

— Barthes nu participă decît la o singură petrecere pe an, cea închinată memoriei soţiei sale. În rest, nu primeşte pe nimeni, nu vizitează pe nimeni. Avînd şi studii juridice, nu are nevoie de avocat, Propriul lui teren de golf, piscina şi masa de biliard îi sînt de ajuns. Cu angajaţii o rezolvăm foarte repede : ai să le scrii la maşină cîte o scrisoare de concediere. Cel mai greu o să-ţi fie cu cei patru dobermani, cu ăia nu e de glumit. De restul ne ocupăm noi. Ei, ce zici ?

Sam ezita. Nu îndrăznea să întrebe ce s-ar întîmpla dacă refuză.

— Dar cu individ' ăla, Barthes, cum rămîne ? Nu cumva...

— Îl scoatem noi din bîrlog în vreun fel, iar în locul lui te vei întoarce tu... Are o grădină splendidă de trandafiri, o să-l facem un hatîr imens dacă-l îngropăm acolo.

Sam se cutremură. Simţi că-l apucă o frică bolnăvicioasă.

Peisajul era dezolant. Pereţii şi bîrnele afumate ale cocioabei, resturile de mobilă fumegînd totul îi sugerară comisarului Kardin un autentic bombardament. Într-adevăr, primele impresii ale geniştilor mergeau spre ipoteza exploziei unei grenade sau două, foarte puternice. Fură recoltate schijele din corpurile neinsufleţite ale celor doi bărbaţi, complet desfiguraţi şi fără nici un fel de acte de indentitate. Părea să fie o explozie întîmplătoare, probabil locuinţa aceea stingheră de mahala folosea la fabricarea de bombe artizanale. Dar nu fu găsit nici un indiciu asupra unui depozit de materiale genistice .Cei doi, probabil diletanţi în materie fuseseră victimele propriei lor nepriceperi.

În după-amiaza aceleiaşi zile, Kardin primi un raport mai complet. Cele două cadavre nu prezentau nici o urmă de violenţă. În schimb, foarte curioasă era proveniența celor două grenade care distruseseră totul, inclusiv urmele indispensabile unei anchete. Specialistul numărul unu în astfel de arme declara că grenadele nu aparţineau nici unui standard cunoscut în lume. Şi totuşi, păreau a fi de fabricaţie recentă. Construcţia lor era incompatibilă cu toate tipurile folosite în războaie. Se bănuia că erau foarte suple şi încărcate cu un explozibil extrem de eficace.

Pentru comisar, cele două piste de adulmecat erau clare : indentificarea victimelor şi a manufacturii clandestine de arme. Cu sprijinul comisarului şef, puse la treabă o armată de oameni. Dar zilele treceau şi nici o informaţie utilă nu-i parvenea. Din tot ţinutul, nu dispăruse nici o persoană înscrisă în evidenţa populaţiei. Pe de altă parte, fură descoperite trei ateliere secrete de fabricat arme şi muniţie, care se dovedi că n-au nimic comun cu cazul cercetat. Fabricanţii, interogaţi ore în şir, spuneau că n-au cunoştinţă ca în reţeaua lor să existe vreo manufactură specializată în grenade...

Lucrurile se împotmoliseră rău de tot. Dacă în toată regiunea nu dispăruse nimeni şi nimeni nu fabrica grenade atît de originale, atunci cum de accidentul s-a petrecut tocmai în acel oraş ?

Cînd comisarul Kardin se aştepta mai puţin, primi o depeşă de peste ocean, din partea Interpolului. De cîteva luni erau daţi dispăruţi doi răpitori notorii. Imediat se făcură comfruntările cu fişele primite de la Interpol şi rezultatele nu întîrziară: fuseseră observaţi la vamă (cu acte false, evident), apoi li se pierduse urma. Dar datele antropometrice corespundeau perfect. Numiţi A.Johnson şi D. Roland erau identităţile celor două cadavre. Dar asta nu reprezenta decît un pas...

„Să fi plănuit cei doi o răpire aici? gîndi Kardin. Dacă da, atunci de unde au făcut rost de acele grenade speciale ? cine urma să fie victima ?"

Trecuse peste o lună de la indentificarea cadavrelor mutilate de explozie şi în conformitate cu rapoartele geniştilor, ar fi putut clasa cazul: moarte prin imprudenţă. Însă faptul că undeva exista o manufactură atît de bine pusă la punct nu-i dădea pace.

În ziua aceea, comisarul luase parte la predica ţinută la catedrala Sfîntul Anton. Era un om religios şi nu lipsea duminica de la slujbă. Ieşi din lăcaşul sfînt, aruncă o fişă cerşătorului şi porni agale mai departe. La un moment dat, se opri din gîndurile lui. Undeva, în mintea sa încolţise o mică, o foarte mică nedumerire. Dar îi fu greu să desluşească pe loc în ce consta.

DAN CARAIMAN

(Va urma)

SPORT UNIVERS

● Viaţa unui tenisman profesionist este extrem de dură. Marele public îşi imaginează, poate că tot ceea ce face un tenisman este să evolueze pe courts-uri să se antreneze şi să cîştige o mulţime de bani. Marea majoritate a jucătorilor de performanţă îşi încep activitatea la o vîrstă fragedă şi continuă în anii în care ceilalţi tineri se gîndesc cum să-şi omoare timpul liber. Această noţiune nici nu există pentru tenismenii profesionişti. De la Sidney la Tokio, trecînd prin New York, Roma, München, Indianapolis şi alte mari metropole, aeroporturile încep să semene între ele, ca şi hotelurile şi chiar turneele. Iată, însă, ce a declarat presei Arnaud Boetsch, un tînăr francez ce navighează de mai multe sezoane în jurul locului 200 în clasamentul ATP : „Sînt obligat să-mi petrec cea mai mare parte a timpului în calificări. A ajuns aproape o chestiune de supravieţuire profesională. Şi moralmente este foarte dificil, întrucît atîta vreme cît eşti doar în calificări eşti un zero, nimeni nu te bagă în seamă..."

● Celebra firmă americană Nike, cel mai mare producător mondial de articole sportive, a fost creată în 1957. Nike a lansat în acest an un nou model în 46 de ţări — AIR 180, care a beneficiat de un buget publicitar impresionant : 17 miliarde de dolari. Realizatorii spoturilor publicitare au fost artişti provenind din fiecare din cele 46 de ţări. Printre aceştia s-au numărat celebrii George Lucas şi David Cronenberg, dar şi iluştri necunoscuţi din Germania sau Franţa. Libertatea de creaţie a fost cea mai pregnantă la nivelul ilustraţiilor. Astfel, Ralph Steadman a desenat pentru Anglia un iepure nebun, cu pantofii de sport în jurul gîtului, iar André François a desenat pentru Franţa trei şoricei purtînd fiecare numărul 180 pe spate. Singurul element stabil în toată campania publicitară a fost cifra 180.

● Figura marelui jucător american de baschet Michael Jordan este extrem de familiară majorităţii telespectatorilor americani nu numai din transmisiile sportive ci, mai ales, din numeroasele reclame făcute marilor firme Nike, Pepsi sau Wheaties. Toată reclama se şterge însă instantaneu din mintea iubitorilor baschetului atunci cînd Jordan apare pe terenul de joc, pentru fanii săi el fiind unicul, inegalabilul, artistul şi poetul. Specialiştii sînt unanimi atunci cînd afirmă că jocul lui Michael nu se supune unor clişee, el reinventînd baschetul de fiecare dată cînd evoluează pe teren. Luna iunie a acestui an a fost unul din momentele de vîrf ale carierei sale sportive el conducîndu-şi atunci spre victorie echipa, Chicago Bulls, în campionatul profesionist al ţării sale. A fost primul titlu obţinut vreodată de „Taurii" din Chicago. Şi, spre deosebire de alţi „vrăjitori" ai baschetului, cum ar fi Elgin Taylor, Earl Monroe, Jerry West, Julius Erving, care sînt individualişti, Michael Jordan, este un exemplu prin altruismul şi modestia sa.

● Wojtek Fibak a fost numit în acest an consul al Poloniei în Monaco. După fostul nr. 1 francez Bernard Destremeau, care a fost secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, Fibak este primul jucător de tenis care intră în diplomaţie. Din anul 1988 cînd s-a retras din activitatea competiţională, Fibak s-a lansat în afaceri, fructificînd cele circa 5 milioane de dolari dobîndiţi pe terenurile de tenis. Campionul polonez s-a arătat şi mai priceput în această nouă îndeletnicire a sa, efectuînd cu succes numeroase operaţii imobiliare, în special la New York, cumpărări şi vînzări de tablouri, mobilă veche. Marea majoritate a jucătorilor au, însă, nevoie să-şi găsească o nouă slujbă, iar în nouă cazuri din zece, aceasta depinde tot de tenis. Ei au devenit antrenori (Ralston, Slozil, Gimenez, Lloyd), agenţi (Palmieri) sau organizatori de turnee (Moretton, Bedel, Portes, Pasarell).

● Competiţia „Tineretul se antrenează pentru Jocurile Olimpice", se desfăşoară anual în Germania. În acest an s-au desfăşurat întreceri la 13 discipline sportive. Învingătorii de la nivelul landurilor au participat la marea finală de la Berlin. Scopul competiţiei rezidă în depistarea şi promovarea tinerelor talente în directă legătură cu asociaţiile sportive. Iar dacă avem în vedere că în 1990 au participat nu mai puţin de 538 000 de băieţi şi fete, nu putem decît să avem cuvinte de laudă la adresa acestei iniţiative. Pe cînd şi la noi o acţiune similară ?

● Tehnologia fabricării rachetei de tenis a evoluat în mai puţin de un deceniu de la epoca maşinii cu aburi la cea a energiei nucleare. Cu alte cuvinte de la „vîrsta" lemnului la cea a carbonului. Mingea se deplasează cu 50 la sută mai repede în cazul utilizării unei rachete actuale decît dacă s-ar folosi o rachetă de lemn, în vogă acum 10 ani. Cadrele metalice nu au adus ameliorările aşteptate. Dacă un jucător s-ar încăpăţîna să folosească o rachetă din anii '70, el s-ar autoxclude din „clubul" marii performanţe. Secretul noilor tipuri de rachetă rezidă în rigiditatea cadrului, combinată cu elasticitatea racordajului. Racheta „inflexibilă" a fost realizată din grafit, ceramică sau kevlar. Suprafaţa sa de lovire a crescut cu pînă la 50 la sută faţă de modelele tradiţionale.

ŞERBAN FILIP

HOROSCOP

Săptămîna 23.12. – 29.12.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Contemplativ, indecis, dezorientat.
Marți : Un ceas de seninătate.
Miercuri : Dureri de cap, indispoziție.
Joi : Toate vă merg din plin.
Vineri : Somnolență, automulțumire.
Simbătă : Primiți bani.
Duminică : Familia și atît.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Prospețime, inspirație, afecțiune.
Marți : Veste bună de departe.
Miercuri : Polemici, tensiune, duritate.
Joi : Tandrețe, erotism, amor sublim.
Vineri : Cineva nu vă vrea binele.
Simbătă : Multă alergătură, afaceri noi.
Duminică : Intimitate benefică, relaxare.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Nervozitate, agresivitate.
Marți : Companie senzuală, provocatoare.
Miercuri : Confesiuni, amintiri, intimitate.
Joi : Impasibil, fără chef de muncă.
Vineri : Conflicte trecătoare, gelozie.
Simbătă : Noi afaceri, noi aventuri.
Duminică : Surmenaj, anxietate, apatie.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Plătiți o poliță mai veche.
Marți : Doar căldura căminului contează.
Miercuri : O zi ca oricare alta.
Joi : Excese de temperament, nervozitate.
Vineri : Toată lumea e a dv., optimism.
Simbătă : Corvezi gospodărești.
Duminică : Monotonie, pasivitate.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Psihic admirabil, jovialitate.
Marți : Patimă, amor dezlănțuit.
Miercuri : Satisfacții familiale.
Joi : Primiți bani.
Vineri : O nouă afacere rentabilă.
Simbătă : Visuri, planuri, bilanțuri.
Duminică : Erotism, afecțiune dezlănțuită.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Migrenă, indispoziție, pesimism.
Marți : Misterul unei noi legături.
Miercuri : Conflict sentimental.
Joi : S-au strîns cam multe datorii.
Vineri : Întîlniri agreabile, petrecere.
Simbătă : Veste foarte bună.
Duminică : O zi încîntătoare, fabuloasă.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Înțelepciune, inspirație, bonomie.
Marți : Primiți bani.
Miercuri : O afacere ratată.
Joi : Zi plumburie, pesimistă.
Vineri : Suprasolicitare profesională.
Simbătă : O vizită foarte rentabilă.
Duminică : Vremea vă încătușează spiritul.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Ghinion în dragoste.
Marți : Singurătate, nesiguranță.
Miercuri : În sfîrșit o zi senină.
Joi : Tirania sexului opus.
Vineri : Orgoliu, prea multă ambiție.
Simbătă : Drumuri obositoare, obligatorii.
Duminică : Confortul căminului și atît.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Luciditate, tenacitate.
Marți : Un conflict cu final fericit.
Miercuri : Primiți bani.
Joi : Succese sentimentale.
Vineri : Zi tihnită, calmă, optimistă.
Simbătă : Creativitate pe cont propriu.
Duminică : Vizită inoportună, plicticoasă.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Obsesia din ajun se întărește.
Marți : Ghinionul tradițional.
Miercuri : Risipă de înțelepciune.
Joi : Scandența unei datorii.
Vineri : Fermecați pe toată lumea.
Simbătă : Jovialitate, strălucire.
Duminică : Digresiuni amoroase.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Satisfacții profesionale.
Marți : Incordare, suprasolicitare intelectuală.
Miercuri : Toate vă merg din plin.
Joi : Prizonier al erotismului.
Vineri : Incertitudini financiare.
Simbătă : Călătorie lungă, obositoare.
Duminică : Zi de refacere.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Conflicte, dușmănii verbale.
Marți : Zi agitată, prolifică.
Miercuri : Refugiu în intimitate.
Joi : Inspirație, creativitate.
Vineri : Primiți bani.
Simbătă : Sensibilitate sporită, iritare.
Duminică : Veselie, optimism, fantezie.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Priorități științifice mondiale

Gheorghe Țițeica (1873—1939), unul dintre cei mai valoroși matematicieni români, este recunoscut pe plan mondial ca avînd însemnate contribuții originale în cadrul geometriei centroafine. Savantul român a descoperit noi tipuri de curbe, suprafețe și rețele, toate purtînd

numele lui Țițeica. Membru al Academiei Române din anul 1913, a fost profesor la Universitatea și la Școala Politehnică din București. Strălucit propagator al științelor, Gheorghe Țițeica a fost unul dintre fondatorii revistelor „Gazeta Matematică", „Natura" etc.

Femei celebre

Doamna Aurel[illegible], absolventă a Școlii Politehnice din București în anul 1938, este prima femeie inginer silvic din România și din lume. Chimista Raluca Ripan (1894—1975) care a funcționat ca profesor la Universitatea din Cluj, a devenit membru al Academiei Române în anul 1948. Teza ei de doctorat a avut titlul : „Aminele duble corespunzînd sulfaților dubli din seria magneziană".

Arhitectură industrială

[illegible] proiectul dedicat construirii Uzinelor „N. Malaxa" (începute în 1922), arhitectul Horia Creangă (1892—1943) pune bazele arhitecturii industriale în țara noastră — uzinele respective aveau drept profil repararea materialului rulant.

Record grafologic

[illegible] nuite, Vasile Cojocaru, din localitatea Probota, județul Suceava, a reușit să scrie o mie de cuvinte. Cu multă răbdare și meticulozitate, el a scris cele 1000 de cuvinte pe 48 de rînduri, cuprinzînd în total 4088 litere. La vremea respectivă, Vasile Cojocaru avea aproape 80 de ani. Cine mai încearcă ?

Cel mai vestit cățărător

Cu ocazia inaugurării celebrului Turn Eiffel, s-a produs și o premieră demnă de luat în seamă : românul Nicolae Vlădica a efectuat cu succes o cățărare istorică, escaladînd rețeaua metalică a construcției pe toată înălțimea ei.

Premieră aviatică

[illegible] cursă aeriană București-[illegible] a fost efectuată la 19 octombrie 1921. Durata acestei curse istorice a fost de 14 ore și s-au făcut 4 escale.

GUINNESS BOOK

ÎN VIZITĂ LA PIRAMIDE

Cartea Recordurilor Lumii nu putea să evite inserarea celor mai mari construcții ridicate de antici, piramidele și megalitele. În textul de față vom face scurte referiri la piramide. Astfel, cea mai impunătoare piramidă a planetei este piramida toltecă de la Cholula, situată la 100 km sud-est de Mexico City, a cărei bază (dublă față de piramida egipteană a lui Hufu) are o suprafață de 18 hectare ; înălțimea este de 53,1 metri. Volumul total al construcției este estimat la 98,9 mii metri cubi, față de numai 94,08 mii metri cubi ai piramidei lui Kheops, sau Hufu). Această piramidă toltecă a fost edificată, probabil, între secolele 2 și 6 după Christos.

Cea mai veche piramidă a lumii este considerată a fi Piramida Djeser de la Saqqara, Egipt — care datează, probabil, din jurul anului 2650 î.e.n. Aceasta are o înălțime de 61,2 metri.

Cel mai masiv bloc de piatră, unitar, folosit la construirea unei piramide aparține celei de a treia piramide a lui Mikerinos și atinge greutatea de 319,2 tone.

Cea mai veche piramidă a Lumii Noi este cea de pe insula La Venta, la sud-est de Mexico City. Ea a fost ridicată de olmeci în jurul anului 800 înainte de Christos. Înălțimea acesteia este de 30 metri, iar diagonala bazei are 126 metri.

Cele mai vestite piramide ale lumii rămîn cele care poartă următoarele denumiri : „Orizontul lui Kheops", „Mare este Khefren" și „Divin este Mikerinos". Cititorul a recunoscut probabil că este vorba de celebrele piramide egiptene de la El Giseh. Forma pură piramidală simboliza mănunchiul de raze țîșnind printr-o spărtură a norilor, iar forma în trepte, pașii faraonului spre zeul solar divinizat.

ZODIACUL CHINEZESC PE ÎNȚELESUL TUTUROR

CÎINELE

狗

Nu numai pentru asiatici, Cîinele este un simbol al prietenului de nădejde, al ataşamentului, al călăuzei, al salvatorului... Cînd spunea : „cu cît cunosc mai mult oamenii, cu atît îubesc mai mult animalele", Blaise Pascal se referea la cîinele său. La rîndul lui, Victor Hugo completa astfel portretul cîinelui : „el este virtutea care, neputîndu-se transforma în om, s-a transformat în animal".

Într-adevăr, aşa este Cîinele pe toate meridianele şi paralelele planetei. Zodiacul chinezesc nu face excepţie. Cîinele este amicul tuturor necuvîntătoarelor, deşi unele îl duşmănesc. Dar iată mai întîi anii Cîinelui din acest secol : 10.02.1910 — 29.01.1911 (metal) ; 28.01.1922—15.02.1923 (apă) ; 14.02.1934—03.02.1935 (lemn) ; 02.02.1946—21.01.1947 (foc) ; 18.02.1958—07.02.1959 (pămînt) ; 06.02.1970—26.01.1971 (metal) ; 23.01.1982—10.02.1983 (apă) ; 10.02.1994—30.01.1995 (lemn).

Cîinele este un animal vestic, al toamnei, organul sensibil este plămînul şi dă ascendentul naşterii pentru cei veniţi pe lume între orele 19 şi 21. Cei mai buni prieteni ai Cîinelui sînt Tigrii şi Caii, iar duşmanii săi se recrutează dintre Dragoni, Oi, şi Boi. Dar cu toate posibilele duşmănii, Cîinele domină spiritual pe cei apropiaţi. În tradiţia egipteană, zeul Anubis era „cel ce are feţele (mumificării), stăpînul necropolei, dregătorul pavilionului divin şi cel ce se caţără pe munte". Suficiente simboluri pentru un portret moral al acestui animal. Să vedem acum combinaţiile lunare ale Cîinilor :

1. Cîinele-Şobolan : 22.11—21.12 (Săgetător) — înţelept, detaşat, profund ;

2. Cîinele Bou : 22.12—20.01 Capricorn) — supus, ascultător, modest, cinstit ;

3. Cîinele-Tigru : 21.01—19.02 (Vărsător) — plin de ambiţii, dominant, lider ;

4. Cîinele-Iepure : 20.02—20.03 (Peşti) — controversat, timid, fidel, optimist ;

5. Cîinele-Dragon : 21.03—19.04 (Berbec) — agresiv, nelertător, iubitor al dreptăţii ;

6. Cîinele-Şarpe : 20.04—20.05 (Taur) — posesiv, pesimist, tenace, volitiv ;

7. Cîinele-Cal : 21.05—21.06 (Gemeni) — harnic, obedient, mîndru, flecar ;

8. Cîinele-Oaie : 22.06—21.07 (Rac) — fermecător, tandru, îndrăgostit peren ;

9. Cîinele-Maimuţă : 22.07—21.08 (Leu) — suspicios, prefăcut, disprețuitor ;

10. Cîinele-Cocoş : 22.08—22.09 (Fecioara) — simţul maternităţii, devotament ;

11. Cîinele-Cîine ; 23.09—22.10 (Balanţa)— visător, viclean, îndatoritor ;

12. Cîinele-Mistreţ : 23.10—21.11 (Scorpion) — savant, misterios, pasionat.

Dintre cei mai faimoşi Cîini, îl detaşăm în primul rînd pe Eminescu. Poetul nepereche este Cîine-Bou, Capricorn. Arcaş, Ulm. Toate aceste semne zodiacale se completează magnific în cazul lui ; iese în evidenţă Capricornul, constelaţia zodiacală a geniilor unde tronează Saturn. Această planetă induce sclipirile genialităţii, a rezistenţei la mizeria din jur. Arcaşul îi dă temperamentul, iar Ulmul spiritul de dreptate, verticalitatea, frumuseţea trupească, lumina chipului... Dar despre Cerul lui Eminescu vom mai vorbi, poate. Să mai amintim de Elvis Presley, care este tot Cîine-Bou Capricorn, Floare de Lotus şi Brad. Ilie Năstase este Cîine-Oaie, Rac, Broască Ţestoasă şi Ulm.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

produsă de firme internaționale prestigioase:
SHARP, SANSUI, NOKIA, TEC, YOKO, MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și rollfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele "MEGA VISION" vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN–GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sedile din B-dul Carol 44-46, Hotel Modern, etaj 7,
tel.14.51.42, 14.21.78 și B-dul 1848, nr.39
tel. 12.00.99, 12.01.00 - Fax 12.06.45

DIALOGURILE LAUREI

■ Îți mulțumesc, draga mea **BLUE HEART (Ploiești)**, că ai avut curaj și încredere să-ți calci pe „albastrul inimii" și să-mi destăinui frămîntul care te apasă, tulburîndu-ți firea universului tău sufletesc... Știi, citindu-ți scrisoarea, mi s-a înșirat năvalnic înaintea ochilor, din cine știe ce ungher al memoriei, clar-obscurul amalgam al amintirilor trăite cîndva, pe cînd aveam, ca și tine acum, 14 ani !... Cu lumini, culori și umbre, cu neliniști difuze și triști fără nume, cu suferințe „neînțelese" de nimeni, cu porniri contradictorii spre singurătate, melancolie și superioară „unicitate" sau spre exuberantă, voioșie și dorința de a mă „topi" în mica mea societate de prietene și prieteni : cu primele „experiențe" sentimentale mai mult sau mai puțin romantice și cu conflictele (inerente !) de „interese" cu părinții. Și mai ales cu acel sentiment ciudat, confuz și omniprezent, că sînt la porțile unei noi vîrste al cărei tărîm — ce mă atrăgea și mă speria deopotrivă — îmi impune **să învăț din nou să merg, dar altfel decît pînă atunci...** Ceea ce **atunci** îmi părea a fi un zbucium dureros al sufletului, unic și de neînțeles pentru lumea întreagă, mergînd pînă la dorința contopirii cu neantul „pipăit" ca o altă posibilă stare de a fi, **acum** mi se arată ca o anevoioasă și necesară **redefinire a ființei mele, ca o** vitală **căutare de sine** într-o vîrstă în care limitele și certitudinile devin tot mai străvezii și alunecoase, rămînind, parcă, undeva, în urmă, iar înainte... încă nu zăream punțile trainice spre alte certitudini !... Care și acestea — cum vei avea și tu, mai devreme sau mai tîrziu, ocazia să înțelegi —, **o dată „atinse"**, rămîn din nou undeva, în urmă, învăluite în iedera nostalgiei și duioșiei... Creștem, draga mea, creștem, ne străduim **să devenim oameni !** Și asta-i valabil la orice vîrstă ! Așa încît, iată, îți mulțumesc încă o dată, pentru că mi-ai restituit prezentului meu emoțiile, înțelesul tainic și amintirea unei vîrste care este una din nenumăratele ipostaze ale sufletului nostru trăite într-o viață... Trecerea anilor m-a învățat că-i bine să fiu liniștită atunci cînd mă simt neliniștită ! Pare paradoxal dar e bine, fiindcă liniștea de a te ști neliniștit e încă o dovadă că sufletul nu ne-a amorțit, înstrăinîndu-se de lume, de viață, de noi înșine, ca oameni. E, adică, o dovadă că **trăim !** Dar — à propos — „trăiește-ți viața" **se scrie un pic altfel. Hai, frunțea sus, trăiește-ți viața !**

■ Ce mai, azi mă simt foarte melancolică... „E seară acum, mîine Soarele va răsări. Și-n fiecare dimineață, mergînd spre serviciu, privesc cerul, copacii și-mi spun, simțindu-mă fericită, că-ncepe o nouă și minunată zi !" Ai perfectă dreptate, draga mea **MARIA (R...) !** M-a bucurat tare mult noua ta scrisoare, mai ales pentru faptul că ai înțeles, după cumplitul zbucium sufletesc prin care abia ai trecut, unul din adevărurile trainice dar simple și modeste ale vieții, pe lîngă care trecem cu nepăsare (tocmai pentru că-i simplu și modest !) de nenumărate ori... În dumnezeiasca alcătuire a lumii, mereu mîine Soarele va răsări, chiar dacă cerul e înnourat, copacii vor înfrunzi, vor da flori, apoi fructe, își vor scutura frunza, și atîta vreme cît trăim mereu va exista un **mîine** — poate mai bun, mai frumos, mai senin — în care și noi avem rostul nostru — pe care l-am aflat sau încă mai sîntem în căutarea lui... Dar el există neapărat ! Faptul că ai atîtea preocupări ce-ți răpesc o mare parte a timpului e, într-adevăr, un leac bun pentru regăsirea echilibrului sufletesc dar și, totodată, calea ce-ți poate oferi posibilitatea „construirii" unui alt **mîine pentru tine. Poate mai bun, mai frumos, mai senin !...** Eu așa sper, **fiindcă cred** foarte mult în tine ! Mai scrie-mi...

LAURA

POȘTA by Air Mail

GROSU BOGDAN, Giurgiu : În legătură cu rugămintea pe care ne-o transmiteți, vă rugăm să vă adresați la Policlinica cu plată Batiște, d-lui dr. Romulus Dianu. Telefon : 15.16.43.

MARINACHE LAURENȚIU GIANI, Urziceni : Nu-mi rămîne decît să transcriu considerațiile pe care le faceți, personal considerîndu-le întemeiate, calme și stimulatoare :

„Lipsa supărătoare a unui răspuns definitiv în ce privește fenomenul OZN mă frămîntă din ce în ce mai mult. Pasionat fiind de acest interesant și ciudat fenomen al O.Z.N.-urilor, am citit mai multe cărți și reviste și am înțeles că nu sînt singurul care se întreabă. Ce sînt fenomenele datorate O.Z.N.-urilor, cum se produc și cînd se produc ? Se știe că un fenomen straniu legat de acestea ar fi „căderea pietrelor din cer", la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, fenomen susținut de o seamă de mărturii și dovezi materiale, dar refuzat vehement de Academii, din cauză că fenomenul nu încăpea în concepția despre natura Universului susținut de astronomii vremii. Dar pe mine mai puțin mă interesează fenomenul „stelelor căzătoare". Sînt multe cazuri cînd cei aflați în cauză, martorii, au văzut O.Z.N.-uri dar mulți dintre ei nu au știut ce sînt, doar că le-au văzut în mai multe feluri : unele aveau absența sunetului, altele nu, unele erau în zbor desprinse în grup, altele împrăștiate, unele erau la altitudine mică altele la altitudini foarte mari, unele aveau mișcare liniară, uniformă, altele o mișcare circulară, sau în zig-zag, unele aveau tren de aterizare, faruri luminoase, contururi difuze, ferestre etc."

În tot ce spuneți aveți dreptate și stăpîniți lucrurile, aș spune, cu competență. La ultima întrebare răspunsul este afirmativ !

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 23 decembrie. Programul 1 : 14,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet Usia 15,50 Avanpremiera săptămînii 16,00 Casa și grădina 16,30 Club 700 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Repriza a treia 19,05 Tezaur 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Legea privind alegerile locale 20,45 Această poartă a creștinătății 21,15 Studioul economic 21,40 Teatru TV. Mașina de scris de Jean Cocteau 23,25 Actualități 23,40 Confluențe 0,10 Recomandări din program, **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi ! 20,00 Super Channel 20,30 Magazin auto-moto 21,00 Studioul muzicii de cameră 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

MARȚI, 24 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Bună dimineața la Moș Ajun ! 10,45 Film serial. Marile familii 11,25 Desene animate 12,25 Canal France Internacional 13,40 Interferențe 14,10 Actualități 14,20 Ora de muzică 15,20 Din an în an, sosesc colindătorii 15,50 Iconografia Nașterii Domnului 16,10 Colinde în ajunul Crăciunului 17,00 Salut, prieteni ! Povești adevărate (de Crăciun și nu numai) 18,00 Copii, vine Moș Crăciun ! 18,50 O, ce veste minunată ! 23,50 Transmisiune directă de la Bethleem 1,20 Crăciun cu Luciano Pavarotti 2,15 Video-discoteca. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Cine este Moș Crăciun ? 17,10 Studioul de literatură 18,10 Film serial Decalog (VI) (Polonia, 1988) 19,10 Sport-Magazin 20,00 Super Channel 20,30 În jurul pomului de Crăciun 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

MIERCURI, 25 decembrie. Programul 1 : 9,30 Desene animate 10,15 Junii buni colindători 10,30 Nașterea mîntuitorului 13,00 Concert de Crăciun 14,00 Actualități 14,10 Video Magazin 17,05 Crăciun fericit ! 17,35 Prin Țara Sfîntă, pe urmele lui Hristos 18,10 Concert de colinde 18,30 Retrospectiva anului sportiv 1991 (III) 19,30 Desene animate. Cartea cărților 20,00 Actualități 20,30 Această noapte e pentru noi ! 23,30 Actualități 23,40 Sport 23,45 Film serial. Maddie și David 0,35 Petreceți cu noi ! Colinde și cîntece de voie bună 1,35 Tina Turner în concert (I). **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Astăzi : Teatrul „Masca" 19,15 Worldnet Usia 20,00 Colinde țărănești la Nașterea Mîntuitorului 21,00 Vîrsta a treia 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

JOI, 26 decembrie. Programul 1 : 10,00 Desene animate 12,30 Sfîntul Nicodim de la Tismana 12,00 Concert de Crăciun (II) 12,50 Actualități 13,00 Muzica pentru toți 13,30 Glasuri de bronz 13,55 Întîlnire cu opereta 14,20 TV 5 Europe : Stars '90 16,00 Retrospectiva anului sportiv 1991 (IV) 16,45 Vîrstele peliculei 17,30 V-au sosit colindătorii ! 18,00 Film artistic. Mica prințesă (SUA, 1939) 19,35 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,40 Studio dans '91 22,25 Actualități 22,40 Tina Turner **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Motor ! 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Caleidoscop muzical coregrafic 18,30 Concert vocal-Simfonic al Filarmonicii „George Enescu" 20,30 Club S.F. 21,00 Colinde tradiționale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

VINERI, 27 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10,20 Calndarul zilei 10,30 Desene animate 10,55 Film artistic Oameni mici (S.U.A., 1940) 12,20 Super Channel 13,25 Ora de muzică 14,25 Actualități 14,45 Medicina pentru toți 15,15 Mondo-muzica 15,45 Reflecții rutiere 16,00 Limba noastră 16,30 Domn domn, să-nălțăm ! 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro patria 19,00 Gong ! Retrospectivă : Anul teatral '91 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Legea privind alegerile locale 20,45 Sport 20,55 Film serial. Tanamera — leul din Singapore 21,50 Simpozion 22,35 Actualități 22,50 TV 5 Europe : Stars '90. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Dacă e Vineri, e... sport și muzică ! 20,00 Seară de balet 21,00 Jazz Show 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

SÎMBĂTĂ, 28 decembrie. Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 Universal-șotron 11,10 Descoperirea planetei 11,30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7x7 14,00 Actualități 14,10 Tele-Club 16,10 Retrospectiva anului sportiv 1991 (V) 17,00 Itinerarii 17,30 Mapamond 18,00 O melodie dintr-o sută 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Film serial. Caracatița 21,50 Săptămîna sportivă 22,10 N-aduce anu' ce-aduce... Bibanu' ! 23,10 Actualități 23,25 Film artistic. Contele de Monte Cristo (Franța, 1961) 1,00 Video-discoteca. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Conviețuiri 17,10 Film artistic. Și viață și dragoste și lacrimi (URSS, 1983) 18,45 Cel mai bun cîntec francofon 20.50 Serenade, cîntonete, arii celebre din opere și operete 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

DUMINICĂ, 29 decembrie. Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Întrebă-mă ! 10,25 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Întîlnire cu Angela Moldovan 14,00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 17,10 Retrospectiva anului sportiv 1991 (VI) 18,10 Știință și imaginație 18,40 Convorbiri de duminică 19,10 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. Contele de Monte Cristo. Ultima parte 22,15 Duminica sportivă 22,40 Actualități 22,55 Concert Gheorghe Zamfir. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16.10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Conviețuiri 17,10 Pop-Magazin 17,30 Orașe și civilizații 18.00 „Telerepaos duminical" 18,30 Serată muzicală TV 21,00 Seară bună, gazdă bună ! 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

După „PANORAMIC TV")

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina la zi

O PASĂRE ÎN PROFILAXIA CANCERULUI

...Totul a pornit de la o discuție avută în urmă cu 30 — 32 de ani cu un inginer chimist de origină germană ce solicita de la o crescătorie de fazani cumpărarea a două făzănițe grase destinate consumului sub formă de supă pentru prevenirea cancerului. Motivul cumpărării ni s-a părut pueril și enigmatic fapt ce ne-a determinat solicitarea unor explicații și justificarea celor afirmate. Inginerul, bine pregătit profesional, ne-a relatat că și în medicină se folosesc preparate al căror efect terapeutic este bine cunoscut fără a se ști și modul intim de acțiune.

De ce supă și nu fr.ptură ? E adevărat, supa se face după un procedeu cu totul aparte de cel cunoscut în practica culinară. Se folosesc anumite și limitate sortimente de rădăcinoase și al căror rol este să imprime și un gust plăcut și consumabil (Procedeul este justificat și științific). Materialul de bază, carnea de fazan, trebuie să provină de la exemplare adulte cu o întreținere bună, crescute în spații largi și furajate cu sortimente simple fără ingrediente chimice, de altfel cum se procedează la noi în țară. Un alt amănunt, se acceptă refrigerarea și nu congelarea, întrucît temperaturile joase pot avea și un efect distructiv asupra țesuturilor și a substanțelor cu acțiune protectoare, anticancer. În ziua consumării se exclude din meniu alcoolul și orice preparat cu un conținut acid.

Un consum anual de supă, inclusiv carnea folosită de la o pasăre se apreciază că ar asigura o protecție a organismului contra cancerului, a unei familii de 5 — 6 persoane, probabil mai mult de un an, dar pentru siguranță se repetă în fiecare an.

Interlocutorul a mai relatat că această taină a fost preluată de la un asiatic, de tatăl bunicului a cărui soție a murit de rac (cancer) suferințele acestuia au fost mult ameliorate și sfîrșitul prelungit prin consumarea supei de fazan, fapt ce l-a convins și pe străbunic să aplice în practică recomandările date și să transmită urmașilor această taină neexplicată științific.

În luna februarie a acestui an (după cei 30 — 32 de ani de la confruntare) am fost căutat de același inginer ce emigrase în Germania, la un an după discuțiile purtate. A venit în România pentru a-și revedea meleagurile copilăriei și totodată să se intereseze dacă s-a urmărit în anii ce au trecut efectul supei de fazan în prevenirea cancerului.

Ipoteza constă în faptul că extractul de carne și grăsimea de o mare finețe, contribuie la redresarea în țesuturile celulare a unui dezechilibru umoral determinat de acumularea în organism a diferitelor substanțe nocive. Acțiunea intimă rămîne totuși o enigmă.

ipoteze

Un sondaj ulterior printre crescătorii de fazani a dat o statistică interesantă, nici unul dintre ei, inclusiv din membrii familiei, a rudelor și a cunoștințelor ce au consumat și supa de fazan nu au suferit de cancer. Datele sînt totuși discutabile, unii din consumatori au folosit supă preparată în mod „primitiv" alții la intervale de 2 — 3 ani. Intervalul de repetare a consumului la cei mai mulți a fost de doi ani ceea ce pledează pentru o eficacitate a preparatului mai mult de un an de la consumare.

Există și argumente contrare, situație comună a trei ingineri silvici ce au suferit de cancer (ing. D-tru. Arnăutu — Craiova, ing. George Scărlătescu — București, ing. I. Gaube — Iași) și a căror activitate s-a desfășurat mai mult sau mai puțin în contact cu crescătoriile de fazani. O investigație printre cei ce i-au cunoscut și membrii familiilor au relatat situații ce nu se includ în „rețeta" tipică și în plus preparatele din carne de fazan au fost însoțite și de consumarea unor băuturi alcoolice. Totuși cele trei cazuri constituie o dovadă de ineficacitate, aspecte de fapt existente și în medicina umană chiar și în afecțiuni banale sau în operații ușoare.

Totuși pînă la elucidarea efectului, a obținerii unei statistici, în acțiunea de prevenire a cancerului și de asociat în creșterea eficacității actualelor medicamente citostatice, utilizarea extractului de carne de fazan sub formă de supă o putem efectua ca o simplă diversificare, odată pe an sau cel mult la doi ani inclus în lista sortimentelor folosite în hrana cotidiană. Acțiune posibilă prin faptul că procurarea materiei prime nu constituie o problemă, în țară există peste 30 de unități furnizoare din care unele cu o capacitate foarte mare de creștere și livrare

Dr. VADIM NESTEROV

NOTĂ : **La efectuarea anchetei au contribuit dr. I. Ciolofan — ICAS Timișoara, ec. Iuliu Timpa (Complexul de fazani Păușa — Oradea), tch. Florin Costăchescu (Fazanerîa Cornești— Iași), ing. I. Cernoianu (Complexul de fazani Gherghița — Prahova), tehn. Simion și Ionica Axente (Fazaneria Rădulești — Vrancea), tehn. Dumitru Samson (Fazaneria Dobrina — Huși), tehn. Florin Popescu (Fazaneria Cobia — Craiova), tehn. Ion Tache (Fazaneria Ghimpați — Giurgiu) ing. Andrei Toma (Fazaneria Scroviștea — Ilfov).**

Cu tristețe despre sinucidere

Sinuciderea persoanelor în vîrstă a constituit o temă majoră a celui de-al 16-lea congres internațional desfășurat în luna septembrie la Hamburg (Germania). Una din cauzele acestui fenomen se pare că ar fi „războiul civil dintre bătrîni și tineri". În Germania, spre exemplu, numărul persoanelor care se sinucid este de 1 la 1 000, un procentaj de opt ori mai ridicat decît cel înregistrat în rîndul tinerilor. Numărul total al acestor acte în Germania de Vest este de 16 la 100 000 de locuitori. În pofida speculațiilor făcute pe marginea unei posibile creșteri rapide a numărului sinuciderilor în Germania de Est, după unificare, acest fenomen nu a avut loc.

Indiferența cu privire la persoanele în vîrstă este o altă cauză a acestui gen de decese. Structura noastră psihică și afectivă este astfel structurată încît sîntem a priori emoționați de dispariția unui tînăr („Avea toată viața în față!"), în timp ce pentru sinuciderea unui bătrîn se găsesc imediat explicații „raționale". O maladie incurabilă, însoțită de suferințe de nesuportat, absența oricărei perspective de viitor și stările de confuzie mentală reprezintă un procentaj extrem de important în statistica sinuciderilor. Cei care au decis să-și pună capăt zilelor aleg aproape întotdeauna metode violente pentru aceasta, cercetătorii manifestîndu-și îndoiala în legătură cu dorința de a părăsi această lume din partea unor bătrîni care refuză să mai mănînce sau să mai folosească medicamente absolut necesare supraviețuirii. Faptul că majoritatea sinucigașilor au consultat înainte de comiterea acestui act disperat un medic de specialitate nu trebuie pus pe seama nepriceperii medicilor, deoarece este deosebit de dificil să diagnostichezi o astfel de realitate extremă.

Statisticile mai indică o altă realitate interesantă : o parte din cei salvați din ghearele morții nu mai manifestă tendința de a se sinucide pe parcursul unui an calendaristic.

„Eutanasia activă directă" este practicată pe scară largă în Olanda. Aceasta consistă în acceptarea dorinței celui disperat și chiar în favorizarea prudentă a actului în sine, relevă „Die Zeit". O intervenție destinată a împiedica sinuciderea în cazul în care acesta a fost un act bine cugetat, nu este decît un „succes" provizoriu. În orice caz, specialiștii se ocupă, la sfîrșitul acestui atît de bulversat secol de găsirea unor soluții teoretice, dar mai ales practice problemei sinuciderilor.

ȘERBAN FILIP

Radiografia intestinului subțire

TRAUMATISMUL DIGESTIV

Cum între sfîntul Nicolaie și sfîntul Ion se înșiruie o serie de sărbători de o mare rezonanță afectivă, cel puțin în tradițiile poporului nostru, sărbători cum sînt Crăciunul, Sfîntul Ștefan, Revelionul, Sfîntul Vasile și Boboteaza, dorim ca, în continuare, să aducem în discuție un aspect vizînd sănătatea, ținînd tocmai de festinurile ce au loc cu prilejurile menționate mai sus, nu înainte însă de a face succinte considerații asupra tradiției în general, și a tradiției așa-numitelor sărbători de iarnă în particular. Prin termenul de tradiție, înțelegem după cum ni se specifică în Dicționarul Explicativ al Limbii Române, ansamblul de concepții, de obiceiuri, de datini ca și de credințe care se statornicesc istoricește în cadrul unor grupuri sociale sau naționale, și care se transmit (prin viu grai) din generație în generație, constituind pentru fiecare grup social trăsătura lui specifică.

Cum știm că aceste sărbători țin de tradiție, care, exact după cum susținea Octavian Goga, „trebuie să fie osatura unui popor", acum, după Revoluție, vom face, desigur, tot ce depinde de noi, pentru a întări această osatură. Cum știm, de asemenea, că sărbătorile reprezintă prin definiție moment de destindere și de relaxare, pe bună dreptate etichetate de către Democrit ca fiind „hanuri în lungul drum al vieții", vom face desigur acum, tot ce depinde de noi pentru a poposi în aceste „hanuri", a ne destinde și relaxa. Avînd în vedere contextul economic specific perioadei de tranziție pe care o traversăm, nu dispunem, încă, de tot ceea ce ne-am dori, pentru a ne pregăti în acest sens. Cu toate acestea, vom ști ca din pămînt din iarbă verde, cum se spune în mod obișnuit, să ne procurăm cele necesare și să înjghebăm festinurile de rigoare, pentru a respecta tradiția.

Este însă bine de a ști, aceste festinuri îmbracă de multe ori aspectul unor impacturi digestive, mai bine zis al unor traumatisme digestive, cu tot ce decurge pentru organism din această realitate. Statisticile din toată lumea ne semnalează despre sărbătorile de iarnă (Crăciunul și Revelionul) o incidență crescută a infarctului de miocard, ca urmare a traumatismului menționat, exercitat pe un fond de cardiopatie ischemică, dar și a traumatismului termic reprezentat de intrarea bruscă în atmosfera geroasă de afară, din încăperile încălzite în care am petrecut (căci, bănuiesc, că de aceste sărbători, în casele noastre va fi totuși cald). Tot statisticile ne mai semnalează frecventele decompensări ale cardiacilor, generate de abuzurile digestive din sărbătorile menționate. Nutriționiștii ne semnalează, la rîndul lor, decompensări ale bolii diabetice, datorate acelorași abuzuri, ce merg pînă la comă. Gastro-enterologii ca și internîștii ne semnalează și ei un aflux crescut de bolnavi care, după sărbătorile menționate, asaltează spitalele în vederea internării, și asta pur și simplu pentru că suferințele lor biliare, ulcerele gastro-duodenale, gastritele ca și colitele au fost date cum se spune peste cap.

Cel mai mult se resimte din punctul de vedere al traumatismului specificat tubul digestiv, cu diferitele sale segmente, și asta pentru că acesta reacționează cum nu se poate mai prompt atît la factorii calitativi alimentari, cît mai ales la aceia cantitativi. O indigestie precipitată, și ultraconsistentă cum este situația cînd pe masă se află bucate tradiționale și deosebit de bune, cum este situația de Crăciun și Revelion, duce automat la un blocaj mai mult sau mai puțin durabil al pilorului, și asta pentru că alimentele ingerate n-au avut încă timpul necesar spre a fi supuse acțiunii mecanice și chimice a stomacului, cu tot ce decurge din această realitate. Dar, același impact cantitativ, îl vor resimți, în continuare, și celelalte segmente ale tubului digestiv, ca și glandele sale anexe, de unde o serie de consecințe negative pentru sănătate care de fapt sînt consecințe ale traumatismului digestiv cu care am avut de a face.

ARCADIE PERCEK

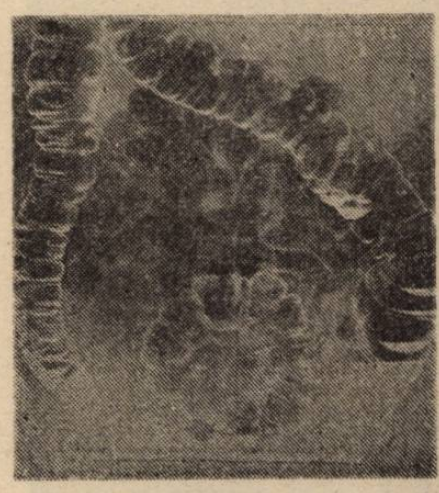

Radiografia intestinului gros

În interiorul rinichiului

Celulele rinichilor asigură echilibrul corpului uman în privința apei și a sării conținute. Aproape 2 000 de litri de apă circulă zilnic de-a lungul rinichilor. Membrana acestor celule măsoară abia a suta parte dintr-un milimetru, ceea ce a dus la o adevărată cursă a miniaturizării.

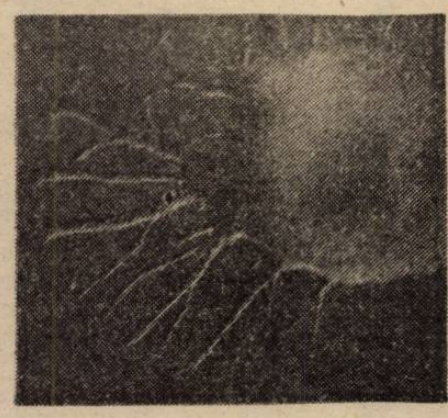

Grupul de cercetători conduși de profesorul Hans Oberleitner, de la Institutul de Fiziologie din orașul german Würzburg s-au îndreptat spre un alt gen de soluție; și-au mărit obiectul de studiu. La mijlocul deceniului trecut au reușit, în premieră, să fuzioneze celule provenind dintr-un rinichi de broască și să producă, astfel, „celule uriașe" viabile. Procedeul utilizat le-a permis să asambleze sute de celule izolate într-o singură mare celulă de rinichi. Aceste structuri, cu o mărime de circa o zecime dintr-un milimetru, suportă fără probleme intervenții experimentale.

Următoarea reușită de seamă a acestui grup de cercetători a fost fuzionarea celulelor rinichiului unui animal cu sînge cald, respectiv, al unui cîine. Aceasta a permis efectuarea unor studii detaliate, printre care s-a remarcat cel asupra reglării hormonale a funcțiilor membranelor. Anul 1991 a adus o nouă realizare de prestigiu : fuzionarea celulelor degenerate ale rinichiului, care se poate identifica și în fotografie, prin lungii apendici pe care îi formează.

Întîmplări adevărate

Vrea iubitul înapoi

La Londra, în cartierul rău famat Soho, o prostituată, Carola Winter, urcă încet scările hotelului în care locuieşte şi unde îşi face meseria cu gîndul la „protectorul" ei Bob Murray. În spate aude paşii „clientului". E seara zilei de 14 ianuarie 1990. Cu un gest maşinal descuie uşa şi intră în cameră. Cu faţa la oglinda cea mare observă metamorfozarea celui ce intrase după ea în odaie. Ochii se fac mari de mirare. De sub lodenul verde al „bărbatului" apare un corp cu sutien, portjartier şi furou, iar de sub perucă răsări un păr lung şi negru ce cade, în valuri, pe umeri.

— Lauren ! — exclamă stupefiată Carola. Ce cauţi aici ? Şi mai ales ce vrei?

— Vei plăti, bestie ce eşti ! Din cauza ta Bob s-a îndepărtat de mine — veni răspunsul fulgerător.

Lauren Schisfield, cunoscută în lumea interlopă sub porecla de „Baroana" făcea parte din acelaşi „colectiv de muncă" coordonat de proxenetul Bob. Un flacon de vitriol apăru în mîinile Laurei. Carola simţi o arsură cumplită pe obraz, pe care şi-l acoperi cu mîinile şi se prăbuşi urlînd. Orbită de furie, Lauren vrea, să-şi distrugă rivala cu orice preţ. Zărind într-un colţ o statuetă de bronz, o apucă şi sub loviturile ei repetate capul Carolei deveni o masă de carne, creier şi sînge. În faţa cadavrului mutilat o apucă greaţa. Se spălă repede pe mîini, îşi adună iute pălăria, peruca şi lodenul pe care le aruncă într-o ladă de gunoi, aflată la aproape 500 de metri de hotel, şi reveni pe „teritoriul ei" ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Poliţia, cu toate cercetările efectuate nu a putut descoperi criminalul. „Baroana" avea remuşcări. Mereu vedea capul zdrobit cu creierul ieşit şi sînge, sînde peste tot. Avea coşmaruri care o împiedicau să doarmă. Trecură cîteva săptămîni. Poliţia îşi continuă investigaţiile. În viaţa lui Bob apăru o altă femeie, Jessica. Lauren repetă scenariul cu noua slăbiciune a „patronului", dar de data aceasta vocea i-a fost recunoscută. Cînd a scos flaconul cu vitriol, Jessica mai puternică fiind o apucă de mînă şi în scurta luptă care urmă acidul stropi din plin faţa „Baroanei". Poliţia fu alertată, iar Lauren dusă la spital, unde cu toate intervenţiile medicilor a rămas desfigurată, fără un ochi, aproape fără păr şi cu nasul complet ars. După ce se va vindeca complet o aşteaptă ani grei de puşcărie, pentru crima comisă din gelozie.

La zece ani vîndută unui şeic

Începutul acestei neobişnuite întîmplări s-a petrecut într-o dimineaţă pe aeroportul Hyderabad (la sud de Bombay) printre pasagerii care se pregăteau să se îmbarce pe un avion cu destinaţia New Delhi. O fetiţă de circa 10 ani, foarte frumoasă, îmbrăcată într-un tradiţional sari era însoţită de un om în vîrstă, plîngea disperată, în hohote, impresionînd profund pe cei prezenţi. Pentru a încerca s-o liniştească, o stawardesă a intervenit în dorinţa de a afla cauza stării sale. Fetiţa a răspuns că nu doreşte să-şi părăsească mama. Întrucît situaţia părea cam neobişnuită, stewardesa s-a adresat însoţitorului fetiţei pentru a afla unele amănunte. Cum răspunsurile sale păreau foarte incoerente, a fost sesizată poliţia aeroportului, care, în urma cercetărilor întreprinse, a descoperit că era vorba de un comerţ de fetiţe care urmau (ca şi în acest caz), să ajungă în haremul unui şeic din Arabia Saudită.

Cercetările ulterioare au dezvăluit faptul că fetiţa pe care o chema Amina Begum şi avea doar zece ani, a fost vîndută de mama ei unui cetăţean din Arabia Saudită, Yahya al-Sagish, care se ocupa cu cumpărarea unor fetiţe din India, le aducea în zona Emiratelor Arabe şi fie că le obliga să se prostituieze, fie că le vindea unor şeici. Ca să scape de rigorile legii din India care interzice căsătoria minorelor, el se folosea, prin interpuşii săi, de acte falsificate (cum a fost şi în cazul cu Amina al cărei însoţitor a prezentat un act de căsătorie între Yahya al-Sagish, cetăţean saudit în vîrstă de 60 de ani şi Amina care figura în document că are... 32 de ani). Dezvăluirile prezentate în presă cu acest prilej şi cercetările ulterioare întreprinse de autorităţile indiene, au scos la iveală existenţa unor organizaţii foarte puternice şi cu numeroase ramificaţii în India, care se ocupau de un astfel de comerţ cumpărînd (mai ales de la familiile sărace) fetiţe care ajungeau în diferite ţări din Orientul Apropiat unde erau exploatate în mod nemilos. Dezvăluirile acestui odios comerţ (în afara faptului că au produs o puternică indignare în opinia publică), au determinat poliţia să întreprindă măsuri foarte ferme pentru a încerca să pună capăt unei practici care ţine de o mentalitate medievală.

Un ceas pentru o viaţă

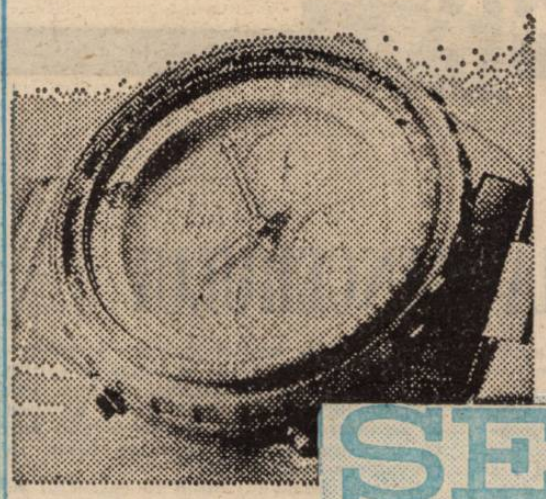

Oamenii de succes aleg SEIKO.
Ceas gîndit pentru cine îşi construieşte propriul succes minut cu minut.
În lupta cu timpul aliatul tău este

SEIKO

Vi-l oferă în peste 200 de tipuri magazinele MegaVision
– Bd. 1848 nr. 39 tel.: 12 00 99
– Şos. Ştefan cel Mare nr. 2 tel.: 11 97 39
– Calea Victoriei nr. 122 tel.: 50 38 55
ADAGRIROM srl livrează "en gros" orice cantitate din bogatul sortiment de ceasuri SEIKO, de damă, bărbaţi, copii, ceasuri de altitudine şi subacvatice, cronometre, ceasuri deşteptătoare.
Comenzile la sediul din Bd. Carol 44-46, tel.: 13 95 52, 14 21 78, fax.: 12 06 45.
Asigurăm service şi baterii pentru ceasurile electronice.

Cînd alergi după doi iepuri...

„Am decis să devin mamă purtătoare pentru a ajuta pe altele", mărturiseşte Donna Raye, o californiană de 27 de ani, divorţată şi mama unui copil. O istorie banală care s-a complicat...

În 1988, Donna a semnat un contract de 100 de mii de franci pentru că îşi „închiria" pîntecele unui cuplu, Bob şi Karen Brown, deoarece Karen era sterilă. În ziua în care Donna s-a prezentat pentru inseminarea artificială, Bob i-a oferit un dejun. Atras de farmecul tinerei, întîlnirea s-a încheiat într-o cameră de hotel... Timpul a trecut şi după cinci încercări de inseminare, Donna a rămas însărcinată şi l-a chemat pe Bob, cerîndu-i să-şi părăsească soţia. Bob a refuzat categoric, iar Donna cu inima sfărîmată de durere a născut-o pe Léa şi a predat-o lui Bob şi Karen, căci un contract este un contract! Dar, deşi obligaţiile contractului încetaseră, legătura dintre Bob şi Donna a continuat... astfel încît Donna a rămas însărcinată în cel mai natural mod! Prins în capcană, Bob i-a oferit 2400 de franci ca să avorteze dar în ciuda ameninţărilor Donna a refuzat.

În prezent, Donna Raye i-a intentat lui Bob un proces pentru a primi pensie alimentară destinată lui Qetesh „cea de-a doua fiică a sa.

Bietul Bob, părăsit de soţie şi ignorat acum de Donna, s-a văzut complet singur. Morala: aşa se întîmplă cînd alergi după doi iepuri...

În instanţă...

Hohotele de plîns ale Aminei de pe aeroportul din Hydebarad şi mai ales intervenţia stewardesei, au salvat-o de o viaţă plină de mizerii, fără nici o perspectivă. Mai mult de cît atîta : stewardesa a cerut autorităţilor (şi s-a aprobat) ca Amina să poată fi înfiată de ea... (Gh.R.)

Poate omul să dispună de dreptul de proprietate asupra celulelor corpului şi organelor sale ? În ultima vreme această problemă solicită atenţia nu numai a cercetătorilor şi specialiştilor ci şi a instanţelor de judecată. Un exemplu grăitor îl constituie procesul intentat de cetăţeanul american John Moor împotriva oamenilor de ştiinţă, proces dezbătut în vara anului trecut de Tribunalul Suprem al statului California.

În esenţă lucrurile s-au petrecut astfel. John Moor, bolnav de leucemie, în anul 1976 i s-a extirpat splina. După operaţie organul extirpat a fost studiat, medicii descoperind că în el există celule care „fabrică" o substanţă care acţionează, ca un biostimulator, precum şi o serie de anticorpi. Cercetătorii au înmulţit aceste celule şi au dezvoltat o cultură permanentă a lor, obţinînd astfel substanţe deosebit de valoroase. În colaborare cu firma farmaceutică „Sandoz", specialiştii au putut să pună la punct pe baza culturii celulelor o serie de medicamente a căror comercializare a adus un profit de trei milioane de dolari numai în anul care a trecut. Aceste medicamente sînt foarte eficace şi deci foarte solicitate, ele fiind mult folosite în lupta cu cancerul şi alte diferite maladii care afectează imunitatea organismului uman, între care şi boala cunoscută sub numele de SIDA.

Chemînd în judecată Universitatea din California, Institutul de genetică şi compania farmaceutică „Sandoz", Moor a declarat că niciodată nu şi-a dat acordul pentru utilizarea celulelor extrase din corpul său. Deoarece aceasta s-a întîmplat, el a cerut partea ce i se cuvine din profitul dobîndit.

La proces, cei chemaţi în faţa instanţei au arătat că studierea şi investigarea ţesuturilor şi organelor extirpate constituie o practică medicală obişnuită şi dacă de fiecare dată cînd se efectuează o asemenea intervenţie este necesar acordul pacientului medicina va ajunge într-o situaţie de impas. Cu toate acestea, au arătat medicii, reclamantul a fost încunoştiinţat la momentul oportun cu privire la valoarea mare a celulelor sale.

În final tribunalul nu i-a dat cîştig de cauză lui Moor, însă a stabilit obligaţia medicului de a-l informa pe pacient dacă cercetătorii sînt interesaţi pecuniar în utilizarea şi valorificarea ţesuturilor obţinute din corpul său. De-abia acum John Moor este îndreptăţit să intenteze proces medicului care l-a operat, motivat de faptul că nu l-a încunoştiinţat asupra interesului financiar pe care acesta l-a manifestat faţă de celulele organului pe care i l-a extras şi care i-a aparţinut.

verificați-vă cunoștințele

PETROLUL

Petrolul (țițeiul) este cunoscut încă din antichitate, în special în zonele din Asia Mică, la Marea Moartă, în Persia, China etc. Era cunoscut pentru că de multe ori țîșnea la suprafața solului și cîte odată se aprindea sau, în alte ocazii se transforma în prezența aerului într-un produs solid, numit asfalt, sau bitum. Cantități mari de asfalt apăreau la suprafața Mării Moarte, de unde s-a răspîndit denumirea de „bitum de Iudeea".

Despre acest bitum se menționează și în Vechiul Testament din Biblie, întrucît Noe l-ar fi folosit pentru călăfătuirea corăbiei lui, fiind sfătuit de Dumnezeu.

Exploatarea petrolului în stil industrial a început de-abia prin secolul al XIX-lea, după realizarea procedeelor de foraj mecanizate. Este de menționat că printre primele țări în care s-au început aceste lucrări, a fost România, care dispunea în secolul trecut și de o rafinărie.

Despre petrol se pot relata însă foarte multe dar ne vom opri aici, pentru a continua însă cu cîteva întrebări.

1. Ce se presupune cu privire la originea formării petrolului ?

2. Cum se prezintă un zăcămînt complet de petrol, ca structură ?

3. Unde se pare că au fost realizate primele lămpi cu petrol lampant (cu gaz) pentru iluminat ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

Ing. LIVIU MACOVEANU

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Anomalonii

1. Cercetările privind anomaloniile au început de prin 1979—1980, în R.F.G., Franța, Anglia, S.U.A., U.R.S.S. și România.

2. De pe urma acestor cercetări se speră să se ajungă la realizarea fusiunii nucleare la rece.

3. Descoperirile s-au realizat atît de tîrziu datorită imperfecțiunilor aparatelor de detectare și măsurare, deoarece, de exemplu, la un miliard sau mai mult de particule alfa, apare de abia cîte un ion greu.

4. La cercetări au contribuit, printre diverși : prof. dr. Walter Greiner (Frankfurt pe Mein), dr. L. Hourani, dr. M. Hussonois (Orsay) Ross și Jones (Oxford), dr. Svetlana Tretyakova (Dubna) și mulți alții.

5. Printre fizicienii români care au avut contribuții importante la aceste cercetări pot fi menționați : prof. dr. Marin Ivașcu, dr. Dorin Poenaru, dr. ing. Dumitru Hașegan, matematician Dumitru Mazilu, prof. A. Săndulescu și alții.

— Iar ți-a luat-o Costică înainte ! Delapidarea lui e pe prima pagină și a ta de-abia în a șaptea !

cînd ați pierdut ultima oară

La Londra, un domn distins se plimbă de-a lungul Tamisei, purtînd cu sine un aparat fotografic. La un moment dat, o doamnă se precipită în direcția lui, strigînd cu putere :

— Repede, repede ! Prietena mea a căzut în apă !

— Îmi pare rău doamnă, răspunde el imperturbabil, dar mi s-a terminat pelicula fotografică...

— Sînt pe cale să divorțez. Acasă, viața mea a devenit insuportabilă, pentru a mă scula dimineața, soția mea îmi aruncă pisica în pat...

— Nu mi se pare așa o problemă gravă...

— Așa zici tu, pentru că nu dormi cu cîinele în pat, ca mine...

Un profesor încearcă să explice în clasă, semnificația cuvîntului relaxare :

— Pentru exemplificare îl vom ruga pe Stelică să ne spună ce face tata seara, cînd se întoarce acasă ?

— Iată ce vrea și mama să afle !, răspunde elevul.

— Dumneata, domnule doctor, desigur că te gîndești că sînt o nebună, spune o pacientă unui psihanalist, datorită faptului că pierd în mod regulat umbrelele mele, circa o sută pe an.

— Dar nu vă faceți probleme doamnă, este vorba pur și simplu de neatenție. În ce moment vă dați seama că ați pierdut-o ?

— În momentul cînd o închid...

O doamnă și-a cumpărat un cîine lup de pază. În ziua următoare sosește lăptarul dar la vederea cîinelui nu îndrăznește să intre în curte.

— Intră, domnule, îi strigă doamna de la geam.

— Sînteți sigură că nu-mi va face nici un rău ?

— Păi asta vreau să știu și eu !...

O doamnă apreciază că vasul de apă în care se află niște pești roșii este insuficient de mare și-i transferă în cada băii. O vecină care o vizitează, o întreabă :

— Și ce faci cînd vrei să te speli în cadă ?

— Oo ! răspunde ea, trebuie să mărturisesc că peștișorii sînt foarte discreți și închid ochii...

O ENIGMĂ pe săptămînă

DIAMANTUL DUCELUI

Din Muzeul Coroanei s-a furat într-o noapte diamantul Ducelui de York, protejat de o instalație electronică. Cei trei paznici de serviciu declară comisarului Kardin următoarele: eu, Charles, nu mă pricep la electronică și în plus am dormit toată noaptea; al doilea paznic, Leopold spune că la ultimul lui rond s-a produs un scurt-circuit, pe care l-a înlăturat Charles; al treilea paznic, Robin, spune că n-avea nici un rost să fure diamantul, întrucît era doar o copie. Comisarul verifică tabloul electric și constată că nici o siguranță nu e nouă. Apoi un bijutier îi confirmă că diamantul furat era un fals. Pe cine a arestat comisarul?

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Alain sau Albert?

Alain nu a mințit cînd a spus că a auzit ultimele cuvinte ale lui Jane. Nici Albert n-a mințit, iar Alain s-a străduit să anuleze declarația rivalului său, încercînd să-l convingă pe comisar că e stîngaci (a scris declarația cu mîna stîngă, foarte urît, indescifrabil). Dar comisarul Kardin a înțeles imediat șiretlicul lui Alain, ucigașul lui Jane.

TEST

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

OPT DIFERENȚE

1) Un deget al mîinii drepte al femeii 2) Păr mai mult sub fruntea ei 3) Diferențe la desenul puloverului 4) Capătul căciulițeî 5) Urechea prea apropiată a cîinelui 6) Diferențe la mărimea cozii cîinelui 7) În fund, diferența dintre cele două vîrfuri de deal 8) Cabana, puțin acoperită de copac.

Curățirea obiectelor metalice

● **OBIECTELE NICHELATE** se pot curăța cu un amestec de acid sulfuric 2 la sută și alcool. Se spală apoi cu apă și se șterg cu o cîrpă uscată.

● **OBIECTELE EMAILATE** se pot curăța, în mod obișnuit, cu detergenți industriali. Curățirea unor astfel de obiecte devine însă mai delicată atunci cînd luciul emailului ne interesează în mod deosebit. În acest caz, se poate utiliza cu succes o pastă formată din carbonat de magneziu, amestecat cu caolin și apă, în părți egale. Curățirea se face prin frecarea suprafeței cu această pastă.

● **OBIECTELE DIN ALUMINIU** se freacă cu o cîrpă înmuiată într-o soluție fierbinte de apă (1 litru), borax (50 g) și amoniac (25 g). Apoi se spală cu apă fierbinte și se șterg cu o cîrpă uscată. Ele se lustruiesc frecîndu-le, cu o cîrpă de lînă, cu un amestec de praf de cretă și diatomită (în părți egale).

SFATURI PRACTICE

■ **În anul 1665** a apărut un tratat „Micrographia" scris de englezul Robert Hooke care cuprindea în sinteză o serie de observații și concluzii realizate în urma folosirii pentru prima oară în lume a primului model (cam primitiv) de microscop, dar care a permis înregistrarea unor rezultate deosebit de importante (raportate la perioada respectivă).

■ **Poate apare** incredibil, dar este adevărat. În anul 1953 în Anglia a apărut un volum editat de Societatea de cercetări metafizice în care este prezentată o statistică a celor 341 de... fantome din Marea Britanie. În volum se consemna și faptul că circa 32 000 de englezi se întrețin zilnic cu persoane defuncte...

FEL DE FEL

■ **În orașul Tampa** (SUA) s-a semnalat un caz neobișnuit. Samuel Sample, în prezent în vîrstă de 82 de ani care a fost declarat ca inapt pentru serviciul militar în perioada războiului hispano-american din 1895—98 și ulterior în timpul primului război mondial, a fost chemat în fața justiției fiind acuzat de... dezertare !

■ **Într-o zi**, tînărul John Brighton, din orașul Little Rock (SUA) s-a prezentat la un spital pentru a dona sînge. La ieșirea din spital a suferit un grav accident stradal. Internat în același spital, din cauza pierderii unei cantități mari de sînge, a fost necesară, o transfuzie dreptcare s-a folosit chiar sîngele pe care-l donase

PASTEL DE IARNĂ

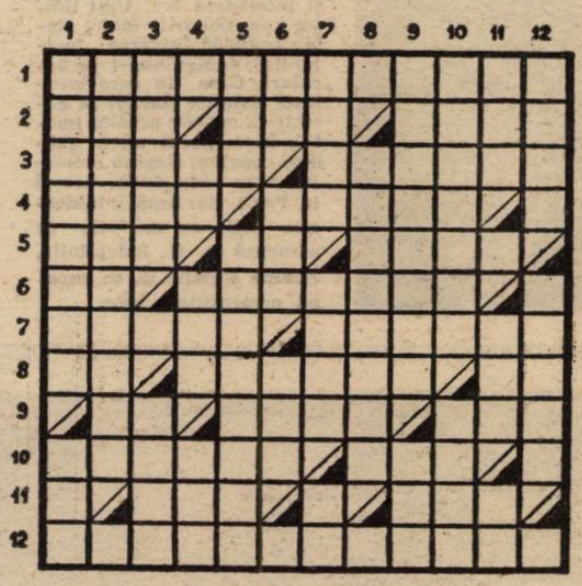

ORIZONTAL : 1) Cunoscută poezie aparținînd lui George Cosbuc (3 cuv.) 2) Eroina nuvelei „Ningea în Bărăgan" de Fănuș Neagu — Omăt — Uscat 3) .... de iarnă", poezie din creația Ninei Cassian (pl.) — Femeia zăpezilor 4) Autorul poeziei „Zăpezile" (Tiberiu) — Timp specific începutului de iarnă 5) Riu în Franța — Paul Opriescu — Nesățios 6) Rodica Manolescu — Poet român (Nicolae), autorul stihurilor „Iarnă în prier" 7) Praf alb obținut prin deshidratarea ghipsului măcinat — Sînt folosite la patinaj (sing.) 8) Europa occidentală ! — Casă la care merg schiorii — În port ! 9) Rece ! — Localitate în Italia — ...., sase, iarna", titlul unei pînze din creația pictorului american John Sloam 10) Drumurile schiorilor — Grad de rudenie 11) Mamifer tibetan — Înhămați la troică 12) .....zările se sparg", poezie din lirica lui Serghei Esenin (2 cuv.).

VERTICAL : 1) Lună de iarnă — .....pe zăpadă", poezie de Magda Isanos (sing.) 2) Compoziție muzicală simfonică de J. Haydn care cuprinde patru părți : Primăvara, Vara, Toamna, Iarna (neart.) 3) Boală de piele — Floare albă 4) Toma Nicolau — Condei — Localitate în Italia 5) Se schimbă iarna la mîezul nopții — .... în timpul iernii", poezie din creația marelui nostru povestitor Ion Creangă 6) „Urme... zăpadă", piesă de Paul Everac — Unește brațul cu antebrațul — A se farda 7) Patruped fabulos din Etiopia, de care vorbește Pliniu cel Bătrîn — Lipsit de transparență — Notă muzicală — 8) Regizor sovietic, din creația căruia face parte desenul animat „Crăiasa zăpezii" (Lev) 9) Zăpadă apoasă — Cristale de gheață 10) .....zăpezilor", volum al liricului maramureșean Ion Iuga (neart. pl.) — Prima zăpadă în...", pînză a pictorului Camil Ressu 11) Pin (reg.) — Cerne zăpada — În sită ! 12) Autorul romanului polițist „Iarna, departe ..." (Sergiu) — Autorul volumului autobiografic „Cocorii de iarnă" (Vasile).

DICȚIONAR: AIN, ROCO, TAI, FALE, TIN.

DANIEL MARIAN DERZIȘI — Ploiești

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

GHEȚURI

ORIZONTAL : Aletsch — Sgan — Mer de Glace — I — Ena — Rs — Paris — Ratii — Aar — Ac — Y — Inert — Iglu — Ics — Omisa — O — Ani — Ps — Zonal — Gi — Rece — Agei — RLD — Lo — Irod — Acrit — Omăt — R — Fedcenko — Rea — AK — Malaspina.

Nr. 51 (1783) din 21 decembrie 1991

Caleidoscop

magazin

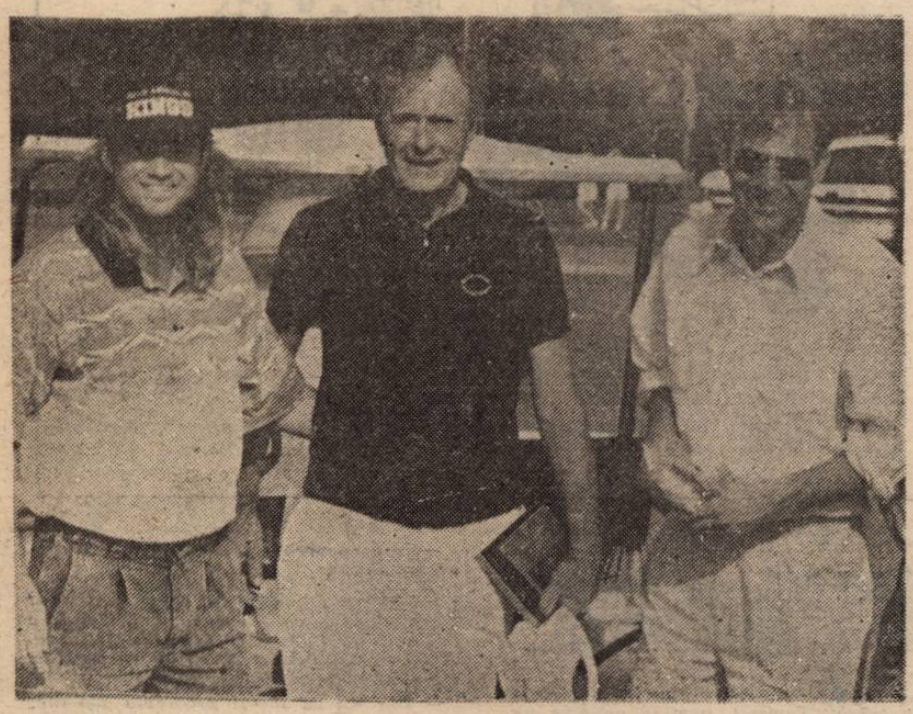

O întîlnire sportivă...

Președintele Statelor Unite, George Bush s-a întîlnit într-o partidă de golf cu actorul Kevin Costner și cu tenismenul André Agassi. Cu toții au fost într-o formă foarte bună și întîlnirea a marcat un moment extrem de plăcut și de relaxant. Nimeni nu a mai simțit oboseala și nervii încordați, iar prima doamnă a Statelor Unite, Barbara Bush a privit cu interes jocul.

Muzeul calculatoarelor

Peter Johannes Droste, un tînăr din orașul Aachen (Germania), are o mare pasiune : colectarea și restaurarea vechilor mașini de calcul. De-a lungul multor ani, el a reușit să strîngă nu mai puțin de 251 de mașini de calculat, începînd cu anticul abac și terminînd cu o splendidă piesă (imaginea noastră), unică în lume, construită numai din lemn de către un specialist german, prof. Walter Schickard, în anul 1623. Originala sa colecție a stîrnit un deosebit interes în rîndul cetățenilor și chiar al specialiștilor care l-au convins pe Droste să amenajeze un mic muzeu. Inutil de adăugat amănuntul că numărul vizitatorilor este în continuă creștere, ca și numărul exponatelor, în urma donațiilor primite de la acele persoane care doresc să contribuie la dezvoltarea muzeului.

B B și animalele sale

Pe o străduță animată din cel de-al 16-lea arondisment parizian își are domiciliul Brigitte Bardot și o parte din animalele sale. Apartamentul este de fapt o anexă SPA, o adevărată arcă a lui Noe. Cincisprezece ciini și pisici trăiesc într-o încăpere mare și întunecoasă, iar Solima Alvarez, în vîrstă de 59 de ani se ocupă de îngrijirea și plimbarea lor. Unii dintre „pensionarii" fostei stele „inundă" intrarea imobilului, indignîndu-i pe locatari. Casa în care locuiește Brigitte Bardot se găsește în spatele acestui imobil, în mijlocul unei grădini superbe. Regina animalelor nu vine decît rareori la Paris, dar lasă întotdeauna liste cu sarcinile ce urmează a fi îndeplinite. Solima trebuie să se supună pretențiilor sale.

LA ÎNĂLȚIME

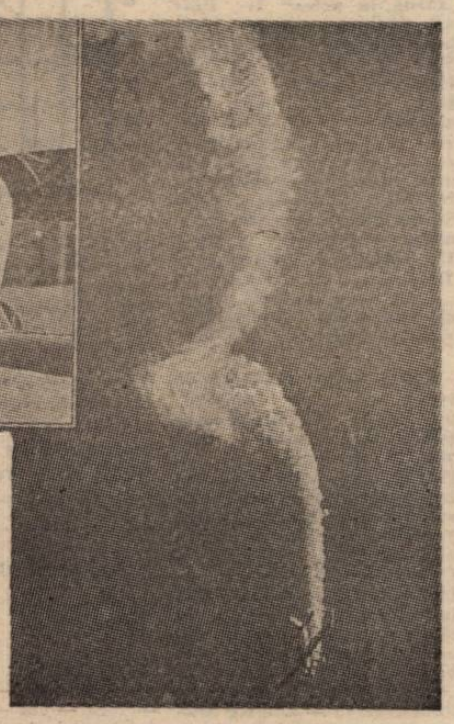

Totdeauna mai sus ! Catherine Maunoury nu se mulțumește să fie șefa cabinei pe liniile Air France. Îndată ce s-a reîntors dintr-un zbor dorește să plece cu următorul. Comandă un „Extra 260", o veritabilă Formula 1 a aerului. Pentru Catherine nu mai sînt secrete, căci este pilot-acrobat și în 1988 a cucerit titlul de campioană mondială ! Toată vara s-a antrenat fiind capabilă să zboare cu 400 km/h și să accelereze sau să frîneze cu capul în sus sau în jos, păstrînd mereu reperele de la sol și controlul. Obiectivul său : viitoarele campionate. Și... o premieră : Catherine va fi prima femeie care va face parte din echipa aeriană a armatei.

- **Un consum zilnic de patru cafele nu ar predispune în mod deosebit la maladii cardiace, sînt de părere specialiștii olandezi din domeniul medical care au urmărit fișa medicală a 45589 băutori ai „licorii negre", în vîrstă între 40 — 75 ani.**
- **„Atalante", astfel a fost „botezată" prima navă oceanografică franceză total automatizată. Prima sa misiune științifică — studierea fenomenului reciclării în Oceanul Atlantic (în dreptul coastelor Senegalului), a celor 5 milioane tone echivalent — carbon deversat anual de industrie.**
- **Nucleele cometelor sînt cele mai vechi fosile ale sistemului nostru solar. Ele au suferit cele mai puține modificări chimice și metamorfice de la formarea lor. Analiza compoziției lor chimice este în măsură să furnizeze informații prețioase asupra alcătuirii sistemului solar, născut în urmă cu circa 4,6 miliarde de ani.**
- **Sticla cu memorie a devenit o realitate. Ea are aceeași proprietate ca și metalul cu memorie (nitinol), care își reia forma inițială după ce a fost îndoit și răsucit după dorință. Sticla cu memorie, realizată în SUA, a primit numele provizoriu AIP04 — berlinit.**
- **Massachussetts Institute of Tehnology și-a impus din nou numele pe firmamentul realizatorilor de prestigiu cu cel mai sensibil tranzistor. El este capabil să emită electricitate sau să se deconecteze cînd i se furnizează sau pierde o sarcină electrică formată dintr-un singur electron.**
- **Are nevoie Ungaria de centrale atomice sau va fi suficientă economisirea de energie ? Disputele dintre ecologi și specialiștii din domeniul energetic continuă. Există trei soluții : realizarea de termocentrale pe cărbune importat, centrale pe bază de lignit autohton și centrale atomoelectrice. Ultima variantă este mai puțin poluantă, dar foarte primejdioasă.**
- Pe planul energiei, trenurile de mare viteză (TGV în Franța sau Inter City în Germania) consumă, pe călător, cu 32 la sută mai puțin decît cele tradiționale.
- La Basel (Elveția) se tratează gunoaiele menajere din sudul Alsaciei. Circa 20 la sută din deșeurile tratate la centrala de incinerare din Strasbourg (Franța) provin din localitățile germane vecine. Importul de gunoaie se dovedește, uneori, rentabil.
- Poluarea atmosferică și ploile acide, efectul de seră, defrișările masive, apariția unor zone aride, incendiile și degradarea pădurilor tropicale sînt elemente nocive care amenință 3,6 miliarde hectare de pădure de pe un sfert din suprafața Pămîntului.

TELEGRAME

De ce o detestă femeile pe Vanessa?

Cu treizeci de ani în urmă Brigitte Bardot suscita aceeași furie... La ora cînd Vanessa Paradis devine simbolul parfumului Coco pentru Chanel, încercăm să răspundem acestei întrebări : de ce își exasperează Vanessa semenele ? S-ar putea ca Vanessa să genereze două sentimente diferite. Mai întîi gelozia, care nu e neapărat ceva negativ, ci o etapă normală în constituirea personalităților, mai frecventă poate la adolescentele, care caută calea unei identificări și apoi, al doilea sentiment, invidia, mai perfidă și negativă.

Cu gura sa cărnoasă și sînul feciorelnic, Vanessa e născută sexy și star. Are în palmaresul ei discuri de aur și un César pentru primul său film „Noce blanche" de Brisseau. Succesul i se lipește de piele și de aici, toate celelalte...

„MAGAZIN", publicația fiecărei familii, cu un tiraj de 200 000 exemplare, oferă celor interesați SPAȚIU PUBLICITAR în condiții avantajoase
Relații la telefoanele 17 66 48 și 18 24 27
Nu uitați să vă abonați la revista „Magazin"
prețul unui abonament trimestrial este de
195 lei
pentru
13 apariții

Citiți în numărul viitor:

Clanul Kennedy și Marilyn Monroe

magazin

SERIE NOUĂ – 34 ANUL XXXIV ○ NR. 52 (1784) SÎMBĂTĂ 28 DECEMBRIE 1991 16 PAGINI 15 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Cititorilor, colaboratorilor şi difuzorilor revistei „Magazin“ un sincer

La Mulți Ani

Biblioteca județeană MUREȘ

oameni...

HOT NEWS

● Glasul ei a făcut senzație în vara anului trecut iar primele sale Number One au fost absolut firești, apariția noii stele fiind comentată de toată lumea, mulți comparînd-o cu Whitney Houston. Este vorba, v-ați dat seama, de Mariah Carey... Apărută la începutul toamnei, cel de-al doilea său album Emotions a impuținat simțitor pe susținătorii compoziției cu Whitney, single-ul purtînd numele discului ajungînd rapid pe prima poziție în Billboard (al cincilea Number One al tinerei interprete !). Acest fapt nu face decît să confirme că marele succes de anul trecut n-a fost întîmplător (mă refer la cele 7 milioane de copii după primul LP, la cele două premii Grammy, și la cele trei distincții pentru soul music). Întrebată, cum de reușește să cînte ca o negresă Mariah a răspuns că : „toți vor să categorisească muzica. Asta e black, asta e white dar pe mine nu mă interesează acest aspect, eu vreau să am o lungă carieră solistică, să compun mult și să cînt măcar 20—30 ani de acum încolo...".

● De la Soul au un nou hit care urmează cu brio marilor succese ale grupului (Magic Number și Ring, Ring, Ring). Piesa se intitulează A Rollerskating Jam Named Saturdays (traduceți prin „Muzică de patinat pe rotile simbătă". E mai ușor...).

● Lisa Stansfield revine în actualitate cu albumul The Real Life — Adevărata viață, lansat pe 11 noiembrie, de pe care single-ul Change a intrat direct pe locul 14 în topul britanic. Celor cărora le-a plăcut primul ei LP Affection le recomand și acest album, în care Lisa își dezvăluie adevărata dragoste pentru muzica soul. Ascultați-l !

● Scorpions au participat la o petrecere cu ocazia deschiderii unei noi cafenele hard-rock în Berlin. Consumația a fost gratuită...

● La sfîrșitul lunii noiembrie Salt'n Pepa au fost la Londra pentru a participa la festivitatea decernării premiilor revistei Smash Hits. Din cauza cenzurii britanice nu le-a fost permisă interpretarea marelui lor hit actual (acesta fiind, de fapt motivul pentru care au fost invitați !) Let's Talk About Sex... „Au fost împotriva titlului piesei deoarece este evident faptul că nu i-au citit textul. În USA se vorbește peste tot despre sex, acest fapt fiind absolut normal". Întrebate cum arată bărbatul ideal în varianta lor „au răspuns că „bărbatul ideal este cel care știe ce reprezintă, care știe ce vrea, care apreciază legătura sa cu o femeie și nu-i mai pasă de nimic altceva...

● Richard Marx a editat un nou album, scos de firma Capitol, în care demonstrează că mai are multe lucruri frumoase de spus melomanilor, aducînd același cocktail de iubire și melodicitate. Să lăsăm nostalgia și să punctăm cîteva etape ale carierei sale muzicale : debutează la opt ani participînd la scurte reclame TV. Tatăl său era muzician profesionist dar insuficient de cunoscut pentru a putea reclama cariera lui Richard. Îl învață, însă, să cînte la cîteva instrumente. Anii au trecut. Richard are 22 ani, un aspect plăcut și un glas frumos, avînd prelucrat materialul pentru primul disc, pe care-l oferă spre audiție conducătorului EMI. Acesta își dă seama că dispune de un produs perfect și că lansarea pe piață nu va avea nici cel mai minim risc comercial. Apare, deci, albumul Richard Marx de pe care vor fi și trei single-uri. În 1989 apărea al doilea LP conținînd marile hituri Angelia, Right Here Waiting, Children of The Night, putîndu-se vorbi acum despre Richard ca despre un interpret consacrat. Albumul recent apărut este intitulat Rush Street. Sper să vă placă...

PETER USTINOV, 50 de ani de umor

Apreciatul actor, autor dramatic, scenarist, showman, conferențiar, Peter Ustinov a împlinit recent 70 de ani. Pentru mulți oameni, acesta este un bun prilej de trecere în revistă a activității de pînă atunci, un fel de bilanț să zicem. Nu însă și pentru Peter Ustinov. Lui îi place să privească în viitor. Care cinefil sau telespectator român nu a avut ocazia pînă acum să-i aprecieze deosebitele calități ? Cu un pașaport britanic în buzunar, rezident în Elveția, Ustinov a jucat în nenumărate roluri, consacrîndu-se și ca un veritabil globe-trotter. Astfel, partiturile ce i-au fost încredințate au fost în limba rusă, franceză, spaniolă, italiană, germană și chiar... egipteană.

UNESCO a ținut să-i aniverseze ziua de naștere, eveniment la care au fost prezenți (se putea altfel ?) și cei patru copii ai săi, care au venit din cele patru zări ale lumii în acest scop : Igor, Tamara, Paula, Andrea, care trăiesc în Franța, Marea Britanie și Statele Unite. Una din acțiunile care s-au bucurat de cea mai mare atenție din partea sa în ultimii 22 de ani a fost ajutorarea orfanilor. Ustinov a și remarcat, recent faptul că s-ar putea lupta împotriva tuturor bolilor ce îi afectează pe copii numai utilizînd banii care au intrat în prețul construcției cîtorva din ultramodernele avioane de luptă ce au evoluat în războiul din Golful Persic.

Chiar și în privința propriului său epitaf, Ustinov face dovada acelui umor țeapăn ilustrat de multe ori în filmele sale : „Nu călcați pe iarbă..." (Ș.F.)

ROD STEWART, înapoi la rampă

Trecut de 45 ani, scoțianul veteran rămîne însă în prima linie a pop-ului mondial albumul Vagabond Heart (apărut anul acesta) fiind unul din cele mai bune realizări ale sale. „Bătrînul" este fericit (n.n. cum să nu fii fericit cu o blondă „criminală" lîngă tine și cu un cont de nabab la bancă ?) declarînd că... „niciodată nu au avut un succes mai mare ca acum". Într-adevăr, după o pauză lungă, neliniștitul scoțian a reușit să-și ducă două single-uri pînă în fruntea topurilor. Este vorba de Dawntawn Traian și Rhuythn Of My Heart, produse de cunoscutul Trevor Horn. Cît despre viața sentimentală a lui Rod, ce să vă mai spun ? Mulți ar dori să fie ca el ! „M-am căsătorit (cu Rachel, n.n.) cu ea pentru că, simplu, o iubesc" ! Da dar într-un context asemănător fuseseră pomenite și alte blonde, tot de 20 de ani, Hellen, Allanah, Kelly, toate din Noua Zeelandă, toate fotomodele, toate al naibii de atrăgătoare... Nu știu ce gîndește actuala doamnă Stewart în această problemă dar cititorii publicațiilor „Sun" și Daily Mirror au aflat lucruri destul de picante... „Cei mai mulți bărbați spun că dacă ar fi în locul meu, ar face la fel — spune Rod : un altul poate avea mai multe prietenii decît mine dar de ce doar ale mele se analizează în presă ? !" N-am idee, dragă Rod Stewart ! Totuși, să ascultăm Rhythm Of My Heart, acționează linistitor !...

Sînt oameni care se nasc cu noroc. Ca frații Nelson, să zicem, sau „Sfînta treime" Wilson Phillips care este „condamnată" de originea ei să fie un nume în pop-rock-ul mondial, mai ales că cele trei fete au și talent. Este tragic cînd acest talent lipsește (vezi cazul lui Nancy Sinatra)... Din categoria celor cu noroc dar și talentați face parte și Natalie Mary Cole, „născută pe 6 februarie 1950 la Hanckok Park (o suburbie a Los Angeles-ului), al doilea din cei cinci copii ai familiei celebrului Nathanrel Adams Cole numit King, omul cu glasul de catifea, cel care, împreună cu Frank Sinatra, a fermecat o întreagă generație. Tatăl visa ca Natalie să devină cîntăreață de operă, un lucru foarte greu pentru o negresă în acele vremuri. Natalie avea doar 11 ani cînd a debutat cu tatăl ei pe scenă... Mai tîrziu absolvă, nu Conservatorul..., cursurile Universității statului Massachussets (secția de psihologie infantilă) și se mărită cu un vicar dar se plictisește de cîntările religioase și divorțează... Acum este măritată cu producătorul André Fisher, cel care i-a oferit marele hit, Pink Cadillac (1989) urmat în 1990 de „Wild Women Do" din coloana sonoră a filmului Pretty Woman. Numele ei este din nou pe prima pagină, „vinovat" fiind albumul Unforgettable (De neuitat), Number One în vara trecută. Albumul este dedicat tatălui ei și conține multe din șlagărele marelui Nat King Cole (inclusiv Nature Boy). Că Natalie nu este doar „fetița tatei ci și un profesionist muncitor și exigent o dovedește faptul că pentru hitul Saving All My Love (ajuns pe primul loc în topuri) ea a făcut peste 60 de înregistrări din care a ales doar una...

● Veteranul Bob Sieger revine în actualitate cu numai LP Internal Fire (Focul intern) după o pauză de cinci ani. Să ne amintim că Bob (împreună cu Bruce Springsteen) a fost printre primii interpreți care au dăruit oamenilor acel rock al „clasei muncitoare", cîntînd despre un băiat și o fată, despre relațiile dintre oameni...

● De curînd au fost publicate rezultatele unui sondaj efectuat de publicația americană Why Am ? Au participat 60 000 de persoane. Pentru azi am reținut doar faptul că Madonna a fost „premiată" la mai multe categorii (cel mai „prost" îmbrăcat star, starul de care ne-am săturat, starul care merită cel mai mult un bilet DUS pe Lună...) și că cele mai scurte apariții au fost cele ale lui Vanilla Ice și Sinead O'Connor...

● Belinda Carlisle, B-52's, Erasyre, Nina Hagen au înregistrat un LP destinat salvării animalelor aflate pe cale de dispariție...

musicbox

TOLBA CU SCRISORI

BOGDAN CHIVOIU — Tîrgoviște : nimic despre Cameo, U.B. 40 nu au fan club. Am primit, de curînd, albumul „On Every Street" al lui Dire Straits.

ROMEO TOMA — București : a înființat, cu un grup de prieteni un fan-club A-Ha. Cei ce doresc să-i contacteze o pot face pe adresa : Str. Laborator nr. 128, bl. 39, sc. 1, ap. 9, sector 3, cod 74364, București.

VIORICA FARCAȘ — Timișoara : am albumul lui Dieter Bohlen.

EMA CORODEANU — am primit de la prietena noastră Andreea Petcu informații despre Bruce Willis. Le vei putea citi în numărul următor...

TOP MAGAZIN

10. Romantic — Karin White
9. Set Adrift On Memory Bliss — PM Down
8. Running Back To You — Vanessa Williams
7. Too Legit To Quit — MC Hammer
6. Change — Lisa Stansfield
5. When A Man Loves A Woman — Michael Bolton
4. Cream — Prince
3. Now That We Found Love — Heavy D.
2. Let's Talk About Sex — Salt'n Pepa
1. Black Or White — Michael Jackson

La sfîrșit de an, vă urez multă sănătate și împlinirea tuturor dorințelor.

MARIAN MINCULESCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 9 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2523/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :
Dumitru FILIP (director general) George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor, Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Națională S.A."

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Tugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).
SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

oameni...

Clanul KENNEDY și MARILYN MONROE

În SUA a apărut o carte intitulată „Peter Lawford, The Man who kept the Secrets" (Peter Lawford, omul care păstrează secretele), publicată de Editura „Bantam Press" și care a căzut ca un fulger în ambientul politic și cel al cinematografului. Volumul prezintă o biografie a lui Peter Lawford, unul dintre personajele cele mai controversate din America, care a făcut parte din clanul familiei Kennedy, prin faptul că s-a căsătorit cu Patricia Kennedy, sora lui John Fitzgerald Kennedy, devenit președinte al SUA în 1960, asasinat la Dallas în 1963, cumnatul lui Bob, ministru al justiției, ucis la Los Angeles în 1968, și al senatorului Edward, unicul supraviețuitor masculin al familiei. Se știe de asemenea că Peter Lawford a fost acela care a prezentat celor doi cumnați pe Marilyn Monroe, cunoscuta actriță care a devenit ulterior amanta celor doi frați.

Autorul noului volum apărut nu de mult este James Spada, ziarist și biograf, care a devenit cunoscut și mai ales temut în cercurile „înalte" prin publicarea unei biografii în anul 1987 a actriței Grace Kelly, în care a demascat fără scrupule imaginea cumva idealizată a actriței care a decedat în 1982, în urma unui accident de mașină (neelucidat complet nici pînă astăzi). La timpul său, volumul a produs o mare vîlvă prin dezvăluirile făcute în privința vieții sentimentale a actriței

Grace Kelly înaintea căsătoriei sale cu prințul Rainier.

Revenind la cartea recentă a lui Spada, aceasta relevă cu un curaj deosebit faptul că Peter Lawford a păstrat un secret desăvîrșit în legătură cu „triunghiul" frații Kennedy — Marilyn, cu amănunte care nici pînă astăzi nu sînt cunoscute. Merită menționat faptul, nu lipsit de importanță, că Lawford a făcut cunoștință cu Marilyn Monroe în 1951 (avea atunci 25 de ani) și că a încercat, dar fără succes, s-o cucerească pe frumoasa actriță care începuse să se afirme. Apoi, în anul 1954, Lawford s-a căsătorit cu Pat Kennedy. În mod inevitabil, Lawford a prezentat-o pe amica sa Marilyn, celor doi cumnați cunoscuți de pe atunci că au înclinații aproape maniacale pentru cele mai frumoase vedete de cinema din Hollywood. Ei au cerut sprijinul lui Lawford în ceea ce o privește pe Marilyn. În cartea sa, Spada se ocupă însă de năbădăioasele relații sentimentale ale actriței cu cei doi Kennedy și despre moartea ei intervenită în noaptea de 4 spre 5 august 1962.

Love-story dintre Marilyn și John F. Kennedy a început în 1954 și a continuat cu întreruperi timp de opt ani (chiar după alegerea lui John ca președinte al SUA). Începînd din luna ianuarie 1963, întîlnirile lor secrete au devenit tot mai frecvente la insistențele actriței, bine înțeles cu complicitatea lui Peter Lawford, după o foarte scurtă perioadă de timp, relațiile dintre ei au degenerat într-o criză profundă. După opinia lui Spada, motivul principal al crizei idilice a fost determinat de faptul că față de insistențele lui Marilyn de a fi mereu prezentă la diverse festivități, John Kennedy și Peter Lawford și-au dat seama că secretul pe care încercau să-l păstreze riscă din ce în ce mai mult să devină public, cu consecințe extrem de complicate, chiar foarte grave pentru John Kennedy. În luna martie 1962, el a decis să pună capăt acestei legături și a apelat la ajutorul lui Lawford pentru a „lichida" în mod diplomatic problema, fără să aibă în vedere sau să se gîndească, că o asemenea rezolvare va avea un efect psihologic de șoc, o adevărată „palmă" pentru frumoasa (dar deja sensibilizată profund) Marilyn. Actrița a reacționat violent amenințînd cu dezvăluirea amorului lor prohibit, determinînd pe John Kennedy să se întîlnească cu ea pentru a încerca găsirea unei soluții. În starea ei de disperare și dezamăgire, Marilyn a acceptat o formulă care, în accepția ei, îi acorda posibilitatea să continue o viață luxoasă, să fie prezentă în continuare în mijlocul celor avuți și, poate, în speranța că va găsi o nouă dragoste. John i-a propus ca „urmaș" pe fratele său, Robert, zis Bob. „Tranzacția" nu a confirmat așteptările actriței, afirmă Spada. În acea epocă, Robert era ministru de justiție și frica lui de a fi descoperită legătura sa cu Marilyn era teribil de obsedantă. Din acest motiv, întîlnirile lor adăpostite în casa lui Lawford deveneau din ce în ce mai rare. Era o nouă și teribilă lovitură pentru Marilyn care, în starea în care se afla, visa la faptul că Robert va divorța de soția lui, va renunța la copiii săi și se va căsători cu ea. Era însă un vis imposibil să se realizeze, ceea ce a contribuit și mai mult la accentuarea unei stări psihice deja labilă.

Ce povestește mai departe Spada? În iulie 1962, Bobby face o descoperire senzațională: convorbirile telefonice dintre el, fratele lui, Lawford și Marilyn erau interceptate peste tot, în casele lor fuseseră descoperite microfoane care înregistrau discuțiile. Era deci foarte clar că cineva, sau mai mulți din umbră, urmăreau să distrugă poziția lor politică ca o urmare a relațiilor lor cu Marilyn, ceea ce echivala cu o armă teribilă în mîna celor care urmăreau distrugerea lor politică. În asemenea împrejurări, era limpede că era rîndul lui Bob să renunțe la legătura cu Marilyn și toată povestea să fie (dacă se putea) să fie dată uitării.

GH. RUSSU

(Va urma)

VANESSA PARADIS

PE DRUMUL SUCCESULUI

Vanessa Paradis a ales definitiv drumul starurilor, al sirenelor, cu alte cuvinte mirifica lume a scenei. Apariția unui nou disc, începuturile foarte promițătoare în cinema, precum și o campanie publicitară în contul celebrei Chanel, iată tot atîtea motive de impunere definitivă a sa în conștiința publicului, în genere foarte pretențios. Printre dificultățile de care se lovește, am putea spune inerent, se numără și solitudinea ce îi însoțește destinul, greutatea privirilor celorlalți ațintite asupra sa. Vanessa posedă o privire de foc, un suflet candid, o intuiție impresionantă și o forță de caracter foarte dificil de ghicit în spatele aparențelor de „fetiță dulce".

În luna decembrie a acestui an ea împlinește abia 19 ani. Ea însăși recunoaște: „Sînt la o vîrstă la care totul este ambiguu: pentru unii sînt încă o fetiță, iar pentru alții o femeie în toată firea. Cîteodată mi-e rușine de șansa mea", mărturisește cu o sinceritate dezarmantă cea care evoluează mereu între fragilitate și voință. „Deviza mea, sublinia ea la un moment dat, este să mă amuz și să profit de viață". Acesta rămîne aproape un simplu dezideratum din cauza nenumăratelor obligații profesionale: ea trebuie să se gîndească la mai multe lucruri deodată: o copertă de disc, un afiș publicitar, viitorul său album, următoarea apariție în platoul de filmări, întrebările ca împușcăturile de mitralieră ale ziariștilor avizi de noutăți și confecționarea ținutelor de gală. Din fericire, Vanessa a dobîndit deja maturitatea profesionistului, motiv pentru care nu lasă nimic la voia întîmplării, verificînd toate micile detalii cu ochi de Argus și severitate de Cerber. Pe de altă parte, zilele sale sînt extrem de lungi — ea nu se culcă niciodată mai devreme de ora trei dimineața.

Vanessa Paradis se înscrie, fără îndoială, în noul val al acestui sfîrșit de secol. Este mîndră de caracterizarea ce i-a fost făcută de Serge Gainsbourg: „o romantică, o floare ce nu s-a desfăcut încă". Timpurile în care își lipea postere cu James Dean, Marilyn Monroe și Madonna sînt, deja, departe. Fiecare, cu modelele sale. Acum, i-a venit și ei rîndul să fie „lipită" pe perete. (Ș.F.)

O poveste cu o regină

Silvia Sommerlath, o nemțoaică din popor, a devenit regina Suediei în 1976, prin căsătoria sa cu Carl Gustav. Ei s-au întîlnit la Jocurile Olimpice de la München, unde ea era gazdă. Prin această căsătorie Gustav a pus capăt proastei reputații de rege... „Casanova". Palatul regal din Stockholm se înalță ca o stîncă lîngă apele turbulente ale riului Stömmen și a fost construit la începutul secolului al XVIII-lea de către Tessin cel Tînăr, pe ruinele unui fost castel mistuit de flăcările unui incendiu, în 1697. Actualul castel numără 1200 de încăperi, dintre care 5 bucătării și este un veritabil labirint, în care nimeni nu este sfătuit să se aventureze, singur. Printre cele 200 de persoane care lucrează în serviciul cuplului regal, numai o mînă de oameni au privilegiul de a cunoaște cel mai mic ungher. În aceste condiții nu e de mirare că în 1981, Silvia și Carl Gustav au preferat să locuiască pentru o perioadă într-un spațiu de dimensiuni mai umane, pentru a-și crește cei trei copii. Astăzi, datorită vieții echilibrate, ei trec drept cel mai moderni monarhi, iar palatul lor rămîne nu numai o bijuterie arhitecturală, dar și o fermecătoare ambianță. (MS)

Nr. 52 (1784) din 28 decembrie 1991

incursiune în paranormal

În numărul de azi al revistei și următoarele cititorii acestei rubrici se vor întîlni cu fenomene excepționale, care nu mai fac parte din „experimentele" cu care deja ne-am familiarizat și nici din dialogurile cu spiritele. De data aceasta este vorba de viziuni. Un întreg registru de apariții bizare, concrete, neatinse de vreo disfuncție oculară sau de o imaginație subiectivată de disfuncții psihice. Interlocutorul nostru este un om de cultură, o personalitate excesiv de rațională, dar care nu-și poate explica viziunile prin logica lucrurilor. Fiind alergic la popularitate și reținut în privința accesului general la numele și prenumele domniei sale, ne-a rugat să „adoptăm" pseudonimul MISTER. Importante sînt viziunile și, cu mult mai important este faptul că ele au frecventat cu o oarecare consecvență un om lucid, cu o construcție psihică sănătoasă. Într-un preambul la evenimentele care urmează, interlocutorul nostru mărturisește :

„Oricărui om i se poate întîmpla să trăiască în viață o situație ciudată pe care cu greu și-o poate explica. Și poate că, în timp, o va și uita. Dar dacă asemenea întîmplări vor surveni de mai multe ori, atunci evenimentul îl va pune pe gînduri, va deveni un subiect de reflecție și îl va îndrepta spre zone de gîndire și de percepere diferite de cele logice, carteziene, ori pe care situația i le pune la dispoziție. În fine, cum va socoti asemenea întîmplări în cazul cînd acestea ar deveni cotidiene și în care subiectul pare a deveni însuși omul în cauză ?"

Să începem, așadar, desfășurarea straniilor viziuni.

SFERELE MIȘCĂTOARE

„Cu cîteva decenii în urmă mă găseam în vizită la mama mea. Era într-o frumoasă dimineață de duminică. Așezat pe un scaun, răsfoiam o carte. Prin ușa deschisă mai schimbam cîte o vorbă cu mama, care robotea prin camera alăturată. La un moment dat, dintr-un punct al ferestrei dinspre rotondă, am văzut apărînd o sferă albă, de mărimea și culoarea unei mingi de ping-pong, care a început să alunece ușor înspre ușa deschisă. Am urmărit-o cu privirea pînă cînd a dispărut în spatele ușii care îmi împiedica parțial vederea din unghiul în care mă aflam. Fenomenul m-a umplut de uimire, cum era și firesc. Dar n-am apucat să gîndesc mai mult, pentru că din același loc s-a pornit o a doua sferă, care de data asta se îndrepta direct către mine. Am rămas nemișcat și, desigur, foarte speriat. Cînd sfera a ajuns la 15—20 centimetri de fața mea, mi-am ținut respirația. În cîteva clipe era în dreptul urechii mele stîngi. În acel moment a dispărut instantaneu. Ceva m-a împins să privesc din nou spre fereastră. De data aceasta, altă sferă aluneca spre mijlocul camerei, într-o coborîre lentă, în dreapta mea la o înălțime de cca 1,60 — 1,70 centimetri. O priveam înmărmurit. Exact în momentul acela a intrat mama mea, care s-a oprit lîngă mine spunîndu-mi ceva, probabil în continuarea conversației noastre. Eu urmăream însă cu privirea sfera care se apropia și care se mișca, cu aceeași alunecare lentă ca și celelalte două. Cînd a ajuns exact deasupra creștetului mamei mele, a dispărut. Nu i-am spus nimic, ca să n-o sperii. Mă speriasem eu destul mai ales că îmi trecuse prin minte că ar putea să fie vorba de „trăsnete globulare" care ar fi putut să ne pricinuiască cine știe ce rău. Dar această întîmplare n-a fost izolată. Peste cîțiva ani am avut parte de altă întîmplare".

GLOBUL DE AUR

„Eram acasă, ziua în amiaza mare. Soția mea trebăluia pe lîngă mine. Cred că era duminică — de obicei ne întorceam tîrziu de la serviciu. La un moment dat am intrat în baie ca să mă spăl pe mîini. Deodată am avut senzația netă că cineva este în spatele meu. Percepeam o prezență fizică, o persoană, ceea ce m-a determinat să mă întorc. În clipa aceea am văzut ceva cu totul neobișnuit. Un glob, strălucitor ca un soare, cu irizații în toate părțile, cobora încet. Probabil că aluneca de undeva de mai sus ; cînd m-am întors eu, era cam la 1,30 metri de podeaua de mozaic a băii. Am privit timp de cîteva clipe această alunecare a sferei de aur, a micului soare cum mi se păruse, pînă cînd a dispărut fulgerător cînd a atins mozaicul. Ceea ce m-a frapat era acea alunecare ce avea ceva majestuos în ea. Și n-o puteam disocia de senzația că cineva, o persoană fusese în spatele meu, ceea ce mă determinase să mă întorc brusc. Nu i-am spus soției mele nimic. Îmi era teamă că mă va ironiza. Dar evenimentul m-a marcat simțitor și-mi este viu înaintea ochilor și în momentul acesta cînd îl evoc".

SIMPLE COINCIDENȚE ?

„Într-o seară după terminarea programului, la locul de muncă, mă aflam cu cîțiva colegi într-un cabinet directorial. Unul dintre cei prezenți a abordat tema telepatiei, a premonițiilor și a altor fenomene paranormale. În mod deosebit, unul dintre noi respingea sucesiv toate ipotezele susținute de mine sau de un altul. Atunci i-am spus : Ce-ai zice dacă în acest moment ar intra directorul și ți-ar spune : Ce-ai făcut cu problema X ? Nu-mi pot nici eu explica în ce fel, cum, dar premoniția mea nu era o glumă, o supoziție, o eventualitate, ci eram foarte sigur că telepatic mi se desfășoară o situație neîntîmplată și care neapărat se va întîmpla. Într-adevăr, peste cîteva clipe a intrat directorul, pe care nici unul dintre noi nu-l așteptă, și i-a pus celui cu care vorbisem exact întrebarea la care eu mă referisem mai înainte.

Alături de aceste cazuri personale voi adăuga în încheierea acestui episod, o incredibilă revelație, povestită de o colegă, în legătură cu mama sa. Cazul respectiv are numeroși martori, fapt pentru care îl și dezvălui acum. Mama acelei colege suferea de un cancer și se găsea într-o fază finală. Se întîmpla ca, din cînd în cînd, să aibă pierderi de memorie și să vorbească confuz. Dar iată ce s-a întîmplat cu vreo săptămînă înainte de deces. Stînd lîngă mama sa și observîndu i starea de neliniște, a întrebat-o : Cum te simți ? Iar în loc de răspuns, muribunda a spus : Nu știu pe cine o să înmormînteze mai întîi, pe mine ori pe Constantineasca ! Care Constantineasca ? o întrebase, la care mama colegei mele a răspuns : Asta cu rochie mov !

Bătrîna a murit peste o săptămînă și a fost depusă la capela cimitirului Sfînta Vineri. Înainte de slujba respectivă s-a produs o neînțelegere : pentru cine să se facă slujba și înmormîntarea mai întîi, pentru mama colegei mele, sau pentru altă decedată, adusă în același loc. În această situație colega mea s-a dus să vadă cine era moarta respectivă. După inscripția de pe cruce avea să afle că se numea Constantinescu și a observat că moarta fusese îmbrăcată într-o rochie mov. Cît fuseseră în viață cele două decedate nu se cunoscuseră niciodată".

ION ȚUGUI

(Va urma)

EVENIMENTE REALE, DAR INEXPLICABILE !

Punți către lumea de dincolo

O LUME STRĂINĂ ÎN CARE AVEAM FORMA UNUI CUB...

Avem oare dreptul să discutăm public despre moarte ? Sau, ca și în cazul altor experiențe intime, ar trebui să limităm discuția la un cerc extrem de restrîns, incluzînd eventual confidența medicului și preotului ?

Și dacă totuși discutăm, de ce o facem ? Pentru un cîștig ușor ? Din exhibiționism ? Dintr-o dorință reală de a înțelege mai bine această ultimă frontieră care ne desparte de necunoscut ?

Această ultimă motivație ne-a determinat să vă prezentăm o carte deosebit de interesantă apărută în 1986 la editura Grasset : „La spurce noire. Revelations aux portes de la mort". Autorul său, Patrice Van Ersel, ziarist, și-a consacrat o mare parte a activității sale marilor vizionari contemporani, în particular celor care au încercat să pătrundă tainele în domeniul nașterii și morții. El se apropie cu ezitări de acest subiect limită, poate cu îndoieli. Și ce află ? Că în unele din cele mai moderne laboratoare din SUA, Europa, din India, de fapt din întreaga lume, psihiatri, chirurgi, cardiologi, biologi și fizicieni studiază în modul cel mai serios moartea, sau cel puțin pe cei care au trecut pe lîngă ea. String date, le evaluează, colecționează mărturii, confruntă experiențe... Și, cum spune Roland Jaccard de la „Le Monde", „... descoperă că moartea ar ascunde o limpezime de o frumusețe uluitoare, s-ar putea spune, plină de viață. Izvorul negru. La porțile morții se află o nouă atitudine față de viață, de cunoaștere, de memorie".

Am ales pentru a vă prezenta mai întîi oamenii de știință cu care el a stat de vorbă (și subliniem încă o dată : este vorba de medici, psihiatri sau fizicieni care își desfășoară efectiv activitatea în mari spitale sau institute de cercetări !). Împreună cu ei prezentăm cîteva întîmplări de o stranie spectaculozitate. Cu una din acestea începem. Vă va frapa, bănuim. Este însă un document excepțional, avînd ca erou un medic. Cu el facem primul pas în încercarea de a desluși împreună cu oamenii de știință ce se află dincolo de porțile morții.

Un spital din Rotterdam. La reanimare este internat Dr. Philip Simpson. Bătrîn, trăindu-și evident ultimele clipe. Supraveghere de rutină. Infirmiera constată însă că dintr-odată pacientul își pierde cunoștința. Echipa de gardă intră pe loc în acțiune. Pare să fie ultima comă. Pulsul nu se mai simte. Are 72 de ani și medicul își privește colegii : mai are vreun rost să încerce ceva ? Este însă un medic foarte tînăr, la primele sale cazuri grave. Și se hotărăște brusc. Înfige drept în inimă acul seringii, pline cu un puternic stimulator cardiac. Nimic. Tînărul intern ridică dezolat din umeri și iese. Infirmiera îi așază mîinile pe pat. Și mîinile încep să se miște. Stupoare. Echipa revine în goană. Dar marea surpriză urmează. Cu o putere nebănuită, Dr. Simpson se ridică pe pernă și cere creion și hîrtie. Infirmiera este prima care își revine și îi întinde bloc-notesul său și pixul. Și bătrînul medic readus la viață începe să scrie.

„...Am simțit un fel de cădere înapoi și m-am pomenit într-o lume total străină. O lume apăsătoare, în care nu mai aveam forma mea obișnuită, ci pe cea a unui cub. Nu știu din ce era făcut.

La urma urmei aș fi suportat această stare, dacă nu aș fi simțit că cineva se apropia de mine. Ființe care, treptat, mi-au devenit perceptibile. (N-aș putea spune cum, căci nu posedam nici unul din simțurile noastre). Aceste ființe nu erau cubice, ca mine, ci sferice... Curînd intenția lor mi-a devenit clară : vroiau să devin aidoma lor. Deși nu înțelegeam absolut nimic din ce se întîmpla, am avut intuiția unei cumplite amenințări. Am urlat : „Plecați !" și am încercat să mă string cît mai mult în mine însumi.

Sferele erau însă acolo, mă încercuiau și, din cînd în cînd, mă atingeau. Cu fiecare atingere, spaima mea creștea. Eram parcă prizonier într-un film de groază. În amintirile pe care le păstrez strigam mereu „nu mă atingeți ! Nu vreau să devin ca voi !"

Niciodată în viață nu cunoscusem o spaimă atît de intensă... Lucrul este aproape inexprimabil. Singurul cuvînt care ar putea traduce vag ce îmi exprimau ele este „ironie". Știu că poate părea incredibil, dar aceste „sfere" degajau în jur un soi de batjocură, tăindu-mi orice putere de a-mi dori să le văd îndepărtîndu-se.

În final, fără să dispară, au rămas la o oarecare distanță. Am constatat atunci că mă aflam într-un peisaj arid, ca pe fundul unui canion, în plin deșert. Nu era atmosfera obișnuită a unui coșmar clasic. Mă simțeam efectiv pierdut.

În fine, cubul meu a fost aspirat în el însuși și m-am trezit pe patul meu de spital... Am cerut îndată hîrtie și creion.

De ce s-ar mira cineva de graba mea de a transcrie o halucinație ? De-abia trezit, am fost cuprins de un fel de iluminare. Am revăzut întreaga scenă. Ca într-o străfulgerare am înțeles că mă înșelasem : acele „entități" străine nu-mi voiseră niciodată răul. Dimpotrivă, revăzîndu-le defilînd în amintirea mea, mi-am dat seama că, de fapt, erau pline de bune intenții. Doar puțin 'amuzate' de teama mea. Acest 'amuzament' nu l-am putut eu suporta.

Cum să descriu formidabilul sentiment de remușcare pe care îl încerc acum ? De fapt tocmai această remușcare este cea care m-a făcut să mă trezesc și să cer cu atîta grabă hîrtie și creion. Deși conștient de aparența total fantezistă a relatării mele, țin să spun că această scurtă și fulgurantă experiență mi-a tulburat întreaga mea concepție asupra lumii. Sînt sigur, de acum înainte, și nerăbdător să revăd aceste ciudate ființe. După moartea mea". (Dr. Ph. Simpson)

Este relatarea unui medic, înregistrată pe un pat de spital. Ceea ce i-a surprins în acel moment pe tînărul intern și echipa sa de reanimare, a fost doar incredibila energie cu care bătrînul Dr. Simpson și-a scris relatarea sa de 600 de cuvinte. Conținutul mesajului său nu i-a interesat în nici un fel...

MIHAELA DOROBANȚU

Relaxare după dorință

Crearea stării de destindere fizică și de relaxare nervoasă capătă rezolvări dintre cele mai diverse printr-o serie de aparate de mare eficiență. Unul dintre ele a fost construit în SUA și reproduce diferitele frecvențe ale creierului și undele pe care acesta le difuzează, permițînd alegerea și instalarea uneia din stările sale; de concentrare, de somn sau de relaxare. Pentru a înțelege mai bine funcționarea aparatului trebuie arătat că o electroencefalogramă evidențiază faptul că în stare

de veghe, de lucru sau de stres, creierul funcționează între 14 și 30 de Hz. Diapazonul dintre 7 și 14 hertz caracterizează starea de relaxare, cel dintre 4 și 7 hertz faza de creativitate și de învățătură, iar cel dintre 1 și 3 hertz starea de somn și de presomn. Pentru a provoca starea dorită, aparatul emite pe aceleași frecvențe cu ajutorul a două stimulatoare : unul luminos și altul sonor. În acest scop, aparatul este dotat cu niște ochelari, cu o cască și cu o claviatură care se poartă la centură și permite alegerea programului dorit ; relaxare, concentrare, instruire și somn. Aparatul descris a fost și continuă să fie testat în spitale rezultatele obținute fiind deosebit de promițătoare.

Samuraiul din adîncuri

Vincent Dunglas, sculptor parizian, deborda de admirație pentru cineastul japonez Kurosawa, autorul lui „Kagemusha". În acest film eroul moare chiar în apele în care se odihnește stăpînul. Artistul plastic a dorit și el să plonjeze în adîncuri, expunîndu-și opera la 12 metri pe fundul mării, spre capul Antibelor. Cele șapte statui „Kagemusha" din beton, au primit deja vizita peștilor și a scoicilor din Mediterana. Cei ce vor să viziteze ciudata expoziție sînt sfătuiți să poarte un costum de scafandru.

PIRAŢII PREFERĂ REVĂRSATUL ZORILOR

Cînd omul contemporan tînjeşte, din plictiseală sau nostalgie, după copilăria care îi aminteşte de „Comoara din Insulă" a lui Stevenson, el poate relua lectura cu plăcere, dar... şi cu sentimentul că are de a face cu o „vechitură" care nu are nimic în comun cu viaţa contemporană. Iată însă că străvechile poveşti cu piraţi şi comori ascunse în insule exotice par să-şi păstreze încă actualitatea.

O amăgire a omului contemporan care îşi petrece timpul între televizor şi computer ? Nicidecum. Piraţii există. Ei bîntuie mările şi oceanele şi anual le cad pradă aproximativ 120 de ambarcaţiuni. Corsarii contemporani ai mărilor pot fi împărţiţi în două categorii. Prima — amatorii unor cîştiguri uşoare, pescari şi agricultori care atacă bărci cu fugari neînarmaţi. În raidurile lor, aceşti piraţi jerpeliţi şi sărăntoci iau tot ce le cade în mînă : bani ascunşi în săculeţi prinşi la gît, ceva îmbrăcăminte, chiar şi proviziile de mîncare. Ironia soartei : săracul îl pradă pe cel sărac.

Dar mai există şi a doua categorie de corsari contemporani...

ACEŞTI BANDIŢI PROFESIONIŞTI...

... care dispun de sume uriaşe de bani, radar, arme, bărci automate cu viteze de pînă la 40 de noduri. Nu de mult, o asemenea ceată de vreo 20 de piraţi, înarmaţi pînă în dinţi cu automate a pătruns pe puntea unui vas comercial lîngă coasta Vietnamului. Cît ai clipi din ochi au pus stăpînire pe cabina căpitanului, au pus cătuşe atît comandantului cît şi ofiţerilor, iar apoi i-au condus sub punte şi i-au închis. Astfel izolaţi, au auzit mai întîi un vas străin plutind lîngă vasul lor, apoi, într-un vacarm general, la bord a început să funcţioneze o macara. Mărfurile au fost transportate pe vasul piraţilor. S-au furat 400 tone de marfă : aparatură electronică, motociclete, sticle cu alcool. De abia după patru zile a sosit la locul cu pricina un cuter-patrulă, salvîndu-i pe deţinuţi. Dar corsarii fugiseră cu marfa.

Incidente asemănătoare se înregistrează nu doar în mările Asiei, ci şi pe coasta Africii de Vest, Braziliei şi Perului. Recent, piraţii au atacat un mare număr de ambarcaţiuni mici, dar s-au înregistrat şi atacuri asupra unor nave mari. Pare de necrezut. Poate să-şi imagineze cineva un grup de gangsteri care pătrunde pe un vas comercial, goleşte conţinutul unei case de bani şi fură cîţiva saci plini cu argint şi alţii cu chimicale ? Dar capturarea în largul mării a unui conteiner cu mii de acumulatori de autoturisme — pericol de care nici unui armator nu i-a dat prin cap să se ferească ?

Mai mult, cisterne uriaşe cu petrol aparţinînd unor firme ca Shell, Mobil sau British Petroleum s-au dovedit la rîndul lor...

NEPUTINCIOASE ÎN FAŢA PIRAŢILOR

Dintr-o navă-cisternă coreană de 120 000 tone s-a pompat pur şi simplu în mijlocul oceanului o încărcătură de petrol, în timp

ce cîţiva bandiţi au ţinut sub rafalele automatelor lor întregul golf. „Trebuie să ai o adevărată armată la bord ca să te poţi apăra !" a declarat căpitanul.

Şi numărul atacurilor creşte. În 1990 s-au semnalat şase în Marea Chinei, iar în 1991 pînă la 40. Specialiştii apreciază că datele sînt subestimate, deoarece armatorii ţin adesea secret acest gen de „catastrofă". Preşedintele federaţiei armatorilor din Hong Kong a declarat deschis : „Dacă recunoaştem că am căzut pradă atacului piraţilor, pierdem încrederea clienţilor. La fel de bine am putea recunoaşte că nu putem asigura securitatea navelor noastre."

În faţa acestei situaţii este greu să afirmi cu siguranţă ce pagube înregistrează navigaţia maritimă mondială ca urmare a pirateriei. După unele calcule ar fi vorba de 100 milioane de dolari anual, după altele pînă la 250 de milioane...

Dar terenul preferat de acţiune al piraţilor este zona Singapore, a celui mai mare port din lume. Navele care urmează să ajungă din mările sudului în Oceanul Indian trebuie să prindă viteză cînd trec prin strîmtoarea Malakka. Aici se produc cele mai frecvente atacuri. Piraţii preferă, de regulă, revărsarea zorilor.

Iar aceia care beneficiază de radar propriu şi reuşesc să intre pe lungimea de undă a victimelor, sînt membrii unor mari şi adevărate

SINDICATE ALE PIRAŢILOR

care acţionează în Singapore, Hong Kong, Taiwan şi Filipine. Nu numai că fură dar adeseori ei urmăresc vasele şi le scufundă. Poliţia din Singapore afirmă că împuterniciţii acestor bandiţi ai mărilor locuiesc în hoteluri elegante, cu vedere la golf, se lansează în îndelungi convorbiri telefonice din care află traseele şi încărcăturile vaselor, dau ordine de atac şi de apărare sau chiar răpirea „cu echipaj" sau „fără echipaj" — acest din urmă ordin însemnînd uciderea marinarilor. Şi apoi în caz de reuşită plătesc piraţilor între 100 şi 300 de mii de dolari...

MIHAELA DOROBANŢU

Ochi pentru nevăzători

• Datorită unui nou tip de ordinator, toate comorile bibliotecilor vor fi de acum înainte accesibile nevăzătorilor.

Lui Raymond Kurzweil, inventatorul ordinatorului pentru nevăzători, puţine lucruri i-au adus o satisfacţie atît de mare pe cît îi procură acest „lector" şi sutele de scrisori de mulţumire de la cei care-l utilizează. Dar despre ce este vorba ?

Pe cînd era elev la „Queens", într-un cartier din New York, Kurzweil era deja un magician desăvîrşit. În 1960, în etate de 12 ani, el descoperea tainele ordinatorului. În trei ani crease un program datorită căruia se putea cîştiga timp în analizele statistice pe care IBM le-a distribuit clienţilor săi pe teritoriul Statelor Unite. Ray Kurtzweil a fost admis la Institutul de tehnologie din Massachusetts, unde s-a făcut cunoscut sub numele de „Fantoma", din cauză că dispărea adesea pentru a lucra la proiectele sale personale. Cu diploma în buzunar, în 1970 Kurzweil a creat prima sa companie proprie de sisteme logice. Apoi, din 1974, cu ajutorul financiar al familiei şi al prietenilor a lansat o altă societate : „Kurzweil Computer Products". În doi ani a reuşit să fabrice un ordinator care descifra textele

Raymond Kurzweil, unul dintre cei mai străluciţi inventatori ai epocii noastre, ale cărui invenţii au transformat viaţa a milioane de oameni.

imprimate cu ajutorul unui scanner optic, apoi le reproducea datorită unei voci sintetice. Totuşi, ordinatorul se izbea de mari dificultăţi pentru a recunoaşte cuvinte care semănau, dar nu se pronunţau la fel. La un moment dat starea finanţelor devenise precară, dar Kurzweil nu s-a descurajat şi-a vîndut maşina şi magnetoscopul pentru a continua cercetările. În cele din urmă, într-o dimineaţă rece de ianuarie (1976), tînărul inventator a organizat pentru presă o demonstraţie cu „lectorul" său. A făcut senzaţie. Chiar a doua zi, cîntăreţul orb Stevie Wonder a luat legătura cu Ray Kurzweil, cu rugămintea de a-i procura imediat o maşinărie de acest fel. Prototipul cîntărea pe atunci 150 de kilograme şi costa 50 de mii de dolari, dar pentru Stevie Wonder nu a fost nici un impediment. I-a cumpărat şi „a citit" toată noaptea... Astăzi, aparatul cîntăreşte mai puţin de 10 kilograme, costă 8 mii de dolari şi, contrar strămoşului său mai greoi, acesta debitează 350 de cuvinte pe minut. Mai nou, Kurzweil îşi propune să fabrice un lector de o dimensiune mai redusă şi cu un preţ de cost în jur de o mie de dolari, şi mai uşor de transportat decît modelul actual. În 1980, Kurzweil a vîndut afacerea sa firmei Xerox, care, cu ajutorul Fundaţiei americane pentru nevăzători şi a Băncii din Boston, acordă împrumuturi cu dobîndă mică persoanelor cu tulburări de vedere, care au nevoie de un lector. În acest fel, nu mai e nevoie de cărţi traduse în Brille sau înregistrate pe casete. Raymond Kurzweil îşi consacră acum majoritatea timpului pentru conceperea unor noi maşini pentru alte domenii. Sintetizatorul său muzical a devenit astăzi un instrument indispensabil al starurilor ca Stevie Wonder, Kenny Rogers şi Neil Diamond. Kurzweil a inventat de asemenea un sistem pentru identificarea vocii. Lucrările lui Kurzweil asupra identificării vocii contribuie în egală măsură şi la conceperea roboţilor de control vocal pentru tetraplegici. Spitalul de copii din Boston utilizează această tehnică pentru „traducerea" pe hîrtie a discursurilor încîlcite ale pacienţilor suferinzi de paralizie cerebrală.

Kurzweil este preocupat că prin viitoarele sale proiecte să ajute persoanele atinse de surditate. „Imaginaţi-vă — spune el — un ecran mic integrat în ochelarii dvs. sau o mică maşină portabilă care vizualizează ceea ce vi se comunică oral, ceva asemănător subtitrării unui film străin".

Cînd era mic, lui Kurzweil îi plăcea să facă magie, crescînd a descoperit o formă şi mai puternică de magie : ordinatorul.

MANUELA SPĂTARU

Incursiune în trecut

Specialiştii au făcut unele descoperiri senzaţionale în landul german Hessa, unde au fost aduse la lumină fosile ale unor reptile „în vîrstă" de 250 de milioane de ani, ce au făcut parte dintre strămoşii direcţi ai mamiferelor. Mica localitate Korbach a devenit astfel, celebră. Totul a început în anul 1964, an în care geologul Jens Kulick a descoperit într-o carieră situată la un kilometru sud de Korbach o fisură în rocile dolomitice cu o profunzime de 12 metri, o lungime de peste un kilometru şi o lărgime ce variază între 20 centimetri şi 2,80 metri. Pînă aici, nimic deosebit. Fisura era, însă, umplută cu oase fosile.

Fosilele aparţineau reptilei Procynosuchus, ale cărei vestigii mai fuseseră descoperite numai în Zambia şi Africa de Sud, deci în exclusivitate în emisfera sudică. Reptila face parte din familia cynodontelor, ce aparţine ordinului theropsidelor. Paleontologul Jürgen A.Boy apreciază că este vorba de o uimitoare „migraţie a faunei de la Sud spre Nord", relevă revista „Reinischer Merkur".

Maxilarul inferior al reptilei, cu o lungime de 5 centimetri, este partea cea mai bine conservată a acesteia. Cu toate că paleontologii sînt capabili să reconstituie un animal preistoric numai pe baza a cîteva oase aceasta nu îi poate feri de aproximări destul de mari şi de ce nu, de erori.

Specialiştii presupun că zona oraşului Korbach făcea iniţial parte dintr-o regiune de coastă apropiată de Ecuator, unde se găsea şi actuala Europă centrală. Sedimentele calcaroase şi silicaţii s-au depus pe fundul mării, conducînd la scăderea nivelului apelor şi la dezvelirea rocilor sedimentare care au suferit multiple deformaţii. Iată motivul pentru care şi-au făcut apariţia fisurile, care au umplut resturile calcaroase şi dolomitice. Deci, fisurile au ajuns un fel de „capcană de fosile". Parmianul este o perioadă geologică localizată la sfîrşitul erei primare (acum 280-225 milioane de ani, cu mult înaintea apariţiei majorităţii dinozaurilor). Scheletele s-au degradat în principal în formaţiile umide şi permeabile ale parmianului superior, cu 258-253 de milioane de ani în urmă.

Resturile găsite au permis specialiştilor să aprecieze dimensiunile reptilei la 6-10 metri. Puternicul maxilar inferior arată că animalul poseda un bun metabolism. Dentiţia sa diferenţiată a facilitat tranziţia către mamiferele cu sînge cald, ce aveau posibilitatea să exploateze şi mai bine hrana. Era un animl terestru, ce dispunea de patru picioare, presupunîndu-se şi că era vivipar. Dar părţile posterioare ale corpului şi coada aplatizată lateral erau foarte mobile, fapt care îi permitea să înoate.

Un grup de cinci cercetători germani explorează intensiv cariera în prezent, „recolta" obţinută fiind deja deosebit de promiţătoare : sute de oase şi dinţi fosili, dintre care unele aparţineau unor saurieni, iar altele unor animale complet necunoscute. Se estimează că săpăturile şi investigaţiile la Korbach se vor întinde pe o perioadă de încă cinci ani, în faţa cercetătorilor deschizîndu-se perspective foarte atrăgătoare. (S.F.)

Geamuri care devin opace la comandă

E suficient să apăsaţi un buton şi peretele despărţitor din imaginea de sus devine instantaneu opac, ca în imaginea de jos. Glasvandul Priva — Lite, conceput de firma Saint — Roch, are în structura sa două straturi metalice extrem de subţiri (pînă la transparenţă) care conţin între ele ca într-un sandviş, o peliculă de cristale lichide. Cînd cristalele nu sînt supuse

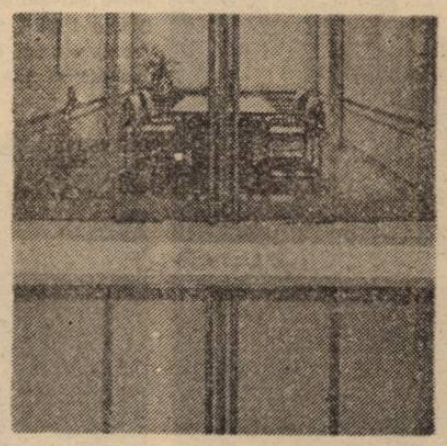

nici unei tensiuni electrice, ele se află într-o dezordine care produce difuzia în toate direcţiile a luminii care le traversează şi, deci, opacitatea geamului. Dar cînd între cele două straturi metalice conductoare se stabileşte un cîmp electric, cristalele lichide se orientează într-o singură direcţie şi lasă lumina să traverseze structura geamului.

ELE SCHIMBĂ TRADIȚIA...

1.

Cu certitudine, încet-încet, tradiția privind vîrsta femeilor și bărbaților ce se căsătoresc se modifică. Un sondaj efectuat de Institutul național de demografie din Franța relevă că 68 la sută dintre bărbați spun că preferă alături o femeie mai în vîrstă decît ei. Același sondaj arată că doar 45 la sută dintre femei ar accepta să renunțe la un bărbat cel puțin cu puțin mai matur. Conformismul își pune amprenta. Apoi imaginea bărbatului protector este bine fixată în mintea femeilor. Sociologul Michel Bozon consideră că „cu cît femeile celibatare avansează în vîrstă cu atît mai multe li se restrînge sfera posibilităților de a-și alege un partener, dacă chiar din start ele elimină posibilitatea unui partener mai tînăr". Astăzi bărbații celibatari între 30 și 50 de ani au doar încurcături privind... opțiunile. În schimb cu femeile nu se întîmplă la fel. Oricum nu înseamnă

2.

că acest element, vîrsta, ar scuti cuplurile de frecțiunile ultracunoscute și că ar fi mai puțin amenințate de efemeritatea iubirii decît celelalte cupluri. Dar conștienți de faptul că acesta

3.

este un episod din viața lor amoroasă cei doi se zbat pentru a feri căminul lor de uzură.

Pentru Aline Dauphim, psiholog „femeile mature independente din punct de vedere intelectual și financiar demonstrează curaj în tentativa de schimbare a anticei cutume a cuplului în care bărbatul era mai în vîrstă decît femeia. Cuplurile care au avut curajul să inverseze schema tradițională sînt adesea persoane adulte care nu se lasă impresionate de privirile celor din jur, sau de „ce va spune x". Bărbații acestor cupluri nu și-au ales partenera pentru a epata „galeria", ci pentru că o iubesc cu adevărat. Și pentru ca demonstrația specialiștilor să fie cît mai convingătoare, recurgem la cîteva exemple.

● **Liz Taylor** s-a căsătorit în această toamnă cu Larry Fortensky, 21 de ani îi despart. Liz Taylor, 59 de ani, căsătorită de șapte ori, a spus pentru a opta oară „da", „bărbatului vieții sale". Larry Fortensky, 33 ani, muncitor constructor. (foto 1)

● Cîntăreața **Olivia Newton-John**, 42 de ani, a sărbătorit șapte ani de mariaj cu actorul Matt Lattanzi (31 ani). Din alianța lor s-a născut Chloe, azi în vîrstă de un an. „Din cauza diferenței de vîrstă mulți ne-au sfătuit să ne despărțim, povestește Olivia. Ceea ce mi se pare total absurd. Matt este mai matur decît îl arată fizicul său. Tinerețea să îmi dă siguranță. Energia debordantă, vitalitatea, ideile lui îmi creează impresia că aș fi o adolescentă". (foto 2)

● **Susan Sarandon**, 44 ani, trăiește o mare iubire alături de actorul **Tim Robbins**, 32 ani, căruia i-a dăruit un fiu de doi ani. „În Tim am găsit un bărbat excepțional. Un iubit tînăr nu vede în femeie o amenințare. Tim acceptă independența mea mai ușor decît ar face-o un bărbat de vîrsta mea". (foto 3)

● **Shere Hite**, 48 de ani, sexolog american s-a îndrăgostit

4.

în urmă cu șase ani de pianistul german Friedrich Höricke, 23 de ani. „Cînd l-am văzut prima oară la New York, m-a fascinat. Două luni mai tîrziu eram căsătoriți. Fred umple fiecare zi cu muzică și poezie". (foto 4)

● Actrița **Sigourney Weaver**, 41 ani, și Jim Simpson, 34 de ani, regizor, formează unul din cuplurile model ale cinematografiei americane. Nici înălțimea ei (1,83 m), nici vîrsta nu au constituit handicapuri pentru a-l seduce pe Jim. „Dacă cei doi parteneri sînt inteligenți, talia și vîrsta nu pot perturba iubirea lor", spune Sigourney Weaver... (foto 5)

5.

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

ELEGANȚĂ ȘI RAFINAMENT

Creatorii și-au spus demult cuvîntul despre tendințele modei în anotimpul alb. Și cum în această materie imaginea este suverană, ne limităm în a enunța scurte detalii despre principalele stiluri ce s-au făcut remarcate: unul înțelept, „potolit", fără excentricități, altul tineresc, alături de tulburătorul retro sau cel „natural", care amintește de siluetele seducătoare ale anilor '70. Dacă sînteți foarte tînără și aveți picioare frumoase, un taior alcătuit din jachetă și pantalon scurt nu ar fi o îndrăzneală. În privința materialelor cele ecosez sînt „en vogue". Stilul retro degajă eleganță rafinată amintindu-ne de anii '50. Stofele cu imprimeu specific masculin dau o distincție și o sobrietate exemplară. Fuste drepte, lungi sau rochii scurte al căror șarm este asigurat de simplitatea liniei și jocul alb-negru sînt de asemenea foarte moderne...

101 diferențe...

■ Printre calitățile pe care le apreciază la partenera lor, 22,2 la sută dintre bărbați supralicitează aspectul fizic, în vreme ce doar 11,9 la sută dintre femei trec pe primul plan această condiție în alegerea partenerului.

■ În general urechea și ochiul drept ale femeilor sînt mai sensibile, în vreme ce la bărbați partea stîngă este cea mai sensibilă. Lateralizarea creierului își spune cuvîntul...

■ Dacă femeile sînt mai longevive decît bărbații, în schimb îmbătrînirea cutanată a lor e mult mai precoce. Obrazul mai fin al femeilor este mai vulnerabil la trecerea anilor...

MAGAZIN global

„VOM MURI ŞI VOM VEDEA...“

• Se intră pe turnantă: ultimii 9 ani •

Nu va fi un «bilanţ», nu-l poate face nimeni, iar dacă aşteptările noastre privind o mai eficientă «intervenţie» a ştiinţei în dinamica proceselor de tranziţie ale acestui sfîrşit de mileniu nu s-au confirmat pînă azi, nu înseamnă că ar fi totul pierdut. Nu-i (încă) o tragedie. Pînă la acel 1 ianuarie 2001, fatidic sau nu, au mai rămas nouă ani. **Turnanta decisivă...** Şi cîte nu se pot întîmpla în nouă ani ?! Să sperăm, buni, **dacă înţelepciunea umană şi răbdarea (pe-alocuri la limită), plus acel spirit iscoditor,** îngeri şi diavoli, ca-n orice iscodire, vor veni să dezmintă pesimismul, «de la Nostradamus citire», şi acel periculos fatalism, o stare demisionară, care bîntuie lumea mai mult decît orice altă stafie. Deci care ar fi veştile bune cu care întîmpinăm Noul An ? Or, care (şi cîte) sînt deziluziile noastre pentru moment, întru ştiinţă ?

Tranziţia dinspre totalitarismul, ipotecat comunist, spre economia de piaţă (inclusiv tranziţia educaţională, civică, morală) nu s-a aflat, se pare, în atenţia ştiinţei, atît cît să îngăduie azi, celor aflaţi în impas, soluţii şi, mai ales, certitudini. O celebră şcoală de gîndire economică („Chicago School“), reprezentată de Milton Friedman, **contestă vehement rolul (orice rol) al statului în dinamica acestor procese de tranziţie.** În opinia acestei şcoli de idei, contribuţia optimă pe care statul o poate aduce ar consta într-o reducere la minimum a oricărui amestec în viaţa economică. Singurul rol al statului ar fi să combată inflaţia, prin vigilenţe ferme în sfera ofertei monetare interne. James Tobin, unul din cei mai importanţi teoreticieni ai curentului „new economis“ — prezentat recent de excelenta revistă „Sinteza“ (noiembrie 1991) — susţine, dimpotrivă, că **rolul statului se poate dovedi salutar prin iniţierea unei fiscalităţi agresive, dar şi solicitante, menită să genereze o dezvoltare economică rapidă şi o angrenare totală a forţei de muncă.**

Opoziţia dintre cele două curente de idei e tranşantă ; ceea ce părea convingător, după Friedman, în perioada imediat postbelică (a şi luat premiul Nobel în 1946) se poate dovedi anacronic şi dizolvant în condiţiile unor economii post-totalitare ; iar fiscalitatea agresivă a lui Tobin, veritabil tratament de şoc, ar putea să «vindece», ori să stopeze o «epidemie», mult după moartea celor aflaţi în tratament. Ideile lui Friedman par uşor depăşite, ale lui Tobin — prea noi. Nu, nu există modele convingătoare... În sălile de reanimare economică, ideile nu mai ajută prea mult, pacienţii îşi aşteaptă duhovnicul.

Şi tot prin intermediul unui studiu publicat în revista „Sinteza“, aveau să ne parvină cîteva din reflecţiile unui veritabil istoric şi filozof al culturii, Francis Fukuyama, despre ceea ce el consideră a fi momentul actual : **sfîrşitul unei etape istorice.** După Fukuyama, «istoria», în sensul hegelian al cuvîntului, a şi ajuns la sfîrşitul care-i fusese «istoriceşte» hărăzit. Lupta ideologică, de largă implicare mondială, care caracterizase «istoria», ar fi înlocuită în această etapă post-istorică de un riguros calcul economic, de rezolvarea eficientă a unor probleme tehnico-ştiinţifice, de preocupări ecologiste şi de solicitări minime, sau excesiv rafinate, legate de consum. În această perioadă post-istorică, arta şi filozofia s-ar afla, după el, în declin, omenirea îngrijindu-se doar de păstrarea perpetuă a muzeului istoriei umane. Fukuyama încearcă o veritabilă nostalgie privind în urmă spre vremurile în care istoria exista... **Nu-i vorba de o nostalgie vizînd absurdul istoriei, erorile şi ororile ei, cîte au fost (şi au fost !), ci o nostalgie după acele timpuri care cereau curaj, imaginaţie, idealism.** Civilizaţia creată în Europa, după 1945, cu descendenţii ei nord-atlantici şi asiatici, deşi reflectă o desfăşurare inevitabilă, îi stîrneşte lui Fukuyama sentimente „ambivalente“.

„Poate că tocmai această perspectivă a unor secole întregi de plictiseală (a se citi : de pragmatism plicticos), **de după sfîrşitul istoriei,** notează Fukuyama, **va face ca istoria să reînceapă.“**

Să fie însă secolul pe care-l aşteptăm, după 2001, un secol fără imaginaţie şi idealism ? Resuscitarea credinţei (şi a credinţelor) să nu ascocieze oare curajul evoluţiilor semnificative la care ne obligă schimbarea şi progresul ?

N-am putut evita aceste două „repere“ de idei ale stării de veghe, înainte de a întîrzia, în acelaşi context, asupra mai vechilor promisiuni ale ştiinţei, care justificau (şi mai justifică încă) un anumit optimism.

Reacţia termonucleară controlată, o frumoasă speranţă pentru o lume eliberată de spaimele crizelor energetice — în pofida unor spectaculoase realizări de laborator, unele de dată mai recentă, vezi numărul anterior al revistei — **fuziunea nucleară, astfel spus, nu va deveni comercială înainte de 2025.** Mult mai probabil între 2030 şi 2050. Preluînd o butadă celebră „vom muri şi vom vedea“. Posibilitatea fabricării în condiţii rentabile, a unor elemente din tabelul lui Mendeleev din „blocuri“ (şi fuziuni de elemente) subatomice s-a amînat şi ea **sine die.** Cel mai devreme spre sfîrşitul primului secol al controversatei perioade post-istorice.

Cucerirea Cosmosului a pierdut, s-ar părea din viteză (şi fonduri), iar cele 6 miliarde microprocesoare care vor fi totuşi în funcţiune spre anul 2000 — vor fi distribuite mai mult decît inechitabil între cele 6 miliarde de oameni spre care se îndreaptă planeta.

Şi-atunci ? Care-s veştile bune ? Am numai două : **noile performanţe din domeniul investigării medicale** (în ţările în care există astfel de performanţe) şi, mai ales, **cele legate de cartografierea Universului genetic,** un proiect uriaş, declanşat în 1988, cu o durată de 15 ani şi pentru care s-au alocat primele trei miliarde de dolari. Dar despre toate acestea în prima săptămînă a anului 1992, în ceea ce va fi „Jungla genetică. Itinerar şi speranţe“

DOREL DORIAN

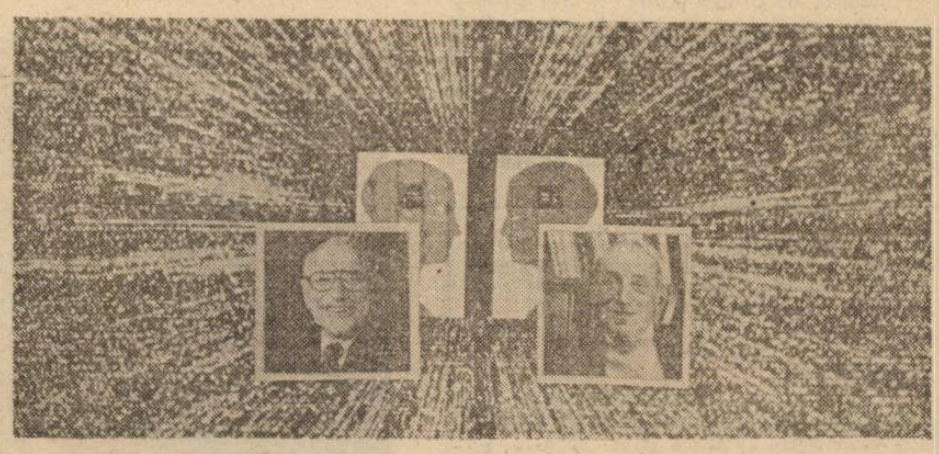

● **SICRIU ÎN FLĂCĂRI.** Astfel a fost botezat vehiculul blindat de transport „Bradley“ realizat în SUA. Cauza ? Rezervoarele sale de „carburant“ şi muniţiile erau prost plasate, iar blindajul necorespunzător. Au intervenit modificări, costisitoare desigur, care au costat în tapisarea interiorului cu kevlar, fibră sintetică folosită la confecţionarea vestei antiglonţ, plasarea muniţiei şi rezervoarelor mai jos, în spatele vehiculului, şi protejarea cu un „blindaj reactiv“, format din cutii pline cu exploziv a căror detonaţie anulează efectele unor proiectile. „Bradley“ poate trage din mers (un tun de 25 mm, o mitralieră şi rachete anticar „Tow“), poate lupta noaptea şi atinge o viteză de 55 km/h pe terenuri arele, denivelate.

● **URIAŞĂ DESFĂŞURARE DE FORŢE.** 130 de actori, în roluri principale şi secundare, peste 8 000 de figuranţi, însoţiţi şi pregătiţi de adevărate „armate“ ale creatorilor de costume de epocă, machiorilor, tehnicienilor, maşiniştilor au participat la realizarea, în peste 60 de locuri din Viena şi împrejurimi, a celui mai lung şi mai costisitor film al televiziunii austriece : „Dinastia Strauss“. Bugetul filmului — 350 milioane şilingi. Filmul, împărţit în şase episoade, şi-a propus să înfăţişeze viaţa şi opera „dinastiei“ Strauss, începînd cu „bătrînul“ Johann, autorul marşului lui Radetzky, şi continuînd cu fiii lui — Eduard, Josef şi Johann.

● **MARTE FASCINEAZĂ.** În opinia experţilor NASA, expediţia primilor exploratori va sosi pe Marte, cel mai apropiat „vecin“ al pămîntenilor în Cosmos, în anul 2015. Delegaţia cosmică va dura 12 luni, sarcina principală a membrilor fiind aceea de a clarifica la faţa locului şi pe îndelete ce este necesar pentru a modifica mediul pe „planeta roşie“, pentru ca ea să devină locuibilă. Prima sarcină va fi, după cum se anticipează de pe acum, încălzirea climei planetei Marte.

● **ÎNAINTE DE ANUL 2000** se va purcede în Europa (chiar şi cea răsăriteană ?) la înlocuirea actualului sistem de televiziune. Normele privind televiziunea cu înaltă definiţie (HDTV) sînt pe cale să fie puse la punct în cadrul unui mare proiect comunitar european. Sub auspiciile firmelor „Bosch“, „Philips“ şi „Thompson“, 30 de firme şi institute de cercetări europene lucrează la acest proiect. Costul proiectului — peste 500 milioane de mărci, s-a anunţat la Bonn.

gîlceava IDEILOr

Recensămîntul viselor [IV]

ŞI TOTUŞI OAMENII ZBOARĂ... În anul 1867 Sigmund Freud avea numai 11 ani şi devenise unica speranţă a săracei lui familii, mutate de la Freiberg la Viena. Întîmplarea face ca într-o bună zi, un poet cu sufletul mult mai plin decît buzunarele să-l întîlnească pe acel băieţaş modest şi să-i prezică, nici mai mult nici mai puţin, că va deveni ministru. Tot în acel an, marchizul Hervey de Saint-Denis face o comunicare senzaţională: el îşi notase peste două mii de vise şi avansează noţiunea de VISE LUCIDE. Între această noţiune şi copilul din Prater se va stabili ulterior o puternică legătură, Freud devenind pentru o vreme un fel de „ministru al viselor“ (vezi volumul său „Interprétations des rêves“, de care ne vom ocupa cît de curînd).

Dar să revenim în zilele noastre. Doamna F. Karin abia aşteaptă ora somnului, de cîţiva ani. După ce o lungă perioadă visele sale erau dominate de imaginea propriei ei căderi de la înălţime — de regulă de pe stîncile abrupte ale Rivierei franceze, zonă în care locuieşte — ea a ajuns să viseze că învinge gravitaţia. Gravitaţia şi, evident, frica. Nu se mai trezeşte înfricoşată, distrusă psihic, plină de sudoare şi cu patul complet răvăşit. Poate concentrîndu-se în timpul somnului, poate imaginîndu-şi în stare de veghe că poate deveni o pasăre, doamna F. Karin îşi controlează visele, le domină. Ori de cîte ori visele o poartă către înălţimi ea începe să planeze deasupra pămîntului şi îşi dirijează zborul deasupra celor mai feerice şi mai captivante privelişti. Se trezeşte complet refăcută şi cu tristeţea că visul s-a încheiat. Însă cu timpul, fără să fie sfătuită de „vreun specialist, ea a reuşit să se antreneze psihic astfel ca să-şi poată prelungi visele minunate atît cît doreşte — sau mai corect spus, atît cît are nevoie de relaxare onirică.

Acest caz, precum şi multe altele, au fost validate de celebrul cercetător al Universităţii Stanford, dr. Stephen la Berge cunoscut pe plan mondial pentru lucrările sale dedicate viselor lucide. Teza lui privitoare la **lucid dreaming** i-a oferit prilejul examinării unor aspecte reale, proveninid de la subiecţi aflaţi sub supravegherea sa. Senzaţia zborului soune el, devine cu timpul autentică, pe măsură ce visele sînt tot mai bine controlate şi — mai ales — subiectul dobîndeşte o mare încredere în sine. Omul care reuşeşte să-şi controleze visele, poate dirija un coşmar către un vis cu happy-end, poate deveni creativ. Dr. Stephen la Berge propune şi o serie de antrenamente specifice pentru realizarea zborului în timpul viselor. Principiul de bază al acestor antrenamente psihologice este unul de voinţă. În stare de veghe trebuie să ne concentrăm cu toată energia psihică către ceea ce dorim să visăm (dar cine va şti vreodată ce înseamnă „toată“ energia psihică ?) Cei mai iniţiaţi în aceste tehnici realizează acea stare de visare cu ochii deschişi, direcţionată controlat către un scop anume. Aceste stări sînt vecine cu stările realizate prin meditaţie de tip indian numită SAMADHI. De altfel, yoga şi sopfologia sînt posibilităţi care pot conduce către visele lucide.

Una din posibilele aplicaţii ale viselor lucide este aşa-numita metodă Silva (de la numele părintelui său, José Silva), care are sloganul „să facem din fiecare un geniu“. Într-un anume hotel din Paris, contra unei cotizaţii de 2500 franci, timp de două săptămîni subiecţii sînt supuşi programului de edificare a geniului.

PAUL IOAN

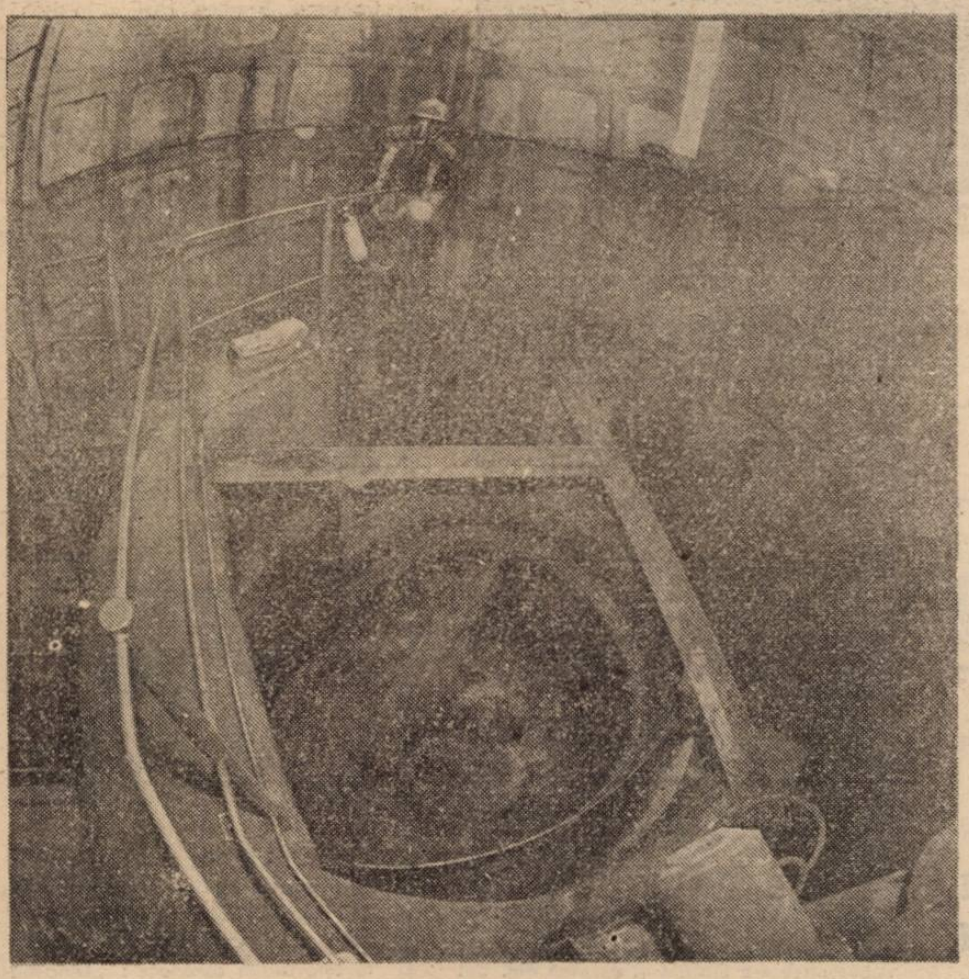

Soluție ingenioasă

Majoritatea sistemelor de drenare a apei de ploaie care se stringe pe acoperișurile caselor o colectează în aceeași conductă care stochează și apa reziduală. Mecanicii de întreținere capătă permisiunea de a deversa apa acumulată în exces în riurile adiacente. În cazul în care nu este tratată, această apă reziduală poate polua riul și să atenteze la sănătatea publică.

Școala de construcții din cadrul lui Sheffield City Polytechnic din Yorkshire (Anglia) a căutat în ultimii 16 ani diverse modalități de îmbunătățire a performanțelor în domeniul reducerii gradului de poluare a riurilor. A fost realizat un nou tip de structură de deversare a apelor în strînsă colaborare cu Science and Engineering Research Council, Sheffield City Council, Yorkshire Water și Water Research Centre. Noul utilaj folosește vortexul în scopul regularizării scurgerilor de ape reziduale pentru evitarea inundațiilor și pentru a separa materiile poluate din compoziția apei pentru ca numai cea curată să fie deversată în riu. Patru ani de experimente de laborator și trei ani de testare a prototipului au precedat începerea producției de serie. (Ș.F.)

■ Doar 100 de minute sînt necesare satelitului japonez „Solar A" pentru a face înconjurul Terrei pe o orbită eliptică cu apogeul de 770 km și perigeul de 520 km. Lansat în spațiu în august trecut, satelitul analizează ra-

TELEX • TELEX

zele X și gamma emise de către exploziile solare. Cercetările acestea fac parte dintr-un proiect pe care „Țara Soarelui Răsare" îl realizează împreună cu Marea Britanie și S.U.A. Primul satelit japonez trimis în spațiu pentru studierea astrului zilei se numește „Astro A", el fiind lansat în urmă cu un deceniu.

■ În „Țara Cantoanelor" și a desăvîrșitului „secret bancar" s-a pus la punct un aparat antifurt inatacabil. „Photo Alarm" este montat la vedere, în mod ostentativ, pentru a-i descuraja

Alungînd umbra tristeții

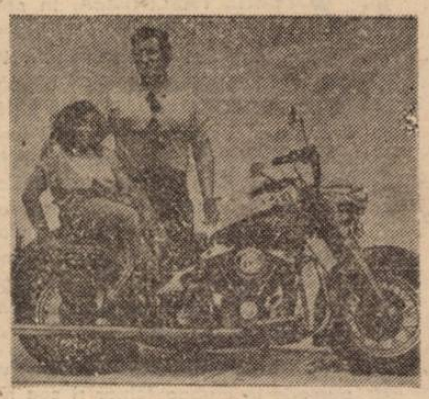

De trei ani, francezul Denis Broussard și prietenii săi aleg o zi, în care motocicleta devine un mijloc de a face plăcere copiilor handicapați. Ideea i-a venit într-o bună zi, cînd stătea pe terasa unei cafenele și a văzut un copil în scaun cu rotile învîrtindu-se în jurul motocicletei sale. A fost imposibil să uite privirea acelui copil. S-a gîndit la spitalul „Garches", specializat în îngrijirea copiilor handicapați, situat la periferia Parisului. Directorul spitalului și infirmierele au fost entuziasmați, părinții s-au arătat interesați, dar medicii nu prea..., ceea ce nu l-a făcut însă pe Denis să renunțe. În trei luni a strîns autorizațiile necesare, a găsit cîțiva sponsori și în ziua mult visată s-au reunit în curtea spitalului, unde 80 de motociclete aliniate își așteptau pasagerii. Fiecare copil a ales, apoi precedați de jandarmi și urmați de familie și ambulanțe, „motociclistii" au pornit pe un traseu ce s-a încheiat la Turnul Eiffel. După ce caravana a încheiat cursa, a avut loc un pic-nic la Champ-de-Mars în corturi oferite de Crucea Roșie : a fost susținut un concert s-au dat premii și s-au făcut fotografii. Pentru prima dată „ziua libertății cu motocicleta" a fost organizată în 1980, iar acum la cea de-a treia ediție, care a avut loc luna trecută, se poate vorbi deja de o tradiție.

MANUELA SPĂTARU

Desmond and Sons în ofensivă

La 100 de ani după ce Annie Desmond din satul nord-irlandez Cloudy a pus pe picioare o mică asociație de lucrători casnici care coseau cămăși pentru un întreprinzător din Londonderry, afacerile în acest domeniu ale firmei Desmond sînt unele dintre cele mai avansate din Europa la ora actuală. Aici se produc 40 000 de articole de îmbrăcăminte pe zi. Compania Desmond and Sons Ltd dispune de 11 capacități de producție în Irlanda de

Nord, care ocupă o suprafață totală de 50 000 mp, precum și de 2 700 de angajați.

Produsele manufacturate în Irlanda de Nord sînt extrem de variate, de la jeans, cămăși, pijamale, echipament sportiv pînă la ultimele creații ale modei contemporane. Comenzile o dată recepționate, livrarea articolelor în magazine se face în numai două zile grație sistemelor ultramoderne de primire, procesare, împachetare, expediere și desfacere. Compania a introdus cu cîteva luni în urmă un computer ce oferă imagine tridimensională, în scopul scurtării procesului de concepere și de reducere a numărului de prototipuri solicitate pentru fiecare nouă comandă. Prin utilizarea mijloacelor electronice, un stil poate fi diversificat în mai multe variante și nuanțe (Ș.F.)

TELEVIZIUNEA PRIN CABLU ȘI ABONAMENTELE

În ultimul timp capătă o răspîndire tot mai mare sistemul televiziunii prin cablu, care constă în transmiterea telesemnalelor din studio la domiciliu abonaților nu prin unde radiofonice, ci prin cablu. Acest sistem a făcut posibilă și constituirea primelor studiouri de televiziune microzonale, a companiilor independente de televiziune, în mod special a celor comerciale și a altor organizații care își transmit programele de la stații de emisii proprii nu prea mari.

Trebuie arătat că principala problemă care stă în fața celor care creează rețeaua de televiziune nu este de natură tehnică ci de natură financiară și ea este produsă de dificultățile întîmpinate în încasarea plății abonamentelor de la telespectatorii conectați la rețelele respective. În țările unde sistemul descris funcționează de mult timp se folosesc diverse variante. Astfel, fiecare receptor este conectat cu un cablu separat la punctul de distribuție de unde se primește programul, iar posesorul aparatului plătește pentru conectare în același mod în care

Probleme nucleare în Germania

Centrala nucleară de la Greifswald, cea mai periculoasă din întreaga Germanie, va înceta definitiv să mai funcționeze. Cele mai vechi patru blocuri reactoare ale sale nu mai funcționează de două luni. Cel mai recent bloc construit, numărul cinci, debranșat în prezent, va trebui dotat cu un echipament suplimentar de securitate, pentru a putea redeveni activ. Dar nu este cazul. Ministrul german al mediului, Klaus Topfer, a informat că nu a fost adresată nici o cerere în acest sens. Costul operației ar atinge o sumă prea mare pentru a fi rentabilă, de circa 500 de milioane — 2 miliarde de mărci.

Societatea Energiewerke Nord trebuie să prezinte un plan pentru închiderea întregii centrale nucleare de la Greifswald. Costul total al închiderii centralei este estimat la 4—5 miliarde de mărci, ce se pare că vor fi plătite din buzunarul contribuabililor. Pe de altă parte, se pune problema repatrierii celor 700 de tone de uraniu în Uniunea Sovietică, operațiune complicată și delicată. (Ș.F.)

Gunoi presat

În Germania funcționează o instalație experimentală pentru presarea reziduurilor care comprimă cenușa și zgura cuptoarelor, deșeurilor materialelor de construcție, pămîntul scos din tunele și excavații cu o forță de pînă la 500 tone. Cu ajutorul acestei instalații se obțin plăci pătrate ce pot fi ușor depozitate în stive. Fiecare stivă este protejată cu o folie impermeabilă de masă plastică și se acoperă cu pămînt. Ca urmare, volumul gunoaielor se reduce la o treime iar spațiul de depozitare va putea fi folosit pe o durată de trei ori mai mare. Iar atunci cînd spațiul destinat depozitării haldei de gunoaie se umple, pe el se pot construi clădiri ; plăcile din reziduuri presate nu produc tasări.

MATA HARI ȘI FAȚA EI NEVĂZUTĂ

pe infractori. Un sistem sonor emite, cu o fracțiune de secundă înainte de a face cliseul un usor zgomot, care l determină pe infractor să întoarcă capul. El se așează, fără să-și dea seama, în poziția cea mai favorabilă fotografierii chipului său. Filmul fotografic nu este montat pe axul obiectivului pentru ca în cazul în care hoțul va trage un glonț în obiectiv, cliseul care i-a imortalizat chipul să nu fie distrus.

Continentul african va cunoaște o adevărată explozie demografică pînă în 2025, cînd populația „planetei albastre" va ajunge, potrivit estimărilor făcute de experții din sistemul ONU, la 8,6 miliarde de oameni. Populația Africii va spori de la 667 milioane locuitori în 1991 la circa 1.600.000.000 de oameni. China va fi și în 2025 cea mai populată țară a lumii, cu o populație egală cu cea a Africii. În statele europene fără a se include fosta Uniune Sovietică, vor trăi, în 2025, circa 518 milioane de oameni. Va fi un spor minim față de anul 1991 — de numai 16 milioane locuitori.

își plătește abonamentul pentru postul telefonic.

Specialiștii ruși au conceput și realizat un bloc electronic care se instalează la studioul televiziunii prin cablu. Semnalul emis este astfel codificat încît chiar televizorul este acordat pe un canal corespunzător nu poate reda imaginea. Pentru a putea recepționa imaginea trebuie montat în televizor un dispozitiv special care reface semnalul inițial, redînd totodată imaginile cu o fidelitate înaltă.

Din cînd în cînd codul folosit de studii este schimbat astfel încît abonatul trebuie să capete un mic bloc electronic interschimbabil, prilej cu care se face și verificarea plății la zi a abonamentului.

Pentru hoteluri a fost realizat un alt sistem care contorizează durata vizionării de către clienți a emisiunilor recepționate pe fiecare canal în parte, stabilind cu ajutorul unui computer și suma datorată și emițînd chitanța de plată. Sistemul poate servi simultan un complex hotelier în dotarea căruia pot intra 50 pînă la 2000 de televizoare. (C.M.)

CONSERVATORISM TIPIC NIPON

Matsushita, Honda, Morita (Sony), Toyoda (Toyota) sînt nume de mari companii japoneze care au făcut de mult înconjurul lumii. Chiar dacă cîțiva dintre fondatorii acestora au decedat între timp unii continuă să perpetueze „legenda" venerabilului bătrîn nipon care conduce încă destinele unui mare concern, în pofida vîrstei foarte înaintate. Acest fenomen este omiprezent în „Țara Soarelui Răsare", întrucît majoritatea posturilor de răspundere sînt încredințate persoanelor cu o foarte mare experiență.

Se poate spune chiar că vîrsta este o condiție de acces la putere. Spre exemplu, membrii comitetelor de direcție ale întreprinderilor și băncilor japoneze au numai rareori sub 60 de ani. Cu cîteva excepții, această veritabilă gerontocrație patronală nu este numai un produs cultural al societății nipone. În afara pietății filiale, virtute majoră în Japonia această dominație a celor mai în vîrstă se înscrie într-o logică foarte particulară a carierei și într-o voință de a ține în rezervă oameni-cheie, a căror experiență este de neînlocuit.

Porțile comitetelor de direcție nu se deschid decît unei elite selecționate din cadrele care și-au petrecut întreaga carieră în întreprindere. Astfel, se ajunge la situația în care cei mai străluciți debutează în veritabila lor carieră de mare patron la vîrsta pensionării (la 55-60 de ani). Li se deschide apoi posibilitatea ocupării unor posturi-cheie : Jomu și Senmu (directori generali) și Sachō (președinte-director general). Ultimul și cel mai înalt rang care poate încununa o carieră plină de succese este Kaichō (președinte onorific), pe care numai foștii președinți îl pot obține. Chiar dacă funcția este onorifică, Sachō însuși vine să-l consulte sistematic, el exercitînd o influență considerabilă asupra comitetului de conducere, format, de regulă, de el însuși. Kaichō este însărcinat cel mai adesea cu probleme de relații publice și contacte cu mediile guvernamentale și profesionale.

Pentru membrii comitetului de direcție care nu au dobîndit privilegiul de a fi numiți în postul de președinte, sînt rezervate posturi similare în filialele societății. Ulterior, vor fi numiți consilieri. Această politică de „degajare" permite întărirea coeziunii unui grup, prin lărgirea legăturilor dintre persoane. Ansamblul consilierilor formează deci o multitudine de vechi conducători ajunși la acest ultim grad de „satelizare" înconjurați de un veritabil ritual de gratitudine, sînt deseori consultați în virtutea numai a datoriei morale de a le fi lăsat plăcerea de a-și oferi sfaturile. În principal, însă, sînt ținuți în rezervă din motive strategice. „Cușca aurită" în care sînt ținuți joacă un rol ideologic : ei sînt dovada vie că sacrificiul societății este răsplătit pe măsură.

Dacă această monopolizare a puterii și a privilegiilor ierarhice se menține încă în societatea niponă, ea este ținta unor critici acerbe din partea tinerilor, pentru care această realitate este incompatibilă cu noile realități economice. Este, probabil, semnul sfîrșitului unei anumite legitimități a stării de fapt descrise.

ȘERBAN FILIP

TRISTEȚE ȘI BUCURIE

Ca în fiecare an, împărăteasa Farah s-a dus și anul acesta, însoțită de fiii săi, la mormîntul Șahului, pentru a comemora 11 ani de la dispariția acestuia. Unită prin tragice destine de văduva lui Sadat, Farah a depus o coroană de flori și la mormîntul președintelui Sadat, apoi au aniversat împreună cei 23 de ani ai prințesei Yasmina, soția lui Ali Reza. Reîntîlnirea celor două familii a fost un moment plăcut, dar și încărcat de amărăciune și nostalgie, în special pentru Farah, care și-a reamintit de ultimul voiaj făcut împreună cu Șahul, pe Nil.

5. În ritmul plăcerilor pariziene

Cînd debarcă la Paris, din Olanda sa natală, în 1902, Mata Hari are 26 de ani. Pentru ea, care caută plăcerile ușoare, gloria rapidă și luxul din capitala franceză sînt o promisiune a izbînzii imediate. Începe să trăiască în orașul-lumină ritmul plăcerilor contestate moral, viața din hotelurile particulare, alături de domni bogați în căutare de tinere dansatoare. Ca urmare a primelor victorii coloniale, Parisul din acea vreme oferea visători exotici.

Așadar, punînd piciorul în Paris, Mata Hari înțelege imediat că ea trebuie să-și joace viața, fiind una dintre acele femei despre care se vorbea frecvent : marea Sarah, frumoasa Otéro, Melba, Liane de Pongy și... ea, care la început nu era decît oaia neagră, dar care știa că parizienii nu se seduc cu poveștile apei de trandafiri... Mata Hari își inventează în fiecare seară o nouă biografie! Cu tenul mat, ochii migdalați și cîteva fraze orientale reușește să se dea drept prințesă orientală. N-a asistat ea, oare, în templele indoneziene la dansuri sacre, care nu sînt greu de imitat ? N-a învățat ea, oare, să se îmbrace ca femeile orientale ? Nu se numește deja Mata Hari ?

De cum a ajuns la Paris, se instalează la Grand Hotel. Venitul său nu-i permitea asemenea lux, dar știe să joace aparențele. Nu este o frumusețe, dar statura, tinerețea, aplombul său o impun în fața bărbaților.

MANUELA SPĂTARU

(Va urma)

Trandafir albastru

După patru ani de cercetări, un grup de specialiști aparținînd unei societăți din Melbourne (Australia), a reușit să realizeze pentru prima oară un trandafir de culoare albastră, pe care l-au botezat „Sfîntul Graal". Isprava aceasta a fost posibilă în urma unei combinații genetice, între genele unei petunii (de culoare albastră) și ale unui trandafir roșu. Experiențele continuă pentru a se putea realiza și alte culori deosebite care, în mod obișnuit, nu există deocamdată. Se încearcă, de asemenea, și alte operații genetice pentru obținerea unor garoafe și crizanteme tot de culoare albastră.

LOGIC

Urează tuturor utilizatorilor de soft BORLAND și NOVELL precum și tuturor prietenilor săi,

LA MULȚI ANI !!

Biblioteca magazin de proză scurtă

BUFNIȚA DIN INSULA URSULUI (II)

Poate că eram prea epuizat ca să mă revolt. După citva timp am ajuns la o aparență de sănătate, știind totuși că foarte curînd cînd îmi voi reveni, ghearele îmi vor cuprinde gîndurile și voi fi „condus" de-a lungul unei perioade de inconștiență.

Am observat dovezile activității Bufniței, știam că noi programe fuseseră realizate, noi probe activate, noi date colectate. Citeva dintre probele mobile fuseseră intens folosite în ultimul timp.

Am încercat să citesc programele informatice. Bufnița trebuise să se descurce cu ceea ce i se păreau a fi niște limbaje naive. Oricum, n-am înțeles programele, deși sînt un programator priceput.

Nu resursele de petrol o interesau pe Bufniță. Nu puteam decît ghici ce anume Bufnița, — și eu, în perioadele febrile și inconștiente de activitate intensă — căuta de fapt. Mi-am dat seama că era ceva în legătură cu nodulii concentrările polimetalice acoperind mari suprafețe ale fundului oceanului.

Și, bineînțeles, nu manganul putea fi metalul cel mai interesant. Manganul, alături de fier, este metalul greu cel mai întîlnit în scoarța Pămîntului. Manganul a fost deasemeni identificat în meteoriți și în componentele spectrale stelare și probabil că nu acest metal putea determina un extraterestru să fie interesat de oceanul înghețat aflat departe în nordul Pămîntului.

Dar analiza de laborator a nodulilor demonstra că aceștia conțin o abundență de alte minerale, printre care cel puțin patruzeci de metale diferite, cum ar fi fierul, cuprul, nichelul, cobaltul. M-am gîndit că poate Bufnița căuta un izotop. Poate că cercetările ii erau legate de faptul că nodulii erau departe în nord, unde temperaturile, cîmpul magnetic, radiațiile cosmice au contribuit la catalizarea unor procese necunoscute. Sau poate că soluția dilemei ar putea fi găsită în vreo catastrofă vulcanică preistorică, creindu-se astfel miezul nodulilor. Un izotop necunoscut.. sau poate un aliaj...

Nu era singura enigmă a Bufniței.

Nu înțelegeam de ce acționa în secret. Celelalte incidente de „control" relatate, despre care auzisem și eu, conduseseră „gazdele" direct în Hawaii, unde „patronii" se tocmeau între ei într-un fel de talcioc Babel, bunurile și serviciile terestre fiind negociate în numele clienților aflați la ani-lumină și care probabil nu vor fi în măsură să se bucure de acele bunuri și servicii, mult timp de acum încolo. Într-un fel, Bufnița participa la partidă, colectînd probabil informații secrete despre resursele naturale.

Cred că Bufnița acționa în afara regulilor jocului. Din această cauză alesese singuratica Insulă a Ursului, deci mă selectase pe mine... un singuratic aflat într-un bunker hibernal de pe țărmul mării Barents.

Cred că mai putea exista și un alt motiv.

Patronul meu ura lumina. Poate de asta îl numisem Bufnița. Nu lucra decît noaptea. Lunga noapte polară îi permitea să lucreze fără să fie deranjat de lumina zilei — pînă cînd trupul meu se prăbușea. Din cînd în cînd mă gîndeam la planeta lui de proveniență. O lume pustie la marginea unui sistem solar. Alunecau oare aripile albe ale Bufniței printr-o atmosferă de metan ? Sau poate că planeta sa era acoperită de nori eterni ? Sau poate că nu oferea soarelui decît o regiune, iar Bufnița și specia sa nu locuiau decît în zona întunericului. În cosmarurile mele Bufnița devenea o figură mitică iar planeta sa o pădure vrăjită. Era aproape logic să crezi că Bufnița împărtășea predilecția spridușilor din basmele norvegiene, de a se ascunde de soare.

Curînd noaptea polară se va sfîrși. Perioadele în care deveneam liber deveneau zi de zi mai lungi. Apoi n-au mai fost decît cîteva ore în fiecare noapte cînd cuteza să-și înfigă ghearele în subconștientul meu.

Dar mi-am dat seama că lucrurile erau mai complicate. Nu mai eram stăpîn pe voința mea. Am contactat stația meteorologică și am declarat că aș vrea să mai rămîn încă o iarnă. Au fost foarte îngrijorați. Puteam conta pe vizita unui psiholog — cel puțin o consultație prin radio cu cineva de pe continent. Aș fi vrut să ies din izolare — dar eram controlat, condus de regulile pe care Bufnița mi le implementase în subconștient.

Dar noaptea polară își are antiteza prin vara polară. De la 30 aprilie pînă la 12 august, soarele nu apune niciodată deasupra Insulei Ursului. Soarele arde pe cerul nordic în fiecare noapte și peisajul explodează în culori vii sub zăpada ce se topește. Aerul este ușor și transparent în lumina albă a soarelui.

Și în toată această perioadă, mai mult de trei luni, Bufnița va fi departe de mine — deși îmi controlează subconștientul. În tot acest timp trebuie să iau contramăsuri ca să scap din temnița-mi psihologică. În soarele de mai căutam cheia pentru ușa închisorii mele.

Am găsit-o. Cel puțin așa am crezut atunci.

Dar Bufnița computerizată este loială omului. Pentru că așa am programat-o. Și loialitatea va exista atîta timp cît și programul.

N-o să fie prea mult timp. Poate numai cîteva ore, cîteva zile. Cine știe cît de curînd va descoperi Bufnița, șoimul ce se află undeva deasupra ca un punct pe cer ?

Dar poate că nu se așteaptă la un asemenea atac. Poate că Bufnița este arogantă și nerăbdătoare cu nevolnicele ființe umane care suferă din cauza setei și epuizării. Și poate că nu va cerceta cerul căutînd un șoim hăitaș sub forma unui program de computer, ce studiază Bufnița ca pe o pradă, pînă cînd este gata să lovească agitata pasăre albă și să mă elibereze pentru tot restul zilelor mele...

Nu știu dacă trebuie să cred sau nu în așa ceva. Dar acum nu mai visez bufnițe spectrale în stranii păduri întunecate ci bufnițe albe în zăpadă, bufnițe ucise de păsări de pradă, singele, împrăștiindu-se pe nea. În somn aud strigătele păsărilor mării : plonjează și se rotesc în nopțile albe și mi se pare că aud bufnițele țipînd.

În curînd va fi 12 august. Soarele atinge deja orizontul la miezul nopții. Curînd Bufnița se va întoarce și voi ști răspunsul...

JON BING (Norvegia)
Traducerea CRISTIAN TAMAȘ

(Sfîrșit)

POVESTIRE POVESTIRE

CERȘETORUL (II)

Toată seara se concentră asupra acelui fapt care atrăsese atenția subconștientului său și pe care se străduia din răsputeri să-l conștientizeze. Deci : intrase în catedrală, ocupase loc în ultimul rînd, ascultase predica, apoi ieșise. Pe trepte dăduse peste cerșetor, acel cerșetor pe care îl știa demult din vedere. Avea chiar un fel de faimă în oraș și-l chema Sam. De ani și ani de zile era neschimbat, aceleași haine ponosite, aceeași panglică neagră peste un ochi și același picior olog. Murmura întotdeauna aceleași imnuri religioase originale, știute numai de el.

Kardin surise în sinea lui. Ar fi pus pariu pe un întreg salariu că și ochiul și piciorul sînt sănătoși, dar pentru a stîrni mila ce nu făcea omul... Unde era totuși neregula, acel detaliu care îl obseda? Să fie la cerșetor ?

A doua zi, Kardin îl căută prin oraș pe Sam. În zilele de lucru se muta din fața catedralei. Cînd în sfîrșit îl găsi, îi întinse o bancnotă de 10 dolari. După ce primi toate binecuvîntările posibile, comisarul îl invită foarte prietenos într-o cafenea. Ar fi fost imposibil să fie refuzat de acest amărît.

Intrară într-un local și aleseră o masă retrasă. Kardin comandă cafele și whisky Îl simțea pe Sam foarte stînjenit.

— Amice, sparse ghiața comisarul pe un ton prietenos, pe cuvîntul meu de detectiv că tot ce vom vorbi noi aici e strict confidențial. Nu e treaba mea să te împiedic să-ți exerciți meseria care-i place...

— Se poate, don' comisar ? Sînt olog și chior, cine mă primește pe mine ? Doar mila oamenilor mă salvează de la foame și...

— Lasă, lasă. Ți-am spus că nu mă interesează cum cîștigi banii. Uite vreau să te întreb dacă n-ai văzut cumva, din greșală, pe acești bărbați ?

Îi puse sub ochiul sănătos fotografiile celor doi răpitori găsiți morți. Sam le privi, simulînd un interes deosebit.

— Îmi pare rău, nu vă pot ajuta cu nimic. Știți, eu cu vederea stau cam prost cu un singur ochi e cam greu — zise Sam arătînd spre panglica neagră de pe ochiul invalid.

— Ei, chiar așa ? surise comisarul. Mi se pare că-i doar un decor, acolo, pentru impresia artistică.

— Se poate don' comisar ? făcu repede Sam și trase de pe ochi panglica, lăsînd să se vadă o îngrozitoare rană. Într-adevăr, ochiul nu mai exista deloc. O gaură hidoasă era tot ce mai rămăsese pe locul fostului glob ocular. Kardin se cutremură. Nu se așteptase la așa ceva, se simțea chiar jenat de suspiciunea lui. Vru să-l întrebe cum s-a întîmplat, dar renunță. Achită nota, își luă la revedere de la cerșetor și ieși în grabă. Se aduse glonț la cea mai mare bibliotecă a orașului și ceru toate colecțiile ziarelor care aveau rubrici mondene. Zăbovi aproape trei ore răsfoindu-le, apoi se întoarse la sediu îngîndurat. Dădu dispoziții speciale celor

POLICIER

doi agenți ai săi. În aceeași seară, închirie un smoking superb și o pereche de pantofi de lac din cei mai eleganți.

În ziua următoare, Kardin se anunță prin interfon la poarta reședinței miliardarului Barthes. Zări patru dobermani fioroși zburdind pe aleile interminabile și solicită un însoțitor pînă la castelul nababului. Era un mare succes că fusese acceptată vizita.

Ajuns în sfîrșit în salonul impresionant de la parter. Miliardarul îl primi politicos, dar nu dădu mîna cu el.

— Vă acord cinci minute, domnule...

— Kardin, comisar Kardin. Nici eu nu vreau să vă reții prea mult

Ocupaseră loc pe fotoliile catifelate. Comisarul privea cu luare aminte la miliardar, ca la un exponat extrem de rar și de prețios. Tăcerea dură cîteva zeci de secunde jenante. La un moment dat, Kardin se ridică își aprinse o țigară și-l întrebă pe cel mai cald ton :

— Ascultă Sam, nu te jenează ochiul de sticlă ?

Miliardarul sări brusc în picioare și vru să apese pe un buton mascat în măsuța din fața lui, dar Kardin îi prinse repede mîna și-i șopti :

— Nu te recunosc, Sam ! ești atît de sprinten, tu olog de un picior ? Hai să nu ne jucăm de-a baba oarba. De cînd ai rămas văduv, te-ai simțit probabil foarte singur. Unde aveai prilejul să fii printre oameni, dacă nu pe stradă? În plus, așa dechizat în cerșetor, ai avut toate condițiile să-ți rotunjești veniturile. Și totuși, ai făcut o mică greșală. Pînă acum o lună jumătate, ochiul bolnav era cel drept, sau cel puțin panglica neagră îl masca perfect. Dar dintr-o anumită zi, panglica s-a mutat la cel sting. Dar culmea, ochiul sting cel sănătos se dovedește a fi într-adevăr bolnav, ba chiar lipsă, erai deci obligat să-ți muți panglica, de astă dată pentru un motiv real...

— Cum ? De unde știi că...

— Rana pare să fie cauzată de o explozie, specialiștii mei o vor confirma. Iar cînd Sam redevenea miliardarul Barthes, un ochi de sticlă comandat la spitalul „Williams" lua locul mizerabilei panglici. Încă nu te-ai obișnuit cu el, clipești cam des.

Barthes, alias Sam cerșetorul, luă din barul din perete o sticlă de whisky și turnă în două pahare.

— Se pare că trebuie să-ți întorc tratația, domnule Kardin.

Sorbiră amîndoi din pahare. Comisarul aștepta confesiunea. Nu putea să întîrzie prea mult.

— Cred că un om inteligent ca dumneata și-a dat seama că totul trebuie să rămînă între noi. De altfel, chiar am nevoie de un detectiv de talia dumitale. Te pot angaja pe loc, la stat primești doar un salariu de mizerie, eu îți ofer de zece ori mai mult.

Barthes tăcu un timp, apoi izbucni :

— Doar năzărăii ăia doi sînt de vină. Și-au închipuit că pot smulge milioane de la mine. Am fost în legitimă apărare, nici o justiție din lume nu mă poate acuza... Au murit ca niște proști, ca niște șobolani lacomi.

— Domnule Barthes, zie Kardin, acum că Sam a murit definitiv aș fi gata să accept propunerea dv. Voi ieși din această reședință ca și cum nimic nu s-a petrecut între noi. Sînt de acord că ați fost în legitimă apărare Dar am două condiții: mai întîi să stopați producția clandestină de arme, care se află undeva pe aici, pe proprietatea dv. Iar a doua ...Ei bine a doua cred c-o să vă convină de minune : Sam va trebui să apară în oraș și să cerșească în locurile indicate de mine. Nici nu se poate un informator mai bun decît celebrul cerșetor Sam.

Barthes zîmbi ginditor și turnă iar în pahare. Cîteva picături căzură pe alături, îi era greu să se concentreze cu un singur ochi.

DAN CARAIMAN

(Sfîrșit)

SPORT UNIVERS

● **Ghirlandele de becuri multicolore,** care reprezintă cele cinci cercuri olimpice, atîrnă deasupra bulevardului principal al orașului francez Albertville. Afișe atrăgătoare prezintă Coca-Cola, Kodak Philips și uniunea bancară Credit Lyonnais ca sponsori oficiali ai Olimpiadei. Francezii vor fi pentru a treia oară gazda Olimpiadei albe, după edițiile din 1924 de la Chamonix și 1968 de la Grenoble. Întrecerile vor avea loc începînd cu data de 8 februarie, în 11 zone diferite, legate între ele prin șosele cu două benzi. Cheltuielile totale s-au situat, în cele din urmă, în jurul sumei de un miliard de dolari. Mascota J.O. din 1992 este un personaj cu alură de vedetă care se numește Magique.

● **În zona Ruhr-ului,** marele bazin carbonifer al Germaniei, își desfășoară activitatea un sfert din cluburile Bundesligii. Acestea sînt : Borussia Dortmund (actuala deținătoare a fotoliului de lider în clasament), Vfl Bochum, SG Watenscheid, FC Schalche 04 și MSV Duisburg. Iar la o distanță de numai 50 kilometri se găsesc FC Köln, Fortuna Düsseldorf, Bayer Leverkusen și Borussia Mönchengladbach. Practic nu există săptămînă fără disputarea a cel puțin un derby în regiunea Ruhr-ului. Concentrarea mai multor echipe pe o suprafață restrînsă generează o concurență sporită și îi electrizează pe fanii acestora.

● **Steve Tshwete,** membru marcant al Congresului Național African, a jucat un rol crucial de meditator între federațiile sportive din Africa de Sud în scopul unificării acestora. Această țară va fi prezentă la întrecerile Olimpiadei de vară de la Barcelona. Ideea care l-a călăuzit pe Tshwete în ampla și dificila sa acțiune a fost de o simplitate dezarmantă : întîi

unificarea, apoi angajament ferm în favoarea dezvoltării sportului în comunitățile defavorizate. Sportul sud-african are o valoare incontestabilă, recunoscută pe plan mondial atunci cînd încă mai era prezent peste hotare : selecționata de rugby a acestei țări (în fotografie) conducea detașat în „clasamentul" neoficial al jocurilor-test disputate în compania reprezentativei „All Blacks" considerată pînă în acest an cea mai bună din lume.

● **Noul regulament** permite introducerea de jucători profesioniști în cadrul selecționatelor naționale de baschet cu ocazia Olimpiadei de vară de la Barcelona. Drept urmare, antrenorul american Chuck Daly va putea dispune de serviciile unor „vrăjitori" precum Michael Jordan, Patrick Ewing, Karl Malone, Charles Barkley, Larry Brid, Isiah Thomas, Roger Clemens. Daly este de părere că i se oferă o șansă unică. Un risc, totuși, există. Supervedetele din N.B.A. joacă la echipe cu un stil de joc diferit și s-ar putea ca evoluția lor să nu fie suficient de omogenă. Iar în cazul în care nu s-ar întoarce acasă cu medalia de aur în buzunar, „expediția" ar fi considerată un eșec, iar toată vina ar fi aruncată pe umerii antrenorului.

● **Schiorii de fond** pot cîștiga două minute de-a lungul unui parcurs de 50 kilometri, prin folosirea unui nou model de băț, produs de cel mai mare fabricant din lume de bețe pentru schi, firma finlandeză „Exel". Secretul noului tip de băț este forma sa din partea superioară, acolo unde mîna ține bățul, prin care se ameliorează efectul împingerii. La confecționarea bețelor s-a folosit și un nou material plastic, care le face cu 30 la sută mai ușoare decît cele tradiționale. În plus, acestea nu mai vibrează ușor în momentul fixării în stratul de zăpadă pentru executarea împingerii.

● **Costul unui echipament de golf** se ridică la 1000 — 2000 de dolari, iar în unele cazuri la dublul acestei medii. În plus orice jucător care se respectă, trebuie să facă parte dintr-un club cît mai simandicos. Sute de magazine specializate propun an de an articole tot mai adaptate acestui sport pretențios. Un parcurs obișnuit de golf numără între 8 și 10 kilometri, iar jucătorul trebuie să introducă mingea în 18 găuri presărate pe întreg terenul. Cifra anuală de afaceri realizată de mările firme în domeniu depășește numai în Franța, o țară în care această disciplină s-a impus abia în deceniul trecut, 70 de milioane de dolari. Jocul de golf nu mai este de multă vreme apanajul exclusiv al șefilor de stat, al capetelor încoronate sau al marilor oameni de afaceri. Toate clasele sociale îl practică intens în timpul liber de care dispun.

ȘERBAN FILIP

HOROSCOP

PREVIZIUNI PENTRU 1992

BERBEC (21.03—20.04)

Financiar : Un an echilibrat. Cele mai favorabile luni : februarie și iulie.

Sănătate : curbă normală tot timpul anului

Dragoste : Vă pindesc numeroase capcane sentimentale.

Profesional : Mari satisfacții la începutul anului, apoi monotonie.

TAUR (21.04—21.05)

Financiar : Posibilă lovitură în luna martie.

Sănătate : Atenție la inimă și la starea psihică generală.

Dragoste : Foarte puține fluctuații.

Profesional : Ceva neplăcut se întîmplă în primăvară, iar redresarea e foarte rapidă.

GEMENI (22.05—21.06)

Financiar : Un an al stagnării.

Sănătate : Surmenajul nervos domină aproape tot timpul anului.

Dragoste : Se anunță un an „aventuros", dar fără întorsături spectaculoase.

Profesional : O schimbare deosebită la mijlocul anului.

RAC (22.06—22.07)

Financiar : Nimic spectaculos.

Sănătate : Atenție la lunile martie și septembrie, sensibilitate sporită a inimii.

Dragoste : Aveți sau sînteți foarte aproape de a alcătui un cuplu minunat, orice tentație e inutilă.

Profesional : Aceeași situație favorabilă.

LEU (23.07—22.08)

Financiar : Foarte bună situație la începutul anului.

Sănătate : Nici o problemă specială.

Dragoste : Rămîneți același partener tandru și mult apreciat.

Profesional : O excelentă conjunctură în iunie și iulie.

FECIOARA (23.08—21.09)

Financiar : Un început de an foarte promițător.

Sănătate : Probleme ale sistemului nervos în martie-aprilie.

Dragoste : Totul e O.K.

Profesional : O promovare în februarie-martie.

BALANȚA (22.09—22.10)

Financiar : Numai vești bune, mai ales în august-septembrie.

Sănătate : Probleme reumatice mai vechi.

Dragoste : Eveniment deosebit în mai, dar fără urmări importante.

Profesional : Conflicte trecătoare

SCORPION (23.10—21.11)

Financiar : Situație strălucită spre sfîrșitul anului.

Sănătate : Nimic deosebit, psihicul dv. e foarte rezistent.

Dragoste : Mai multe excese în iulie și noiembrie.

Profesional : Vă mențineți același nivel, nici o afacere nouă.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Financiar : Foarte bună situație în aprilie-mai și decembrie.

Sănătate : Problemele din 1991 se repetă în primăvară și în toamnă.

Dragoste : Complicații la începutul anului.

Profesional : O îngrijorătoare scădere de nivel la începutul lui februarie, apoi totul reintră în normal.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Financiar : Cea mai bănoasă lună e septembrie.

Sănătate : Dificultăți trecătoare la sfîrșitul anului.

Dragoste : Viață conjugală extrem de armonioasă și constantă.

Profesional : O posibilă promovare în februarie.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Financiar : În general, curba se află la un nivel superior lui 1991.

Sănătate : Probleme în perioada de vară, în rest nimic deosebit.

Dragoste : Viața amoroasă tinde să devină monotonă, căutați mereu apetitul pierdut.

Profesional : Mare bucurie în luna iunie.

PEȘTI (19.02—20.03)

Financiar : Un an cu multe ascensiuni, dar nici una de proporții.

Sănătate : Intrați în noul an cu surmenaj nervos, dar treptat reveniți la normal.

Dragoste : Sînteți mai nostalgic decît oricînd.

Profesional : Creativitate și satisfacții deosebite în martie și octombrie.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Pionieri ai științei

Matematicianul Grigore Moisil (1906—1973), profesor la Universitatea din București și membru al Academiei Române din anul 1948 (precum și al altor academii și foruri științifice internaționale) a

organizat primele cursuri de calculatoare din țara noastră — în 1957. El este fondatorul școlii românești de teorie algebrică a mecanismelor automate, un autentic inițiator al propagării studiului proceselor de automatizare în România. De mare relevanță în domeniul matematicii este și teza sa de doctorat, publicată la Paris în 1929 și purtînd titlul : „La mécanique analitique des systèmes continus", prin care extindea la infinit numărul de grade de libertate ale unui sistem fizic. O lucrare de maximă importanță pentru opera sa atît de valoroasă este și „Teoria algebrică a mecanismelor automate", publicată la București în 1959.

Filatelie

La data de 8 iulie 1858 sînt puse în circulație primele mărci poștale românești, vestitele „Cap de Bour". Tirajul acesta istoric a fost de 24 064 bucăți, care a fost alcătuit din mărci cu valorile de 27, 54, 81 și 108 parale.

Femei celebre

Prima noastră campioană la automobilism a fost Irina Vulturescu. Ea a cîștigat cursa începută la 29 august 1924 și care a avut următorul itinerariu : București — Cluj — Arad — Craiova — București.

O autentică precursoare a inegalabilei Nadia Comăneci în domeniul gimnasticii de performanță mondială a fost Eugenia Petrescu. Faima ei era atît de uriașă în epocă, încît în luna septembrie 1896 o renumită revistă franțuzească o numea „cea mai mare gimnastă a lumii" — exact cu optzeci de ani înaintea celebrelor Jocuri Olimpice de la Montreal 1976, cînd Nadia avea să „inventeze" nota zece la această disciplină.

Binecunoscuta poetă Elena Farago (1878—1954) a fost denumită, pentru marile ei merite, „Doamna literelor românești".

Colecții... medicale

Doctorul Toma Pietreanu a avut fericita inspirație de a alcătui o colecție cu totul inedită, unică în lume. Într-o vitrină a cabinetului de urologie al Spitalului județean din Pitești, dînsul a expus sute de pietre extrase prin intervenții chirurgicale efectuate asupra pacienților săi. Dintre aceste exponate se remarcă — așa cum scria presa de acum zece ani — o piatră care cîntărea 1 2 kilograme, „găzduită" pînă la operație de vezica unui localnic al satului Drăghici, județul Argeș. O altă piatră record, extrasă de la o femeie din satul Oarja, același județ, cîntărea peste 900 de grame. Această colecție unicat reflectă ea însăși o activitate neobosită în slujba salvării suferinzilor.

Lutieri celebri

Dimitrie Știrbulescu (1870—1938) a construit viori celebre, printre care se numără și una tip Stradivarius „patron allongé", cu care violonistul Dimitrie Vlădescu a Concertat la Paris în 1924. Însuși Enescu a folosit o vioară realizată de același mare lutier român (în 1931).

GUINNESS Book

MINUNI

Ar fi fost de neconceput ca Guinness să nu acorde importanța cuvenită celor Șapte Minuni ale Lumii. O carte a Minunilor Lumii Moderne (cum as denumi-o eu) nu uită de următoarele realizări omenești ale antichității :

● Piramidele egiptene de la Giseh (despre care am mai avut ocazia să vorbim) ;

● Templul zeiței Artemis (Diana) din Efes, construit în jurul anului 350 Înainte de Christos și distrus în anul 262 După Christos ;

● Mormîntul regelui Mausolus din Caria, construit la Halicarnas (azi localitatea Bodrum din Turcia), în jurul anului 325 Înainte de Christos ;

● Nu ne-au mai rămas urme ale Grădinilor Suspendate ale Semiramidei, din Babylon (Iraq), construite în jurul anului 600 Înainte de Christos ;

● Statuia lui Zeus Olympianul, realizată de celebrul Phidias în secolul V Înainte de Christos, înaltă de 12 metri și construită din marmură, aur și fildeș (distrusă în timpul unui incendiu la Istanbul) ;

● Celebra statuie realizată de Carus din Lindus și reprezentîndu-l pe zeul Helios (Apollo), supranumită „Colosul din Rhodos", a fost ridicată în anii 292—280 Înainte de Christos și distrusă de un mare cutremur de pămînt în anul 224 Înainte de Christos — înălțimea era de 35 metri ;

● O altă minune a lumii antice a fost Farul din Alexandria, cu cei 120 metri înălțime, construit de Sostratus din Chidus (anul 270 I. Ch.) și distrus de un cutremur în anul 1375 (în greceste pharos = casa luminii).

Ne face plăcere să ne amintim de aceste recorduri ale înaintașilor lumii contemporane, dar să recunoaștem că și în afara celor șapte minuni există numeroase alte recorduri antice, pe cît de impresionante, pe atît de enigmatice.

ZODIACUL CHINEZESC PE ÎNȚELESUL TUTUROR

MISTREȚUL

Mistrețul (sau porcul, nu e nici o con-uzie la mijloc) este unul din animalele re simbolizează o voință extraordinară, demnitate extrem de lăudabilă, dar cu nse destul de reduse ca, servindu-se de este calități, să devină o personalitate rălucitoare. Ambiția și curajul Mistreului au, de obicei, mobiluri mai modeste, gate aproape exclusiv de confortul peronal. El mai simbolizează disciplină, tere de muncă, fiind totodată și un mpion al loialității. Iată acum anii istrețului din acest secol : 30. 01. 1911—. 02. 1912 (metal) ; 16. 02. 1923—04. 02. 1924 pă) ; 04. 02. 1935—23. 01. 1936 (lemn) ; . 01. 1947—09. 02.1948 (foc) ; 08. 02. 1959—. 01. 1960 (pămînt) ; 27. 01. 1971—13. 02. 72 (metal) ; 11. 02.1983—01. 02. 1984 (apă) ; . 01. 1995—18. 02. 1996 (lemn).

Mistrețul este un semn nordic, cu memorfoza principală apa, un semn al ierni care guvernează organele uro-genitale. El dă ascendentul nașterii pentru cei ăscuți între orele 21 și 23. Prietenii cei ai apropiați ai Mistrețului sînt Iepurii Oile, animale aparținînd ramurii pave. Dușmanii cei mai înfocați ai Mistrețului se numără printre Șerpi, Tigri și Maimuțe. Să urmărim acum care este amprenta Mistrețului asupra lunilor anului :

I. Mistrețul-Șobolan : 22. 11.—21. 12 (Săgetător) — tipul omului care nu supără pe nimeni niciodată, dar care devine foarte periculos dacă-l provoci ;

2. Mistrețul-Bou : 22. 12—20. 01 (Capricorn) — un munte de înțelepciune, ascuns sub un nor de timiditate și lipsă de inițiativă ; filosof autentic ;

3. Mistrețul-Tigru : 21. 01—19. 02 (Vărsător) — culme a ambiției și devotamentului pentru o cauză bine întemeiată ;

4. Mistrețul-Iepure : 20.02—20.03 (Pești) artist înnăscut ,un suflet nobil și un îndrăgostit perpetuu ; este ca flacăra luminării ,o stingi atît de ușor...

5. Mistrețul-Dragon : 21.03—19.04 (Berbec) — cel mai bine clasat printre Mistreți, dobîndește cu ușurință o poziție socială elevată ;

6. Mistrețul-Șarpe : 20.01—20.05 (Taur) — mare putere de luptă, un adevărat pericol pentru sexul opus, om cu mare influență ;

7. Mistrețul-Cal : 21.05—21.06 (Gemeni) — modestie rară, omul bun la toate ;

7. Mistrețul-Oaie : 22.06—21.07 (Rac) — blîndețe și calm, simbolul iubirii adevărate și al căsniciei fericite ;

9. Mistrețul-Maimuță : 22.07—21.08 (Leu) — capricios, contradictoriu, tipul omului cu toate nu-l poți cunoaște niciodată cu adevărat ;

10. Mistrețul-Cocoș : 22.08—22.09 (Fecioara) — combinație foarte bună din punct de vedere pecuniar, om descurcăreț dar și certăreț, intrigant ;

11. Mistrețul-Cîine : 23.09—22.10 (Balanță) — demnitate, solicitudine, inteligență și foarte multă omenie, tipul de om atașat principiilor ;

12. Mistrețul-Mistreț : 23 10—21.11 (Scorpion) — sociabil, descurcăreț, omul care știe să se bată pentru un ideal, dar nu face victime pentru asta.

Puterea exemplului ! Să începem cu Ronald Reagan unul din cei mai importanți președinți de după Kennedy (Mistreț-Tigru, Vărsător, Plop). Să-i mai amintim pe Woody Allen, Henry Kissinger și mareșalul Montgomery.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

produsă de firme internaționale prestigioase: SHARP, SANSUI, NOKIA, TEC, YOKO, MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și rollfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele "MEGA VISION" vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN-GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sediile din B-dul Carol 44-46, Hotel Moderni, etaj 7, **tel.14.51.42, 14.21.78 și B-dul 1848, nr.39 tel. 12.00.99, 12.01.00 - Fax 12.06.45**

Societatea comercială FEPER SA în colaborare cu firma DIGI TERAOKA SEICO – Japonia vă oferă prin firma Modest SRL cîntare electronice cu sau fără memorie cu capacitatea de cîntărire între 0–15 kg. tip DS 430 și DS 381.

Informații la telefon : 12.05.60 și 88.63.95

POȘTA by Air Mail

LIVIA CAZACU, Constanța : În legătură cu cele ce vă frămîntă, cu aspirațiile care vă animă nu pot decît să apreciez cu bucurie că nu trăiți în afara unui ideal, dimpotrivă, problemele și misterele vieții vă preocupă. Iar aceasta la o vîrstă fragedă. Voi ține seama de rugăminte și vom publica într-un număr viitor al revistei tot ce îmi cereți. Pînă atunci, însă, este important de spus că există actualmente în librării foarte multe cărți și reviste care se ocupă cu competență de problemele care vă interesează. În ipoteza că nu doriți o inițiere în domeniu — ceea ce implică nenumărate rigori și mai ales o vîrstă capabilă să le înfrunte ! —, eu cred că lecturile vor întregi cu timpul, în ceea ce vă privește, imaginea fenomenelor la care vă referiți. Luați aceste „instruir ca pe un efort pe care să-l plasați ma tîrziu în contul culturii pur și simplu !

DINU CONSTANTIN, Tîrgoviște : Ai primit scrisoarea dvs și după lectură ai rămas cu o ușoară surprindere, întruc prin definiție și din obișnuință la aceast rubrică nu doresc să pricinuiesc supărăr Avem destule supărări de-a lungul un zile, unei luni și a unui an pentru a perpetua și într-o corespondență. De acee cred că e bine să treceți pe la redacție să discutăm lucrurile așa cum ne stă bin și, spre folosul ambelor părți...

OLGA BAZGAN, Piatra Neamț : Ai primit interesanta și substanțiala dv epistolă. Deocamdată nu fac decît să v anunț că am citit scrisoarea și în acela timp că e nevoie de un răspuns detalia care nu poate fi cuprins în acest spați pe care îl are rubrica aceasta. Promit s găsesc o cale mai „normală" ca să v onorez rugămintea...

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 30 decembrie. Programul 1 : 14,00 Actualități 14,20 Worldnet Usia 15,10 Copiii noștri — viitori muzicieni 15,30 Retrospectiva anului sportiv 1991 (VII) 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Realități legislative britanice 19,05 Tezaur. Urări de Anul Nou 19,30 Desene animate. Cartea Cărților 20.00 Actualități 20,45 Repriza a treia 21,10 Studioul economic 21,35 Teatru TV. Noaptea marilor speranțe de Tudor Popescu. Premieră TV. 23,00 Actualități 23.15 Confluențe. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi ! 20,00 Worldnet Usia 20,30 Magazin auto-moto 21,00 Studioul muzicii de cameră 21.30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

MARȚI, 31 decembrie. Programul 1 : 10,00 Mîine anul se-nnoiește ! 10,30 Clubul desenelor animate 11.30 : 15, 16, 17, 18. Un Revelion ca-n basme. Ediție specială de Anul Nou 12,00 Închiderea programului 17.30 Retrospectiva anului sportiv 1991 (VIII) 18,30 TVR 35 20 00 Desene animate. 20.30 Actualități 21.00 Urarea de Anul Nou a Președintelui României, dom-nul Ion Iliescu 21,10 Un Revelion ca în povești 21,40 Plugușorul 22 00 REVELION... REVELION ! ● Dansează gratios pentru dv... ● Publicitate (cu pretenții umoristice) ● Dedicații muzicale sui-generis ● Clipa și... clipul ! ● Un musafir disponibil ● Cetină ninsă de brad... ● Serialele în consens (trucaje) ● Internațional-show (I) 23,00 Cartea super-recordurilor ● Lampagiul de altădată... ● Și iarăși dedicații muzicale ● Incredibil, dar adevărat : Mircea Crișan e cu noi ! ● Ora „0". Turnați în pahare... speranțe ! ● Sosesc dansatorii ● Publicitate și umor 0 30 Super-show : Unora le place... hazul ! ● Prolog ● Va fi cîndva un Oscar ! ● Can-can ● Dans oriental ● Cîntece vesele cu frații Petreus ● După nuntă la... spital ! 2,00 Dans sud american 2,30 Fantezie coregrafică ● Culorile păunului 3.00 Alexandru Arșinel 3,30 Draga Olteanu-Matei 4,00 De la glume decoltate la strip-tease ● International show (II) ● Romica cucerește America ! (Lady Puceanu) ● Publicitate și ultimele dedicații muzicale ● Dacă-i chef... păi, chef să fie ! 6,00 În sfîrșit ora închiderii... **Programul 2 :** 18,00 Desene animate. Ordy 18,25 Canal France International 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service ● Discoteca Revelionului. Super Channel 6,00 Închiderea programului.

MIERCURI, 1 ianuarie. Programul 1 : 10,00 Desene animate. 10,30 Slujba religioasă de Sfîntul Vasile 11,15 Aho, aho, copii și frați, de pe-ntinsuri v-adunați ! 12,00 Film artistic pentru copii. Ochi de apă limpede (Anglia, 1969) 13.15 Concertul de Anul Nou al Filarmonicii din Viena 14,30 Actualități 14,40 Dacă doriți să revedeți... 15,40 La mulți ani cu sănătate! 16,05 Retrospectiva anului sportiv 1991 (IX) 17,05 Cetină verde de brad (I) 18.05 Sub cupola circului 18,25 Pe aripile muzicii 19.30 Desene animate. Cartea cărților. 10.00 Actualități 20.30 Sport 20.40 Moulin Rouge la 100 de ani 22.10 Film serial. Maddie și David 23.05 Dacă doriți să revedeți... Selecțiuni din programul de Revelion 0.10 Actualități 0.20 Vreau să ciocnesc cu viața un pahar ! **Programul 2 :** 16.00 Actualități 16,15 Desene animate 16.40 Emisiunea în limba maghiară 18.10 Teatru TV. Poveste de iarnă de William Shakespeare. Producție BBC 20.55 Super Channel 21.30 TVE Internacional 22.00 TV5 Europe 22.35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

JOI, 2 ianuarie. Programul 1 : 10.00 Desene animate 10,25 Film artistic pentru copii. Ochi de apă limpede 11.00 Worldnet Usia 12,40 Club... „Anda" la început de an. Ediție specială 13,40 Oameni de lîngă noi 14,10 Actualități 14,30 Din albumul celor mai frumoase melodii populare 15.10 Retrospectiva anului sportiv 1991 (X) 16,10 Dacă doriți să revedeți... Selecțiuni din programul de Revelion 17.00 Știri 17,05 Vîrstele peliculei 18.10 Reporter '92 18,40 Dacă doriți să revedeți... Selecțiuni din programul de Revelion 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,35 Dacă doriți să revedeți... 23,00 Actualități 23.15 Cîntece de petrecere **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16.10 Desene animate 16,35 Dicționar de personaje 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,30 O viață pentru o idee 21,00 Arhive folclorice 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

VINERI, 3 ianuarie. Programul 1 : 10.00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Desene animate 10.55 Film artistic. Persoană importantă (SUA, 1949) 12,30 Super Channel 13,00 Ora de muzică 13,50 Actualități 14,10 Inițiativa cu dimensiune socială (II) 14.40 Mondo-Muica 15,10 Reflecții rutiere 15,25 Cetină verde de brad (II) 15,55 Limba noastră 16,25 Retrospectivă anului sportiv 1991 (XI) 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro Patria 19,00 Ecranul 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Viața parlamentară 21,15 Film serial. Tanamera — Leul din Singapore 22,15 Simpozion 23,00 Actualități 23,15 Divertisment muzical nocturn **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Dacă e Vineri e .. sport și muzică 20.00 Portret componistic românesc 21.00 Meridiane muzicale 21.30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

SÎMBĂTĂ, 4 ianuarie. Programul 1 9,00 Bună dimineața ! 10.00 Actualități 10,10 Clubul desenelor animate 11.10 Descoperirea Planetei 11,30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13.30 7×7 14.00 Actualități 14,10 Tele-club... la prima ediție '92 16,30 Retrospectiva anului sportiv 1991 (XII) 17,00 Itinerarii 17,30 Mapamond 18.00 Arena 19,00 Melodii îndrăgite 19.15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Film serial. Caracatița 21,40 Săptămîna sportivă 22.00 Amintiri de la Crăciun 23.00 Actualități 23,15 Film artistic. Elvis (SUA, 1979) 0,50 Video-discotec **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Convorbiri... muzical 17,10 Film artistic. Bolero (Franța, 194 18,40 Opera în capodopere 21,10 Serenad 21.30 TVE Internacional 22,00 TV5 Euro pe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

DUMINICĂ, 5 ianuarie. Programul 1 8.30 Bună dimineața ! 9,30 Clovnissim 10.20 Film serial pentru copii. Arabel (Cehoslovacia — Germania) 10.50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Junii buni colindători 14,00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video Magazin 17,30 Retrospectiva anului sportiv 1991 (XIII) 18,10 Știință și imaginație 18,40 Convorbiri de duminică 19,10 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20.35 Film artistic. Elvis. Ultima parte 22.05 Duminica sportivă 22,30 Studioul șlagărelor 23.00 Actualități **Programul 2** 16,00 Actualități 16.15 Desene animate 16,40 Convorbiri 17.10 Pop-Magazin 17.3 Orase și civilizații 18.00 Divertisment international 18.30 Serată muzicală TV 21,0 Cîntecul inimii mele 21.30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22.35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

(După PANORAMIC TV)

În funcție de evenimentele la zi, Radio televiziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului

medicina azi

CAFEAUA, aliment sau medicament?

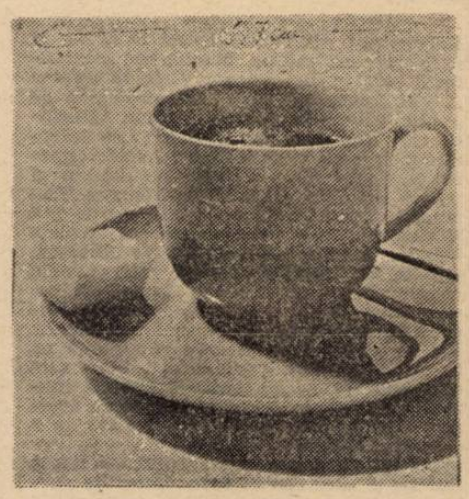

Veți fi desigur de acord cu mine că n avea de-a face din plin cu cescuța cafea, în perioada sfintelor sărbători. rcanul cu boabe prăjite de cafea, vasul aramă în care acestea erau pisate și cinate, înlocuit în zilele noastre cu zaica rișniță, ca și setul cescuțelor cu e această licoare era consumată, țineau dva de inventarul bunicilor noștri. În ele noastre însă, nu numai că consumul elei a înregistrat o acută general zare mai mult decît atît, și-a mutat centrul greutate din perimetrul tradițional al stnicilor, în acela al tinerilor și chiar adolescenților. Puțini știu, însă, că prio boabă de cafea pătrunde pe bătrînul stru continent abia în 1643 și că Ludoal XIV-lea, de exemplu, o oferea peților săi de seamă în chip de surză și de băutură de lux. Puțini știu, de menea, că prima ciocolată sub formă idă, așa cum o consumăm astăzi, a arut pe același continent, abia în 1875. Elveția. Și tot puțini știu, în sfîrșit, că mnul precar de o noapte al odraslelor astre își are originea în bucata de ciolată consumată înainte de culcare, în ia de tort cu ciocolată, în paharul de psi sau în cana de ceai servite înainte culcare.

Ca să vă conving că cescuța de cafea prezintă, din anumite puncte de vedere, laborator în miniatură, am să vă ofer mpoziția cafelei prăjite, materia primă n care ne preparăm această aromată și licioasă băutură, care este cafeaua : ă — 1,15 ; substanțe azotate — 13,98 ; feină — 1,24 ; materii grase — 14,48 ; hăr — 0,66 ; acid cofetanic — 45,09 ; luloză — 16,89 ; substanțe minerale — 4,75. Merită a ști, că infuzia de cafea pe care ne-o preparăm cu atîta meticulozitate, cuprinde aproape jumătate din cafeina și din substanțele minerale ale cafelei prăjite, respectiv ale materiei prime specificate mai sus, și a treia parte din materiile grase. Merită a mai ști, de asemenea, că grație constituentului său principal — cafeina — **cafeaua reprezintă nu numai o băutură-aliment, ci, mai mult decît atît, o băutură-medicament.** Acest ultim aspect se constituie de fapt în **fața nevăzută a cafelei**, pe care ne vom strădui de a v-o face cunoscută, în alte articole, inspirate de ultimele cercetări efectuate în acest domeniu.

Statisticile indică faptul de generalizarea consumului de cafea pe toate meridianele lumii, că este cazul să tragem anume semnale de alarmă din acest punct de vedere, și asta pentru motive bine precizate. Ne vom mărgini cu exemplificările doar la două țări : SUA și Franța. În SUA, de exemplu, la o populație de peste 240 milioane locuitori, revine consumul fabulos de 650 000 tone de cafea pe an, ceea ce defalcat reprezintă 3 kg pe cap de locuitor. Dacă ținem totuși cont de faptul că circa 1/3 din populația acestei țări nu consumă totuși cafea, însemnează că și pentru un locuitor din această categorie revine un consum mediu zilnic de 100 g cafea. Și ținînd cont de pragurile maximale fixate de științele medicale, această cantitate reprezintă un consum prea mare.

Un amplu studiu efectuat de medicii J.L. Devoize și F. Rigal, de pe lîngă Clinica neurologică a spitalului din Clermont — Ferrand, relevă că 84 % dintre francezi consumă zilnic cafea. 24 la sută dintre aceștia consumînd mai mult de 6 cești pe zi, consumul mediu în Franța fiind de peste 3 cești pe zi. În general vorbind, merită a ști că în fiecare zi se consumă în lume cam în jur de un miliard și jumătate cești de cafea. Ceea ce însă alertează însă pe medici de cînd aceștia au explorat intensiv și fața nevăzută a cafelei este faptul că, consumul acestei băuturi departe de a se opri și, mai mult decît atît, crește vertiginos. Astfel, se consideră conform unor calcule estimative cu caracter prognozic, efectuate în țările membre ale Pieței Comune, consumul de cafea pe locuitor va crește de la 5,2 kg cît era în 1988, la 7,1 kg în anul 2000. Ce va reprezenta această spectaculoasă ascensiune a consumului de cafea pentru sănătatea umană ?

ARCADIE PERCEK

Yoga pentru viitoarele mame

În timpul sarcinii tot corpul și spiritul este bulversat. De aceea yoga, care este o tehnică de stăpînire atît a corpului, cît și a spiritului este adesea recomandată femeilor gravide. Este absolut necesar însă, ca yoga să fie practicată sub îndrumarea unui profesor și cu avizul medicului, căci această disciplină este bazată pe controlul respirației și trebuie să se evite mișcările bruște.

Yoga procură o imensă bună dispoziție fizică. Datorită relaxării se permite înlăturarea tensiunii nervoase datorată vieții moderne și oboselii, penibilele dureri dorsale, se ameliorează circulația sanguină. Pe de altă parte, binefacerile exercițiilor yoga sînt enorme pentru spirit. Mișcările yoga procură un sentiment de calm, de seninătate, care permite femeii însărcinate un control cu ea însăși, trăind în mod armonios transformările care i se produc în corp În sfîrșit, toți medicii consideră că ansamblul exercițiilor yoga constituie o excelentă pregătire pentru naștere, în primul rînd prin controlul respirației. Astfel, în timpul nașterii, viitoarea mamă va ști să se destindă suficient, să profite la maximum de repaosul dintre două contracții și să păstreze toate forțele.

MANUELA SPĂTARU

ŞAMPANIA, un excelent afrodisiac?

Medicina și biologia moleculară au confirmat virtuțile terapeutice ale celui mai celebru dintre vinuri : șampania.

O șampanie bună nu te amețește dacă bei un pahar, în chip terapeutic. Excesele înlătură însă proprietățile sale benefice. Dacă șampania nu vindecă, în unele cazuri puterea sa medicinală poate ajuta și fortifica. Și aceasta datorită compoziției sale ionice : săruri minerale, oligoelemente, vitamine, zaharuri complexe.

Se impune, totuși, prudență și parcimonia chiar dacă virtuțile terapeutice ale șampaniei sînt variate.

■ Virtuțile acestei băuturi se explică prin ușoara aciditate și acțiunea rapidă a componenților săi la nivelul duodenului. Prin conținutul ridicat în ioni de magneziu și săruri carbonate activează fluxul biliar eliminînd un număr mare de substanțe dăunătoare.

■ Șampania este un excelent... laxativ. În exces însă, efectul se inversează. Pancreasul eliberează un hormon care are tendința de a încetini mișcările tubului digestiv. Excesul de alcool, diminuează forța musculară, evacuarea devenind dificilă. La o persoană care bea un pahar de șampanie seara, înainte de culcare, se constată că motricitatea colonului crește puțin, în raport cu normalul, în timp ce digestia se intensifică.

■ Insomniile. Puterea sedativă a acestui vin se explică prin aportul de magneziu, cupru, fier ionic și calciu, dar mai ales prin proprietățile zincului conținut. Șampania oferă un somn la fel de odihnitor, fără a prezenta inconvenientele somniferelor dar și fără de a putea vindeca marile insomnii. Efectul său salutar s-ar putea explica prin faptul că, în doză mică, stimulează punctele profunde alț creierului unde are loc eliberarea substanțelor care „organizează" somnul.

■ Migrenele. Datorită aportului în elemente minerale și energetice, șampania reprezintă un subiect de interes pentru cercetătorii preocupați de descifrarea cauzelor migrenelor. Este singurul vin cu efecte benefice verificate. Altele, vinul roșu, alb sau r[illegible] au tendința de a agrava migrenele[illegible]inea sa asupra migrenei este datorată [illegible]ației în litiu al cărui efect este amplificat de prezența ionilor de magneziu, cu proprietăți sedative. De notat că acest remediu nu este eficace în primele stadii ale migrenei.

■ Pierderea apetitului. În acest caz șampania acționează asupra creierului ca un veritabil neurotransmițător, stimulînd activitatea centrului foamei. Gazul carbonic prezent în șampanie stimulează secrețiile stomacului și stimulează apetitul. Dar acest vin nu trebuie să fie nici prea proaspăt, nici prea rece, căci ar antrena un spasm al stomacului.

■ Poate fi chiar și afrodisiac ? Un gît din acest vin poate crea o stare euforizantă timp de 2-3 ore, lăsînd să apară jocurile... iubirii.

HOMEOPATIA ȘI BIOENERGIA

Este sigur că toată lumea a auzit vorndu-se atît de homeopatie, cît și de oenergie. Totuși, ce este homeopatia și este bioenergia și ce legătură există tre ele, iată pe scurt cu ce dorim să vă ținem atenția în acest articol.

Termenul de homeopatie provine de la vintele grecești „homios" care înseamă egal, asemănător, similar și „pathos" ea ce înseamnă suferință. Din etimolo- a termenului de homeopatie îi putem educe și principiul de bază al acestei rapii naturiste și anume „similia similius curatum", adică similarul vindecă silarul.

Bioenergia (i se mai spune „forța vieți") este acea energie vitală ce nu poate văzută, identificată, măsurată, dar eidențiabilă prin efectele sale.

Pentru practica medicală elopată (cea rentă), fiecare boală se caracterizează rin simptome patognomonice (caracteriste, specifice) și ea consideră că și-a făt datoria, cînd aceste semne de boală ispar și se instalează din nou sănătatea. e aici și unele scheme de tratament penu fiecare boală, individualizate pentru ecare bolnav.

Iată însă că pentru homeopatii nu există boli, ci bolnavi. Pentru fiecare bolnav există **obligatoriu** o individualizare în cazul remediilor homeopatice care se bazează pe o stimulare a bioenergiei, adică prin stimularea tuturor factorilor de apărare a organismului. Acest lucru se produce urmare **a rezonanței** produsă de remediul homeopat.

După cum se știe, medicamentul homeopat are la bază o substanță primară (minerală sau organică), dizolvată în alcool și care prin diluții succesive în soluție ce conține o parte apă și 99 părți alcool centizimale (adică din sută în sută) sau decimale (adică din zece în zece). În acest fel substanța primară, ajunge la un moment dat în concentrații extrem de mici. Avînd o astfel de soluție, realizăm că remediul homeopatic se bazează pe proprietăți energetico-informaționale. Informația o dă ceea ce rămîne din substanța inițială în soluția de folosință, dar energia de unde provine ? Dacă ne gîndim că la o soluție gata pentru a fi utilizată se folosesc 100 de succesiuni de agitări, atunci putem spune că o soluție homeopată după atîtea agitări capătă și energie de la persoana care execută aceste mișcări.

Se știe că un lichid în mișcare într-o conductă determină un cîmp magnetic în jurul acesteia proporțional cu viteza curgerii. De asemenea, se mai știe că apa trecînd prin polii unui magnet, absoarbe energia magnetică și în acest fel își mărește puterea de dizolvare, activează metabolismul plantelor și animalelor. Reținem că acțiunea sinergică a medicamentului homeopat, aceea de informație specifică și elementul energetic ar determina eficacitatea remediului. Medicamentul homeopat — armă de luptă a homeopatiei, acționează în organismul bolnavului care are un deficit energetic prin componența energetică dar și prin specificul informațional al substanței inițiale. Cu siguranță homeopatia este parte integrantă a medicinei viitorului.

Prof. dr. IVANA IOAN FILEA
Univ. Ecologică București

Întîmplări adevărate

Cel mai ingenios muzeu din lume

Începînd cu luna septembrie, locuitorii cartierului Gării de Nord din Bruxelles, Belgia, pot contempla femei în carne şi oase într-un muzeu deschis de desenatorul belgian Jan Bucqoy. Cele 13 creaturi ale „colecţiei" sale sînt protejate de public printr-un cordon şi prin inscripţii care indică vizitatorilor că „se interzice atingerea exponatelor". Aceste „opere originale" sînt aşezate pe scaune şi poartă un titlu redactat în franceză, flamandă şi latină. Pe parcursul vizitei pot fi descoperite: femeia fecioară, femeia bătrînă, femeia proastă, femeia lesbiană, femeia de interior, femeia nud, femeia comunistă... şi chiar femeia invizibilă, reprezentată printr-un scaun gol... Jan Bucqoy îşi selecţionează „operele" în stradă. Ele se schimbă în fiecare săptămînă cu excepţia „femeii de interior", care este compania sa permanentă. Creatorul muzeului nu este la prima încercare de acest gen, căci în luna ianuarie a acestui an a organizat deja Muzeul... Cliou'ui, care număra 100 de specimene trimise din toată Europa şi care sînt expuse alături de portretele unor personaje celebre, toate avînd anexat acest indispensabil element vestimentar. Următoarea etapă pentru acest moment de dezordine, care agasează mult, va fi publicarea „Vieţii sexuale a regelui Baudouin, regele belgienilor" şi organizarea, în martie 1992, a „decapitării" monarhului... în slip.

Muzeul este deschis în fiecare duminică şi Jan tronează mîndru printre piesele sale.

Tată la 92 de ani!

N-am crezut că se poate întîmpla aşa ceva — spunea Pattie Collie (28 de ani, din Australia) aflînd că este însărcinată. Cu siguranţă, ea şi soţul ei nu sînt primul cuplu surprins de o asemenea veste. Doar că Leslie Collie este efectiv primul bărbat care devine tată la vîrsta de... 92 de ani!

Cînd micuţul Oswald a venit pe lume, Leslie a devenit cel mai bătrîn tată din lume! Ceva care îl deosebeşte de alţi bărbaţi de vîrsta lui — de obicei cu gîndul mai curînd la testament decît la numele pe care urmează să-l dea copilului nou născut. Din fericire — aşa sună răspunsul medicilor. Procrearea la o vîrstă atît de înaintată este un accident absolut, pentru că organismul produce o cantitate minimă de spermatozoizi, iar raportul sexual este, în mod evident, în scădere.

Pe de altă parte, se ştie că şi la o vîrstă înaintată te mai poţi bucura de „binefacerile amorului". O confirmă soţia lui Leslie: soţul meu este încă foarte activ, nu duc lipsă de nimic — explică ea ziariştilor indiscreţi. Statisticile medicilor-sexologi confirmă acest fenomen: 25% din bărbaţi peste 65 de ani practică în continuare cu mare succes amorul, iar cei care au depăşit deja 75 de ani mai cunosc anual (statistic) 22 de orgasme, adică două pe lună. Şi, în sfîrşit, fiecare al zecelea cuplu de 85 de ani are în continuare o viaţă sexuală.

Iată că proaspătul tătic de 92 de ani nu constituie chiar o excepţie. Numai că Leslie Collie a calculat că pentru a sărbători majoratul fiului său va trebui să atingă „modesta" vîrstă de 110 ani...

„Să nu disperi niciodată!"

O fericire radioasă iluminează faţa actriţei americane Anna Julian. La 41 de ani ea aşteaptă, în luna februarie, primul copil. Pentru Ann aceasta reprezintă un adevărat miracol, o revanşă faţă de nenorocirea care o lovise. Cu numai şase ani în urmă, mai precis în 1985, Ann a fost atinsă de un cancer care a necesitat extirparea ambilor sini, deoarece boala progresa fulgerător. Foarte cunoscută în Statele Unite datorită numeroaselor comedii muzicale şi show-uri televizate, Ann a fost foarte afectată de această mutilare, care distrugea în parte aspectul său fizic. Şi totuşi a refuzat să recurgă la chirurgia reparatorie, nevoind să mai suporte un traumatism suplimentar. În timpul acestei teribile încercări, nimic nu a fost mai preţios decît sprijinul permanent al soţului său, Andy Murcia, de 50 de ani, fost ofiţer de poliţie şi apoi managerul său. Andy era mereu alături de ea şi se forţa să-i menţină moralul. Datorită acestor încurajări, precum şi credinţei sale, pentru că Ann este o catolică convinsă, a putut suporta toate suferinţele. Astăzi ea este răsplătită cu acest dar pe care nu îndrăznea să-l spere: copilul. Cînd în luna iulie a avut prima stare de rău, Ann a fost panicată, crezînd că e vorba de cancer. A consultat trei medici şi în sfîrşit un gastro-enterolog a efectuat un test de sarcină, relevînd că era gravidă în luna a doua. A urmat vizita la medicul cancerolog, pentru a se convinge că modificările hormonale asociate sarcinii nu vor provoca recidiva bolii de care suferise. Eliberată de spaima sa, a dat friu liber fericirii şi a anunţat soţului său extraordinara veste. La început Andy a crezut că glumeşte, apoi au savurat împreună fericirea, iar astăzi, ca toţi viitorii părinţi caută nume pentru viitorul bebe şi îi aranjează o primire pe cinste. După şase ani de luptă cu moartea şi resemnarea că nu va avea copil, această maternitate neaşteptată este un adevărat miracol. Ann este de părere că sarcina sa „reprezintă o speranţă formidabilă pentru viitorul tuturor femeilor care au cancer de sîn."

Un ceas pentru o viaţă

Oamenii de succes aleg **SEIKO.**
Ceas gîndit pentru cine îşi construieşte propriul succes minut cu minut.
În lupta cu timpul aliatul tău este

SEIKO

Vi-l oferă în peste 200 de tipuri magazinele **MegaVision**
– Bd. 1848 nr. 39 tel.: 12 00 99
– Şos. Ştefan cel Mare nr. 2 tel.: 11 97 39
– Calea Victoriei nr. 122 tel.: 50 38 55
ADAGRIROM srl *livrează "en gros" orice cantitate din bogatul sortiment de ceasuri* **SEIKO**, *de damă, bărbaţi, copii, ceasuri de altitudine şi subacvatice, cronometre, ceasuri deşteptătoare. Comenzile la sediul din Bd. Carol 44-46, tel.: 13 95 52, 14 21 78, fax.: 12 06 45. Asigurăm service şi baterii pentru ceasurile electronice.*

Specialistă în repararea creierelor electronice

Numele ei este Simona Cancellara şi are numai 19 ani. A urmat cursurile unui institut profesional privind tehnica reparării computerelor din oraşul italian Savona şi era singura elevă printre cei 56 de elevi-bărbaţi. La încheierea perioadei de şcolarizare, ea a demonstrat, în timpul examenelor practice, calităţi remarcabile, situîndu-se în fruntea cursanţilor. Pentru a verifica şi mai bine calităţile pe care le-a dovedit, comisia de examinare a supus-o (în afara concursului) unor probe mai dificile care în mod obişnuit, se adresează numai marilor specialişti. Cu o siguranţă uimitoare, Simona a rezolvat în timp record şi extrem de bine toate probele suplimentare. Comisia a rămas surprinsă de cunoştinţele sale şi i-a recomandat să se înscrie la o universitate de specialitate. Între timp, instituţii din sfera informaticii, i-au şi făcut oferte foarte tentante de angajare. Simona a cerut timp de gîndire pentru a reflecta asupra ofertelor. Este însă foarte probabil că va alege propunerea de a lucra cu ordinatoare, oricît de sofisticate ar fi ele.

DIALOGURILE LAUREI

■ Ştii ce zice românul: „graba strică treaba", draga mea **MIHAELA (Ploieşti)**! Zorul tău de a-ţi face şi a avea **musai** şi neapărat un „prieten intim" nu cred să-ţi fie un sfetnic de nădejde în înfiripărea unei legături sufleteşti frumoase şi trainice pe cît poate ea să fie la cei 16 ani frumoşi pe care-i ai tu azi. În plus, nu cred că fericirea e o problemă pe care să o rezolvăm cu „mijloacele" aritmeticii — aşa cum cred, probabil, multe din colegele tale despre care mi-ai scris. Numărul („cantitatea") mare de „prieteni" cu care se laudă — sau se afişează — ele, pe mine, una, tare mă duce cu gîndul spre **superficialitate** — dacă nu chiar spre **negîndire**. Mai mult chiar, ea-mi dezvăluie o anume **sărăcie sufletească** — rod posibil al unei neîmpliniri spirituale, al unor defecte de caracter, de educaţie şi de cultură. E tare trist dacă şi noi, fetele, ajungem să privim statornicia iubirii aidoma soldaţilor cu **termen redus** — hai, treacă-meargă, o lună — cel mult două — şi gata!, schimbăm garnizoana! Aşa încît, taie-mă, nu pot să pricep ce-i de invidiat în treaba asta! În ce priveşte a doua problemă, iarăşi cred că e falsă şi că te perpeleşti de pomană pe uscat... Dacă el a avut ochi să vadă pe altcineva din preajma ta, dacă „umblă cu multe fete mult mai urîte" decît tine, atunci, draga mea, gîndeşte-te că **nu el** este sau va fi acel căutător ce va descoperi cu emoţie şi înfiorare fericită comoara grăunţelor de aur ce strălucesc în sufletul tău. Fiecare din noi, cei peste cinci miliarde de oameni trăitori azi, avem comori sufleteşti care şi-au aflat sau îşi aşteaptă încă pe acei însetaţi de frumos, de tandreţe, de căldură, bunătate şi iubire... Fii sigură că şi tu vei întîlni pe cel ce ţi-e sortit să-ţi preţuiască aşa cum se cuvine sufletu tău — fără ca tu măcar să-i „ceri" u salut... Dar pînă atunci, sporeşte-ţi aces tezaur al inimii tale şi, mai ales, **învaţ** să descoperi la ceilalţi acele grăunţe d aur ale unui suflet nobil (adică fidelita te, statornicie, bunătate, demnitate, în ţelepciune, frumuseţe, morală, credinţă iubire...). Vei spune, poate, că e anevoio şi că mai cere şi ceva timp... Ai dreptate! Aşa e. Dar aminteşte-ţi de acei oa meni care au infinită răbdare de a des coperi stropul de aur cernînd prin sit fină munţi de nisip şi grohotiş duşi d ape la vale... Munţi de **steril**! În res nimeni nu ne poate fi mai aproape deci **mama**! Dacă pînă acum n-ai ştiut să-ţi **cîştigi încrederea**, dovedindu-i netemeini cia „impresiilor" ei, e timpul să-i arăţi că **tu ai încredere** în ea! În ce mă pri veşte, eu cred foarte mult în tine, în pu terea ta de judecată, cu chibzuială şi în ţelepciune, fără „rabat comercial" la „ar ticolele" **demnitate** şi **iubire**!

■ Tuturor celor ce mi-aţi scris, în ulti ma vreme, ţin să vă asigur că v-am pri mit scrisorile (foarte multe!) dar am s vă răspund tuturor în numerele viitoare în ordinea primirii epistolelor. Nădăjdu iesc să nu vă supăraţi pe mine din prici na acestor mici întîrzieri. Am dorit să fa această precizare întrucît, iată, se înche ie un an şi, vai mie, nefericita!, n-ar izbutit să vă răspund tuturor celor c mi-aţi scris pînă acum! Aşadar, ne vor reîntîlni în 1992, sper mai înţelepţi, ma buni, mai frumoşi, mai tineri şi mai pu ternici cu încă un an! Aşa încît vă ro să-mi daţi voie să vă doresc din inim vouă, tuturor prietenelor şi prietenilor a cestei rubrici, **un An Nou fericit, cu sănă tate, cer senin, belşug şi bucurii, un No An care să vă aducă pace, linişte şi îm plinirea tuturor visurilor, dorinţelor speranţelor!**

LA MULŢI ANI!

LAURA